

ТАБЕЛА ЗА ДОСТАВЉАЊЕ КОМЕНТАРА НА НАЦРТ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕНЕРГЕТИЦИ

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Сима Таталовић, маг.инж.ел. Sage Solutions d.o.o. Икарбус 3, Нова 19, 11080 Земун sima.tatalovic@sagesolutions.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Члан 33. став 1. Ставка 2а, значи у пракси да се за прибављање енергетске дозволе за електроенергетски објекат морају претходно прибавити позитивни услови надлежног органа и/или носиоца права истражног или експлоатационог поља.</p> <p>Неоправдано је да истражно право на неком простору, без поузданог успеха да ће у перспективи постати експлоатационо поље буде препрека да се на том простору изда енергетска дозвола.</p> <p>Предлог да се из формулације избаци „истражно поље“ и остави само експлоатационо поље.</p>	<p>Истражна права захтевају се и издају се за велике површине на временски период од минимално 3 год са могућношћу продужења, па је неоправдано “блокирати” те просторе за електроенергетске објекте јер се не очекује да ће носиоци истражних права издавати позитивне услове/мишљења за планиране друге инвестиције у њиховим одобреним истражним подручјима.</p>	<p>Прихвата се. Изршена корекција у члану 18. став 1. Нацрта закона (члан 33. став 1. тачка 2а))</p>

2.	<p>У складу са чланом 366 шта се подразумева под одбијањем приступа систему као оправдања за прихватање директног вода?</p> <p>Да ли се негативан резултат студије прикључења од стране оператора система може сматрати одбијањем приступа или искључиво решење о одбијању закључења уговора о приступу?</p>	<p>У пракси, чести су били случајеви да оператор дистрибутивног система из оправданих или нејасних захтева изда клијенту Мишљење о условима прикључења (којој претходи израда студије прикључења) да не постоје услови за прикључење електране на захтеваном подручју. Да ли се и то може сматрати одбијање приступа и зашто се клијенту у том случају не би омогућило да директним водом енергију из електране може пласирати до неког индустријског потрошача?</p>	<p>Не прихвата се. Коментар је захтев за мишљење</p>
3.	<p>Члан 2. дефиниција 139 Складишта електричне енергије, да ли се може тумачити да топлотна складишта којима се ел. енергија претвара у топлотну и даље та топлотна енергија користи као енергент, сматрају складиштима електричне енергије?</p>	<p>Топлотна складишта подразумевају процес загревања воде електричним грејачем уз даље коришћење топле воде као енергента за грејање насеља. Променом снаге грејања у односу на неку базну вредност, повећава се или смањује потрошња што је еквивалентно са пражњењем и пуњењем складишта.</p>	<p>Не прихвата се. Дефиниција усаглашена са чланом 2. тачка 59) Директиве 2019/944, а коментар се односи на захтев за мишљење</p>
4.	<p>Члан 141. последњи став дефинише услове за издавање УПП-а а односи се на “прибављање планског документа”.</p> <p>Промени формулацију јер клијент не „прибавља“ плански доцумент.</p> <p>Клијент је или већ доказао да постоји плански основ за изградњу објекта електране или је доставио у процесу одлуку скупштине локалне управе за израду ПДР-а.</p> <p>Предлог је да се дефинише да клијент доставља одлуку скупштине локалне управе о доношењу ПДР-а уз објаву ПДР-а у службеном гласилу и ступању плана ПДР на снагу.</p>	<p>Термин прибављање планског документа је неадекватан и збуњујућ.</p> <p>Планску документацију (ПДР конкретно) по Закону о планирању и изградњи доноси локална управа . А клијенти исту могу финансирати за своје потребе.</p> <p>Крајњи корак у процесу доношења ПДР-а јесте одлука о доношењу која се доноси од стране скупштине локалне управе уз обавезну објаву у службеном гласилу, а након законом прописаног рока ПДР ступа на снагу и постаје важећи.</p>	<p>Делимично се прихвата. Уместо речи прибавља стављена је реч обезбедио</p>

5.	<p>Члан 141А.</p> <p>Шта ће бити дефинисано Уговором о прикључењу?</p> <p>Није јасна организација Уговора о прикључењу и Уговора о пружању услуге прикључења.</p> <p>Собзиром да је услов за закључење уговора о пружању услуге прикључења да је клијент прибавио одобрење за прикључење за објекат, а да је наведено да се Уговором о прикључењу преноси овлашћење на клијента да реализује изградњу прикључка, предлаже се да се Уговором о прикључењу обухвате активности на изради пројектно-техничке документације и решавања имовине за прикључак и да се реализација уговора о прикључењу заврши актима за изградњу прикључка (грађевинка дозвола или решење за извођење радова) и исходавањем одобрења за прикључење за објекат. Након реализације Уговора о прикључењу, закључује се Уговор о пружању услуге прикључења који се бави фазом градње прикључка до пуштања у рад и употребне дозволе.</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Уопштен коментар.</p> <p>Напомена актом из члана 214. Закона биће дефинисана садржина уговора о прикључењу.</p> <p>Уговор о прикључењу ће заменити све постојеће уговоре ОДС у поступку прикључења .</p>
6.	<p>Члан 141А.</p> <p>Објекти дистрибутивног система се не уписују у катастар непокретности, већ у катастар инфраструктуре. За став 8. усагласити са законском регулативом о премеру и катастру.</p> <p>Предлог је да се наведу и катастар непокретности и катастар инфраструктуре.</p>		<p>Не прихвата се</p> <p>Усаглашено са РГЗ у поступку Јавне расправе.</p>

7.	<p>Члан 141Б.</p> <p>Последњи ставови:</p> <p>Ако је оператор дужан да објави податке о доступним капацитетима у претпоследњем ставу, како онда у наредном ставу није обавезујуће да исто објави већ информативно.</p> <p>Ако је информативно онда може криво наводити заинтересоване стране.</p> <p>Предлог да се бришу оба става или само последњи став, у ком случају остаје обавеза оператора о ажурном вођењу објаве о доступним капацитетима.</p> <p>Шта су доступни капацитети и у ком тренутку ови подаци су валидни?</p> <p>Да ли се односи на увид у обрађене предмете, док они необрађени а поднети стварају лажну слику о доступности.</p>		<p>Не прихвата,</p> <p>Уопштен коментар.</p> <p>ОДС је дужан да објави податке али они нису обавезујући у смислу прикључења. Инвеститор мора да се обрати ОДС-у и кроз поступак прикључења потврди капацитет за прикључење</p>
8.	<p>Ускладити члан 147. са Законом Закон о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Усаглашено са РГЗ</p>

9.	Да ли је размотрена потреба за увођењем заједничке недостајуће инфраструктуре по моделу заједничког прикључка?	<p>Пример из праксе</p> <p>За потребе прикључења већег броја електрана снага до 10 MW у једном дистрибутивном подручју, ОДС је свим клијентима издао акта о прикључењу на начин да је услов да се у објекту ТС 110/35 kV угради још један енергетски трансформатор како би се могли испунити критеријуми дефинисани чланом 68а Закона о коришћењу ОИЕ.</p> <p>Сваком појединачном клијенту је та врста инвестиције неисплатива појединачно.</p> <p>Решење је у увођењу заједничког инвестирања у недостајућу инфраструктуру.</p> <p>У конкретном случају то се не може водити под заједничким прикључком јер је прикључак за сваког клијента опремање ћелије 35 kV где се разграничава надлежност.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Уопштен коментар.</p>
----	--	--	--

<p>10.</p>	<p>Члан 2. дефиниција бр. 88) <i>«88) недостајућа инфраструктура је инфраструктура коју је, поред прикључка, неопходно изградити ради прикључења објекта крајњег купца, објекта за производњу електричне енергије и објекта за складиштење електричне енергије и која ће након изградње постати део система на који се врши прикључење;»</i></p> <p>Мишљење: Дефиницију је потребно проширити тако да се недостајућа инфраструктура дефинише само у случајевима када је искоришћење расположивих капацитета (дистрибутивне и/или преносне) мреже оптимизовано, а потреба за новом инфраструктуром и даље постоји.</p> <p>У члану 41. (измене постојећег члана 111.) је наведено: <i>«Оператор преносног система приликом израде десетогодишњег плана развоја преносне мреже у потпуности узима у обзир потенцијал за коришћење управљања потрошњом, објекта за складиштење енергије или других ресурса као алтернативу развоју система, као и очекивану потрошњу, трговину са другим земљама и инвестиционе планове за развој мреже на нивоу Енергетске заједнице и планове за развој регионалне мреже ако је применљиво.»</i></p>	<p>Пре него што се дефинише изградња недостајуће инфраструктуре, Студија прикључења би требало да исцрпи све могућности за оптимално коришћење постојећих капацитета мреже. Нпр. Одзив потрошње/управљање потрошњом, уградња трансформатора са фазним померајем, уградња уређаја за динамичко праћење оптерећења елемената (где је то могуће), промена топологије и уклопног стања, замена опреме која представља ограничавајући фактор за повећање капацитета (где је то применљиво итд.)</p> <p>Образложење: Овакав приступ (ако се већ не примењује) има више користи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Не гради се нова инфраструктура на основу постојеће искоришћености капацитета, постојећег уклопног стања и постојећих ограничења у капацитетима мреже, јер систем сигурно не може да задржи исту топологију са отварањем нових центара производње у регионима где раније није постојала. 2. Може да се деси да оптимизацијом постојећих преносних капацитета прикључак новог објекта буде једноставнији, нарочито код прикључења ОИЕ, у односу на случај када се дефинише недостајућа инфраструктура на основу преоптерећења без оптимизације постојећих капацитета. 3. Слично нешто је формулисано у члану 41. за развој преносног система, па би требало да се испрати и у студијама прикључења. 4. Ревизијом/ревизијама студије се можда утврди да недостајућа инфраструктура није ни неопходна. <p>Уштеда времена и новца (нарочито времена) је интуитивно јасна. Нема исходавања дозвола, откупа/закупа земљишта....</p>	<p>Не прихвата се, Уопштен коментар. Изградња недостајуће инфраструктуре је услов за прикључење</p>
------------	--	--	--

11.	<p>Члан 2. дефиниција бр. 88) <i>«88) недостајућа инфраструктура је инфраструктура коју је, поред прикључка, неопходно изградити ради прикључења објекта крајњег купца, објекта за производњу електричне енергије и објекта за складиштење електричне енергије и која ће након изградње постати део система на који се врши прикључење;»</i></p> <p>Коментар: Није јасно да ли је постојање недостајуће инфраструктуре предуслов за прикључење. Ако јесте, мислим да би требало оставити могућност да се недостајућа инфраструктура изгради након прикључења објекта.</p> <p>Коментар: Потребно је разграничити шта је недостајућа инфраструктура, а шта развој система. Нпр. Ако је изградња неке инфраструктуре била предвиђена плановима развоја пре процеса прикључења, онда можда то не би требало да се дефинише као недостајућа инфраструктура, него да се подигне значај реализације раније предвиђеног пројекта.</p>	<p>Образложење: Оваквим приступом се омогућава да подносилац захтева реализује пројекат, прикључи објекат на систем и евентуално ради са оперативним ограничењима док се недостајућа инфраструктура не изгради. Тиме се омогућава самом инвеститору да има неки бенефит од производње ако се нпр. изградња недостајуће инфраструктуре из неког разлога одужи.</p>	<p>Не прихвата се. Уопштен коментар.</p>
-----	--	--	--

12.	<p>Члан 93а.</p> <p><i>«Влада, на предлог Министарства, доноси акта о мрежним правилима која се односе на:</i> 1) <i>прикључење на мрежу производних јединица»</i></p> <p>Предлог: Променити превод и редослед речи у тачки 1), уколико је то могуће.</p> <p>Уместо: „<i>прикључење на мрежу производних јединица</i>“ написати „<i>прикључење производних модула на мрежу</i>“</p>	<p>Образложење:</p> <p>Предлог је у циљу отклањања потенцијалних грешака у тумачењу и преводу.</p> <p>Члан 93а. је у току претходних измена и допуна Закона о енергетици написан да би се омогућило транспоновање и имплементација аката чији су називи тада са енглеског језика преведени буквално. Касније, у току самог транспоновања, утврђено је да уместо термина «јединица» боље одговара термин «модул». Такође, редослед речи овако како је сада написано, делује да се нешто прикључује на мрежу самог производног модула, а заправо треба да звучи да се производни модул прикључује на мрежу (што је и суштина овог акта).</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Коментар се односи на члан 93а став 1. важећег закона који се није мењао и на основу кога је Влада донела Уредбу о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица ("Службени гл. РС", бр. 95/2022)</p>
13.	<p>Члан 118.</p> <p><i>«Ако реализација изградње прикључка, односно заједничког прикључка из става 2. овог члана као и пројеката оператора преносног система из плана развоја који су битни за реализацију прикључења траје дужи од рока важења одобрења за прикључење, оператор преносног система продужава рок важења одобрење за прикључење до истека једне године од тренутка завршетка изградње прикључка или заједничког прикључка или завршетка пројеката из плана развоја преносног система.»</i></p>	<p>Питање: Како се утврђује <i>«тренутак завршетка изградње прикључка или заједничког прикључка или завршетка пројеката из плана развоја преносног система»?</i></p> <p>Питање: Да ли се може десити да се (теоретски) бесконачно продужава рок важења РОП-а? Да ли је циљ био да се у случају кашњења реализације пројеката из плана развоја (који нису обавеза клијента а утичу на прикључење клијентовог објекта електране) омогући продужење одобрења за прикључење због оправданог кашњења у реализацији пројеката из плана развоја?</p> <p>Коментар: Формулација је вероватно добра, али је тешко протумачити циљ и употребу исте. Молим за разјашњење.</p>	<p>Уопштен коментар.</p> <p>Коментар се односи на давање мишљења</p>

14.	<p>Члан 57.</p> <p><i>«Оператор дистрибутивног система истовремено израђује студију прикључења за више поднетих захтева у временским периодима ближе уређеним актом из члана 214. закона. Студија прикључења мора да садржи и привремена ограничења снаге у току рада електране, за која оператор дистрибутивног система није дужан да плати финансијску надокнаду произвођачу....»</i></p> <p>Питање/коментар: Шта су «<i>привремена ограничења снаге у току рада електране</i>»? Ако је то исто што и оперативна ограничења, мислим да би требало да буде предмет одобравања АЕРС-а.</p>	<p>Образложење: Нејасан термин «привремено ограничење снаге». Широко дефинисано, доста простора за дискриминаторност. Предлог је да се уведе дефиниција привремених ограничења снаге или замени термин са оперативним ограничењима.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Привремена ограничења снаге се примењују за потребе примене члана 68а Закона о коришћењу обновљивих извора енергије како оператор система не бих одбијао захтеве за прикључење него омогућио да се електране ипак прикључе, али уз могућност ограничења у складу са чланом 68а Закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>
-----	--	--	---

<p>Назив институције, привредног друштва или физичког лица:</p>	<p>A.I.D. Agro Innovation and Development doo Beograd Зденко Злох дип. инг. пољопривр. Члан Савета за Паметну Пољопривреду Привредне коморе Србије E-mail: agro.kapilaris@gmail.com</p>
---	--

<p>Коментар, питање, мишљење</p> <p>Comment, question, opinion</p>	<p>Образложење коментара</p> <p>Explanation of the comments</p>	<p>Одговор</p> <p>Reply</p>
<p>1. Предлог Нацрта идеје о масовној производњи биодизела, као стабилног обновљивог енергента за производњу електричне Енергије за период док у пракси не заживи примена нуклеарне енергије: Пољоприв. Газдинствима која испуњавају услове да кроз примарну пољопривр. Производњу буду произвођачи и складиштари биодизела, омогућити да буду и Агрегатори, чиме би отплатили инвестицију. Допринели би стабилности електроенергетског Система РС</p>	<p>Објашњење: Овај круг од примарног пољ. произвођача као Агрегатора преко буџета РС као покровитеља сувенционисаних кредита са каматом од 1% и купаца ел. енергије/потрошача, омогућио би електро енергетску стабилност, чак и потенцијални извоз вишкова елктричне енергије. Да би ово правилно функционисало: 1. мора се увести искључив услов газдинствима да се уљарице погодне за производњу биодизела, гаје као плодоредни међусев. 2. финансирање опреме преко субвенционисаних кредита са 1% камате Опрема: 1. Заливни системи и бунари са соларним панелима 2. Складишта за биодизел 3. Агрегати за производњу електричне енергије</p>	<p>Не прихвата се. Коментари нису предмет уређења овог закона.</p>

2.	<p>Разрада нацрта идеје: Да би се дошло до свих реалних параметара који би показали економику и оправданост овог предлога, потребно је:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедити средства за ангажовање домаћих научно-истраживачких установа из области пољопривреде 2. И релевантне Институте који се баве енергетиком 3. Сва потребна опрема за оба сегмента 	<p>Задатак Института из области пољопривреде, је да изврше одабир 10 локација/Газдинстава, где би се спровео овај модел примарне пољ. Производње са уљарицама као део плодореда. На Парцелама од 3 до 5 ари обезбеђење опреме ради одржавања потребне влаге у сушним периодима: површинским и подорничним начином (енгл. Subsoli) Време истраживања 3 вег етационе сезоне 2025 -2027 године)</p>	<p>Не прихвата се. Уопштен коментар. Задире и у област пољопривреде што није предмет овог закона.</p>
3.	<p>Релевантност података:</p> <p>Овако темељним приступом кроз истраживања у релативно кратком року даће поуздане податке на основу којих може да се планира како без промашаја обезбедити енергетску сигурност.</p>	<p>Предлог Института из области пољопривреде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Институт за економику пољопривреде Београд; Институт за земљиште 2. Београд ; Институт за ратарство и повртарство Нови Сад 3. Институт за примену науке у пољопривреди Београд <p>Одабир Института из области енергетике треба да буде задужење Министарства енергетике и рударства, који би спровели сва потребна истраживања на одабраним газдинствима.</p>	<p>Не прихвата се. Уопштен коментар. Задире и у област пољопривреде што није предмет овог закона.</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Зоран Ђорђевић Business Manager u UBS banci u Cirihu – Executive Director zdj@gmx.ch , zoran.djordjevic.1@ubs.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Ветроелектране – Неопходно је омогућити прикључак половних електрана на мрежу и укинути ограничења и дискриминацију у вези са феед-ин тарифом.	Енергија коју производе половне електране је истог квалитета као и она произведена у новим, под условом да се придржавамо неопходних техничких стандарда. Овај приступ подстиче улагања у обновљиве изворе енергије и олакшава интеграцију половних ветроелектрана. Одрживост се повећава јер се половне електране могу користити још дуго времена, без загађивања околине, за разлику од старих возила.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
2.	Ветроелектране – Увођење фиксне цене за прикључак мањих капацитета до 1, 3, 5 или чак 10 MW, док би за ветропаркове преко 10 MW био потребан тендер.	Тако би се поједноставиле процедуре или омогућиле инсталације мањих ветроелектрана на погодним локацијама, као што је то био случај у Данској, Немачкој или Холандији пре 20-30 година. Ово би побољшало квоту обновљивих извора енергије у Србији, јер постоји много погодних локација. Са фиксном ценом за мање ветроелектране или појединачне електране већег капацитета, инвеститори би имали већу сигурност за улагање.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.

3.	Ветроелектране – Олакшање процедура у свим аспектима	Директно признавање европских стандарда и сертификата, техничких планова, без додатних рестрикција и без потребе за дозволама за градњу и пуштање у рад, под условом да се користе већ готови планови и да се радови изводе стручно (ово се посебно односи на половне ветроелектране).	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
4.	Ветроелектране – Омогућити олакшан приступ мањим произвођачима за трансфер енергије преко мрежа Електродистрибуције или ЕМС	Тако би се омогућила већа производња енергије у Србији и трансфер вишка енергије (ако га има) у иностранство. Такође, олакшати приступ кооперационим механизмима са ЕУ. Србија би добила политички goodwill, а и Србија и земље ЕУ би имале користи: Србија кроз улагања, радна места и инвестиције у изградњу или побољшање мрежа, а земље ЕУ кроз боље квоте за обновљиве изворе енергије. Алтернативно, трансфер се може обавити, ако не физички, онда статистички.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
5.	Ветроелектране – Омогућити јавно-приватно партнерство и олакшати реализацију пројеката са уделом грађана/мештана (community wind farm)	Мотивација локалног становништва, сензибилизација и информисање доводе до веће прихваћености. Финансијска корист и локални развој.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.

6.	Соларна Енергија – Неопходно је укинути ограничење капацитета за физичка лица	Не постоји легитиман разлог за ово ограничење. Када је струја највише потребна, на пример лети због клима уређаја, тада постоји и највећи производни капацитет – ако држава дозволи.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
7.	Соларна Енергија – Омогућити бесплатан трансфер или донацију произведених kWh физичким или правним лицима (као трансфер новца)	Такође, омогућити да се kWh трансфери врше књиговодствено, а не физички. На пример, производња на сеоском имању, а трансфер kWh на рачун у стану у граду (или на родитеља, породицу или цркву). Тренутни систем, где се позитивно kWh стање ресетује на нулу једном годишње, може се сматрати неправедним.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
8.	Соларна Енергија – Омогућити добијање феед-ин тарифа и за физичка лица	Фер цене/тарифе би омогућиле инсталацију више електрана и електрана већих капацитета, чиме би Србија врло брзо решила проблем оскудице струје. Тиме би Србија могла постати узор за цео регион, што би значајно побољшало њен углед и репутацију.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Дејана Милинковић, директор, ПОСЛОВНО УДРУЖЕЊЕ ЦЕМЕНТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ office@cis.org.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 16. став 2. мења се и гласи: „Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 2), 6), 6А), 7), 8), 8а), 12), 12а), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27), 29), 30), 31), 32) и 33) овог члана обављају се у складу са тржишним принципима.”.	У циљу обезбеђења предуслова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају делатност производње и трговине неконвенционалних горива, неопходно је Законом прецизирати да ће се оне обављати према тржишним принципима пословања, односно према правилима где величину понуде и потражње, цене и услове пословања одређује само тржиште, односно учесници на тржишту: произвођачи, трговци и потрошачи.	Прихвата се, извршена корекција
2.	У члану 21. став 1. Закона, у тачки 10) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 11) која гласи: „производње и трговине неконвенционалним горивима.”.	Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања лиценце за обављање енергетике делатности темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом. Предметном дозволом правно лице које обавља послове управљања отпадом потврђује, између осталог, да су испуњени услови за квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање отпадом.	Прихвата се, извршена корекција

3.	<p>У члану 28. после првог става додаје се став 2. који гласи: „За складиштење неконвенционалних горива за сопствене потребе, за постројења за која се у складу са законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине не издаје интегрисана дозвола, прибавља се Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.“ Досадашњи став 2. постаје став 3.</p>	<p>Сигурно и безбедно складиштење и снабдевање неконвенционалних горива (финалног производа) која се користе за сопствене потребе, подразумева обезбеђење услова којима ће се спречити евентуални негативни утицаји на здравље људи, животну средину или материјална добра. Из тих разлога је обавезу прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање неконвенционалних горива која се користе за сопствене потребе, неопходно укључити у одредбе предметног Закона. Имајући у виду да су за постројења за која се издаје интегрисана дозвола (ИРПС дозвола), захтеви за складиштење горива, детаљно утврђени прописима којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине, постројења која су исходвала ИРПС дозволу, истом могу гарантовати да се процес складиштења горива спроводи на сигуран, безбедан и контролисан начин, без негативног утицаја на животну средину. Самим тим, постоји основ за њихово изузимање од обавезе прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.</p>	<p>Не прихвата се. Имајући у виду да су неконвенционална горива, према Нацрту Закона о изменама и допунама Закона о енергетици, течна или чврста горива произведена из течног или чврстог неопасног отпада који није погодан за рециклажу материјала, која се користе у енергетске сврхе у процесу производње цемента и креча, термоелектранама на угаљ, постројењима за когенерацију или комбиновану производњу топлотне и електричне енергије и постројењима за сагоревање у флуидизованом слоју, наглашава се да је управљање отпадом регулисано прописима о заштити животне средине и није у надлежности овог министарства</p>
----	---	--	--

4.	У члану 30. став 4. тачка 2) мења се и гласи: „2) који се граде у складу са одредбама закона којим се уређује управљање отпадом и закона којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије којима се прописује стратешко партнерство;“.	Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања енергетске дозволе темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом. Предметном дозволом правном лицу се одобрава обављање делатности, а уједно се и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину.	Не прихвата се. Нацртом закона није ни предвиђено да се енергетска дозвола прибавља за изградњу објеката за производњу или трговину неконвенционалним горивима.
----	--	--	---

<p>5.</p>	<p>После члана 344. додају се називи чланова и чл. 344а-344в, који гласе:</p> <p>„Обављање делатности</p> <p>Члан 344а Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности производње и трговине неконвенционалним горивима дужни су да користе и одржавају енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима.</p> <p>Квалитет неконвенционалних горива</p> <p>Члан 344б Неконвенционална горива која се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету неконвенционалних горива, прописима о заштити животне средине и управљање отпадом, техничким и другим прописима који се односе на промет неконвенционалних горива из овог става.</p> <p>Члан 344в Министарство надлежно за послове енергетике врши мониторинг квалитета неконвенционалних горива. Министар ближе прописује услове које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају у промет на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености неконвенционалних горива.</p>	<p>Имајући у виду значајне еколошке и економске користи од употребе неконвенционалног горива, као што су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - смањење удела коришћења фосилних горива - смањење количине отпада који се одлаже на депоније - смањење трошкова енергије - смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште, односно угљен-диоксида - смањење зависности од увоза енергената и - отварање нових могућности за развој локалних економија <p>у наредним периоду очекује се нагли пораст његове производње и стављања на тржиште Републике Србије. Из тих разлога, неопходно је успоставити додатне регулаторне механизме за континуирано осигурање квалитета неконвенционалних горива.</p> <p>Сходно томе, неопходно је предложеним Законским изменама дати основ за израду подзаконског акта којим ће се уредити услови које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености ове врсте горива.</p> <p>На овај начин, обезбедиће се обавезујућа примене захтева квалитета дефинисаних серијом стандарда SRPS EN ISO (видети Прилог), који се односе на чврста горива добијена из отпада, њихову спецификацију и класификацију, методе испитивања и безбедно руковање, а уједно ће се пружити подршка развоју производње и трговине овом врстом горива.</p>	<p>Не прихвата се. Прописима из области енергетике нису прописани посебни технички услови за обављање делатности производње и трговине неконвенционалним горивима, као ни посебни технички услови који се односе на пројектовање, изградњу и одржавање ових објеката. Члан 344. Закона о енергетици односи се на нафтоводе и продуктоводе, за које су прописани посебни технички услови Законом о цеводном транспорту гасовитих и течних водоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника и подзаконским актима овог закона. Сходно наведеном не може се правити паралела са овим објектима, па се не прихвата додавање члана 344а. Како су неконвенционална горива изворно отпад, управљање отпадом, као и поступање са њим није у надлежности овог министарства, те се не прихвата ни додавање чл. 344б и 344в.</p>
-----------	--	--	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Филип Марковић Немачка развоја банка (KfW) / студент докторских студија Факултета безбедности Универзитета у Београду filip.markovic@kfw.de	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p><u>Коментар на термилошки појам енергетске сигурности у члану 8а. и члану 365А.</u></p> <p>Иако члан 8а није био предмет овог циклуса измена и допуна Закона о енергетици, указује се пажња на неисправну терминологију у вези са термином енергетске сигурности. Наиме, под енергетском сигурности у члану 8а. се мисли на енергетску безбедност (<i>Energy Security</i>), као један од пет стубова Интегрисаног националног енергетског и климатског плана. Ипак, термин енергетске сигурности се појављује и у члану 365А. предлога Закона о изменама и допунама Закона о енергетици.</p> <p><u>Предлог:</u> Термилошка преформулација енергетске сигурности у енергетску безбедност. Термилошко усклађивање и стандардизација би допринели јаснијем законодавном оквиру о енергетској безбедности као подобласти националне безбедности.</p>	<p>Српски језик не препознаје термин енергетска сигурност, већ енергетска безбедност. Као део концепта енергетске безбедности, свакако постоји термин сигурности снабдевања, и то као један од носећих елемената ове безбедносне доктрине. За разлику од српског језика, у енглеском језику се и за безбедност и за сигурност користи исти термин “<i>security</i>” – <i>Energy Security</i> и <i>Security of Supply</i>.</p> <p>Употреба термина у Србији, у усменом облику од стране државних званичника, представника научне и стручне заједнице, медија, готово увек се користи исправно – енергетска безбедност. Даље, неколико је других практичних примера попут постојања Факултета безбедности, а не Факултета сигурности, потом снага безбедности или мера безбедности, а не снага сигурности или мера сигурности, као и националне безбедности, а не националне сигурности. Примери из других званичних докумената Републике Србије: у члану 84. Закона о употреби обновљивих извора енергије из 2023. године, наводи се термин „енергетска безбедност Републике Србије“, док термин енергетске сигурности не постоји у закону.</p> <p>Стратегија националне безбедности Републике Србије из 2019. године препознаје енергетску безбедност у више наврата (стране 4, 11, 16 и 22), док не препознаје енергетску сигурност уопште.</p>	<p>Прихвата се</p> <p>У члану 8А тачка 2) подтачка (3) извршена корекција.</p> <p>Даље усклађивање термина у закону ће се вршити у наредним изменама.</p>

2.	<p><u>Коментар на чланове закона који се односе на План спремности на ризике у електроенергетском систему (11А-11Л)</u></p> <p>Законодавним препознавањем концепта спремности на ризике у електроенергетском сектору, концепт енергетске безбедности у Републици Србији је значајно оснажен и унапређен.</p> <p><u>Предлог:</u> Прецизније законодавно уређење и појашњење методологије према којој ће се вршити процена ризика и идентификација електроенергетских кризних сценарија.</p>	<p>При идентификацији електроенергетских кризних сценарија, државе чланице Европске уније користе Методологију за идентификацију регионалних кризних сценарија за електричну енергију коју је припремио ЕНТСО-Е и а одобрио АЦЕР. Члан 11В. у одређеној мери транспонује поједине одредбе ове методологије, посебно њеног члана 4., али је предлог да се у члану 11В. или неком другом од релевантних чланова јасније истакне која ће се методологија бити примењена и да ли ће се донети као засебан подзаконски акт.</p>	<p>Не прихвата се</p> <p>Уопштен коментар. Ради се о методологији за идентификацију сценарија регионалне електроенергетске кризе, на основу које ће ЕНТСО-е идентификовати најрелевантније сценарије електроенергетске кризе за сваки уговор (члан 5. Директиве 2019/941)</p>
----	--	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Бојана Живковић, асистент, Green energy save group d.o.o. Novi Sad Нови Сад, Ћирила и Методија 102 office@gesg.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Законом треба регулисати формирање контролног тела за увоз опреме за соларне електране пре свега на соларне панеле и инвертере те батеријска ли складишта.	Увозимо соларе и инвертере врло лошег квалитета без озбиљног порекла са лажним сертификатима.	Не прихвата се. Није предмет овог закона.
2.	Законом треба обавезати оператора дистрибутивног система, у ком року је дужан издати услове пројектовања и прикључења за електране из ОИЕ.	Озбиљни захтеви посебно из наше индустрије чекају у фиокама по годину и више дана чиме привреда губи а о реализацији пројектног финансирања нема речи.	Не прихвата се, Уопштен коментар У члану 141. став 10. наведен је рок у којем је оператор дистрибутивног система дужан да изда услове пројектовања и
3.	Законом треба спречити издавање прекомерних услова од стране оператора ДС јер услови постају предмет трговања а не изградње објеката. Предлажем да сваки подносилац да гаранцију у депозиту или банкарску у износу од 10-50.000 еура и да сваких шест месеци напише извештај о изградњи енергетског објекта (контролу може вршити и АЕРС) тиме ћемо спречити разне нерегуларности које најчешће спроводи оператива из ЕД система.	У питању је и образложење.	Не прихвата се, Уопштен коментар. Напомена у члану 66. којим се мења члан 141. тачније у ставу 7. прописано је Подносилац захтева је дужан, да за електрану инсталисана снаге преко 400 kW у року не краћем од 30 дана од дана уручења студије о прикључењу, достави банкарску гаранцију да ће у року одређеном актом из члана 214. овог закона, изградити електрану.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Проф. Др Александар Гајић agajicprof@gmail.com Академија инжењерских наука Србије Међудодењенски одбор за Енергетику Координатор МОО Проф. Др Миодраг Месаровић <mmesarovic@mts.rs>
--	--

Коментар, питање, мишљење	Comment, question, opinion	Образложење коментара	Explanation of the comments	Одговор	Reply		
1.	АГРЕГИРАЊЕ	Зашто текст није достављен на лекторисање, ако већ нема запослених са познавањем српског језика и његовог правописа. Иако је наслеђен.	Не прихвата се. Дефиниција усаглашена са чланом 2. тачка 18) Директиве 2019/944	2.	АГРЕГАТОР	НИЈЕ У ДУХУ СРПЕСКОГ ЈЕЗИКА! ИСТО КАО ПРИМЕДБА ПОД 1.	Не прихвата се. Дефиниција усаглашена са чланом 2. тачка 19) Директиве 2019/944
3.	Члан 15а. став 2. И ДОСТАВЉА ИХ МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ГРАЂЕВИНАРСТВА У СКЛАДУ	Додати: односно секторима за водопривреду и заштиту животне средине	Не прихвата се. Сагласно Закону о планирању и изградњи Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре предлаже акт за Владу, а пре достављања Влади прибавља мишљење надлежних органа, поред осталог министарству надлежном за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и министарству надлежном за послове заштите животне средине				

4.	ЕНЕРГЕТСКА ДОЗВОЛА НИЈЕ ПОТРЕБНА ЗА ИЗГРАДЊУ ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА:..... 5) ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	Тачка т члана 30. је неразумна, са становништа сигурности, поузданости, безбедности МАКАР ЈЕ ОГРАНИЧИТИ НА ВЕЛИЧИНУ ДО...	Не прихвата се. То је енергетска делатност за коју се издаје лиценца а објекти за складиштење не подлежу издавању енергетске дозволе
5.	ЧЛАН 37А. НЕ ПОМИЊУ СЕ РЕВЕРЗИБИЛНЕ ХЕ НИТИ НУКЛЕАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ	ЈАСНО ЈЕ ДА СУ И ТО СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ. ДОДАТИ КАО ТАЧКУ 12	Не прихвата се. Усклађено са Уредбом 2022/869
6.	ЧЛАН 51. ТАЧКА 1 ОПЕТ СЕ ПОРЕД СНАБДЕВАЧА ДОДАЈУ РЕЧИ И АГРЕГАТОРА ???!	ВИДЕТИ 1. И 2.	Не прихвата се. Усклађена са Директивом 2019/944
7.	Није видљиво шта је брисано од чл. 65-77., називи чл. 78-79., брисани чл. 79-87.	Требало их навести прецртане, као у претходном и у каснијем тексту.	Не прихвата се. Одредбе су обрисане Законом о изменама и допунама Закона о енергетици (Службени гласник РС, број 40/2021)
8.	ЧЛАН 109. ПРИМЕЊУЈЕ ПРАВИЛА ЕНТСО-Е ЧИЈИ ЈЕ ЧЛАН	Питање: да ли постоје ограничења прекограничне сарадње са операторима који нису чланови наведене асоцијације???	Не прихвата се. Уопштен коментар

9.	ЧЛАН 109. ТАЧКА 41 ПОНОВО АГРЕГАТОРА	КВАРЕЊЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА	Не прихвата се. Одговор као под 1
10.	ЧЛАН 136. БРИСАНЕ ТАЧКЕ 35 И 37	НЕ ВИДИ СЕ ШТА ЈЕ И ЗАШТО ЈЕ БРИСАНО.	Не прихвата се. Исти одговор као под 7
11.	ЧЛАН 187. ТРЕЋИ ПАСУС уговор о снабдевању. Лични подаци из става 3. овог члана су: лично име и презиме, адреса пребивалишта, односно боравишта, ЈМБГ, адреса објекта к	Да ли је по закону о заштити личних података снабдевач (било који, укључујући и иностране) овлашћен да поседује личне податке грађана. Остали подаци нису спорни.	Не прихвата се. Обрада личних података се врши у складу са Законом о заштити података о личности
12.	Чланови 210. и даље Поново АГРЕГАТОРИ.	Без нових коментара.	Не прихвата се. Исто као под редним бројем 2.

13.	Члан 281. Гасоводне мреже из ст. 1. и 2. овог члана не могу се отуђити из јавне својине,	За похвалу! Као и за друге енергетске преносне системе.	Не прихвата се, Уопштено, нема предлога
14.	Члан 345. оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање <u>15 дана</u> 21 ДАН	ЗА ПОХВАЛУ ПОВЕЋАЊЕ ОПЕРАТИВНИХ РЕЗЕРВИ.	Не прихвата се, Уопштено, нема предлога
15.	ХПА НУКЛЕАРНА ЕНЕРГИЈА	ЗА ПОХВАЛУ ШТО СЕ ЗАКОНОМ ПОНОВО ОТВАРА МОГУЋНОСТ РАЗВОЈА НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ!!	Не прихвата се, Уопштен коментар, нема предлога
16.	Инспекцијски надзор Чл. 369-371. се бришу	Невидљиво шта се и због чега брише.	Не прихвата се. Обрисано Законом о изменама и допунама Закона о енергетици (Сл.гласник број 40/21
17.	Права и дужности енергетског инспектора Бришу се чл. 381. до 384.	нејасно	Не прихвата се. Обрисано Законом о изменама и допунама Закона о енергетици (Сл.гласник број 40/21
18.	Чл. 391. брисане тачке 4, 13., у наставку тачке 4, 14	нејасно	Не прихвата се. Обрисано Законом о изменама и допунама Закона о енергетици (Сл.гласник број 40/21

<p>Назив институције, привредног друштва или физичког лица:</p>	<p>Александар Милић, дипл. инж.ел. ЕПС АД, Управа за техничке послове производње угља и енергије, Балканска 13, eps@eps.rs,</p>
---	---

<p>Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion</p>	<p>Образложење коментара Explanation of the comments</p>	<p>Одговор Reply</p>
<p>1. <u>Предлажемо измену члана 148. :</u> Затворени дистрибутивни систем је систем преко кога се дистрибуира електрична енергија на географски ограниченој индустријској зони, трговачкој зони и зони заједничких услуга, уколико: 1) је пословање или производни процес корисника тог система из специфичних и сигурносних разлога повезан; 2) се електрична енергија првенствено дистрибуира власнику или оператору система, њиховим повезаним предузећима и другим корисницима система. На затворени дистрибутивни систем не могу бити прикључени крајњи купци из категорије домаћинства, осим у случају малог броја домаћинства која су запослењем или на неки други начин у вези са власником или корисником оператора затвореног дистрибутивног система и налазе се на подручју тог система.</p>	<p>Изменом овог члана створили би се услови за успостављање затвореног дистрибутивног система електричне енергије на просторима експлоатационих поља угљоносних површинских копова у власништву ЕПС АД и тиме би се решио проблем напајања потрошача и крајњих купаца који се напајају из интерне електроенергетске мреже рудника.</p>	<p>Не прихвата се Члан 148. није предмет измене закона, затворени дистрибутивни систем</p>

Тако да гласи:

Затворени дистрибутивни систем је систем преко кога се дистрибуира електрична енергија на географски ограниченој индустријској зони, **ЕКСПЛОАТАЦИОНОМ ПОЉУ,** трговачкој зони и зони заједничких услуга, уколико:

- 1) је пословање или производни процес корисника тог система из специфичних и сигурносних разлога повезан;
- 2) се електрична енергија првенствено дистрибуира власнику или оператору система, њиховим повезаним предузећима и другим корисницима система.

На затворени дистрибутивни систем не могу бити прикључени крајњи купци из категорије домаћинства, осим у случају **малог броја** домаћинстава која су запослењем или на неки други начин у вези са власником или корисником оператора затвореног дистрибутивног система и налазе се на подручју тог система.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Слободан Бубњевић sbnubnjjevic@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Сматрам да је из предлога Закона потребно брисати/изоставити члан 119., став 1.	<p>Мада сматрам да контроверзни Закон о забрани изградње нуклеарних електрана треба преиспитати и вероватно укинути, прелазна одредба у овом Закону којом се поменути закон, као сасвим други акт, ставља ван снаге је сувишна, неоснована, исхитрена и није у складу са другим прописима. Истовремено, ова одредба није уопште објашњена у Образложењу, не проистиче из логике овог Закона, нити је неопходна да би други предложени чланови овог Закона били важећи. Последице ове прелазне одредбе превазилазе ефекте читавог овог Закона – тичу се безбедности критичне инфраструктуре на скали од више деценија и далекосежне су за велики број грађана Републике Србије, док студије о оправданости градње нуклеарних електрана које су предвиђене овим Законом нису ни започете, ни довршене (шта ако дођу до процене да ове објекте не треба градити), а тренутно чак није до краја јасно да ли струковна друштва, институције Републике и већина грађана желе да се Закон о забрани укине. Имајући у виду да већ постоји иницијатива за укидање Закона о забрани изградње нуклеарних електрана пред Народном скупштином, као и да је реч о правном акту који је дугорочно уредио развој нуклеарне енергије, односно сасвим га обуставио на више деценија, Закон о забрани изградње је оправдано укинути само посебним законом и кроз одговарајућу јавну расправу, а не на силу и у хитњи, кроз прелазну одредбу у члану 119. овог Закона. Зато овај став треба брисати.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Имајући у виду да је Стратешким документима Републике Србије обухваћена и нуклеарна енергија и да су за све стратешке документе биле организоване јавне расправа, то је јавност била упозната са свим тим документима. Такође јавна расправа је одржана и за Нацрт закона о изменама и допунама Закона о енергетици у складу са Пословником Владе у трајању од 21 дана и пристигло је 455 коментара/примедби тако да одржавање јавне расправе током летњих месеци није имало утицај на јавност да доставе своје коментаре/примедбе.</p> <p>Такође Нацртом закона предвиђено је доношење Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије, као и Закона којим уредити мирнодопска примена нуклеарне енергије, а у чијем доношењу ће јавност такође имати прилику да учествује.</p>

2.	Сматрам да је из предлога Закона потребно брисати/изоставити члан 119., став 2.	Укидањем одредбе из Кривичног законика, такође у прелазној одредби овог закона, без јасног основа у овом Закону и било каквог образложења, уводи се опасан и логички неутемељен преседан. Наведена одредба Кривичног закона иначе прописује да ће се свако ко ПРОТИВНО ПРОПИСИМА гради нуклеарне објекте у Републици Србији казнити затвором. Укидањем овог члана Кривичног законика, а да за тим нема потребе у овом Закону, престаје да буде кажњиво да се против прописа граде објекти изузетно високог ризика. Зар није апсолутно неопходно да се такви објекти граде у складу са прописима? То је врло непромишљена и опасна мера која дугорочно може угрожити нуклеарну и радијациону безбедност Републике и здравље и животе њених грађана. Зато овај изузетно опасни став треба брисати.	Не прихвата се. На наведене одредбе ће се изјаснити надлежно Министарство правде.
----	---	--	---

3.	<p>Закон не уважава довољно реалност тренутног мањка домаћих кадрова и сматрам да је неопходно унети додатне чланове Закона у одељак о Нуклеарној енергији којим би се јасно и недвосмислено прописало да, ако не и власништво, онда бар контрола и управљање сваким потенцијалним будућим нуклеарним објектом буде у рукама Републике Србије и њених грађана. Нужно је да буде дефинисана улога Регулатора, као и других актера, која би била усаглашена са постојећим законима у овој области.</p>	<p>Закон прописује дугорочну фазну процедуру за потенцијално увођење нуклеарне енергије у Републику Србију, али оставља простор да тим процесом потпуно управљају стране компаније и друге државе, чак и мимо воље постојећег Регулатора, који је независан и чије су надлежности већ дефинисане законима. Наиме, нигде нису наведени кораци који ће гарантовати да ће над том опасном инфраструктуром, без обзира на природу власништва, Регулатор и други органи Републике имати могућност контроле. Мада се у Закону предвиђају различите активности Министарства, па и оне у погледу обезбеђивања кадрова, недовољно је јасна улога научних установа, као и да је реч о развоју недостајућих ДОМАЋИХ кадрова. Нужно је да Закон обезбеди да таквом инфраструктуром, чак и да она не буде у власништву Републике, неизоставно управљају лица која су држављани Републике Србије. Ово питање представља кључну безбедносну претњу за Републику Србију у будућности.</p>	<p>Не прихвата се. Нацрт закона даје основ да се донесе Програм нуклеарне енергије, Стратегија мирнодопске примене нуклеарне енергије и закон којим ће се прописати мирнодопска примена нуклеарне енергије.</p>
----	--	---	--

4.	<p>Сматрам да у Закон не прописује КО ће одлучити о изградњи нуклеарних капацитета. Треба унети одредбу кроз додатни члан којим се прописује да ће се о изградњи нуклеарног објекта потенцијално одлучити на референдуму или бар предвидети неко друго решење којим ће то бити легитимна одлука грађана или њихових представника.</p>	<p>Овим Законом питање доношења одлуке о градњи нуклеарних капацитета уопште није решено. Република Србија је деценијама била не нуклеарна земља, што је утицало на читав низ друштвених, привредних и безбедносних околности, и нужно је уредити КО ЋЕ ОДЛУЧИТИ да она то више не буде. Једно решење је референдум као процедура да о томе одлуче грађани непосредно, у складу са Уставом – то је сасвим оправдан и уобичајен пут из искуства других земаља и једини је сигуран начин да се обезбеди политичка и социјална стабилност на дуге стазе сваког пројекта изградње нуклеарних капацитета. Други пут је да одлуку донесу изабрани представници грађана, али у овом Закону законодавац ни то није предвидео, да на пример о томе одлучују Влада или бар надлежни министар, након што је обезбеђена сагласност Регулатора. Без овакве одредбе, било која компанија, група људи или страна држава су позвани да по својој слободној вољи, без сагласности грађана Републике или њихових представника, граде нуклеарне реакторе на територији Србије.</p>	<p>Не прихвата се. Није предмет закона.</p>
----	---	---	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Миљан Вуксановић mv1@sbb.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Закон треба повући јер није адекватно припремљен	Закон се ради на основу усвојене стратегије енергетике. Како стратегија није усвојена, ни закон не може бити донет. Иначе, предлог закона није у сагласју са нацртом стратегије	Не прихвата се. У закон се преносе одредбе прописа ЕУ на основу обавеза из Уговора о оснивању Енергетске заједнице
2.	Нуклеарна опција је неприпремљена: о томе се може разговарати тек када се потврди да у Србији постоје локације где се може складиштити комерцијални нуклеарни отпад и локације где се могу градити електране	Предлагач има вишегодишње искуство у пројектовању нуклеарних електрана и један је од аутора система за складиштење нуклеарног отпада у Америци. У овом моменту Србија нема основа за одлуку о уласку у нуклеарни програм	Не прихвата се. Није предмет Нацрта закона. На основу Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, надлежни Директорат донео је Правилник о управљању радиоактивним отпадом и истрошеним нуклеарним горивом. Такође, Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности у члану 2. прописано је да се овај закон примењује на све делатности које укључују мирнодопску примену нуклеарне енергије и јонизујућег зрачења на територији или под надлежношћу или контролом Републике Србије.
3.	Предлог нуклеарне опције базиране на фисији треба одбацити јер је у питању превазиђена технологија	Имајући у виду да је за градњу нуклеарне електране (на фисију) у нашим условима потребно око 15 година, а да је век трајања око 40 година то нас увелико доводи у ситуацији да је већ у тренутку пуштања у рад електрана базирана на фисији застарела. Ако се жели задржати нуклеарна опција, онда то МОРА бити искључиво базирана на процесу фузије.	Не прихвата се. Не постоји ни један оперативни фузиони реактор на свету. Сви процеси који се тичу добијања енергије на бази фузије (у мирнодопске сврхе) су у овом тренутку још увек само у експерименталној фази.

4.	<p>Предлог закона само декларативно наводи водоничну транзицију и подржава део који наводи да је водонична стратегија мандаторна.</p> <p>Није препозната ситуација у којој се мреже природног гаса користе и за мешавину („зеленог“) водоника, што је тренд у Европи и непосредном окружењу. Предлажем да се вместо „природног гаса“ користи термин „природни гас или гасна мешавина са водоником“</p>	<p>Умешавање (блендинг) водоника у мрежу природног гаса је технологија која је присутна у Европи и Србија неће бити ван ових промена. У Србији је већ инициран пилот пројекат ове врсте кроз сарадњу Србијагаса и Лаипциг Енергије.</p> <p>Водонична транзиција је озбиљна тема и потребно је темељито сагледати законске одредбе које имају додирне тачке са водоничном транзицијом.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Нацртом закона прописано је доношење Програма развоја и употребе водоника на период од три године, за чије спровођење ће се доносити Акциони план.</p> <p>Употреба термина уместо „природног гаса“ није у складу са прописима ЕУ који су предмет преношења</p>
5.	<p>Цертификовање извођача радова је детаљно разматрано, али је потпуно изостављен процес сертификације зелене енергије и водоничних деривата. Предлаже се комплексна допуна у том смислу</p>	<p>Почетком 2026 године ступа на снагу ЦБАМ, што ће захтевати озбиљне обавезе привредним субјектима из Србије који пласирају своје производе у Европу. Њима је потребан систем који ће кредибилно штитити њихове интересе у овој области</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Није предмет овог закона, већ Закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>
6.	<p>Нуклеарна опција и враћање на нуклеарни програм је без основа да буде у закону и стога све релевантне делове треба изоставити, осим да се коришћење нуклеарне енергије презентује јавности Србије након комплетирања одговора на следећа питања: Одакле нуклеарно гориво, где се и како врши складиштење нуклеарног отпада, где су предвиђене локације за градњу електране, потенцијално учешће домаћих привредних субјеката и процена трошкова градње/цене електричне енергије на прагу електране</p>	<p>Технологија нуклеарних електрана базирана на процесу фузије је превазиђена, неконтролабилна (како у погледу сигурности, тако и у погледу трошкова, дужине градње и непоузданој процени катастрофалних догађаја везаних за градњу и функционисање нуклеарних електрана). У Србији постоје ресурси који се могу ефикасније користити за обезбеђење енергетског биланса, а у свети се најављују реактори базирани на процесу фузије већ у 2040 години. Детаљно образложење са пројекцијама је послато Министарству, где су обрађени физички, економски, друштвени и еколошки разлози за одустајање (док се не одговори на четири питања) од нуклеарног програма</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Законом је дат основ за доношење Програма нуклеарне енергије, Акционог плана за спровођење и Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије у Републици Србији. Такође, остављена је могућност да се донесе посебан закон којим ће се уредити мирнодопска примена нуклеарне енергије</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Драган Кркљуш, дипл. инж, експерт МААЕ за безбедност dragan.krkljus@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply

1.	Није добро дефинисан навод који се мења у Члану 1. ... додају се речи: „ <i>основе развоја нуклеране енергије</i> ,”.	<p><u>Прво:</u> нетачан је навод, треба да стоји <i>нуклеарне енергије</i>;</p> <p><u>Друго:</u> МААЕ као кровна организација Уједињених Нација која се бави овом проблематиком предвиђа да се нуклеарна енергија користи у мирнодопске сврхе, тј медицинске, истраживачке, производњу енергије и сл. те овај навод треба заменити са „<i>основама развоја мирнодопске примене нуклеарне енергије</i>“</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>У члану 1. само је описно наведено да се овим законом поред осталог уређују основе развоја нуклеране енергије, а у чл. 365а Програм развоја мирнодопске примене нуклеарне енергије у даљем текст се примењује као Програм развоја нуклеарне енергије</p>
----	---	--	---

2.	Велики број чланова и дефиниција	<p>Надлежност Министарства је из области уређења делом сигурног управљања постројењима.</p> <p>Цео закон повремено брка појмове сигурности (из области надлежности) и безбедности (надлежност МУП и МО). Оба појма се редовно користе у српском језику и писму, тј. сигурност представља превод енглеске речи <i>safety</i>, а безбедност енглеске речи <i>security</i>.</p> <p>Део закона добро разуме на пример употребу сигурног снабдевања и сл.</p> <p>Први појам који није исправан је у Члану 2. тачка 12., тј „Безбедност рада система...” у овом контексту треба да буде сигурност.</p> <p>Затим тачка 82. истог члана и све тако редом...</p> <p>Члан 11л. као добар пример, добро употребљава појам „обезбедити поверљивост информација...”</p> <p>Цео закон би у овом смислу требао да претрпи језичку редакцију и проверу.</p> <p>Укупно има 82 појављивања речи безбедност и сл. у Закону.</p> <p>Појашњење појмова дато на https://corisco.rs/#horizontal-scroll</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Имајући у виду да се не доноси нови закон и да би наведене предлоге требало преиспитати у целом тексту закона, то се у овом тренутку не може sukcesивно применити на цео закон.</p>
----	----------------------------------	---	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Електродистрибиција Србије, д.о.о. Београд Булевар уметности бр. 12	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 202. став 8. Закона о енергетици тачка на крају замењује се запетом и додају речи: „уз обавезно присуство купца“.	У циљу повећања заштите живота и здравља људи и безбедности објеката, а у ситуацији када се врши наставак испоруке електричне енергије на мерним местима где је претходно обустава испоруке електричне енергије извршена даљинским искључењем уз помоћ прекидачког модула, става смо да је потребно обавезно присуство купца у ситуацији када овлашћена лица оператора система приступе бројилу ради наставак испоруке електричне енергије, а разлог томе је да се овлашћена лица и купац увере да је наставак испоруке електричне енергије извршен на безбедан начин. У складу са изнетим предлажемо допуну.	Прихвата се. извршена корекција

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		ELIXIR GROUP office@elixirgroup.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 16. став 2. мења се и гласи: „Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 2), 6), 6А), 7), 8), 8а), 12), 12а), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27), 29), 30), 31), 32) и 33) овог члана обављају се у складу са тржишним принципима.”.	У циљу обезбеђења предуслова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају делатност производње и трговине неконвенционалних горива, неопходно је Законом прецизирати да ће се оне обављати према тржишним принципима пословања, односно према правилима где величину понуде и потражње, цене и услове пословања одређује само тржиште, односно учесници на тржишту: произвођачи, трговци и потрошачи.	Прихвата се. извршена корекција
2.	У члану 21. став 1. Закона, у тачки 10) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 11) која гласи: „производње и трговине неконвенционалним горивима.”.	Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања лиценце за обављање енергетских делатности темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом. Предметном дозволом правно лице које обавља послове управљања отпадом потврђује, између осталог, да су испуњени услови за квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање отпадом.	Прихвата се. извршена корекција

3.	<p>У члану 28. после првог става додаје се став 2. који гласи:</p> <p>За складиштење неконвенционалних горива за сопствене потребе, за постројења за која се у складу са законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине не издаје се интегрисана дозвола, прибавља се Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.</p> <p>Досадашњи став 2. постаје став 3.</p>	<p>Сигурно и безбедно складиштење и снабдевање неконвенционалних горива (финалног производа) која се користе за сопствене потребе, подразумева обезбеђење услова којима ће се спречити евентуални негативни утицаји на здравље људи, животну средину или материјална добра.</p> <p>Из тих разлога је обавезу прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање неконвенционалних горива која се користе за сопствене потребе, неопходно укључити у одредбе предметног Закона.</p> <p>Имајући у виду да су за постројења за која се издаје интегрисана дозвола (ИРПС дозвола), захтеви за складиштење горива, детаљно утврђени прописима којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине, постројења која су исходувала ИРПС дозвољу, истом могу гарантовати да се процес складиштења горива спроводи на сигуран, безбедан и контролисан начин, без негативног утицаја на животну средину. Самим тим, постоји основ за њихово изузимање од обавезе прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Имајући у виду да су неконвенционална горива, према Нацрту Закона о изменама и допунама Закона о енергетици, течна или чврста горива произведена из течног или чврстог неопасног отпада који није погодан за рециклажу материјала, која се користе у енергетске сврхе у процесу производње цемента и креча, термоелектранама на угаљ, постројењима за когенерацију или комбиновану производњу топлотне и електричне енергије и постројењима за сагоревање у флуидизованом слоју, наглашава се да је управљање отпадом регулисано прописима о заштити животне средине и није у надлежности овог министарства.</p>
4.	<p>У члану 30. став 4. тачка 2) мења се и гласи:</p> <p>„2) који се граде у складу са одредбама закона којим се уређује управљање отпадом и закона којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије којима се прописује стратешко партнерство;“.</p>	<p>Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања енергетске дозволе темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом.</p> <p>Предметном дозволом правном лицу се одобрава обављање делатности, а уједно се и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Нацртом закона није ни предвиђено да се енергетска дозвола прибавља за изградњу објеката за производњу или трговину неконвенционалним горивима</p>

<p>5.</p>	<p>После члана 344. додају се називи чланова и чл. 344а-344в, који гласе:</p> <p style="text-align: center;">„Обављање делатности</p> <p style="text-align: center;">Члан 344а</p> <p>Енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима дужни су да користе и одржавају енергетски субјекти који обављају енергетске делатности производње и трговине неконвенционалним горивима.</p> <p style="text-align: center;">Квалитет неконвенционалних горива</p> <p style="text-align: center;">Члан 344б</p> <p>Сва Неконвенционална горива која се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о заштити животне средине и управљање отпадом, техничким и другим прописима који се односе на промет неконвенционалних горива из овог става и прописима о квалитету неконвенционалних горива.</p> <p style="text-align: center;">Члан 344в</p> <p>Министар ближе прописује услове које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају у промет на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености неконвенционалних горива Министарство надлежно за послове енергетике врши мониторинг квалитета неконвенционалних горива.</p>	<p>Имајући у виду значајне еколошке и економске користи од употребе неконвенционалног горива, као што су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - смањење удела коришћења фосилних горива - смањење количине отпада који се одлаже на депоније - смањење трошкова енергије - смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште, односно угљен-диоксида - смањење зависности од увоза енергената и - отварање нових могућности за развој локалних економија <p>у наредним периоду очекује се нагли пораст његове производње и стављања на тржиште Републике Србије. Из тих разлога, неопходно је успоставити додатне регулаторне механизме за континуирано осигурање квалитета неконвенционалних горива.</p> <p>Сходно томе, неопходно је предложеним Законским изменама дати основ за израду подзаконског акта којим ће се уредити услови које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености ове врсте горива.</p> <p>На овај начин, обезбедиће се обавезујућа примене захтева квалитета дефинисаних серијом стандарда SRPS EN ISO (видети Прилог), који се односе на чврста горива добијена из отпада, њихову спецификацију и класификацију, методе испитивања и безбедно руковање, а уједно ће се пружити подршка развоју производње и трговине овом врстом горива.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Прописима из области енергетике нису прописани посебни технички услови за обављање делатности производње и трговине неконвенционалним горивима, као ни посебни технички услови који се односе на пројектовање, изградњу и одржавање ових објеката. Члан 344. Закона о енергетици односи се на нафтоводе и продуктоводе, за које су прописани посебни технички услови Законом о цеводном транспорту гасовитих и течних водоника и дистрибуцији гасовитих угљеводоника и подзаконским актима овог закона. Сходно наведеном не може се правити паралела са овим објектима, па се не прихвата додавање члана 344а.</p> <p>Како су неконвенционална горива изворно отпад, управљање отпадом, као и поступање са њим није у надлежности овог министарства, те се не прихвата ни додавање чл. 344б и 344в.</p>
-----------	---	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		ПОСЛОВНО УДРУЖЕЊЕ ЦЕМЕНТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ office@cis.org.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 16. став 2. мења се и гласи: „Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 2), 6), 6А), 7), 8), 8а), 12), 12а), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27), 29), 30), 31), 32) и 33) овог члана обављају се у складу са тржишним принципима.”.	У циљу обезбеђења предуслова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају делатност производње и трговине неконвенционалних горива, неопходно је Законом прецизирати да ће се оне обављати према тржишним принципима пословања, односно према правилима где величину понуде и потражње, цене и услове пословања одређује само тржиште, односно учесници на тржишту: произвођачи, трговци и потрошачи.	Прихвата се. извршена корекција
2.	У члану 21. став 1. Закона, у тачки 10) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 11) која гласи: „производње и трговине неконвенционалним горивима.”.	Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања лиценце за обављање енергетике делатности темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом. Предметном дозволом правно лице које обавља послове управљања отпадом потврђује, између осталог, да су испуњени услови за квалификовано лице одговорно за стручни рад за управљање отпадом.	Прихвата се. извршена корекција

3.	<p>У члану 28. после првог става додаје се став 2. који гласи: „За складиштење неконвенционалних горива за сопствене потребе, за постројења за која се у складу са законом којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине не издаје интегрисана дозвола, прибавља се Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.“ Досадашњи став 2. постаје став 3.</p>	<p>Сигурно и безбедно складиштење и снабдевање неконвенционалних горива (финалног производа) која се користе за сопствене потребе, подразумева обезбеђење услова којима ће се спречити евентуални негативни утицаји на здравље људи, животну средину или материјална добра.</p> <p>Из тих разлога је обавезу прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање неконвенционалних горива која се користе за сопствене потребе, неопходно укључити у одредбе предметног Закона.</p> <p>Имајући у виду да су за постројења за која се издаје интегрисана дозвола (ИРПС дозвола), захтеви за складиштење горива, детаљно утврђени прописима којим се уређује интегрисано спречавање и контрола загађивања животне средине, постројења која су исходувала ИРПС дозволу, истом могу гарантовати да се процес складиштења горива спроводи на сигуран, безбедан и контролисан начин, без негативног утицаја на животну средину. Самим тим, постоји основ за њихово изузимање од обавезе прибављања Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.</p>	<p>Не прихвата се. Имајући у виду да су неконвенционална горива, према Нацрту Закона о изменама и допунама Закона о енергетици, течна или чврста горива произведена из течног или чврстог неопасног отпада који није погодан за рециклажу материјала, која се користе у енергетске сврхе у процесу производње цемента и креча, термоелектранама на угаљ, постројењима за когенерацију или комбиновану производњу топлотне и електричне енергије и постројењима за сагоревање у флуидизованом слоју, наглашава се да је управљање отпадом регулисано прописима о заштити животне средине и није у надлежности овог министарства.</p>
4.	<p>У члану 30. став 4. тачка 2) мења се и гласи: „2) који се граде у складу са одредбама закона којим се уређује управљање отпадом и закона којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије којима се прописује стратешко партнерство;“.</p>	<p>Основ за изузимање производње и трговине неконвенционалним горивима од обавезе прибављања енергетске дозволе темељи се на већ постојећој обавези правних лица за прибављање дозволе за обављање сакупљања, транспорта, складиштења, третмана, односно поновног искоришћења или одлагања отпада, као и увоз, извоз и транзит отпада, у складу са одредбама Закона којим се уређује управљање отпадом.</p> <p>Предметном дозволом правном лицу се одобрава обављање делатности, а уједно се и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину.</p>	<p>Не прихвата се. Нацртом закона није ни предвиђено да се енергетска дозвола прибавља за изградњу објеката за производњу или трговину неконвенционалним горивима</p>

<p>5.</p>	<p>После члана 344. додају се називи чланова и чл. 344а-344в, који гласе:</p> <p style="text-align: center;">Обављање делатности</p> <p style="text-align: center;">Члан 344а.</p> <p>Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности производње и трговине неконвенционалним горивима дужни су да користе и одржавају енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима.</p> <p>Квалитет неконвенционалних горива</p> <p style="text-align: center;">Члан 344б.</p> <p>Неконвенционална горива која се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету неконвенционалних горива, прописима о заштити животне средине и управљање отпадом, техничким и другим прописима који се односе на промет неконвенционалних горива из овог става.</p> <p style="text-align: center;">Члан 344в.</p> <p>Министарство надлежно за послове енергетике врши мониторинг квалитета неконвенционалних горива.</p> <p>Министар ближе прописује услове које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају у промет на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености неконвенционалних горива.</p>	<p>Имајући у виду значајне еколошке и економске користи од употребе неконвенционалног горива, као што су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - смањење удела коришћења фосилних горива - смањење количине отпада који се одлаже на депоније - смањење трошкова енергије - смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште, односно угљен-диоксида - смањење зависности од увоза енергената и - отварање нових могућности за развој локалних економија <p>У наредном периоду очекује се нагли пораст његове производње и стављања на тржиште Републике Србије. Из тих разлога, неопходно је успоставити додатне регулаторне механизме за континуирано осигурање квалитета неконвенционалних горива.</p> <p>Сходно томе, неопходно је предложеним законским изменама дати основ за израду подзаконског акта којим ће се уредити услови које морају да испуњавају неконвенционална горива која се стављају на тржиште Републике Србије, као и начин оцењивања усаглашености ове врсте горива.</p> <p>На овај начин, обезбедиће се обавезујућа примене захтева квалитета дефинисаних серијом стандарда SRPS EN ISO (видети Прилог), који се односе на чврста горива добијена из отпада, њихову спецификацију и класификацију, методе испитивања и безбедно руковање, а уједно ће се пружити подршка развоју производње и трговине овом врстом горива.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Прописима из области енергетике нису прописани посебни технички услови за обављање делатности производње и трговине неконвенционалним горивима, као ни посебни технички услови који се односе на пројектовање, изградњу и одржавање ових објеката.</p> <p>Члан 344. Закона о енергетици односи се на нафтоводе и продуктоводе, за које су прописани посебни технички услови Законом о цеводном транспорту гасовитих и течних водоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника и подзаконским актима овог закона. Сходно наведеном не може се правити паралела са овим објектима, па се не прихвата додавање члана 344а.</p> <p>Како су неконвенционална горива изворно отпад, управљање отпадом, као и поступање са њим није у надлежности овог министарства, те се не прихвата ни додавање чл. 344б и 344в.</p>
-----------	--	--	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Транснафта а.д. Панчево	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>1. Постоји потреба да Агенција за енергетику доноси методологију за одређивање цене приступа постојећем систему за транспорт нафте нафтоводима, односно да утврђивање цене транспорта нафте постојећим нафтоводом.</p> <p>2. Такође, у вези нових, будућих инфраструктурних објеката (нафтови и продуктови) потребно је да се дефинише и омогући изузеће за нову инфраструктуру у смислу да би приступ истим требало бити изузет од примене методологије Агенције за енергетику.</p>		<p>1. Прихвата се Траснафта АД актом број: 9887/1/2024 од 2. септембра 2024. године обратила се током јавне расправе Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици, указујући да и даље постоји потреба Агенције за енергетику доноси методологију за одређивање цене приступа постојећем систему за транспорт нафте нафтоводима, односно да утврђивање цене транспорта нафте постојећим нафтоводом буде у надлежности Агенције за енергетику према важећој методологији. Такође, у вези нових, будућих инфраструктурних објеката (нафтови и продуктови) затражили су да се дефинише и омогући изузеће за нову инфраструктуру у смислу да би приступ истим требало бити изузет од примене методологије Агенције за енергетику. Након анализе приспелих примедба, примедба да утврђивање цене транспорта нафте постојећим нафтоводом буде у надлежности Агенције за енергетику према важећој методологији је прихваћена.</p> <p>2. Не прихвата се Имајући у виду ефекте које би изузимање нових инфраструктурних објеката од примене методологије Агенције за енергетику имало на кориснике система, примедбу да се дефинише и омогући изузеће за нову инфраструктуру није могуће прихватити.</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Славица Петровић, Одсек за енергетску инспекцију, Министарство рударства и енергетике, slavica.petrovic@mre.gov.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Предлажемо да у Закону о енергетици у члану 28. додају се ст. 9. и 10. који гласе: „Субјекти који складиште нафту, деривате нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона или снабдевају сопствена превозна средства на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава, за које се не издаје лиценца, а који не могу да прибаве сагласност јер је објекат привременог карактера или из других разлога, у обавези су да пријаве поседовање таквог објекта енергетској и тржишној инспекцији.</p> <p>Тржишна инспекција може забранити продавцу да продаје нафту, деривате нафте и биогорива субјекту који нема доказе да му је то заиста потребно за складиште нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона или за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава, за које се не издаје лиценца.“</p>	<p>Тренутно је познато преко 4000 сопствених станица а на супрот тога малопродајних објеката (бензинских станица) има око 1500.</p> <p>Свега неколико стотина субјеката поседује решење о сагласности.</p> <p>Углавном субјекти не могу да прибаве решење о сагласности, јер сопствена станица или складиште за сопствене потребе су привременог карактера.</p> <p>Сада имаоци ових објеката нису у обавези да доставе доказе о броју сопствених превозних средстава и о стварној годишњој потрошњи горива само за возила за сопствене потребе. Такође, ималац складишта за сопствене потребе, према садашњим прописима, није у обавези да има доказе о заиста неопходним количинама горива за сопствене потребе. Стога, да би се спречиле злоупотребе и шверц горива, потребно је додати став 10.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Законом о енергетици прописано је издавање сагласности за објекте који се граде у складу за Законом о планирању и изградњи, односно Законом о озакоњењу објеката (уз прибављање извештаја техничке комисије о подобности објекта за употребу).</p> <p>Објекти који не могу да прибаве сагласност за коришћење неће моћи да се користе за складиштење, односно снабдевање сопствених превозних средстава.</p> <p>Објекти који се не граде у складу са Законом о планирању и изградњи подлежу другим прописима и нису у надлежности овог министарства.</p> <p>Субјекти који прибављају сагласност за складиштење, односно снабдевање за сопствене потребе не обављају делатност трговине (за коју се издаје лиценца).</p> <p>Контрола легалности токова робе код ових субјеката утврђује се присуством маркера у дериватима нафте који се налазе у сопственим складиштима, односно станицама за снабдевање сопствених превозних средстава.</p>

2.	У чл. 389. ст. 1. тач. 8) брисати: 8) обавља екладиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона и снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање без прибављене сагласности у смислу овог закона (члан 28. овог закона);	Тренутно имамо преко 4000 сопствених станица углавном за гасна уља и око 2000 складишта за сопствене потребе, значи укупно преко 6000 објеката, а решење о сагласности поседује свега неколико стотина субјеката одн. примена чл. 28. је мања од 5%. Одредба која се примењује у оволико малој мери, значи да није применљива. Стога, потребно је брисати у чл. 389. ст.1. тач. 8), јер не може се предати преко 6000 пријава за привредни преступ.	Не прихвата се. Сагласно прописима из области правосуђа, норма која уводи одређене обавезе за привредне субјекте мора садржати и одговарајуће казнене мере у случају непоштовања. Такве мере укључују новчане казне, одговорност одговорних лица и друге санкције које обезбеђују примену прописа.
----	--	---	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Петар Васиљевић – Београдске електране Mail:pevasiljevic@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply	
1.	Министарство обавља следеће послове: Тачка 9 9) Врши анализу потенцијалних локација за изградњу нуклеарног објекта за производњу електричне енергије, објекта за претварање отпадне топлоте хлађења реактора у топлотну енергију којом би се грејали и /или хладили градови и помоћних објеката, укључујући сигурносне и безбедносне услове и захтеве, као и захтеве у односу на заштиту животне средине.	У процесу производње електричне енергије у нуклеарним електранама ослобађа се велика количина топлотне енергије из процеса хлађења реактора. Претварањем те отпадне топлоте у топлотну енергију ствара се могућност за грејање и хлађење градова који се налазе у близини. Ефикасност производње електричне енергије у том случају подиже се за за 20-30 % и сигурно прелази 50%(без тог ефикасност мах.износи 38 %). Овим поступком искоришћења отпадне топлоте стичу се значајни бенефити, енергетски и економски при изградњи нуклеарних електрана.	Не прихвата се. У оквиру анализе потенцијалних локација за изградњу нуклеарног објекта треба узети у обзир и могућност коришћења отпадне топлоте и није потребно разматрати део система нуклеарне електране, јер је коришћење отпадне топлоте део техничког решења. У том смислу сматрамо да је уметнути део реченице сувишан

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:

Никола Николић
nikola.p.nikolic@gmail.com

Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
<p>1. У Образложењу Измена и Допуна Закона о енергетици је написано: „ Законом је предвиђено да се најкасније до 31. децембра 2026. године укинути нето обрачун и нето мерење који су уређени законом о коришћењу обновљивих извора енергије, а активним купцима се омогућава одвојено мерење и обрачун електричне енергије која се предаје у мрежу, односно која се преузима из мреже.” Члан 113. став 7. предлога Измена и Допуна Закона о енергетици гласи: „ Нето мерење и нето обрачун утврђен Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењиваће се најкасније до 31. децембра 2026. године, а након тога у складу са овим законом.” Питање је следеће: Да ли ће комерцијални потрошачи који су стекли статус Купац-Произвођач до 31.12.2026. моћи да задрже тај статус и након овог рока, посебно имајући у виду да они закључују најчешће једногодишње уговоре са ЕПС Снабдевање? Наиме, када се буде закључивао уговор са ЕПС Снабдевање за период од 01.01.2027. године, ЕПС Снабдевање може игнорисати стечени статус позивајући се на „нови” Закон о енергетици што би у случају да Предлог Измена и Допуна Закона о енергетици остане непромењен било правно коректно.</p>	<p>Комерцијални купци који су стекли или намеравају да стекну статус Купац-Произвођач своје одлуке заснивају на техно-економским анализама и проценама периода повраћаја инвестиција који се крећу и до 7-8 година. Укидање нето обрачуна предвиђено Предлогом Измена и Допуна Закона о Енергетици може утицати на финансијске карактеристике ових инвестиција. У ком смеру, то не можемо знати, али ако је у негативном онда би то изазвало финансијски губитак код купаца који су стекли статус Купац-Произвођач. Било би веома пожељно да се пронађе законско решење које би Купцима-Произвођачима који су овај статус стекли до 31.12.2026. године омогућило да барем 10 година од дана стицања статуса задрже овај статус и да се на њих примењује нето обрачун, осим ако ће им Измене и Допуне Закона о Енергетици омогућити повољнији начин обрачуна.</p>	<p>Прихвата се. чланом 131 прописано је: Нето мерење утврђено Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењиваће се најкасније до 31. децембра 2026. године.</p> <p>За купце-произвођаче са нето мерењем, који тај статус стекну за производни објекат за који су поднели захтев за прилагођавање мерног места до 31. децембра 2026. године, одредба става 2. овог члана не примењује се.</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Windvision Development doo Beograd Омладинских бригада 90Б, Београд Особа за контакт: Неда Лазендић neda.lazentic@wvserbia.com
--	---

Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
<p>1. Чланови 17. и 18. Закона о изменама и допунама Закона о енергетици:</p> <p>Брисати.</p>	<p>Предложеним изменама увела би се административна баријера за пројекте чији ризик се не може предвидети пре подношења захтева за енергетску дозволу, а која долази у завршној фази развоја пројекта - када су већ извршена значајна улагања капитала у пројекат.</p> <p>Критеријуми по којима би се одлучивало нису јасни, нити, имајући у виду како је структурирана одредба, можемо и да сагледамо како би се искристалисали. Практично би се свело на дискрециону оцену надлежног министарства, што би требало избегавати.</p> <p>На крају, захтев за енергетску дозволу долази након што је за пројекте припремљена студија прикључења, те би самим тим за те пројекте било неспорно да не угрожавају безбедност електроенергетског система.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Уопштен је коментар, чланови су преуређени након јавне расправе, односно брисане су поједине тачке у оба члана.</p>

<p>2.</p>	<p>Члан 110. ставови 1. и 2. Закона о изменама и допунама Закона о енергетици: Чланом 106. обухваћена је прелазна одредба којом је прописано правило са ретроактивним дејством у односу на поступке за прикључење започете пре 30. априла 2021. године. Уз разумевање потребе да се преносни систем „растерети“ прикључака који се неће реализовати, истичемо да се предлогом решења нису уважиле све околности које постоје у односу на поступке одобрења за прикључење на преносни систем која су започета пре 30.04.2021.године, односно која су издата до дана ступања на снагу овог закона, нити је ова одредба усклађена са другим позитивним прописима. Ставом 2. је предложено увођење рока за прибављање одобрења за прикључење за подносиоце који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године и нису прибавили одобрење за прикључење до дана ступања на снагу овог закона, без могућности продужења одобрења за прикључење након његовог исходовања. Притом, овај став 2. није уважао нити направио разлику између пројеката у зрелој фази развоја у односу на оне који нису ни започели развој пројеката, чиме су угрозили улагања капитала инвеститора који су савесно поступали са добијеним правом на прикључак и без одуговлачења приступили прибављању свих потребних аката и докумената за изградњу пројеката.</p> <p>Члан 106.</p> <p>Одобрења за прикључење на преносни систем која су издата до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су издата и могу се на захтев имаоца одобрења продужити једном и највише за две године. Уколико је ималац одобрења у року важења одобрења за прикључење прибавио одобрење за привремено прикључење објекта за који је одобрен пробни рад, важење одобрења за прикључење се продужава до издавања акта о (трајном) прикључењу.</p> <p>Подносиоци који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године и нису прибавили одобрење за прикључење до дана ступања на снагу овог закона, дужни су да прибаве одобрење за прикључење у року од ТРИ године од дана ступања на снагу овог закона, након чега одобрење важи три године, и може се продужити једном, за период од ДВЕ године уколико је ималац одобрења у року важења одобрења прибавио грађевинску дозволу за Прикључак (АЛТЕРНАТИВНО: прибавио потврду о завршетку темеља објекта).</p>	<p>Пример 2: Ветроелектрана Банат-2 140MW</p> <p>Пројекат изградње Ветроелектране Банат-2 тренутно је у фази исходовања локацијских услова и такође спада у групу пројеката који су процес прикључења започели пре 30. априла 2021. године. Наиме, надлежни орган (Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај), поступајући у предмету, се обратио Републичком катастру непокретности у циљу прибављања копија планова катастарских парцела и потврде катастра подземних вода, што је резултирало одговором да исте није могуће доставити из разлога спровођења поступка комасације и измене граница катастарских општина. С тим у вези, инвеститор <u>је принуђен да стави у прекид даљи развој пројекта до разрешења.</u></p> <p><u>ЗАКЉУЧАК:</u> <u>Из горе наведених примера, али и многих сличних, произилази комплексност развоја пројеката изградње електрана које користе ОИЕ а на чије рокове директно утиче поступање надлежних органа и имаоца јавних овлашћења из различитих области. Инвеститори су принуђени да динамичку развоја пројеката, а пре свега инвестициона улагања, планирају и усклађују са непредвиђеним околностима и непоступањем у прописаним роковима. Из тог разлога сматрамо да предложени рок од 2 године за прибављање одобрења за прикључење за подносиоце који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године, није адекватан чак ни уз максималне напоре инвеститора и резултирао би поништењем пројеката са аспекта прикључења који су спремни за изградњу, а сигурни смо да то није циљ ове одредбе.</u> <u>Предлогом члана 106. даје се шанса свим пројектима да исходју решења за одобрење за прикључење и заврше изградњу и исходовање свих употребних дозвола у предложеним роковима.</u></p>	<p>Делимично се прихвата. У прелазним одредбама је у члану 123. прописано: Одобрења за прикључење на преносни систем која су издата до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су издата и могу се на захтев имаоца одобрења продужити једном за две године, изузев у случају електрана које су у систему подстицаја стечених у периоду од 30. априла 2021. године до дана ступања на снагу овог закона, за које одобрење за прикључење важи по прописима који су важили у тренутку стицања права на подстицајне мере.</p> <p>Подносиоци који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године и нису прибавили одобрење за прикључење до дана ступања на снагу овог закона, дужни су да прибаве одобрење за прикључење у року од три године од дана ступања на снагу овог закона, након чега одобрење важи три године и може се продужити једном и највише за две године уколико је ималац одобрења пре истека одобрења прибавио потврду о завршетку темеља објекта који се прикључује, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.</p> <p>Подносиоци који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године а који су стекли право на подстицаје у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, одобрење за прикључење важи до истека рока који се односи на трајање и продужење статуса привременог овлашћеног произвођача.</p> <p>Закључени уговори у поступку прикључења са оператором преносног система и студија прикључења престају да важе ако подносилац захтева поднетог пре 30. априла 2021. године не прибави одобрење за прикључење у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.</p> <p>Подносиоци захтева који су захтев за израду студије прикључења поднели пре 30. априла 2021. године, а којима је оператор преносног система утврдио оперативна ограничења, имају право на финансијску надокнаду коју је оператор преносног система дужан да плати приликом спровођења ограничења сходном применом одредби овог закона којим се уређује редиспечинг.</p>
-----------	---	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Удружење интерних ревизора Србије УИРС 11111 Београд, Кнеза Милоша 7а/III-35 е-пошта: kancelarija@uir.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p><i>Члан 64б.:</i> Додати нову надлежност:</p> <p>-бира и разрешава руководиоца интерне ревизије; -усваја годишњи и стратешки план интерне ревизије, разматра и усваја годишње извештаје интерне ревизије; -усваја план интерне ревизије, разматра и усваја извештаје о обављеној интерној ревизији, разматра препоруке интерне ревизије и обезбеђује спровођење корективних мера у складу са тим препорукама; Републичка комисија може одлучити да његовим састанцима присуствују и независни стручњаци, као и руководиоци интерне ревизије, у појединим областима од значаја за рад Републичке комисије, без права гласа.</p>	<p>Додавањем надлежности за избор и разрешење руководиоца интерне ревизије и усвајање стратешког плана интерне ревизије, Управни одбор јача своју улогу у надзору и управљању процесима који су од суштинског значаја за интегритет и ефикасност рада Комисије. Ова проширена улога омогућава бољу координацију и усклађеност интерне ревизије са циљевима Комисије. Уз то, надзор над спровођењем препорука интерне ревизије осигурава да се предузимају одговарајуће корективне мере, чиме се побољшава укупна контрола и смањују ризици.</p>	<p>Не прихватају се коментари Удружење интерних ревизора Србије УИРС наведени под редним бројем 1. и 2.</p> <p>У складу сас чланом 55. Закона о јавним предузећима Јавно предузеће чији је оснивач Република Србија има комисију за ревизију. Чл.55. и 56. прописан је састав и надлежности комисије. Законом о привредним друштвима прописана је обавеза формирања унутрашње ревизије у привредним друштвима. Законом о рачуноводству прописана је обавеза ревизије финансијских извештаја. Такође, чланом 28. Закона о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије прописано је: Друштво капитала је дужно да успостави и примењује ефикасан систем интерних контрола и то на начин који обезбеђује континуирано праћење ризика којима је друштво капитала изложено, односно може бити изложено у свом пословању, а који је садржан у: 1) управљању ризицима; 2) контроли усклађености пословања; 3) активној функцији интерне ревизије.</p>

<p>2.</p>	<p>Додати посебан одељак у закон са неколико чланова</p> <p>Поглавље у: Функција интерне ревизије</p> <p>Члан х+1.</p> <p>Сваки енергетски субјект, без обзира на величину или структуру, а посебно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Регионални координациони центар • Оператор дистрибутивног система електричне енергије • Оператор дистрибутивног система природног гаса • Оператор преносног система електричне енергије • Оператор складишта природног гаса • Оператор транспортног система природног гаса • Оператор тржишта <p>је дужан да организује интерну ревизију која је самостална и независна у обављању својих послова.</p>	<p>Основни задаци организационе јединице из става 1. овог члана су да Републичкој комисији пружа независно и објективно мишљење о питањима која су предмет ревизије, да обавља саветодавну активност усмерену на унапређење постојећег система унутрашњих контрола и пословања субјекта, као и да пружа помоћ у остваривању његових циљева.</p> <p>У свом раду организациона јединица из става 1. овог члана је дужна да примењује Међународне стандарде професионалне праксе, и то примењујући систематичан, дисциплинован и документован приступ вредновању и унапређењу постојећег начина управљања ризицима, контроле и руковођења процесима. Уколико је енергетски субјект Корисник јавних средстава онда се ревизија обавља у складу са одредбама Закона о буџетском систему.</p> <p>Руководиоца организационе јединице из става 1. овог члана бира и разрешава Републичка комисија.</p> <p>Енергетски субјект има најмање једног запосленог у организационој јединици из става 1. овог члана на неодређено време с пуним радним временом (у даљем тексту: интерни ревизор).</p> <p>Рад интерне ревизије уређује се правилником, као и методологијом и процедурама рада.</p> <p>Послови интерне ревизије обављају се у складу с годишњим планом рада и планом појединачне ревизије. Годишњим планом рада интерне ревизије утврђују се планиране активности, а нарочито области пословања у којима ће интерна ревизија извршити ревизију пословања и рокови за извршење планираних активности.</p>	<p>Друштво капитала је дужно да успостави функцију контроле усклађености пословања и редовно врши контролу усклађености пословања са законом, другим прописима и интерним актима друштва капитала.</p> <p>Функција контроле усклађености пословања редовно обавештава, а најмање једном годишње подноси извештај органима управљања друштва капитала о новим прописима, као и ефектима који они могу имати на пословање друштва, прати регулаторни оквир и процењује ризике неусклађености пословања.</p> <p>Интерна ревизија пружа независно објективно уверавање и саветодавну активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања, тако што систематично и ажурно процењује и вреднује управљање ризицима и управљање друштвом капитала.</p> <p>Поред одредаба Закона, на успостављање и рад интерне ревизије у друштву капитала</p> <p>Сагласно наведеном мишљења смо да је обавеза привредних субјеката да поступа у складу са наведеним друштвом, те сматрамо ове обавезе није потребно прописивати секторским законом.</p>
-----------	---	---	--

	Члан 12. Независност и објективност	<p>Интерна ревизија за свој рад непосредно одговара Републичкој комисији, чиме се осигурава њена независност.</p> <p>Органи енергетског субјекта и запослени у том друштву не смеју спречавати, ограничавати или отежавати запосленима обављање послова интерне ревизије, као ни извештавање о налазима и проценама запослених на пословима интерне ревизије.</p> <p>Интерни ревизори морају имати неометан приступ свим информацијама, документацији, запосленима, простору и свему што је неопходно за слободно обављање ревизорског посла. Ова заштита је кључна за ефикасно функционисање интерне ревизије и за објективности у раду интерних ревизора.</p> <p>Интерни ревизор не може бити члан управе нити може обављати друге послове у енергетском субјекту, укључујући и овлашћења и одговорности за припрему аката и друге документације који могу бити предмет интерне ревизије.</p>	
--	--	---	--

Члан х+5. – Задаци интерне ревизије

Интерна ревизија саставља извештај о спроведеним појединачним интерним ревизијама. Такође, саставља и тромесечне и годишње извештаје о интерној ревизији.

Тромесечни извештај о интерној ревизији садржи:

-опис извршене ревизије активности из пословања енергетског субјекта (предмет ревизије), са значајнијим налазима, као и предлог мера за отклањање утврђених неправилности и рокове за њихово спровођење;

-оцену примењене методологије за ублажавање ризика од: ретких и екстремних природних опасности; ванредних испада, као и случајних опасности које превазилазе критеријум сигурности N-1 у складу са правилима којима се уређује рад преносног система, као и правилима којима се уређује рад дистрибутивног система; опасности које укључују последице напада и несташица енергије и енергената, а у складу са регионалним кризним сценаријима;

-незаконитости и друге неправилности које је интерна ревизија утврдила у поступку ревизије, са објашњењима и последицама уочених неправилности и назначењем одговорних лица;

-друге констатације, оцене, препоруке и предлоге у вези са отклањањем уочених неправилности у ажурирању плана спремности на ризик.

Годишњи извештај о интерној ревизији садржи: извештај о реализацији годишњег плана рада интерне ревизије; резиме значајних налаза о обављеној интерној ревизији; оцену мера предузетих за отклањање уочених неправилности.

Извештаје из става 1. овог члана интерна ревизија доставља надзорном одбору ради разматрања.

Годишњи извештај о интерној ревизији надзорни одбор разматра на седници у првом кварталу текуће године за претходну годину.

Надзорни одбор је дужан да, уз годишњи извештај о интерној ревизији, скупштини достави и извештај о мерама предузетим за отклањање уочених неправилности.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		<p>ЈП „Србијасгас“, Нови Сад Булевар Ослобођења бр. 69, МБ: 20084600, ПИБ: 104056656</p> <p>Контакт: Дејан Мандић, директор сектора правних и кадровских послова 064 888 8177 - dejan.mandic@srbijagas.com</p>	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Члан 1. Предмет	У оквиру предмета Закона о енергетици додати и "водоника и других енергената" - јер уколико водоник није обухваћен предметом закона, закон га уопште неће ни обрађивати	<p>Не прихвата се. Важећим Законом о енергетици омогућено је стављање водоника на тржиште и његово коришћење и то пре свега за погон моторних возила. За регулисање цевоводног транспорта овог енергента, као и његово евентуално преузимање у постојећу мрежу гасовода потребно је урадити додатне анализе. Такође, у ЕУ је донета Директива 2024/1788 о заједничким правилима за унутрашње тржиште гаса из обновљивих извора, природног гаса и водоника којом се утврђују и заједничка правила за транспорт, складиштење и снабдевање водоником. Након доношења овог Закона приступиће се изради посебних секторских закона и новог Закона о енергетици, као кровног. Један од планираних секторских закона је и Закон о гасу којим ће бити пренете и одредбе прописа ЕУ, укључујући и цевоводни транспорт водоника, а сходно међународно преузетим обавезама</p>
2.	Члан 2. Значење појединих израза	У значењу појединих израза потребно је додати значење зелени водоник.	<p>Не прихвата се. Законом о коришћењу обновљивих извора енергије дефинисан је појам „обновљиви водоник“.</p>

3.	<p>Члан 2.</p> <p>Значење појединих израза</p>	<p>У значењу појединих израза потребно је додати значење замешавање водоника са природним гасом</p>	<p>Не прихвата се. Биће дефинисано Законом о гасу.</p>
4.	<p>Члан 3.</p> <p>Циљеви енергетске политике</p>	<p>6) стварања економских, привредних и финансијских услова за производњу енергије из обновљивих извора енергије и комбиновану производњу електричне и топлотне енергије као и умешавање природног гаса са зеленим водоником.</p> <p>8) стварање услова за коришћење нових извора енергије као што је производња зеленог водоника.</p> <p>14) развоја тржишта електричне енергије и природног гаса / водоника и њиховог повезивања са регионалним и пан-европским тржиштем.</p> <p>- обавезно је додати део о правцима развоја коришћења водоника у Србији (у погледу производње, транспорта, дистрибуције, трговине...)</p>	<p>Не прихвата се, Програмом развоја и употребе водоника , ближе ће се утврдити правци деловања и јавне политике у области производње, транспорта, складиштења и коришћења водоника и спровођење јавних политика.</p>
5.	<p>Члан 8а*</p>	<p>(1) декарбонизацију у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште и енергије из обновљивих извора, производња зеленог водоника и његово умешавање са природним гасом (потребно доношење стандарда, процедура и сертификационог механизма за производњу, транспорт и коришћење зеленог водоника)*</p>	<p>Не прихвата се. Овај члан је у складу са регулативом ЕУ 1999/2018 а која дефинише 5 пет стубова Интегрисаног националног енергетског и климатског плана на начин како је наведено.</p>
6.	<p>Члан 11.</p>	<p>Министарство израђује извештај о сигурности снабдевања електричном енергијом и природним гасом или мешавином природног гаса и зеленог водоника, нафтом и дериватима нафте* сваке године до 31. јула, доставља га надлежном одбору за енергетику Народне скупштине Републике Србије и објављује га на интернет страници Министарства.</p>	<p>Не прихвата се. Извештај о сигурности снабдевања електричном енергијом и природним гасом, нафтом и дериватима нафте израђује се у складу са међународно преузетим обавезама Републике Србије.</p>

7.	Члан 14.	4) биланс природног гаса и зеленог водоника;	<p>Не прихвата се.</p> <p>Енергетска статистика сагласно регулативи ЕУ , обухвата не само зелени водник већ и водник из фосилних горива , необновљивог отпада, електричне енергије и др. Успостављање биланса водоника ће се спровести у сарадњи са Републичким заводом за статистику који је надлежан за имплементацију регулативе у области енергетске статистике. Сагласно томе чланови који се односе на Енергетски биланс ће бити дефинисани кроз нови Закон о енергетици.</p>
8.	Члан 16.	<p>Потребно је додати водоник у оквиру енергетских делатности (у погледу производње, транспорта, дистрибуције, трговине...)</p> <p>**) транспорт и управљање транспортним системом који користи умешан природни гас и зелени водоник;</p> <p>**) складиштење и управљање складиштем зеленог водоника;</p> <p>**) дистрибуција и управљање дистрибутивним системом који користи умешан природни гас и зелени водоник;</p> <p>**) производња и продаја зеленог водоника;</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Биће прописано новим Законом о енергетици и Законом о гасу у складу са образложењем датим код тачке 1.</p>

9.	Члан 37а*	Додати: 4) област зеленог водоника (1) производња зеленог водоника (2) умешавање природног гаса и зеленог водоника, (3) транспорт и складиштење зеленог водоника (4) продаја произведеног зеленог водоника	Не прихвата се. Чланом 23. став 1. тачка 10) Нацрта закона, којим се мења члан 37а Закона о енергетици, предвиђено је да стратешки енергетски пројекти могу бити и цевоводи за водоник, складишта и друга опрема и уређаји и електролизатори за водоник капацитета 50 MW или више, а у складу Уредбом ЕУ 2022/869 о смерницама за трансевропску
10.	Поглавље IV АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	Потребно је додати део који се тиче коришћења водоника аналогно коришћењу природног гаса.	Не прихвата се. Биће прописано новим Законом о енергетици и Законом о гасу у складу са образложењем датим код тачке 1.
11.	Поглавље VI ЦЕНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ЕНЕРГЕНАТА И УСЛУГА	Потребно додати део који се тиче цена коришћења водоника аналогно коришћењу природног гаса, по узору на поглавља која обрађују природни гас, нафту и сл.	Не прихвата се. Биће прописано новим Законом о енергетици и Законом о гасу у складу са образложењем датим код тачке 1.
12.	Поглавље VIII, IX	Потребно је додати посебно поглавље које обрађује водоник.	Не прихвата се. Биће прописано новим Законом о енергетици и Законом о гасу у складу са образложењем датим код тачке 1.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		НИС а.д. Нови Сад	
Подаци о подносиоцу: Адреса и/или е-mail и контакт телефон		Милентија Поповића 1 Маил: serbian.gr@nis.rs Тел: +381 11 205 8446	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 2. став 1. Нацрта закона о изменама и допунама потребно је изменити тачку 23) тако да гласи: „23) директни вод је електроенергетски вод који или повезује изоловано место производње са изолованим купцем или повезује објекат произвођача електричне енергије са ИЛИ снабдевачем А који директно снабдева сопствене просторије, зависна привредна друштва и крајње купце;“		Не прихвата се. Усклађено са чланом 2. тачка 41) Директиве 944/2019
2.	Члан 12. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 19. Закона У новопредложеном ставу 3. члана 19. Закона, иза речи „енергетске делатности снабдевање“ додати речи „на велико“ тако да став гласи: „Лиценца за обављање енергетске делатности снабдевање НА ВЕЛИКО електричном енергијом може се издати и на захтев страног правног лица које је регистровано и које обавља ту делатност у уговорној страни Енергетске заједнице, или Европске уније у складу са овим законом”.	Формулација дата на овај начин упућује да би лиценцу за обављање енергетске делатности снабдевање електричном енергијом (што обухвата и продају електричне енергије крајњим купцима) могла да обављају и страна правна лица под одређеним условима, што претпостављамо да није намера законодавца. С тога сматрамо да је став 3. потребно прецизирати.	Не прихвата се. Усклађено са чланом 10. став 1. Директиве 944/2019, а прелазном одредбом одлаже се примена до 31.12.2028. године

<p>3.</p>	<p>Предлаже се брисање става 2. у члану 15. Нацрта закона о изменама и допунама, којим се мења члан 25. Закона, тако да важећи члан 25. став 1. тачка 4) остане неизмењен и гласи:</p> <p>„4) регулисане цене енергије, енергената, односно услуга не одређује у складу са методологијама, правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду система за транспорт природног гаса и правилима о раду система за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима;“</p> <p>У ставу 3. члана 25. Закона о изменама и допунама којим се мења члан 50. Закона потребно је избрисати број „10)“, тако да тачка 10) у ставу 1. важећег члана 50. Закона остане на снази:</p> <p>„10) одређивање цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима и система за транспорт деривата нафте продуктоводима;“</p> <p>У члану 34. став 1. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 88. став 2. Закона, потребно је избрисати број „6)“, тако да тачка 6) важећег члана 88. Закона остане на снази:</p> <p>„6) цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима;“</p> <p>Члан 100. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 325. Закона потребно је брисати.</p> <p>Предлог је да важећи члан 325. Закона остане неизмењен, тј. да му се не додају предложени ставови 4. и 5.</p>	<p>У циљу обезбеђења континуиране и неометане енергетске стабилности Републике Србије и спречавања самосталног утврђивања цена услуга од стране енергетских субјеката који обављају транспорт нафте, сматрамо да Агенција за енергетику у чијој је надлежности регулација свих енергетских делатности треба да као и до сада остане надлежна за одређивање цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима.</p> <p>Обезбеђивање сирове нафте и деривата нафте за Републику Србију представља један од битних предуслова за одржавање енергетске стабилности и сигурности, јер нафта односно њени деривати представљају енергенте од стратешке важности за функционалност привреде и економије Републике Србије. Цена приступа нафтоводима односно продуктоводима представља један од битних сегмената у процесу снабдевања нафтом и њеним дериватима, те би њена дерегулација на предложен начин могла не негативан начин утицати на сигурност снабдевања енергентима.</p> <p>Додатно, ова методологија отвара могућност да енергетски субјект који обавља делатност транспорта нафте нафтоводима слободније утврђује цене својих услуга, у складу са тржишним принципима. Будући да постоји монопол на тржишту транспорта нафте нафтоводом у Републици Србији, уколико цене не би биле регулисане, могло би доћи до коришћења монополске позиције и наплате прекомерне цене која би се могла оспоравати у поступку пред Комисијом за заштиту конкуренције, што би могло негативно утицати на све учеснике у поступку а тиме и на сигурност снабдевања енергентима.</p> <p>Дакле, цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима, односно система за транспорт деривата нафте продуктоводима, би требало да остану регулисане цене.</p> <p>Предложене измене потребно је имплементирати кроз читав текст прописа.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
-----------	---	--	---

4.	У члану 16. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 30. Закона потребно је регулисати производњу зеленог водоника.	С обзиром на то да није обрађена производња зеленог водоника, предлажемо измене у правцу њеног регулисања.	Не прихвата се. Производња водоника је у складу са чланом 16. енергетска делатност за коју се издаје лиценца. Такође правци деловања и јавне политике у области производње, транспорта, складиштења и коришћења водоника и спровођење јавних политика биће уређено Програм развоја и употребе водоника.
5.	У члану 17. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 33. Закона потребно је брисати став 1. и став 3. Став 2. члана 17. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 33. Закона потребно је прецизирати.	Предлажемо брисање става 1. наведеног члана Нацрта с обзиром да се намеће питање како подносилац захтева за енергетску дозволу може да зна да ли су испуњени капацитети предвиђени стратегијом. Даље, алтернативна решења се анализирају претходном студијом оправданости или анализом пројектно решења и усваја се коначно решење. Инвеститор на почетку пројекта мора да има конкретне техничке, технолошке и финансијске параметре пројекта. Имајући у виду наведено, предлажемо брисање и става 3. Нацрта. Наиме, нејасно је ко издаје услове у погледу могућности изградње на истражном или експлоатационом пољу, те предлажемо наведену измену.	Делимично се прихвата - Тачка 1а) је брисана из текста Нацрта закона Погрешан позив став 3, односи се на тачку 10а) која је усклађена са чланом 8. став 2. тачка 1) Директиве 944/2019 Погрешан позив став 2, односи се на тачку 2а), из тачке 2а брисане су речи „истражном или” Услови се издају у складу са законом којим се уређује рударство и геолошка истраживања
6.	У члану 18. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 34. Закона потребно је брисати став 1.		Делимично се прихвата Погрешан позив став 1, односи се на тач. 5а) и 5б), тачка 5а је брисана из текста Нацрта закона, а тачка 5б) са чланом 8. став 2. тачка 1) Директиве 944/2019

7.	<p>Предлаже се измена члана 366 став 2. тачка 1), који се додаје чланом 22. Нацрта закона о изменама и допунама, тако да гласи:</p> <p>„1) ако је крајњем купцу, односно произвођачу одбијено прикључење у складу са законом и ако су исцрпљена сва правна средства за остваривање права, ИЛИ АКО ЈЕ ПОСЛОВАЊЕ И ПРОИЗВОДНИ ПРОЦЕС КУПЦА И ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ И СИГУРНОСНИХ РАЗЛОГА ПОВЕЗАН;“</p>	<p>Измена се предлаже из разлога да би се омогућило директно повезивање где су већ испуњени технички услови и то налажу разлози економичности, сигурности и повезаност производних процеса свих учесника.</p>	<p>Не прихвата се. Усклађено са чланом 7. ст. 3,4 и 5 Директиве 944/2019</p>
----	--	---	---

<p>8.</p>	<p>Члан 60. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 147. Закона</p> <p>У новопредложеном ставу 4. члана 147. Закона, брисати део реченице који гласи „НА ЗАХТЕВ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА“ тако да став гласи:</p> <p>„Електроенергетски објекти из става 1-3. овог члана за које је издата употребна, односно грађевинска дозвола уписују се у катастар непокретности, односно катастар водова на основу елабората геодетских радова и употребне, или грађевинске дозволе, односно уверења које се издаје у складу са законом којим се уређује поступак уписа у катастар непокретности.“</p> <p>Предложени став 8. члана 147. Закона, изменити тако да исти гласи:</p> <p>„За трансформаторске станице изграђене до 2016. године, на земљишту на коме су привредна друштва, или физичка лица, имала право коришћења до 4. августа 2023. године, без обзира на намену утврђену важећим планским документима, у поступку утврђивања земљишта за редовну употребу и формирање грађевинске парцеле у складу са законом којим се уређује планирање и изградња, оператор дистрибутивног система може стећи право својине на том земљишту које је обухваћено решењем о утврђивању земљишта за редовну употребу и формирање грађевинске парцеле уз накнаду чија се висина одређује у складу са прописима о експропријацији.“</p>	<p>Измена се предлаже с обзиром да у одређеним случајевима када је употребна дозвола исходована у поступку обједињене процедуре чл. 158. став 19. Закона о планирању и изградњи који гласи „У року од пет радних дана по правноснажности издате употребне дозволе, надлежни орган <u>по службеној дужности</u> доставља органу надлежном за послове државног премега и катастра употребну дозволу, елаборат геодетских радова за изведени објекат и посебне делове објекта, као и елаборат геодетских радова за подземне инсталације.“ <u>предвиђа упис по службеној дужности.</u></p> <p>У складу са наведеним сматрамо да нема места предвиђању услова да се упис врши тек након захтева оператора преносног и дистрибутивног система обзиром да је исти у колизији са чл. 158. став 19. Закона о планирању и изградњи који предвиђа упис по службеној дужности а након издавања дозволе по обједињеној процедури.</p> <p>Предлог је изменити став 8. члана 147. којим се дозвољава да оператор дистрибутивног система не плаћа накнаду односно бестеретно стиче право својине на земљишту привредних друштава и физичких лица која су имала право коришћења до 4. августа 2023.г. и да се утврди обавеза плаћања накнаде за стицање својине на земљишту.</p> <p>Наиме, наведеним ставом се, у формулацији у којој је предложен, селективно одузимају права само привредним друштвима и физичким лицима без обештећења и ствара се спорни однос и услови да накнадно ова лица поднесу иницијативе за покретање поступка оцене уставности и законитости.</p> <p>При том, право коришћења није увек стечено од стране физичких лица и привредних друштава бестеретно већ и теретним правним пословима који су свакако предвиђали неку врсту давања - накнада те би одузимање земљишта у поступку утврђивања земљишта за редовну употребу без правичне накнаде претходно уписаним лицима представљало неосновано одузимање земљишта на штету тих лица.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Одредбе су усаглашене са Републичким геодетским заводом у току јавне расправе, а Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре изјасниће се у поступку прибављања мишљења.</p>
-----------	--	---	--

9.	<p>У члану 92. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 214., иза тачке 22) додати нову тачку 23) која гласи:</p> <p>„23) Врсте објеката по намени крајњих купаца од посебног интереса за привреду и живот људи и одбрану земље за које се не може обуставити испорука у случају опште несташице електричне енергије.“</p> <p>Досадашња тачка 23) постаје 24).</p>	<p>Предлаже се допуна у циљу прецизирања врсте објеката по намени којима се у случају опште несташице не може обуставити испорука електричне енергије, како би се извршило усклађивање са новим чланом 11з. и његово прецизирање. Из наведеног разлога предлаже се допуна члана 214. како је наведено.</p>	<p>Не прихвата се. Обухваћено чланом 214. став 1. тачка 18)., а детаљније је већ уређено чл. 57. и 58. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.</p>
10.	<p>Члан 94. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 218. Закона</p> <p>Новопредложени став 3. члана 218. променити тако да гласи:</p> <p>"Оператор преносног система је дужан у року не дужем од ЈЕДНЕ ГОДИНЕ од дана стављања под напон електроенергетског вода на законом прописан начин обавестити власнике преко чијих непокретности прелази електроенергетски објекат, ради решавања имовинско-правних односа, при чему се накнада утврђује у складу са прописом којим се уређује експропријација."</p>	<p>Предлог је дефинисати краћи рок за обавештење власника преко чијих непокретности прелази електроенергетски објекат дефинисан у ставу 3. члана 218. Закона.</p> <p>Обзиром да се ради само о обавештењу власника (не и о року за завршетак регулисање имовинско-правних односа) сматрамо да је примереније поставити краћи рок (предлог је да буде до једне године).</p> <p>Пролонгирање регулисања односа свакако доприноси правној несигурности што није како у јавном интересу тако ни у интересу странака.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
11.	<p>Члан 108. Нацрта закона о изменама и допунама којим се мења члан 390. Закона</p> <p>У ставу 1. члана 390. Закона иза тачке 8. додати нову тачку 9. која гласи:</p> <p>„9) Не обавести у року до годину дана од дана стављања под напон електроенергетског вода на законом прописан начин власника преко чије непокретности прелази електроенергетски вод (члан 218. став 3.)"</p>	<p>Неопходно је да се за непоступање по дефинисаном року из члана 218. став 3. Закона у вези са обавештавањем власника преко чијих непокретности прелази електроенергетски објекат, предвиди одговарајућа санкција, која предложеним Изменама и допунама Закона није предложена.</p> <p>У случају изостанка санкције за не поступање у датом року императивна одредба неће имати одговарајући механизам да примора субјекте да по истом поступају.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>

12.	<p>Предлаже се додавање новог члана у Нацрту закона о изменама Закона о енергетици који гласи:</p> <p>„ У члану 203. став 1. потребно је да се иза речи „електричну енергију“ додају речи: „као и у другим случајевима одређеним прописом којим се ближе уређују услови испоруке и снабдевања крајњих купаца електричном енергијом“.</p> <p>Измењен члан 203. став 1. би гласио:</p> <p>„Због неизвршених обавеза за испоручену електричну енергију, КАО И У ДРУГИМ СЛУЧАЈЕВИМА ОДРЕЂЕНИМ ПРОПИСОМ КОЈИМ СЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА КРАЈЊИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, не може се обуставити испорука електричне енергије купцима за објекте чији би прекид рада довео до непосредне опасности по живот и здравље људи и за објекте од посебног интереса за привреду и живот људи и одбрану земље.“</p>	<p>Сматрамо сврсисходним усклађивање одредби чланова 203., 214. и нове одредбе члана 11з. те се предлаже прецизирање члана 203. у делу који се односи на утврђивање свих случајева када се не може обуставити испорука електричне енергије купцима за објекте чији би прекид рада довео до непосредне опасности по живот и здравље људи и за објекте од посебног интереса за привреду и живот људи и одбрану земље. Из наведеног разлога се предлаже допуна како је наведено.</p>	<p>Не прихвата се. Члан 203. није предмет измене</p>
13.	<p>Предлаже се додавање новог члана у Нацрту закона о изменама и допунама Закона о енергетици који гласи:</p> <p>„У члану 22. став 1. тачка 2) потребно је иза речи „решење о озакоњењу“ брисати речи: „са извештајем комисије за технички преглед, која је формирана и чији је састав утврђен у складу са прописима о планирању и изградњи за издавање употребне дозволе“, тако да нова тачка 2 гласи:</p> <p>„2) да је за енергетски објекат издата употребна дозвола, осим за објекте за које прописом којим се уређује изградња објеката није предвиђено издавање употребне дозволе односно за објекте за које није издата употребна дозвола, а донето је решење о озакоњењу;“.</p>	<p>У поступку прибављања енергетске лиценце Законом о енергетици прописан је додатни услов за прибављање енергетске лиценце код објеката где је издато Решење о озакоњењу а то је достављање извештаја комисије за технички преглед који треба да утврди да је објекат погодан за употребу. Достављање истог извештаја није прописано одредбама Закона о озакоњењу већ документација која се доставља у поступку озакоњења објеката и на основу које се и издаје Решење о озакоњењу (чији је саставни део Извештај о затеченом стању објекта) управо и потврђује погодност објеката за употребу па с тим у вези додатни извештај који је у овом члану предложен је сувишан.</p> <p>Поред тога што је сувишан, предложени извештај комисије за технички преглед представља додатни трошак и продужава време прибављања лиценце.</p>	<p>Не прихвата се. Примедба се не прихвата јер Решење о озакоњењу није потврда о томе да је објекат погодан за употребу, већ основ за упис власништва у катастар. Извештај комисије за технички преглед потврђује да је објекат погодан за употребу.</p>
14.	<p>Предлажемо измену закона у делу под насловом „Стављање биогорива на тржиште“ (чланови 340. и 341. важећег Закона) на тај начин да се наведени чланови закона не односе само на биогорива, већ на сва горива из обновљивих извора која се могу користити у сектору саобраћаја.</p>	<p>Директива (EU) 2023/2413 (која допуњује Директиву (EU) 2018/2001) прописује уделе свих врста горива из обновљивих извора у сектору транспорта па би наведени део (који обухвата чланове 340. и 341.) требало изменити у смислу да се не односи само на биогорива. На овај начин би се омогућила у имплементација одредаба наведених директива без потребе да се поново врше измене закона.</p> <p>Поред тога, предложеним изменама закона се већ уводе појмови електромобилност и водоник, па би се овде наведено проширење уклопило са већ предложеним изменама.</p>	<p>Не прихвата се. Нису предмет измена Нацрта закона</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Факултет техничких наука Нови Сад Департман за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду Катедра за инжењерство биосистема Ђорђе Ђатков Трг Доситеја Обрадовића 6, 21000 Нови Сад djordjedjatkov@uns.ac.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 2. став 1. тачка 5) предлог измене гласи: <i>„5) биогорива су течна или гасовита горива за саобраћај, произведена из биомасе;“</i>	Избацивањем гасовитих горива произведених из биомасе из дефиниције биогорива примећена је правна празнина, те је неопходно да се уз измене дефиниције биогорива изврше и допуне чланова којима се дефинише појам биометана.	Прихвата се. Извршена корекција
2.	У члану 2. став 1. потребно је да се дода тачка која гласи: <i>„Природни гас је гас који се првенствено састоји од метана, укључујући биометан или друге врсте гаса, који се технички и безбедно може преузети и преносити кроз систем за природни гас;“</i>	Наведени предлог измене је потребан да би се омогућило утискивање биометана у систем природног гаса.	Прихвата се. Извршена корекција

3.	<p>У члану 2. став 1. потребно је да се дода тачка која гласи: <i>„Биометан је гасовито гориво добијено прерадом, односно пречишћавањем биогаза;“</i></p>	<p>Наведени предлог измене је потребан да би се дефинисао појам биометан и одредила његова потенцијална намена, за саобраћај и енергетске сврхе (добијање електричне и/или енергије за грејање и хлађење), па и као сировина за индустрију. Неопходно због усклађивања са Законом о коришћењу ОИЕ.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
4.	<p>У члану 2. став 1. потребно је да се тачка б) мења на следећи начин: <i>„б) биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, УКЉУЧУЈУЋИ РИБАРСТВО И АКВАКУЛТУРУ, као и биоразградиви део ОТПАДА, УКЉУЧУЈУЋИ индустријски и комунални отпад БИОЛОШКОГ ПОРЕКЛА, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;“.</i></p>	<p>Омогућава свеобухватно разматрање потенцијалних извора биомасе и усклађивање са прописима у области управљања отпадом.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
5.	<p>У члану 16. став 1. потребно је да се тачка 17) мења на следећи начин: <i>„Тачка: 17) транспорт нафте, деривата нафте, биогорива И КОМПРИМОВАНОГ И УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА другим облицима транспорта;“.</i></p>	<p>Другим изменама којима је биометан дефинисан не као биогориво, већ као гасовито гориво, које може да буде у саставу природног гаса након утискивања у мрежу природног гаса, захтева се ова допуна.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>

6.	У члану 16. став 1. потребно је да се после тачке 27) дода тачка 27а) која гласи: „Тачка 27а) <i>ПРОИЗВОДЊА БИОМЕТАНА</i> ;“	Омогућава да производња биометана буде енергетска делатност.	Прихвата се. Извршена корекција
7.	У члану 16. потребно је да се став 2. мења на следећи начин: „ <i>Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8), 8а), 12), 12а), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27), 27а) 29), 30) и 31) овог члана обављају се у складу са тржишним принципима.</i> “	На списак се додаје новоуведена тачка 27а).	Прихвата се. Извршена корекција
8.	Потенцијално недостају појмови КОМПРИМОВАНИ И УТЕЧЊЕНИ БИОМЕТАН Оно се односе на случај да постоји пунионица биоЦНГ/биоЛНГ на локацији постројења за производњу биометана, али се не дистрибуирају на пример кроз мрежу природног гаса, тј. то су посебне форме истог горива (на повишеном притиску или у течном агрегатном стању).	То потенцијално може да има утицај на подзаконску регулативу, на пример Правилник о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији.	Не прихвата се. Нема конкретног предлога
9.	У члану 21. потребно је да се став 1. Лиценца није потребна за обављање следећих енергетских делатности, тачка 5), мења на следећи начин: „Тачка 5) <i>транспорта нафте, деривата нафте, биогорива И КОМПРИМОВАНОГ И УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА другим облицима транспорта</i> ;“	Другим изменама којима је биометан дефинисан не као биогориво, већ као гасовито гориво, које може да буде у саставу природног гаса након утискивања у мрежу природног гаса, захтева се ова допуна.	Прихвата се. Извршена корекција

10.	У члану 30. став 3 после тачке 10), потребно је да се дода тачка 10а) која гласи: <i>„Тачка 10а) ОБЈЕКТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ БИОМЕТАНА.“</i>	Уврштавају се постројења за производњу биометана.	Прихвата се. Извршена корекција
11.	У члану 33. потребно је да се дода став који гласи: <i>УСЛОВ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ОБЈЕКТЕ ИЗ ЧЛАНА 30. СТАВ 3. ТАЧКА 10А) АКО СЕ НЕ ПРИКЉУЧУЈУ НА СИСТЕМ.</i>		Прихвата се. Извршена корекција

12.	<p>У Члану 324. потребно је да став 1. мења на следећи начин:</p> <p><i>Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности производње деривата нафте; производње биогорива, транспорта нафте нафтоводима; транспорта деривата нафте продуктоводима; транспорта нафте, деривата нафте и , биогорива И КОМПРИМОВАНОГ И УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА другим облицима транспорта; складиштење нафте, деривата нафте и биогорива; намешавање биогорива СА ГОРИВИМА НАФТНОГ ПОРЕКЛА, трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником; трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава, ТРГОВИНЕ ГОРИВИМА ВАН СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ПРЕВОЗНИХ СРЕДСТАВА, трговине на велико горивима за снабдевање пловила, трговине на мало горивима за снабдевање пловила и производње биогорива, дужни су да користе и одржавају енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима.</i></p> <p><i>На субјекте који користе сабирно-отпремне и складишне системе нафте на експлоатационим пољима, примењују се одредбе закона којим се уређује рударство, када се ради о објектима из овог става.</i></p>		<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
-----	---	--	---

13.	<p>Члан 2. став 1. тачка 156 предлаже се промена термина биотечностима у биогорива.</p> <p>Члан 2. став 1. тачка 22 и 45 предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 37А., став 1. тачка 5 предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 265. став 1. став 2. и став 3. предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 266. став 2. предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 269. став 2. и 5. предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 271. став 1. и ., предлаже се промена термина биогас у биометан.</p> <p>Члан 315. став 2. предлаже се промена термина биогас у биометан.</p>	Тиме се дефинише правилни термин за биометан.	<p>Не прихвата се.</p> <p>Пошто су предлогом обухваћени чл. 265, 266, 269, 271 и 315 који нису предмет измена у Нацрту закона, а у којим би требало извршити усаглашавање термина, то ће се усаглашавање кроз цео закон извршити у наредним изменама и допунама Закона о енергетици.</p>
14.	Члан 335. и 337. предлаже се уврштавање и и горива из биомасе, поред: биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника...	Тиме се обухватају и остала потенцијална горива, укључујући и биометан. Неопходно због усклађивања са Законом о коришћењу ОИЕ.	<p>Не прихвата се.</p> <p>Чл. 335. и 337. нису предмет измене у нацрту закона</p>
15.	Члан 340. предлаже се проширивање члана тако да обухвати поред биогорива и горива из биомасе.	Тиме се обухватају и остала потенцијална горива, укључујући и биометан. Неопходно због усклађивања са Законом о коришћењу ОИЕ.	<p>Не прихвата се.</p> <p>Чл. 340. није предмет измене у нацрту закона</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		GRAND WIND PARK DOO BEOGRAD Луке Ђеловића Требињца 50, Београд (Савски венац) nikola.grbic@wba.rs Луке Ђеловића Требињца 50, Београд (Савски венац)	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Чланом 110. став 2 Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици, предвиђен је изузетно кратак рок за прибављање одобрења за прикључење , односно рок од две године од дана на ступању на снагу овог Закона, који важи чак и за подносиоце који још увек нису прибавили студију прикључења.	<p>Приликом дефинисања рока за прибављање одобрења за прикључење треба правити разлику између подносиоца који имају односно немају прибављену студију прикључења, што у овом моменту став 2. члана 110. нацрта Закона не препознаје. Чињеница је да подносиоци (инвеститори) који имају студију прикључења нису у истом процесном положају у односу на оне који студију немају, јер са добијеном студијом имају све елементе и могућности да иду у даље процесе прибављања дозвола, што подносиоце који студију немају, ставља у неједнак положај и немогућност испуњена обавезе у року наведеном у члану 110. став 2. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици.</p> <p>Предлажемо да се прелазна одредба подели на два дела, за подносиоце које имају прибављену студију прикључења (у том случају би рок за прибављање одобрења за прикључење био две године од ступања на снагу Закона о изменама и допунама, како је и сада предвиђено у члану 110. став 2) док би за ситуације у којима подносиоци немају још увек прибављену студију прикључења, рок за прибављање одобрења за прикључење био три године од дана прибављања студије прикључења.</p>	Прихвата се. извршена корекција у члану 123. Нацрта закона

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		САВЕЗ ЕНЕРГЕТИЧАРА БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА 73, БЕОГРАД rajakovic@etf.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У чл. 2 (термини) под бр. 32 пише: 32) енергетска заједница грађана Уместо тога предлажемо: ЕНЕРГЕТСКО УДРУЖЕЊЕ ГРАЂАНА или ЕНЕРГЕТСКА ЗАДРУГА	Термин: енергетска заједница грађана са речју ЗАЈЕДНИЦА подсећа на ЕНЕРГЕТСКУ ЗАЈЕДНИЦУ ИЗ БЕЧА.	Не прихвата се. Усклађено са чланом 2. тачка 11. Директиве 944/2019
2.	Од оператора преносног и дистрибутивног система се захтева НЕДИСКРИМИНАТОРНА ПРОЦЕДУРА која је у супротности са правима стратешког партнерства.	Дефинитивно се ИНСТИТУТ стратешког партнерства мора пажљиво уклонити из електроенергетике јер ће због дискриминације учесника у енергетском сектору ослабити конкуренцију.	Не прихвата се.
3.	За издавање ЕНЕРГЕТСКЕ ДОЗВОЛЕ додатно се тражи да је електрана у складу са циљевима стратегије развоја енергетике и уводи додатно усложњавање преко могућности управљања потрошњом. Предлаже се изостављање ових додатних захтева.	Додатни захтеви за добијање енергетске дозволе додатно компликују процедуру, могу довести до погрешне интерпретације циљева стратегије и потпуно замагљују управљање потрошњом у погрешном контексту. Преузимања из европских прописа се често показују без правих ефеката.	Прихвата се. Изостављено из Нацрта закона
4.	Чл. 168 г) односи се на тржиште са терминском испоруком и мора се додатно разјаснити		Не прихвата се. Усклађено са чланом 9. Уредбе 943/2019
5.	Део Измена који се односи на коришћење нуклеарних технологија потребно је максимално скратити и пренети га у подзаконски акт који се може назвати ПРОГРАМ ПРИМЕНЕ НУКЛЕАРНИХ ТЕХНОЛОГИЈА (који доноси Влада)		Не прихвата се. С обзром да је предвиђено доношење Програма нуклеарне енергије и Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије

6.	Чл. 160. б) односи се на РЕДИСПЕЧИНГ и утисак је да је много детаља, односно да је све пререгулисано (подзаконски акт то треба да уреди)	На доста места се има утисак пре-регулације. Детаље је боље оставити за подзаконска акта. Упада се у грешку европске бирократије: превише регулације са магловитим значењима.	Не прихвата се. Нема конкретног предлога
7.	Термин КАПАЦИТЕТ се углавном користи правилно, али придев од тога КАПАЦИТИВНО је непримерен јер асоцира на параметар електричних кола. Исто тако Термин НЕФРЕКВЕНТНЕ УСЛУГЕ можда се може избећи са доследним именовањем све три те услуге. Наиме, неко неупућен ће помислити да су то услуге које се ретко пружају. Да ли је неопходно уводити оба термина: ИНТЕРКОНЕКТИВНИ ВОД и ИНТЕРКОНЕКТОР.		Не прихвата се. Уопштен коментар, нема конкретног предлога
8.	Улога НЕМО не сме бити рестриктивна и мора служити развоја енергетског сектора у Србији.		Не прихвата се. Уопштен коментар, нема конкретног предлога

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Мр. Дамир Миљевић Нова Пазова, damir.miljevic@reset.ba	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply

1.	<p>Коментар на члан 2.: За поједине изразе који се користе у овом закону и који се наново дефинишу овим нацртом закона, било би добро користити најновији <i>acquis</i> у области електричне енергије, односно обновљивих извора енергије, јер се у извесним, али битним детаљима, разликује од израза из Нацрта закона или дефинише изразе које не познаје Нацрт закона, а од значаја су за развој енергетског система, његову децентрализацију, демонополизацију и демократизацију.</p>	<p>Директива (ЕУ) 2024/1711 Европског парламента и Савјета од 13. јуна 2024. о измјени директива (ЕУ) 2018/2001 и (ЕУ) 2019/944 у погледу побољшања модела тржишта електричне енергије у Унији¹:</p> <p>„<i>активни купац</i>“, значи крајњи купац или група крајњих купаца који дјелују заједно и који троше или складиште електричну енергију произведену у властитом простору смјешеном унутар дефинисаних граница или електричну енергију коју сами производе или дијеле у другим просторима, или који продају електричну енергију коју сами производе или учествују у програмима флексибилности или енергетске ефикасности, уз услов да те дјелатности нису њихова примарна комерцијална или професионална дјелатност;”</p> <p>„<i>дијељење енергије</i>“² значи властита потрошња активних купаца енергије из обновљивих извора:</p> <p>(а) произведене или ускладиштене изван локације или на заједничким локацијама у постројењу које имају у власништву, закупују или унајмљују у цијелости или дјеломично или</p> <p>(б) на коју им је право пренио други активни купац уз наплату или бесплатно;”</p> <p>„<i>уговор о снабдијевању електричном енергијом са обавезним трајањем и фиксним цијенама</i>“ значи уговор о снабдијевању електричном енергијом између снабдјевача и крајњег купца којим се јамчи да уговорни услови, укључујући цијену, остају непромијењени током цијелог трајања уговора, док у оквиру фиксне цијене може укључивати флексибилан елемент, на примјер с варијацијама цијене у периоду вршне потрошње и изван њега, и у којем промјене насталог рачуна могу произлазити само из елемената које не утврђују снабдјевачи, попут пореза и накнада;”</p> <p>„<i>снабдјевач задњег избора</i>“ значи снабдјевач који је одређен за преузимање снабдјевања електричном енергијом купаца снабдјевача који је престао пословати;</p> <p>„<i>флексибилни уговор о прикључењу</i>“ значи скуп договорених услова за прикључивање електричног капацитета на мрежу, који укључује услове за ограничавање и контролу испоручивања електричне енергије у преносну мрежу или дистрибутивну мрежу и преузимања електричне енергије из ње;</p>	<p>Не прихвата се Директива 2024/1711 није обухваћена овим изменама</p>
----	--	--	--

2.	<p>Такође приједлажем допуну члана 2. са новим изразом:</p> <p>„соларно микропостројење“ представља соларни фотонапонски систем, инсталисане снаге до 2 (или мање) kW по једном мјерном мјесту, постављен на балкону или тераси основног или помоћног објекта купца-произвођача, повезан са унутрашњим инсталацијама путем кабла који се укључује у утичницу, без могућности испоруке овако произведене електричне енергије у мрежу. Инсталацију оваквог постројења може да врши сам купац-произвођач без сертификата за инсталатера, административних процедура, по принципу „прикључи и користи“ (plug&play), с тим да овакво микропостројење мора посједовати одговарајуће прекидачке, заштитне и друге техничке уређаје којима се обезбјеђује аутоматско искључење уређаја у случају унутрашњег квара или одступања параметара рада, а уколико се овакво микропостројење поставља на балкон или терасу стамбене зграде, панели не смију сметати комшијама или нарушавати вањски изглед зграде, те их приликом реновирања или санације зграде грађани морају уклонити о свом трошку.</p>	<p>Знајући да је Њемачка у достизању циљева производње и потрошње ОИЕ далеко одмакла, чак и за ЕУ просјек, није непознато да је то постигла, између осталог, и постављањем најједноставнијих инсталација фотонапонских панела – тзв. <i>балконских панела</i>. Према интернет порталу <i>Energetika.ba</i>, у Њемачкој је инсталирано више од 400.000 <i>plug&play</i> соларних система, а само у првом кварталу 2024. године, најмање 50.000 таквих фотонапонских уређаја. Њемачка се хвали својом „веома јаком соларном културом“, али и другима такав „културни“ развој није забрањен. Међутим оно што је неспорно да Њемачка ради ваљано јесте мали број корака до производње ел. енергије са балкона. Наиме потребна је куповина ових панела (интернетски доступна), није потребан никакав сертификовани инсталатер, није потребно прикључивање на дистрибутивну мрежу, само на унутрашње инсталације, сет са панелима који се купује садржи микроинвертер који претвара струју из DC у AC, која преко кабла иде у вашу најближу утичницу, те је неопходно да се надлежни ОДС, маилом обавијести о овој инсталацији, ради регистрације, без било каквих других техничких или административних услова, мишљења или дозвола. У питању су редовно системи мале инсталисане снаге <1 kW, најчешће 0,4 или 0,8 kW, са контролом реактивне снаге и наравно прављени у складу са свим техничким захтјевима у вези са потребним стандардима, тежине мање од 50 кг и цијене од пар стотина еура. Што их чини доступним великој већини грађана и грађанки. Ефекат овог укључивања грађана је вишеструк. То је та „култура енергетске транзиције“ у којој свако може да заузме своје мјесто и осјећа се поносним на то. Ако још овакав тренд подржавате ослобађањем од ПДВ-а или другим врстама субвенција и поједностављења, онда и као држава заузimate напредан став према „соларној балконизацији“.</p> <p>Доношењем овог нацрта закона и прилагођавањем Закона о коришћењу ОИЕ, Србија би могла направити искорак у грађанској енергији и ОИЕ, односно енергетској транзицији, али и борби против енергетског сиромаштва, те нормирати могућност инсталирања соларних панела за балкон, микро инсталисане снаге (<1 kW), али не са поједностављеним начином прикључења (јер нема прикључења на дистрибутивну мрежу), него са потпуним ослобађањем од било каквих захтјева, услова или уговора за прикључење на сопствену унутрашњу инсталацију. Довољан би био само маил надлежном ОДС-у.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Коментар се односи на Закон о коришћењу обновљивих извора енергије</p>
----	---	--	---

3.	<p>Коментар на члан 5.: Иако добро дефинисан, овај нови члан 9а. требало би допунити у ставу 2. тако да гласи:</p> <p>„Министарство у сарадњи са надлежним државним органима за послове социјалне политике, здравља, статистике и другим државним органима дефинише критеријуме за енергетско сиромаштво узимајући у обзир групе енергијских, климатских, социјалних и здравствених индикатора³ и смернице надлежног тела у складу са потврђеним међународним уговорима.”⁴</p> <p>Надаље, овом члану недостаје нови став 3. који би се бавио препознавањем оквира за вођење политика и предузимање мјера за сузбијање енергетског сиромаштва, јер ако га само дефинишемо и пратимо и мјеримо, шта смо направили ако не покренемо борбу да га и елиминисамо, па би тај нови став могао да гласи:</p> <p>„Основни инструменти за смањење и елиминисање енергијског сиромаштва су:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) енергетска ефикасност, 2) побољшање система гријања, 3) информисање и савјетовање с циљем оснаживања енергетски угрожених купаца, 4) заштитне мјере (ситуације угрожености), 5) регулација цијена за енергетски угрожене купце (социјалне тарифе, pre-raid бројила и слично) и 6) финансијска помоћ с циљем повећавања дохотка енергетски угрожених купаца.“ 	<p>Ово горе стога што је Европска комисија у својим смјерницама објављеним у октобру 2020. године навела да <i>“с обзиром да је енергијско сиромаштво вишедимензионалан проблем, потребно је примјењивати комбинацију релевантних показатеља, при чему сваки од показатеља описује поједину димензију феномена“</i> (SWD(2020) 960 final).⁵</p>	<p>Не прихвата се,</p> <p>Предложени члан 9а Нацрта закона усаглашен је са чланом 29. и чланом 2. тачка 52) Директиве 2023/1791.</p> <p>Такође, министарство надлежно за послове рада, запошљавања, бораких и социјалних питања изјасниће се на наведени члан у поступку прибављања мишљења на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о енергетици.</p>
----	--	--	---

4.	Коментар на члан 8.: Чланове 11а. – 11л. који се баве ризицима и електроенергетским кризама, потребно је проширити и на „ <i>кризе цијена електричне енергије</i> “, којима се бавила Дир (ЕУ) 2024/1711 у члану 14. којим се допуњује ова директива са новим чланом 6ба.	<i>1. Приступ цијеновно приступачној енергији током кризе цијена електричне енергије, јер је тренутни модел тржишта електричне енергије открио низ недостатака и неочекиваних посљедица повезаних с утицајем високих и нестабилних цијена фосилних горива на краткорочна тржишта електричне енергије, због чега су домаћинства и предузећа изложени знатним порастима цијена и посљедицама које ти порасте имају на њихове рачуне за електричну енергију. Високе цијене енергије могле би негативно утицати и на здравље, добробит и укупну квалитету живота потрошача. Стога је важно унаприједити права и заштиту потрошача како би осјетили предности енергетске транзиције, одвојити њихове рачуне за електричну енергију од краткорочних кретања цијена на енергетским тржиштима и уравнотежити ризик између снабдјевача и потрошача.⁶</i>	Не прихвата се. Директива 2024/1711 није обухваћена овим изменама
----	--	--	---

5.	<p>Коментар на члан 55.: У члану 55., којим се уводи право на напредно бројило - Члан 138а., у ставу 2., наведено је да трошкове набавке и уградње напредног бројила из става 1. овог члана сноси подносилац захтева, ако анализа из члана 138. став 1. овог закона покаже да увођење напредног мерног система није исплативо или ако планом увођења напредних мерних система нису обухваћени сви крајњи купци. Међутим, овакво законско рјешење је у супротности са интенцијом у члану 9а. овог нацрта закона, о енергетском сиромаштву, које је стање у којем домаћинство нема довољно могућности за приступ основним енергетским услугама, па је тешко претпоставити да ће индивидуално моћи сносити трошкове уградње паметног бројила, те је у складу са тим и политикама и мјерама које је неопходно предузимати ради борбе против енергетског сиромаштва и заштите енергетски угрожених купаца потребно направити изузетак – тако да су ових трошкова енергетски угрожени купци увијек ослобођени.</p>		<p>Не прихвата се. Усклађено са чланом 21. став 2. Директиве 944/2019, крајњи купац сагласно члану 138б има право на конвенционално бројило</p>
----	--	--	--

6.	<p>Коментар на члан 58.: У члану 58. Нацрта закона којим се закон допуњује са чл. 141.а и 141.б., у ставу 2. члана 141.б. наводи се да је оператор дистрибутивног система дужан да јавно објави доступне капацитете за прикључење електрана на обновљиве изворе енергије и складишта. С тим у вези потребно је прописати одговарајућу санкцију за избјегавање ове дужности ОДСа у Казненим одредбама Нацрта закона, јер иако информативног карактера, (став 3. овог члана), подаци о доступним капацитетима за нове инсталације ОИЕ су од кључне важности за доношење адекватних инвестиционих одлука инвеститора, али и енергетских заједница грађана, односно заједница обновљивих извора енергије и купаца-произвођача.</p>		<p>Прихвата се. У делу закона којим се прописују Новчане казне које изриче Агенција, предвиђено је да оператор дистрибутивног система може бити кажњен ако не поступа у складу са чланом 140-141б</p>
----	---	--	--

7.	<p>Коментар на члан 90.:</p> <p>а)Нови члан 210г. који треба допунити тако да активни купац има право и дијељења енергије.⁷</p> <p>В)Нови члан 210ђ. којим се уређује рад енергетских заједница грађана. Па иако се у ставу 1. овог члана наводи да је учешће у енергетској заједници грађана отворено и добровољно, даље, у ставу 2. се слобода и отвореност учешћа територијално условљава тако да члан енергетске заједнице грађана може бити физичко лице, јединица локалне самоуправе, микропредузеће или мало предузеће, <u>чије је место становања пословно седиште или локација пословног простора на подручју јединице локалне самоуправе у којој је седиште енергетске заједнице грађана.</u> Овакво територијално одређење за ЕЗГ није у складу са Дир 2019/944 о заједничким правилима за унутрашње тржиште ел. енергије.⁸</p>	<p>Наиме, ЕУ је у двије директиве (Дир 2018/2001 и Дир 944/2019) нормирала двије врсте енергетских заједница: REC и CEC (ЗОИЕ и ЕЗГ), али је идеја заједничка у обје: признање одређених категорија грађанских иницијатива за енергију, на нивоу ЕУ, као „енергетских заједница грађана“, како би им се омогућио подстицајни оквир, поштено поступање, једнаки услови и јасно дефинисан скуп права и обавеза. Битно је рећи да је Дир 944/2019 о заједничким правилима за унутрашње тржиште ел. енергије на бољи начин ухватила намјеру превођења бројних грађанских иницијатива у енергетске заједнице. Приступила је овом иновативном моделу на отворенији и примјеренији начин: <i>енергетске заједнице грађана не би смјеле трпјети регулаторна ограничења ако примјењују постојеће или будуће информацијске и комуникацијске технологије за размјену електричне енергије добивене из производних средстава унутар енергетске заједнице грађана међу њезиним члановима или власницима удјела на темељу тржишних начела, нпр. надокнађивањем удјела енергије чланова или власника удјела употребљавајући производњу доступну унутар заједнице, чак и путем јавне мреже, под условом да обје мјерне тачке припадају тој заједници. Размјена електричне енергије члановима или власницима удјела омогућује снабдијевање електричном енергијом из производних постројења унутар заједнице без непосредне физичке близине производном постројењу и везаности за заједничку мјерну тачку</i> (Преамбула т. 46).</p> <p>Иако Дир 2018/2001/ЕУ, ЗОИЕ задржава у близини постројења, ово ограничење се и овдје не смије узимати као апсолутна забрана, те је потребно посебно обратити пажњу на циљ који се жели постићи, а који је идентичан за обје директиве прозване, енергетске заједнице: првенствено пружити еколошку, економску или социјалну корист заједнице за своје акционаре или чланове или за локална подручја на којима дјелује (било која локална подручја), а не финансијску добит.</p> <p>Република Србија је у Закону о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник Републике Србије“, бр. 40/21. и 35/23), већ дефинисала територијално условљавање, односно да су заједнице обновљивих извора енергије правно лице основано на принципу отвореног и добровољног учешћа својих чланова у складу са овим законом и над којим контролу врше чланови чије је пребивалиште или седиште у близини места постројења на обновљиве изворе енергије чији је власник то правно лице или које то правно лице развија (члан 62), па зашто то радити и са енергетским заједницама грађана? Зашто се ограничавати, ако то технологија мрежа, виртуелних обрачуна и паметних мјерења на мјесту прикључка постројења ЕЗГ на мрежу, омогућава? Ако омогућава да равноправан члан ЕЗГ буде Природњачки центар Србије (Свилајнац), Археолошки парк Виминациум (Костолац), 10 енергетски угрожених купаца и стамбена заједница у Сомбору? Па зар ће мање напредну технологију користити било који агрегатор који управља производњом или потрошњом неограниченог броја произвођача или потрошача, на било којем подручју и на основу овог закона излази на тржиште електричне енергије или помоћних услуга?</p> <p>ЕУ је према горе цитираним одредбама из директива показала да енергетске заједнице треба искористити на НАЈБОЉИ МОГУЋИ НАЧИН. Не да би се регулаторним ограничењима онемогућио њихов развој и раст, него да би се нашао њихов најбољи начин употребе, прије свега за развој грађанске енергије, енергетску транзицију и борбу против енергетског сиромаштва.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Предлог закона омогућује дељење енергије између чланова енергетске заједнице</p>
----	---	---	---

8.	<p>Коментар на члан 104.: У новом члану 365г. којим се прописује обавезна сертификација за инсталатере малих котлова и пећи на биомасу, топлотних пумпи, фотонапонских постројења, соларних термалних постројења и плитких геотермалних система, потребно је направити изузетак у ставу 2. овог члана тако да гласи:</p> <p><i>„Извођење радова на постројењима из става 1. овог члана, осим на соларним микропостројењима, не могу да врше инсталатери који нису сертификовани у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона.</i></p>	Разлози за овакво изузимање дати су у Коментару на члан 2. ових коментара, којим се објашњава дефиниција соларног микропостројења и једноставност његове инсталације и употребе, без негативних посљедица по унутрашње инсталације и мрежу	<p>Не прихвата се. Сертификација се односи на све инсталатере</p>
----	--	--	--

9.	<p>Коментар на члан 113. и 118: У члану 113. став 7., наведено је да ће се нето мерење и нето обрачун утврђен Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењивати најкасније до 31. децембра 2026. године, а након тога у складу са овим законом. Законом о коришћењу обновљивих извора енергије (члан 59. став 2), право на уговор о потпуном снабдевању са нето мерењем или нето обрачуном, у складу са критеријумима и условима прописаним Уредбом о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купца–произвођача и снабдевача¹⁰ имају купци-произвођачи у категорији домаћинство или мали купац. Према наведеној Уредби, начин обрачуна потраживања и обавеза између купца – произвођача и снабдевача зависи од категорије крајњег купца који је постао купац – произвођач. Ако је купац – произвођач домаћинство или стамбена заједница, односно један или више чланова скупштине стамбене заједнице, снабдевач је дужан да обрачуна потраживање путем нето мерења и да обавезе са купцем – произвођачем уреди путем уговора о потпуном снабдевању са нето мерењем. Ако купац – произвођач није домаћинство или стамбена заједница, снабдевач са купцем – произвођачем путем нето обрачуна слободно уговара услове обрачуна узајамних потраживања и обавеза.</p> <p>Међутим, у члану 118. став 1. на збуњујући начин је наведено да ће се одредба члана 87. (!?) која се односи на члан 210г став 3. примењивати од 1. јануара 2026. године на крајње купце који стекну <u>статус купца-произвођача у категорији домаћинство на начин да закључују уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном.</u></p> <p>Члан 210г. став 3. овог нацрта закона гласи:</p> <p>„Активни купац подлеже тарифним ставовима утврђеним методологијом за одређивање цене приступа преносном и дистрибутивном систему, а који одражавају трошкове који су транспарентни и недискриминаторни, при чему се посебно обрачунава електрична енергија која се предаје у мрежу, односно преузима из мреже, чиме се обезбеђује одговарајући и уравнотежен допринос расподели укупних трошкова система.“</p> <p>Ако сумирамо изнесено, произлази да од 1. јануара 2026. године више неће бити купаца-произвођача са уговором о потпуном снабдевању са нето мјерењем у Републици Србији!</p>		<p>Прихвата се.</p> <p>У члану 131. ст. 1-3 наведено је следеће:</p> <p>Одредба члана 102. која се односи на члан 210г став 3. примењује се од 1. јануара 2026. године на крајње купце који стекну статус купца-произвођача у категорији домаћинство на начин да закључују уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном. Нето мерење утврђено Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењиваће се најкасније до 31. децембра 2026. године.</p> <p>За купце-произвођаче са нето мерењем, који тај статус стекну за производни објекат за који су поднели захтев за прилагођавање мерног места до 31. децембра 2026. године, одредба става 2. овог члана не примењује се.</p>
----	---	--	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Др Бојан Ивановић, дипл. инж. ел. bojan.b.ivanovic@ods.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Термин 24) треба да буде: <i>дистрибуција електричне енергије</i> је пренос електричне енергије преко дистрибутивног система.	<p>Тренутна дефиниција је: „<i>дистрибуција електричне енергије</i> је преношење електричне енергије преко дистрибутивног система ради испоруке електричне енергије крајњим купцима, а не обухвата снабдевање електричном енергијом“</p> <p>Дистрибуција електричне енергије није само испорука електричне енергије крајњим купцима већ обухвата и пренос електричне енергије од произвођача, који су прикључени на дистрибутивни систем, до преносног система у режимима лаког оптерећења. То су режими у којима је потрошња у дистрибутивном систему мања од производње у њему. Због тога је довољно рећи да је дистрибуција електричне енергије пренос електричне енергије преко дистрибутивног система.</p> <p>Такође нема потребе у дефиницији дистрибуције електричне енергије наводити да она не обухвата снабдевање електричном енергијом.</p>	Прихвата се. извршена корекција

2.	<p>Термин 119. треба да гласи: <i>пренос електричне енергије</i> је ток електричне енергије кроз преносни систем ради њене испоруке корисницима преносног система и транзита у интерконекцији.</p>	<p>Садашња дефиниција гласи: <i>„пренос електричне енергије</i> је преношење електричне енергије преко повезаних система високих напона ради испоруке крајњим купцима или дистрибутивним системима, а не обухвата снабдевање“</p> <p>Не ради се само о испоруци електричне енергије крајњим купцима и дистрибутивним системима већ и о испоруци произвођачима и транзиту. Поред тога, нема никакве потребе у дефиницији преноса електричне енергије помињати снабдевање.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
3.	<p>Термин 125) треба да буде: Производна јединица је агрегат, односно функционални спој, који производи електричну енергију и који припада производном објекту.</p>	<p>Производна јединица није само генератор. На пример, у хидроелектранама то је функционални спој турбине, турбинског регулатора, синхроног генератора, побудног система и евентуално стабилизатора система. Све ово заједно се назива агрегат или производна јединица. Производна јединица је заправо превод енглеског термина „generating unit“. У англосаксонској литератури термин „агрегат“ се не користи да означи производну јединицу. Због тога овде треба бити опрезан код коришћења и преузимања терминологије.</p>	<p>Не прихвата се. дефиниција је у складу са Уредбом 2019/943, члан 2. тачка 71)</p>

4.	<p>Термин 138 треба да гласи: <i>системске услуге</i> су услуге примарне, секундарне и терцијерне регулације, услуга регулације напона, безнапонског покретања и острвског рада производног модула које се пружају оператору преносног система, а које су неопходне за обезбеђивање сигурног, поузданог и стабилног рада електроенергетског система</p>	<p>Тренутна дефиниција је: „<i>системске услуге</i> су услуге примарне, секундарне и терцијерне регулације, услуга регулације напона, безнапонског покретања и острвског рада производног модула које пружа оператор система, а које су неопходне за обезбеђивање сигурног, поузданог и стабилног рада енергетског система“</p> <p>Из ове дефиниције се закључује како оператор система пружа услуге попут примарне, секундарне и терцијерне регулације. <u>Ове услуге пружају електране оператору преносног система.</u></p>	<p>Не прихвата се. Обрисана тачка у члану 2. Нацрта закона</p>
5.	<p>Члан 8. у члану 10б. се уводи акроним ЕНТСО-Е на ћирилици а онда се у члану 11б. и 11в. овај акроним пише на латиници.</p>		<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
6.	<p>Члан 8. у члану 11в. избацити „N-1“.</p>	<p>Довољно је рећи критеријум сигурности у складу са правилима којима се уређује рад преносног система. Нема потребе да се наводи „N-1“ јер би онда и тај појам требало дефинисати у Закону.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
7.	<p>Члан 10. којим се мења члан 15а. је потпуно нејасан. Како Влада Републике Србије може из свог буџета или да се из буџета аутономних покрајина финансира изградња, на пример, електроенергетског вода од „посебног“ значаја? Оператор система добија мрежарину за развој система. Какви су то водови од „посебног“ значаја који се финансирају из буџета?</p>		<p>Не прихвата се. нема конкретног предлога, већ је постављено питање</p>

8.	<p>Члан 52. у члану 136. став 1. тач. 9) треба да гласи: сваке друге године донесе и објави на интернет страници план развоја дистрибутивног система за период од најмање пет година заснован на адекватним системским електроенергетским прорачунима и резултатима саветовања са свим заинтересованим странама, а усклађен са планом развоја преносног система, уз сагледавање потребних улагања како би се прикључили нови објекти произвођача и купаца укључујући места за пуњење електричних возила као и средњорочне и дугорочне потребе за услугама флексибилности, управљања потрошњом, енергетску ефикасност, објекте за складиштење енергије или друге ресурсе које оператор дистрибутивног система користи као алтернативу развоју система;</p>	<p>Основ за израду плана развоја система морају бити одговарајући системски електроенергетски прорачуни којима се анализира тренутно и перспективно стање електроенергетске мреже по питању оптерећења елемената (водова и трансформатора) и напона у чворовима.</p>	<p>Не прихвата се. Усклађено са Директивом 2019/944 члан 32. ст. 3. и 4.</p>
9.	<p>Термин „контролна област“ заменити са термином „регулациона област“.</p>	<p>Контрола на српском језику значи провера или надзор и у стручном смислу се не користи за регулацију или управљање. Превод енглеског термина „power system control“ је „регулација електроенергетског система“. Реч „control“ се у овом смислу може превести и као „управљање“ али је на овом месту адекватан превод „регулација“. Због тога се „control area“ преводи као „регулациона област“.</p>	<p>Не прихвата се. Усклађено са Директивом 2019/944 члан 2. тачка 67)</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Агенција за енергетику Републике Србије Теразије 5, Београд aers@aers.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Члан 12. став 2. Нацрта закона Предлаже се измена члана 19. Закона о енергетици, који у ставу 1. предвиђа да се лиценца може издати и на захтев страног правног лица, само за обављање енергетске делатности снабдевања на велико електричном енергијом, односно снабдевања на велико природним гасом у складу са овим законом.</p>	<p>На основу прибављеног мишљења надлежног Министарства о примени овог закона, страна правна лица и други субјекти који користе транспортни систем <i>искључиво за потребе транзита</i> тренутно користе транспортни систем без прибављене лиценце (за снабдевање на велико природним гасом). Указујемо да Закон о енергетици само имаоце лиценце дефинише као кориснике система (члан 2) и учеснике тржишта (члан 292. Закона) који имају право да закључе уговор о транспорту (члан 293), тргују транспортним капацитетима на секундарном тржишту, преузимају фин. одговорност за дебаланс, и врше др. трансакције.</p> <p>С тога предлажемо да се у прелазним одредбама Нацрта закона о енергетици дода следећа одредба: „Страна правна лица и други субјекти који користе транспортни систем за природни гас искључиво за потребе транзита дужна су да прибаве лиценцу за снабдевање на велико природним гасом најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.“</p>	<p>Делимично се прихвата.</p> <p>Прелазна одредба треба да гласи: „Страна правна лица и други субјекти који користе транспортни систем за природни гас искључиво за потребе транзита дужна су да прибаве лиценцу за снабдевање на велико природним гасом најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.</p>

2.	<p>Предлажемо да се у члану 13. Нацрта закона (којим се мења члан 21. Закона) додају нове тач. 11) и 12) које гласе:</p> <p>11) производња неконвенционалних горива; 12) трговина неконвенционалним горивима</p>	<p>Предлажемо да се за ове две делатности лиценца не издаје, с обзиром да неконвенционална горива, дефинисана као течна или чврста горива произведена из течног или чврстог неопасног отпада који није погодан за рециклажу материјала, која се користе у енергетске сврхе у процесу производње цемента и креча, термоелектранама на угаљ, постројењима за когенерацију или комбиновану производњу топлотне и електричне енергије и постројењима за сагоревање у флуидизованом слоју:</p> <ul style="list-style-type: none">• нису горива која могу да буду технички стандардизована;• да Агенција нема могућност да утврди да ли конкретни течни или чврсти отпад јесте или није погодан за рециклажу;• да не постоје стандардизовани технолошки процеси и постројења за ову врсту производње;• да није јасно у каквим складиштима се оваква, посебно чврста неконвенционална горива складиште, односно на који начин се тим горивима тргује и какви се енергетски објекти користе за такву трговину; <p>за енергетске делатности везане за неконвенционална горива се не могу претпоставити енергетски објекти за које је могуће осмислити техничке табеле (ПО) у Правилнику о лиценцама, као ни претпоставити надлежности потребних инспекција.</p> <p>Ово значи да за ове делатности не може да се издаје лиценца по аналогији са свим постојећим енергетским делатностима за које се лиценца издаје.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
----	--	--	---

3.	<p>Начелно указујемо да је потребно додатно прецизирати овлашћења Агенције сходно њеним надлежностима.</p> <p>У члану 28. Закона предложено је да нови члан 53. став 2 Закона гласи: “Поред сагласности из става 1. овог члана, Агенција даје сагласност операторима система да поседују, развијају или управљају објектима за складиштење електричне енергије и даје одобрење на услове тендерског поступка из члана 210б. овог закона.</p>	<p>Директиве у ЕУ немају непосредну примену тако да се транспонују у складу са националним правним поретком сваке чланице, због чега предлажемо да се, сагласно делокругу послова Агенције, овај члан прецизира тако да уместо речи: „одобрење“ стоји „мишљење“ Агенције на услове тендерског поступка.</p> <p>Како услове тендерског поступка уређују посебни прописи о набавкама роба и услуга који нису у надлежности Агенције, и како Агенција може да цени испуњеност услова само са аспекта својих надлежности, размотрити предлог за прецизирање ове одредбе како је предложено (указујемо и да је слично овлашћење Агенције да даје мишљење већ превиђено у новом члану 137б. став 5. и члану 138. став3. Закона).</p> <p>Такође, указујемо да садржину овог овлашћења Агенције треба ускладити и у новом члану 210б. став 2. тачка 2) Закона.</p>	<p>Не прихвата се. није у складу са чланом 36. став 2. тачка ц) и са чланом 54. став 2. тачка ц) Директиве 2019/944</p>
4.	<p>Чланом 35. Нацрта закона предлаже се да Агенција једанпут годишње анализира потребу за регулисање цене гарантованог снабдевања електричном енергијом. (нови члан 89. Закона)</p>	<p>Указујемо да Агенција не треба да сачињава и објављује извештај о потреби регулације цене електричне енергије за гарантовано снабдевање јер то није у складу са Директовом 944/2019.</p> <p>Наиме, у члану 5. тачка 7. (која се позива на тачке 6. и 4.) Директиве (ЕУ) 944/2019 предложени критеријуми у новом члану 89. ЗоЕ се односе на јавну интервенцију (Public interventions) која је обавеза надлежног Министарства у поступку избора гарантованог снабдевача путем јавног тендера.</p> <p>Предлажемо да се ови послови одреде у надлежност Министарства, а у супторном, да се задржи постојеће законско решење, односно да се предлог овог члана брише.</p>	<p>Не прихвата се. из разлога што АЕРС даје сагласност на регулисане цене, па је логично у овом тренутку да настави са сачињавањем извештаја о потреби регулисања цена, који се доставља Министарству, а Министарство је дужно да у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице обавести Секретаријат Енергетске</p>

5.	У члану 53. Нацрта закона предлаже се уређивање услуга флексибилности у дистрибутивном систему (члан 137а. Закона)	Предлажемо да се одложи примена члана (члана 32. Директиве 944/2019) до краја 2028. године.	Не прихвата се. Законом о енергетици се отвара могућност набавке нефреквентних помоћних услуга
6.	У члану 61. Нацрта закона уређена је садржина новог члана 160а. који у ставу 3. овлашћује Агенцију да може да не одобри приоритетни приступ за производне објекте из става 2. овог члана.	<p>Како Директива ЕУ не познаје подношење захтева оператора система, нити одобрење Агенције, предлажемо да се овај члан транспонује сагласно Директиви, тако се реч „Уговорна страна“, замени речују“ „Министарство“, пошто наведено није регулаторно питање већ питање енергетске политике РС.</p> <p>С тога предлажемо да нови став 3. у члану 160а. закона гласи:</p> <p>„Министарство може да одобри да се не примењује право приоритетног приступа на објекте из става 2. овог члана који почну са радом најмање 6 месеци од доношења одлуке којом се одобрава то изузеће, односно да се право приоритетног приступа примени на објекте са мањом инсталисаном снагом у односу на снагу објеката из става 2. овог члана, ако утврди:....“-</p> <p>Сходно овом предлогу, потребно је кориговати и став 4. истог члана тако да уместо речи: „Агенција“, стоји реч: „Министарство“.</p>	Не прихвата се.

7.	<p>У члану 62. Нацрта закона предложена је нова садржина члана 164а. Закона, према којој Агенција одобрава промену зона трговања.</p> <p>Предлажемо да се овај члан допуни новим ставом.</p>	<p>Према члану 14. адаптиране Уредбе 943. одређивање зона трговања је у надлежности Уговорних страна (а не и обавеза регулаторног тела). Како је Нацрт закона измењен у односу на раније верзије (предвиђено је само извештавање Владе у чл.109.), то предлажемо да се сходно томе, и у члану 164 а Нацрта закона дода нови став б. који гласи: „Пре подношења образложеног предлога за измену зона трговања на одобрење Агенцији, оператор преносног система извештава Владу РС о његовој садржини“.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Из читавог текста члана 164а не произилази да ОПС подноси АЕРС образложен предлог за измену зоне трговања, па у том смислу не видимо сврху да се предлог уважи.</p>
----	--	---	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		ButanGas International doo Бул. Зорана Ђинђића 65, 11070 Београд goran.djurdjevic@butangas.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Подржавамо измену члана 30. став 3. тачка 6. тј повећања критеријума минималног капацитета укупног резервоарског простора за који је прописано издавање енергетске дозволе, али уместо 100 m ³ предлажемо 250 m ³	За енергетску делатност Трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава, бензинске станице се углавном опремају са 4 резервоара за нафтне деривате (обичан бензин, премијум бензин, обичан дизел, премијум дизел) и 1 резервоар за течни нафтни гас. Мање локалне бензинске станице уграђују резервоаре за деривате (или један резервоар са више раздвојених комора) појединачне запремине резервоара/коморе око 25 m ³ , док прометније дуплирају резервоарске капацитете, тако да би категорија бензинских станица у Србији за које није потребна енергетска дозвола већински била обухваћена предложеним критеријумом укупног резервоарског простора до 250 m ³ , тј 2 резервоара по 100 m ³ (са по 4 коморе од 25 m ³) + 1 резервоар за аутогас од 30 m ³ плус евентуално 20 m ³ резервоарског простора за пунионицу боца за течни нафтни гас или компримовани природни гас).	Прихвата се. извршена корекција

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Перица Грбић, Зеленчева 14, Велика Моштаница perica.grbic49@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Измене закона о енергетици.</p> <p>Тачка 14) биомаса представља соларну енергију ускладиштени у биљке која од свих обновљивих извора енергије производи кисеоник и апсорбује угљеник. биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада;</p> <p>Тачка 30) енергенти су угаљ и обновљиви извори енергије (огревно дрво, дрвна сечка и пелет), природни гас, нафта, деривати нафте, уљни шкриљци, обновљиви и други извори енергије;</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Уопштен коментар. Дефиниција биомасе је усклађена са чланом 2. тачка 24) Директиве 2018/2001</p> <p>Не прихвата се.</p> <p>Кроз навођење речи други извори енергије остављена могућност</p>

2.	<p>36) енергија из обновљивих извора је енергија из обновљивих нефосилних извора, односно хидроенергија, биомаса (укључив и енергетске засаде дрвећа кратке опходње) , енергија ветра, соларна (топлотна и фотонапонска), водоник, биогаз, депонијски гас, гас из постројења за прераду канализационих вода, геотермална енергија и др.;</p> <p>36/а. Зеленом енергијом се може назвати једино биомаса која својим растом производи кисеоник и апсорбује угљеник и својим сагоревањем производи топлотну и електричну енергију.</p> <p>36/б. Зелена агенда је претварање зелене биљне масе у дрво фотосинтезом.</p> <p>36/ в. Зеленом линијом се називају извозне влаке у шуми и шумски путеви на којима се извози и превози биомаса (дрвни сортименти и дрвна сечка) за снабдевање топлана на биомасу</p>		<p>Не прихвата се. Дефиниција усклађена са чланом 2. тачка 31) Директиве 2019/944</p> <p>Не прихвата се. Није предмет ЗОЕ</p>
3.	<p>169/а.</p> <p>Фонд за зелену енергију настао:</p> <p>а) Активирањем накнаде за опште корисне функције шума и</p> <p>б) Уштеда насталих од замене фосилних горива биомасом</p>		<p>Не прихвата се. Није предмет ЗОЕ</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Миодраг Месаровић Академија инжењерских наука Србије Међудодељењски одбор за енергетику Краљице Марије 16/218а, 11120 Београд www.ains.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У складу са указаном потребом у Нацрт закона је унета и одредба о нуклеарној енергији (у Члану 1 као енергетској делетности, у Одељку ХПа као назначени програм развоја у три фазе, а у завршним одредбама се предвиђа укидање важећег Закона о забрани градње нуклеарних електрана) у циљу стварања законског основа за евентуално увођење и ове врсте извора у енергетски микс Републике Србије. Имајући у виду комплексност овог питања и околности у којима се предлажу, одредбе о нуклеарној енергији завређују јаснији законски оквир.	Потписивањем Меморандума 10. јула створена је обавеза увођења нуклеарне енергије у систем образовања, а предуслов да то заживи је укидање Закона о забрани. Како је тај закон донет изван енергетске области, његово стављање ван снаге би требало да је по истој, независној процедури, а да се овим Нацртом уреди доношење посебног закона о нуклеарној енергији, какав постоји и за обновљиве изворе, којим би требало предвидети израду посебне Стратегије (као и за водоник) и Програма развоја уместо преношења препорука ИАЕА кроз условљаване чланове 365а, б и в.	Не прихвата се. У складу са чланом 365а донеће се посебан закон законом којим ће се прописати мирнодопска примена нуклеарне енергије
2.	У Одељку ХПб је до детаља, какви припадају подзаконском акту, прописана сертификација инсталатера постројења која користе ОИЕ.	Уместо једним чланом и позивом на подзаконски акт, сертификација инсталатера (зашто само?) за ОИЕ је дата у несразмерних (према 3) 13 чланова	Не прихвата се. ради се о преношењу одредби директиве о промоцији коришћења обновљивих извора енергије
3.	Примера несразмере у значају (као под 2) и по нивоу (законског и подзаконског) решавања је веома много, тако да обухват Законом оних решења која по природи припадају законским актима нижег ранга (евентуално и форматима уговора) чине суштину законских одредаба често нејасном и у примени компликованом.	Почев од 186 чланова у Закону из 2004. и 208 у Закону из 2011., са имплементацијом регулативе ЕУ и подстицања обновљивих извора настаје вишеструко повећање броја чланова у Закону из 2014. и наставља се у овом Нацрту. Умножавање повећава и вишеструко понављање истог члана уз индексирање (а, б, в,...), па је нужна ревизија.	Не прихвата се. уопштен коментар, нема предлога

4.	Нејасноћама у великој мери доприносе и неки преводи термина са англосаксонског на језик у употреби у нашој енергетици и говору. Такође, постоје и термини који се користе за различите појмове, као што је „енергетска заједница“ и односи се и на енергетску заједницу грађана (Члан 2, став 32) и на Енергетску заједницу као уговорну страну чланица са ЕУ (ЕЗ).	По узору на некадашње пољопривредне задруге, и овде би „енергетска задруга“ била прикладнији термин који би помогао и избегавању двојности. И „агрегирање“ и „агрегатор“ (Члан 2, ставови 1 и 2) би били јаснији уколико би били коришћени као „удруживање“ односно „удружење“ и у духу нашег језика. Преузимање туђица јесте лакше, али би лекторисање било корисније за примену.	Не прихвата се. Термини су у складу са прописима ЕУ који се преносе
5.	Члан 10 (15а) став 2 предвиђа да се предлози пројеката за изградњу објеката од значаја и од посебног значаја за Републику Србију доставе само министарству надлежном за послове грађевинарства, а не и неким другим органима.	Сматрамо да постоје бројни разлози да за овакве пројекте надлежност треба да буде проширена на још неке заинтересоване ресоре (на пример на секторе за водопривреду, заштиту животне средине и друге, зависно од природе пројекта).	Не прихвата се. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре у поступку припреме акта за Владу, према пословнику Владе је дужно да прибави мишљења свих надлежних органа.
6.	У Члану 16 (30) измењени став 4 предвиђа да енергетска дозвола није потребна за изградњу енергетских објеката за „5) за складиштење електричне енергије“, што је неприхватљиво са становишта безбедности и поузданости чак ни за локално батеријско складиштење.	Имајући у виду значај и величину оних објеката као што су реверзибилне хидроелектране или електране са компримованим ваздухом, или пак посебна већа батеријска складишта, одредбу под 5 треба изоставити или ограничити на врсте и капацитете складишта на које је применљива.	Не прихвата се.
7.	Члан 23 (37а) уређује да Стратешки енергетски пројекти могу бити чак и „11) цевоводи за транспорт угљендиоксида за потребе трајног геолошког складиштења, као и постројења и инсталације неопходне за његов транспорт“?	Рачунајући на стратешко опредељење Србије да нето нулте емисије достигне 2050. преласком на обновљиве изворе енергије, мало је вероватна и потреба за CCS, а не помињу се ни реверзибилне хидроелектране нити нафтоводи и продуктоводи	Не прихвата се. Предлог је у складу са Уредбом ЕУ 2022/869
8.	Није сасвим видљиво шта је и зашто брисано из још важећег Закона (на пример: чл. 65-77, чл. 78-79, чл. 79-87, чл. 369-371, чл. 381-384, или тачке 35 и 37 из Члана 136, тачке 4, 13, 14 из Члана 391, итд.), што отежава разумевање.	Требало би навести прецртане или избрисане ставове, као у претходном и у каснијем тексту да би било јасно зашто је изостављање извршено, уместо што остаје невидљиво за праћење шта се и због чега брише, односно замењује.	Не прихвата. Нацрт закона о изменама и допунама Закона о енергетици, био је објављен на е-консултацијама и сајту Министарства, а јавности је био доступан и Преглед одредаба које се мењају

9.	Члан 40 предвиђа да у члану 109. став 1. тачка 1) гласи: „примењује правила ЕНТСО-Е чији је члан и учествује у његовом раду и сноси трошкове у вези са активностима ове асоцијације”, а за не-чланове не даје решење.	Питање је да ли постоје и каква могу постојати ограничења за случај прекограничне сарадње са опреторима који нису чланови ЕНТСО-Е асоцијације. На какве би услове и трошкове могао да рачуна оператор у таквим случајевима?	Не прихвата се. Коментар не садржи предлог већ су постављена питања
10.	У два своја претпоследња става Члан 52 (126) предвиђа да оператор дистрибутивног система електричне енергије „прикупља и обрађује личне податке о крајњим купцима – физичким лицима: лично име и презиме купца, адреса пребивалишта, односно боравишта, ЈМБГ, адреса мерног места, идентификациони број мерног места и други подаци од значаја за вођење базе података.” Захтев за ЈМБГ није у сагласности са Законом о заштити података.	Закон о заштити података о личности (Службени гласник РС бр. 87/2018) не омогућује оператору дистрибутивног система право поседовања ЈМБГ купаца (домаћинство). Имајући у виду да Члан 52 Закона омогућује снабдевачу (било ком, па и иностраном) да поседује личне податке грађана, ЈМБГ би морао бити брисан, тим пре што би надлежни државни орган и иначе био ангажован у случају евентуалног спора.	Не прихвата се. имајући у виду члан 13. Закона о заштити података о личности
11.	Водоник је у Члану 2 став 36 дефинисан као <i>енергија из обновљивих извора</i> („енергија из обновљивих нефосилних извора, односно хидроенергија, биомаса, енергија ветра, соларна (топлотна и фотонапонска), водоник, биогаз, депонијски гас, гас из постројења за прераду канализационих вода, геотермална енергија и др.“), не водећи рачуна о другим врстама („бојама“) водоника, које би третирали предвиђена „Стратегија“ из Члана 3 (8г).	Водоник није искључиво добијен електролизом користећи електричну енергију (добијену на бази обновљивих извора), већ је чешће произведен на бази термичких процеса и није без угљеника, као што није ни тзв. „природни водоник“. У Члану 2 став 139 (<i>складиштење електричне енергије</i>) он јесте препознат и у „складиштењу електричне енергије и њеног накнадног претварања у електричну енергију, односно њеног коришћења у облику другог енергента“, па га треба означити	Прихвата се. извршена корекција
12.	Одредбама Члана 3 је предвиђено да Влада доноси „Стратегију развоја производње и употребе топлотне енергије (Члан 8в) и „Стратегију развоја (недостаје: <i>производње?</i>) и употребе водоника“ (Члан 8г), обе на период од најмање 7 година. С обзиром на њихову везу са Стратегијом развоја енергетике коју доноси Скупштина на најмање 15 година са дугорочном визијом требало би додати да и ове стратегије буду са дугорочном визијом. наредних 7-8 година	Према Закону о климатским променама, Влада је донела Стратегију нискоугљеничког развоја на исти рок (2023.-2030.) али са пројекцијама до 2050. године, чиме јој је било могуће доношење Интегрисаног националног енергетског и климатског плана до 2030. са пројекцијама до 2050. године и са њим усаглашена израда Нацрта Стратегије развоја енергетике до 2040. са пројекцијама до 2050. године коју ће усвајати Народна скупштина Републике Србије.	Не прихвата се. извршена је корекција у Нацрту закона о изменама и допунама Закона о енергетици тако да се уместо Стратегије доносе Програми на период од најмање 3 године у складу са Законом о планском систему

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Бранислава Лепотић Ковачевић Подаци о подносиоцу: Адреса и/или e-mail и контакт телефон e-mail: blepotic@beotel.net,	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Чланом 174. став 3. Закона о енергетици предвиђено је да се „Начин и поступак учешћа оператора преносног система на европским платформама за балансирање се уређује правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду преносног система“. Чланом 93а став 4. Закона о енергетици наведеног у Нацрту закона о изменама и допунама закона о енергетици) наведено је да се „Актом из става 2. тачка 2) овог члана ближе уређују детаљна правила за балансну електричну енергију, укључујући успостављање заједничких принципа за набавку и обрачун резерви за одржавање фреквенције, резерви за поновно успостављање фреквенције и заменских резерви, те заједничке методологије за активацију резерви за поновно успостављање фреквенције и заменских резерви оператора преносног система, оператора дистрибутивног система и затвореног дистрибутивног система и друге смернице за балансну електричну енергију“. Предлаже се, да се да се размотри могућност, да се међусобним упућивањем између члана 174 став 3. и члана 93а став 2. тачка 2) Закона о енергетици, допуни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици и ставе у одговарајући однос прописи који ће се донети/изменити.	У циљу прецизирања текста Закона о енергетици, предлаже се да се размотри могућност, да се у тексту Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици ставе у конкретан однос акт Владе и акти оператора преносног система, сви наведена у коментару.	Прихвата се. извршена корекција

<p>2.</p>	<p>Чланом 174а став 1. и нови став 2. Закона о енергетици утврђено је да се „Правилима за обуставу и поновно покретање тржишних активности уређују се одговорности оператора преносног система електричне енергије, оператора дистрибутивног система електричне енергије, оператора затвореног дистрибутивног система и осталих учесника на тржишту електричне енергије у процесу обустављања тржишних активности, у случају да: Правилима из става 1. овог члана уређује се поступак за поновно успостављање обустављених тржишних активности које спроводи оператор преносног система у координацији са суседним операторима преносних система, оператором дистрибутивног система, операторима затвореног дистрибутивног система и оператором тржишта електричне енергије, као и начин финансијског поравнања у случају обуставе тржишних активности.“.</p> <p>Чланом 93а став 7. Закона о енергетици наведеног у Нацрту закона о изменама и допунама закона о енергетици) наведено је да се „Актом из става 2. тачка 5) овог члана, у циљу одржавања оперативне сигурности, спречавања ширења или погоршања инцидента ради избегавања великих поремећаја и стања распада система, као и ради омогућавања ефикасног и брзог поновног успостављања електроенергетског система из поремећеног рада или стања распада система, ближе се уређују захтеви за: 1) начин на који оператор преносног система управља поремећеним радом, стањима распада система и стањима поновног успостављања система; ...“.</p> <p>Предлаже се, да се размотри могућност, да се међусобним упућивањем између члана 174а став 1. и члана 93а став 2. тачка 5) Закона о енергетици, допуни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици и да се ставе у одговарајући однос прописи који ће се донети/изменити.</p>	<p>Чланом 174а став 1. и нови став 2. Закона о енергетици утврђено је да се „Правилима за обуставу и поновно покретање тржишних активности уређују се одговорности оператора преносног система електричне енергије, оператора дистрибутивног система електричне енергије, оператора затвореног дистрибутивног система и осталих учесника на тржишту електричне енергије у процесу обустављања тржишних активности, у случају да: Правилима из става 1. овог члана уређује се поступак за поновно успостављање обустављених тржишних активности које спроводи оператор преносног система у координацији са суседним операторима преносних система, оператором дистрибутивног система, операторима затвореног дистрибутивног система и оператором тржишта електричне енергије, као и начин финансијског поравнања у случају обуставе тржишних активности.“.</p> <p>Чланом 93а. став 7. Закона о енергетици наведеног у Нацрту закона о изменама и допунама закона о енергетици) наведено је да се „Актом из става 2. тачка 5) овог члана, у циљу одржавања оперативне сигурности, спречавања ширења или погоршања инцидента ради избегавања великих поремећаја и стања распада система, као и ради омогућавања ефикасног и брзог поновног успостављања електроенергетског система из поремећеног рада или стања распада система, ближе се уређују захтеви за: 1) начин на који оператор преносног система управља поремећеним радом, стањима распада система и стањима поновног успостављања система; ...“.</p> <p>Предлаже се, да се размотри могућност, да се међусобним упућивањем између члана 174а став 1. и члана 93а став 2. тачка 5) Закона о енергетици, допуни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици и да се ставе у одговарајући однос прописи који ће се донети/изменити.</p>	<p>Прихвата се, Извршена корекција</p>
-----------	---	--	---

3.	<p>Предлаже се, да се размотри, да ли ће се начин стицања статуса номинираног оператора тржишта електричне енергије (НЕМО) уредити Законом о енергетици (члан 183а) или актом из члана 93а став 2. тачка 3) Закона о енергетици. Уколико се одлучи да се наведене одредбе одредбе Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици о именовану НЕМО не мењају, предлаже се ипак, да се међусобним упућивањем између члана 183а и акта из члана 93а став 2. тачка 3) Закона о енергетици, допуни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о енергетици.</p>	<p>Члан 183а Закона о енергетици уређује у основним елементима именовање НЕМО, а чланом 93а. став 2. тачка 3) Закона о енергетици (наведеног у Нацрту закона о изменама и допунама Закона о енергетици) се утврђује да ће се актом владе ближе уредити услови, начин стицања, трајање и престанак статуса НЕМО. Да би се прецизирала процедура начина стицања статуса НЕМО, предлаже се, да се размотри могућност, да се јасније одреди интенција законодавца да ли ће се процедура стицања статуса НЕМО уредити чланом 183а Закона о енергетици и/или актом Владе који ће се донети на основу допуњеног члана 93а. став 2. тачка 3).</p>	<p>Прихвата се. Одредбе око Немо усаглашене са Уредбом 1222/2015 и Секретаријатом Енергетске заједнице</p>
----	---	---	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Центар за унапређење животне средине ivana@cuzs.org.rs,	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Чл.3 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.8в, којим се предвиђа израда Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије. У ставу 4 чл.8в, потребно је дефинисати динамику којом Влада доноси акциони план тј. да ли се он доноси годишње или за вишегодишњи период“.</p> <p>Потребно је додати и став који гласи: Спровођење Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије прати Министарство рударства и енергетике. Годишњи Извештај о спровођењу Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије Министарство доставља Влади РС најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.</p>		<p>Не прихвата се. Уместо Стратегије доноси се Програм на период од најмање 3 године у складу са Законом о планском систему</p>

2.	<p>Чл.3 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.8г, којим се предвиђа израда Стратегије развоја и употребе водоника. У ставу 4 чл.8г, потребно је дефинисати динамику којом Влада доноси акциони план тј. да ли се он доноси годишње или за вишегодишњи период“.</p> <p>Потребно је додати и став који гласи: Спровођење Стратегије развоја и употребе водоника прати Министарство рударства и енергетике.</p> <p>Годишњи Извештај о спровођењу Стратегије развоја и употребе водоника Министарство доставља Влади РС најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.</p>		<p>Не прихвата се. Уместо Стратегије доноси се Програм на период од најмање 3 године у складу са Законом о планском систему</p>
----	--	--	--

3.	Чл.5 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.9а, којим се дефинише енергетско сиромаштво. У ставу 1 овог члана, потребно је променити део дефиниције „нема довољно могућности“ тако да гласи „нема финансијских могућности“.	Употребљена формулација „нема довољно могућности“ је непрецизна, и због тога ју је потребно прецизирати.	Не прихвата се. усаглашено са директивом 1791/2023, уместо речи: „нема довољно могућности“ стављење су речи:“ нема приступ основним енергетским услугама“
4.	Чл.6 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.10б који дефинише стандард поузданости. У ставу 1 овог члана потребно је прецизирати да је у питању стандард поузданости снабдевања електричном енергијом.		Прихвата се. извршена корекција
5.	Чл.8 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.11в. У ставу 2 овог члана потребно је брисати реч „релевантни“ јер није јасно ко су релевантни произвођачи.		Не прихвата се. Члан 11в, став 2. је у складу са чланом 7. став 2.Уредбе 2019/941
6.	Чл.8 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.11ђ. У ставу 1 овог члана потребно је прецизирати ко израђује сезонску процену адекватности, да ли се она објављује и ко су „други квалификовани извори“ који могу да упозоре Министарство на електроенергетску кризу.		Не прихвата се. Члан 11ђ, став 1. је у складу са чланом 14. став 1.Уредбе 2019/941. Сагласно члану 9. став 2. наведене Уредбе ЕНТСО-Е израђује сезонску процену адекватности, остало ће бити материја подзаконског акта

7.	<p>Чл.22 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.36в. У ставу 3 овог члана стоји да ће Министарство одбити издавање сагласности за изградњу директног вода ако би издавање такве сагласности могло проузроковати поремећаје на тржишту и заштиту крајњих купаца.</p> <p>Ову формулацију је потребно изменити и појаснити јер није јасно како би издавање сагласности могло да ПРОУЗРОКУЈЕ заштиту крајњих купаца.</p>		<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
8.	<p>Чл.25 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.50 став 1. У ставу 1 овог члана потребно је додати и тачку 14 – за давање сагласности на план развоја преносног система електричне енергије, са планом инвестиција и план развоја дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција.</p>	<p>Чл. 53 Закона о енергетици је дефинисано да АЕРС даје сагласност на план развоја преносног и дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција. Међутим, критеријуми за давање сагласности нису дефинисани, и нејасно је на основу чега АЕРС издаје сагласност на ове планове.</p> <p>Због тога је потребно донети Методологију која ће укључивати критеријуме за давање сагласности.</p>	<p>Не прихвата се. Давање сагласности на планове развоја система је већ успостављено у правном систему Републике Србије и нема потребе за додношењем посебне методологије којом би се утврдили критеријуми за давање те сагласности</p>
9.	<p>Чл.38 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.94. Додата је тачка 13) у оквиру ставу 3 који дефинише дужности произвођача.</p> <p>У тачки 13) је испред 400 MW потребно додати реч најмање.</p>		<p>Прихвата се. извршена корекција</p>

10.	<p>Чл.40 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.109 став 1 тачка 16).</p> <p>Ову тачку је потребно допунити са одредницом која јасно одређује период за који се врши прогноза тј. да ли се она ради годишње, вишегодишње и сл., и где се објављују ови релевантни подаци о укупној прогнозираној и оствареној потрошњи – на интернет страници?</p>		<p>Не прихвата се. Усаглашено са чланом 50. став 4 Уредбе 2019/943</p>
11.	<p>Чл.40 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.109 став 1. У оквиру овог става, потребно је додати тачку 50) која гласи: донесе правила о избору електрана за потискивање (енг.“curtailment“)</p>	<p>Оператор преносног система у оквиру својих надлежности треба да припреми правила и методологију за избор електрана за потискивање (енг.“curtailment“) како би се спречило да се електране потискују без ограничења, тј. да се стално потискује рад истих електрана.</p>	<p>Не прихвата се.</p>
12.	<p>Чл.90 измена и допуна Закона о енергетици, додаје чл.210 г којим се уводи институт активног купца. Овим чланом није дефинисана максимална снага електране активног купца, нити је предвиђено доношење подзаконске регулативе којом би ово питање било решено.</p>		<p>Не прихвата се. Прописано чланом 210г став 8, а у вези са Уредбом о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица</p>
13.	<p>Чл.90 измена и допуна Закона о енергетици, додаје чл.210д, код кога се у ставу 3 наводи да је „оператор система дужан да утврди да производња и складиште електричне енергије се одвијају у одређеним границама“.</p> <p>Овај став је потребно брисати јер није јасно шта су одређене границе, нити су оне установљене овим изменама Закона. Такође, није предвиђена ни подзаконска регулатива која би појаснила „одређене границе“.</p>		<p>Не прихвата се. Није у складу са ЕУ директивом</p>

14.	<p>Чл.104 измена и допуна Закона о енергетици, додат је члан 365е који дефинише предуслове за обуку инсталатера.</p> <p>Потребно је допунити став 1 – тачка 1) тако да гласи: у случају инсталатера котлова на биомасу и пећи предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 1 – тачка 2) тако да гласи: у случају инсталатера топлотних пумпи предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 1 – тачка 3) тако да гласи: у случају инсталатера фотонапонских или соларних термалних постројења предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 2 овог члана, тако да се обука за инсталатера осим лица која имају најмање трогодишњег стручног образовања, омогућава и лицима која имају доказ о најмање 5 година радног искуства у областима техничке струке односно најмање 5 година рада у струци.</p>		<p>Не прихвата се. Биће уређено подзаконским актом</p>
-----	--	--	---

15.	<p>Чл.113 измена и допуна Закона о енергетици, додат је став којим се након 31. децембра 2026. године укида нето мерење и нето обрачун.</p> <p>У образложењу ове одлуке је наведено да је “Законом предвиђено да се најкасније до 31. децембра 2026. године укинути нето обрачун и нето мерење који су уређени законом о коришћењу обновљивих извора енергије а активним купцима се омогућава одвојено мерење и обрачун електричне енергије која се предаје у мрежу, односно која се преузима из мреже” – чиме практично није дато образложење ове одлуке.</p> <p>Поред тога, документ “Преглед одредаба важећег Закона које се мењају, односно допуњују” (https://mre.gov.rs/tekst/6384/-javne-konsultacije-na-nacrt-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-energetici.php) који је понуђен на јавну расправу, а који приказује консолидован текст Закона - са укљученим изменама и допунама, не садржи одредбу о укидању нето-мерења и нето обрачуна.</p> <p>МРЕ већ две године промовише нето мерење, даје финансијске субвенције и позива домаћинства да пређу на нето мерење, а сада укида нето мерење без образложења.</p> <p>Оваква одлука ће директно погодити преко 2500 домаћинстава која су већ постала купци-произвођачи и закључили уговоре о нето мерењу, али и домаћинства која тек треба да постану купци-произвођачи јер им умањује досадашња права (нпр. поједностављена процедура прикључења на дистрибутивну мрежу), а није јасно ни какав ће бити обрачун за потрошњу електричне енергије за садашње купце-произвођаче по укидању нето мерења.</p> <p>Осим тога, Влада Републике Србије је 25.07.2024. године (пре непуних месец дана), на предлог МРЕ усвојила Интегрисани план за енергетику и климу до 2030. године (део 2.2 Обновљиви извори енергије, страна 38), којим је постављен циљ да до 2030. године у Србији буде 500 MW купаца-произвођача, а сада ту исту могућност укида?</p> <p>Због свега наведеног, потребно је брисати став 7 чл.113 измена и допуна Закона о енергетици.</p>		<p>Прихвата се.</p> <p>чланом 131 прописано је: Нето мерење утврђено Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењиваће се најкасније до 31. децембра 2026. године.</p> <p>За купце-произвођаче са нето мерењем, који тај статус стекну за производни објекат за који су поднели захтев за прилагођавање мерног места до 31. децембра 2026. године, одредба става 2. овог члана не примењује се.</p>
-----	---	--	--

16.	<p>Уколико Министарство одлучи да не прихвати коментар 15: Потребно је додати члан Закона којим се дефинише статус тј. судбина садашњих купаца-произвођача, што није одређено овим изменама и допунама Закона о енергетици.</p> <p>Имајући у виду да измене и допуне Закона о енергетици, не предвиђају доношење подзаконског акта, потребно је Закон допунити јасним законским решењем о статусу купаца-произвођача након укидања нето мерења и нето обрачуна (чл.113 измена и допуна Закона о енергетици).</p>	<p>Предложеним законским решењем не пружа се јасан одговор на питање шта ће бити са 2500 домаћинстава који су сада купци-произвођачи, тј. каква ће бити њихова судбина након 31. децембра 2026. године.</p> <p>Током јавне расправе о изменама и допунама Закона о енергетици, који су 2. септембра 2024. године заједнички организовали МРЕ и Привредна комора Србије (ПКС), господин Раде Мрдак, саветник Министра за ОИЕ је појаснио да ће постојећи купци-произвођачи којима се потрошња електричне енергије обрачунава применом нето мерења задржати постојећа права докле год њихов производни објекат (електрана) ради тј. до краја животног века електране.</p> <p>Имајући у виду да оваква одредба не постоји у предлогу измена и допуна Закона о енергетици – потребно ју је додати.</p>	<p>Пошто је коментар под бројем 15. прихваћен, нема потребе за давањем одговора на овај коментар</p>
-----	--	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Климатски форум vladan@cuzs.org.rs,
--	--

Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
<p>1. Чл.3 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.8в, којим се предвиђа израда Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије. У ставу 4 чл.8в, потребно је дефинисати динамику којом Влада доноси акциони план тј. да ли се он доноси годишње или за вишегодишњи период“.</p> <p>Потребно је додати и став који гласи: Спровођење Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије прати Министарство рударства и енергетике. Годишњи Извештај о спровођењу Стратегије развоја производње и употребе топлотне енергије Министарство доставља Влади РС најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.</p>		<p>Не прихвата се. Уместо Стратегије доноси се Програм на период од најмање 3 године у складу са Законом о планском систему</p>

2.	<p>Чл.3 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.8г, којим се предвиђа израда Стратегије развоја и употребе водоника. У ставу 4 чл.8г, потребно је дефинисати динамику којом Влада доноси акциони план тј. да ли се он доноси годишње или за вишегодишњи период“.</p> <p>Потребно је додати и став који гласи: Спровођење Стратегије развоја и употребе водоника прати Министарство рударства и енергетике.</p> <p>Годишњи Извештај о спровођењу Стратегије развоја и употребе водоника Министарство доставља Влади РС најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.</p>		<p>Не прихвата се. Уместо Стратегије доноси се Програм на период од најмање 3 године у складу са Законом о планском систему</p>
3.	<p>Чл.5 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.9а, којим се дефинише енергетско сиромаштво. У ставу 1 овог члана, потребно је променити део дефиниције „нема довољно могућности“ тако да гласи „нема финансијских могућности“.</p>	<p>Употребљена формулација „нема довољно могућности“ је непрецизна, и због тога ју је потребно прецизирати.</p>	<p>Не прихвата се. усаглашено са директивом 1791/2023, уместо речи: „нема довољно могућности“ стављење су речи:“ нема приступ основним енергетским услугама“</p>
4.	<p>Чл.6 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.10б који дефинише стандард поузданости. У ставу 1 овог члана потребно је прецизирати да је у питању стандард поузданости снабдевања електричном енергијом.</p>		<p>Прихвата се. извршена корекција</p>

5.	Чл.8 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.11в. У ставу 2 овог члана потребно је брисати реч „релевантни“ јер није јасно ко су релевантни произвођачи.		Не прихвата се. Члан 11в, став 2. је у складу са чланом 7. став 2. Уредбе 2019/941
6.	Чл.8 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.11ђ. У ставу 1 овог члана потребно је прецизирати ко израђује сезонску процену адекватности, да ли се она објављује и ко су „други квалификовани извори“ који могу да упозоре Министарство на електроенергетску кризу.		Не прихвата се. Члан 11ђ, став 1. је у складу са чланом 14. став 1. Уредбе 2019/941. Сагласно члану 9. став 2. наведене Уредбе ЕНТСО-Е израђује сезонску процену адекватности, остало ће бити предмет подзаконског акта
7.	Чл.22 измена и допуна Закона о енергетици, додаје се чл.36в. У ставу 3 овог члана стоји да ће Министарство одбити издавање сагласности за изградњу директног вода ако би издавање такве сагласности могло проузроковати поремећаје на тржишту и заштиту крајњих купаца. Ову формулацију је потребно изменити и појаснити јер није јасно како би издавање сагласности могло да ПРОУЗРОКУЈЕ заштиту крајњих купаца.		Прихвата се. извршена корекција

8.	Чл.25 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.50 став 1. У ставу 1 овог члана потребно је додати и тачку 14 – за давање сагласности на план развоја преносног система електричне енергије, са планом инвестиција и план развоја дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција.	Чл. 53 Закона о енергетици је дефинисано да АЕРС даје сагласност на план развоја преносног и дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција. Међутим, критеријуми за давање сагласности нису дефинисани, и нејасно је на основу чега АЕРС издаје сагласност на ове планове. Због тога је потребно донети Методологију која ће укључивати критеријуме за давање сагласности.	Не прихвата се. Давање сагласности на планове развоја система је већ успостављено у правном систему Републике Србије и нема потребе за доношењем посебне методологије којом би се утврдили критеријуми за давање те сагласности
9.	Чл.38 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.94. Додата је тачка 13) у оквиру ставу 3 који дефинише дужности произвођача. У тачки 13) је испред 400 MW потребно додати реч најмање.		Прихвата се. извршена корекција
10.	Чл.40 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.109 став 1 тачка 16). Ову тачку је потребно допунити са одредницом која јасно одређује период за који се врши прогноза тј. да ли се она ради годишње, вишегодишње и сл., и где се објављују ови релевантни подаци о укупној прогнозираној и оствареној потрошњи – на интернет страници?		Не прихвата се. Усклађено са чланом 50. став 4 Уредбе 2019/943
11.	Чл.40 измена и допуна Закона о енергетици, мења се чл.109 став 1. У оквиру овог става, потребно је додати тачку 50) која гласи: донесе правила о избору електрана за потискивање (енг.“curtailment“)	Оператор преносног система у оквиру својих надлежности треба да припреми правила и методологију за избор електрана за потискивање (енг.“curtailment“) како би се спречило да се електране потискују без ограничења, тј. да се стално потискује рад истих електрана.	Не прихвата се.

12.	<p>Чл.90 измена и допуна Закона о енергетици, додаје чл.210 г којим се уводи институт активног купца. Овим чланом није дефинисана максимална снага електране активног купца, нити је предвиђено доношење подзаконске регулативе којом би ово питање било решено.</p>		<p>Не прихвата се. Прописано чланом 210г став 8, а у вези са Уредбом о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица</p>
13.	<p>Чл.90 измена и допуна Закона о енергетици, додаје чл.210д, код кога се у ставу 3 наводи да је „оператор система дужан да утврди да производња и складиште електричне енергије се одвијају у одређеним границама“.</p> <p>Овај став је потребно брисати јер није јасно шта су одређене границе, нити су оне установљене овим изменама Закона. Такође, није предвиђена ни подзаконска регулатива која би појаснила „одређене границе“.</p>		<p>Не прихвата се. Није у складу са ЕУ директивом</p>

14.	<p>Чл.104 измена и допуна Закона о енергетици, додат је члан 365е који дефинише предуслове за обуку инсталатера. Потребно је допунити став 1 – тачка 1) тако да гласи: у случају инсталатера котлова на биомасу и пећи предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 1 – тачка 2) тако да гласи: у случају инсталатера топлотних пумпи предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 1 – тачка 3) тако да гласи: у случају инсталатера фотонапонских или соларних термалних постројења предуслов је: доказ о стручној спреми или најмање 5 година радног искуства у струци.</p> <p>Потребно је допунити став 2 овог члана, тако да се обука за инсталатера осим лица која имају најмање трогодишњег стручног образовања, омогућава и лицима која имају доказ о најмање 5 година радног искуства у областима техничке струке односно најмање 5 година рада у струци.</p>		<p>Не прихвата се. Биће уређено подзаконским актом</p>
-----	---	--	---

<p>15. Чл.113 измена и допуна Закона о енергетици, додат је став којим се након 31. децембра 2026. године укида нето мерење и нето обрачун.</p> <p>У образложењу ове одлуке је наведено да је “Законом предвиђено да се најкасније до 31. децембра 2026. године укинута нето обрачун и нето мерење који су уређени законом о коришћењу обновљивих извора енергије а активним купцима се омогућава одвојено мерење и обрачун електричне енергије која се предаје у мрежу, односно која се преузима из мреже” – чиме практично није дато образложење ове одлуке.</p> <p>Поред тога, документ “Преглед одредаба важећег Закона које се мењају, односно допуњују” (https://mre.gov.rs/tekst/6384/-javne-konsultacije-na-nacrt-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-energetici.php) који је понуђен на јавну расправу, а који приказује консолидован текст Закона - са укљученим изменама и допунама, не садржи одредбу о укидању нето-мерења и нето обрачуна.</p> <p>МРЕ већ две године промовише нето мерење, даје финансијске субвенције и позива домаћинства да пређу на нето мерење, а сада укида нето мерење без образложења.</p> <p>Оваква одлука ће директно погодити преко 2500 домаћинства која су већ постала купци-произвођачи и закључили уговоре о нето мерењу, али и домаћинства која тек треба да постану купци-произвођачи јер им умањује досадашња права (нпр. поједностављена процедура прикључења на дистрибутивну мрежу), а није јасно ни какав ће бити обрачун за потрошњу електричне енергије за садашње купце-произвођаче по укидању нето мерења.</p> <p>Осим тога, Влада Републике Србије је 25.07.2024. године (пре непуних месец дана), на предлог МРЕ усвојила Интегрисани план за енергетику и климу до 2030. године (део 2.2 Обновљиви извори енергије, страна 38), којим је постављен циљ да до 2030. године у Србији буде 500 MW купаца-произвођача, а сада ту исту могућност укида?</p> <p>Због свега наведеног, потребно је брисати став 7 чл.113 измена и допуна Закона о енергетици.</p>		<p>Прихвата се.</p> <p>чланом 131 прописано је:</p> <p>Нето мерење утврђено Законом о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број. 40/21 и 35/23) примењиваће се најкасније до 31. децембра 2026. године.</p> <p>За купце-произвођаче са нето мерењем, који тај статус стекну за производни објекат за који су поднели захтев за прилагођавање мерног места до 31. децембра 2026. године, одредба става 2. овог члана не примењује се.</p>
--	--	---

16.	<p>Уколико Министарство одлучи да не прихвати коментар 15: Потребно је додати члан Закона којим се дефинише статус тј. судбина садашњих купаца-произвођача, што није одређено овим изменама и допунама Закона о енергетици.</p> <p>Имајући у виду измене и допуне Закона о енергетици, не предвиђају доношење подзаконског акта, потребно је Закон допунити јасним законским решењем о статусу купаца-произвођача након укидања нето мерења и нето обрачуна (чл. 113 измена и допуна Закона о енергетици).</p>	<p>Предложеним законским решењем не пружа се јасан одговор на питање шта ће бити са 2500 домаћинстава који су сада купци – произвођачи, тј. каква ће бити њихова судбина након 31. децембра 2026. гоине.</p> <p>Током јавне расправе о изменама и допунама Закона о енергетици, који су 2. септембра 2024. године заједнички организовали МРЕ и Привредна комора Србије (ПКС), господин Раде Мрдак, саветник Министра за ОИЕ је појаснио да ће постојати купци-произвођачи којима се потрошња електричне енергије обрачунава применом нето мерења задржати постојећа права докле год њихов производни објекат (електрана) ради, тј. до краја животног века електране.</p> <p>Имајући у виду да оваква одредба не постоји у предлогу измена и допуна Закона о енергетици – потребно ју је додати.</p>	<p>Пошто је коментар под бројем 15. прихваћен, нема потребе за давањем одговора на овај коментар</p>
-----	--	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		САВЕТ СТРАНИХ ИНВЕСТИТОРА office@fic.org.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p><u>Relevantni član: Član 2. stav 1 tačka 3)</u></p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Definicija aktivnog kupca:</p> <p>Aktivni kupac je krajnji kupac ili grupa krajnjih kupaca koji zajednički deluju, koji koristi ili skladišti električnu energiju proizvedenu u okviru svojih objekata smeštenih u okviru određenih granica ili koji samostalno prodaje proizvedenu električnu energiju, <u>ili proizvodi električnu energiju isključivo za svoje potrebe</u> ili učestvuje u uslugama fleksibilnosti ili merama energetske efikasnosti, pri čemu ove aktivnosti ne predstavljaju njegovu osnovnu komercijalnu ili profesionalnu delatnost.</p>	<p>Predložena izmena definicije aktivnog kupca ima za cilj da unapredi jasnoću i adekvatnost regulative u kontekstu proizvodnje električne energije za sopstvene potrebe, bez vraćanja viškova u mrežu, što je "zero injection" slučaj. Ova izmena je nužna zbog postojećih neusaglašenosti u zakonu koje ne pokrivaju specifično ovu situaciju, čime se stvara pravna nejasnoća i može otežati praktična primena zakona. Definisanjem "zero injection" proizvođača kao aktivnih kupaca omogućava se da ovi potrošači imaju pravo da koriste svoju proizvedenu električnu energiju bez dodatnih administrativnih ili tehničkih prepreka koje bi bile diskriminatorne ili neproporcionalne.</p> <p>Osim toga, ova izmena podstiče razvoj energetske nezavisnosti među krajnjim potrošačima. Omogućavanjem "zero injection" potrošačima da se smatraju aktivnim kupcima podstiče se dalji razvoj tržišta električne energije i povećava se fleksibilnost sistema.</p> <p>Ukupno gledano, predložena izmena donosi pravnu sigurnost, olakšava implementaciju prava aktivnih kupaca, podstiče energetske efikasnost i doprinosi transparentnosti u regulaciji tržišta električne energije.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Усаглашено са чланом 2. тачка 8) Директиве 944/2019</p>

2.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 2, stav 1, tačka 23</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Navedeni član potrebno je izmeniti u tački 23) tako da glasi: „23) direktni vod je elektroenergetski vod koji ili povezuje izolovano mesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili povezuje objekat proizvođača električne energije sa <i>ILI snabdevača</i> koji direktno snabdeva sopstvene prostorije, zavisna privredna društva i krajnje kupce.</p>	<p>Ova izmena je neophodna zbog preciznijeg opisa tipova veza koje direktni vod može da uspostavi. Originalna formulacija može izazvati nedoumice ili nejasnoće u tumačenju, dok ova izmenjena verzija jasno definiše dve moguće situacije u kojima se direktni vod može koristiti.</p>	<p>Не прихвата се. Усклађено са чланом 2. тачка 41) Директиве 944/2019</p>
3.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 2, stav 1, tačka 30</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Navedeni član treba izmeniti u tački 30) tako da sada glasi: Energenti su ugalj, prirodni gas, nafta, derivati nafte, uljni škriljci, obnovljivi, <i>nuklearna goriva</i> i drugi izvori energije.</p>	<p>Ova izmena je učinjena kako bi se jasnije definisali energenti koji se koriste u kontekstu člana. Dodavanjem "nuklearna goriva" kao posebnog elementa, član postaje precizniji u svojoj formulaciji. Nuklearna goriva su važan izvor energije koji se koristi za proizvodnju električne energije u nuklearnim elektranama, a njihovo uključivanje reflektuje širinu spektra energenata koji su obuhvaćeni ovim članom.</p>	<p>Не прихвата се. покривено кроз други извори енергије</p>

4.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 15a</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Stav 1 predloženog člana 15a menja se da glasi:</p> <p>Projekte za izgradnju objekata od značaja i posebnog značaja za Republiku Srbiju koji se odnose na izgradnju elektroenergetskih infrastrukturnih objekata, <u>nedostajuću infrastrukturu koju investitor gradi</u>, uključujući i linijske energetske objekte (elektroenergetski vod, naftovod, produktovod i gasovod) i objekte u njihovoj funkciji, kao i priključke na te energetske objekte, utvrđuje Vlada u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.</p>	<p>Navedena odredba treba da obuhvati i objekte, odnosno nedostajuću infrastrukturu, koju investitor gradi, a koja će biti vlasništvo operatora i biti korišćena i od strane trećih lica, čime se utiče na pouzdanost sistema. Proširenjem ove odredbe osigurava se da se infrastrukturni projekti razvijaju u skladu sa potrebama države, uz vlasništvo koje omogućava efikasno korišćenje i održavanje, dok istovremeno doprinosi pouzdanosti elektroenergetskog sistema i drugih energetske mreža.</p>	<p>Не прихвата се. Недостајућа инфраструктура се гради за потребе појединачног инвеститора</p>
----	--	---	---

5.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 22, stav 1, tačka 2</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Predlog izmenjene odredbe glasi: „2) Da je za energetske objekat izdata upotrebna dozvola, osim za objekte za koje propisom kojim se uređuje izgradnja objekata nije predviđeno izdavanje upotrebne dozvole odnosno za objekte za koje nije izdata upotrebna dozvola, a doneto je rešenje o ozakonjenju. sa izveštajem komisije za tehnički pregled, koja je formirana i čiji je sastav utvrđen u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji za izdavanje upotrebne dozvole.</p>	<p>U postupku pribavljanja energetske licence Zakonom o energetici propisan je dodatni uslov za pribavljanje energetske licence kod objekata gde je izdato Rešenje o ozakonjenju a to je dostavljanje izveštaja komisije za tehnički pregled koji treba da utvrdi da je objekat pogodan za upotrebu. Dostavljanje istog izveštaja nije propisano odredbama Zakona o ozakonjenju već dokumentacija koja se dostavlja u postupku ozakonjenja objekata i na osnovu koje se i izdaje Rešenje o ozakonjenju (čiji je sastavni deo Izveštaj o zatečenom stanju objekta) upravo i potvrđuje podobnost objekata za upotrebu pa s tim u vezi dodatni izveštaj koji je u ovom članu predložen je suvišan.</p> <p>Pored toga što je suvišan, predloženi izveštaj komisije za tehnički pregled predstavlja dodatni trošak i produžava vreme pribavljanja licence.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Примедба се не прихвата јер Решење о озакоњењу није потврда о томе да је објекат подобан за употребу, већ основ за упис власништва у катастар. Извештај комисије за технички преглед потврђује да је објекат подобан за употребу.</p>
----	---	---	--

<p>6.</p>	<p><u>Relevantni član:</u> Član 25, stav 1, tačka 4</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Licenca se privremeno oduzima ako:</p> <p>Regulisane cene energije, energenata, odnosno usluga ne određuje u skladu sa metodologijama, pravilima o radu tržišta električne energije i pravilima o radu sistema za transport prirodnog gasa <i>i pravilima o radu sistema za transport nafte i derivata nafte produktovodima koja utvrđuje Agencija.</i></p> <p>Predložene izmene potrebno je implementirati kroz čitav tekst propisa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predlaže se da važeći član 25. stav 1. tačka 4) ostane neizmenjen i glasi: „4) regulisane cene energije, energenata, odnosno usluga ne određuje u skladu sa metodologijama, pravilima o radu tržišta električne energije i pravilima o radu sistema za transport prirodnog gasa i pravilima o radu sistema za transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima;“ • U stavu 2. člana 25. Zakona o izmenama i dopunama kojim se menja član 50. Zakona potrebno je izbrisati broj „10“, tako da tačka 10) u stavu 1. važećeg člana 50. Zakona ostane na snazi: „10) određivanje cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima;“ • U članu 34. stav 1. Nacrta zakona o izmenama i dopunama kojim se menja član 88 stav 2 Zakona, potrebno je izbrisati broj „6“, tako da tačka 6) važećeg člana 88. Zakona ostane na snazi: „6) cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima;“ • Član 97. Nacrta zakona o izmenama i dopunama kojim se menja član 325. Zakona potrebno je brisati. • Predlog je da važeći član 325. Zakona ostane neizmenjen, tj. da mu se ne dodaju predloženi stavovi 4. i 5. 	<p>U cilju obezbeđenja kontinuirane i neometane energetske stabilnosti Republike Srbije i sprečavanja samostalnog utvrđivanja cena usluga od strane energetskih subjekata koji obavljaju transport nafte, smatramo da Agencija za energetiku u čijoj je nadležnosti regulacija svih energetskih delatnosti treba da kao i do sada ostane nadležna za određivanje cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima.</p> <p>Obezbeđivanje sirove nafte i derivata nafte za Republiku Srbiju predstavlja jedan od bitnih preduslova za održavanje energetske stabilnosti i sigurnosti, jer nafta odnosno njeni derivati predstavljaju energente od strateške važnosti za funkcionalnost privrede i ekonomije Republike Srbije. Cena pristupa naftovodima odnosno produktovodima predstavlja jedan od bitnih segmenata u procesu snabdevanja naftom i njenim derivatima, te bi njena deregulacija na predložen način mogla ne negativan način uticati na sigurnost snabdevanja energentima.</p> <p>Dodatno, ova metodologija otvara mogućnost da energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodima slobodnije utvrđuje cene svojih usluga, u skladu sa tržišnim principima. Budući da postoji monopol na tržištu transporta nafte naftovodom u Republici Srbiji, ukoliko cene ne bi bile regulisane, moglo bi doći do korišćenja monopolske pozicije i naplate prekomerne cene koja bi se mogla osporavati u postupku pred Komisijom za zaštitu konkurencije, što bi moglo negativno uticati na sve učesnike u postupku a time i na sigurnost snabdevanja energentima.</p> <p>Dakle, cene pristupa sistemu za transport nafte naftovodima, odnosno sistema za transport derivata nafte produktovodima, bi trebalo da ostanu regulisane cene.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
-----------	---	---	---

7.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 33</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Predlaže se brisanje dodatnih uslova iz tački 1a, 2a i 10a.</p>	<p>Ova odredba uvodi administrativnu barijeru za projekte, pogotovo što je u momentu ishodovanja energetske dozvole investitor dobio priključenje i položio određene bankarske garancije. Otvara se mogućnost da se prekine projekat u kasnoj fazi, čime se uvodi pravna nesigurnost u proces razvoja projekata. Ovakve odredbe uvode diskreciono pravo organa koje svakako ne pogoduje dobrom poslovnom okruženju.</p> <p>Dodatno, treba ukloniti “istražno” polje budući da je teritorija cele Republike Srbije istražno polje.</p> <p>Ukinut je rok za dostavljanje mernih podataka koji je bio do 8. dana u mesecu M+1 za mesec M. U Zakonu je potrebno utvrditi ovaj rok ili dati referencu na dokument u kome će ovaj rok biti određen. Rok utvrđivanja mernih podataka mora biti poznat kako zbog planiranja poslovanja samog učesnika na tržištu tako i zbog obaveza koje učesnik mora definisati sa drugim učesnikom na tržištu, ali i sa drugim institucijama (npr. bankama).</p> <p>Alternativni predlog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - U članu 33 stav 2a brisati reči „istražnom ili“ - Dodatno pojasniti tačku 10a <p>„2A) USLOVE U POGLEDU MOGUĆNOSTI IZGRADNJE NA ISTRAZNOM ILI EKSPLOATACIONOM POLJU;</p> <p>Potrebno je dodatno pojašnjenje:</p> <p>10A) ALTERNATIVNA REŠENJA IZGRADNJI NOVIH OBJEKATA ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE, KAO ŠTO SU REŠENJA ZA UPRAVLJANJE POTROŠNJOM ILI IZGRADNJU OBJEKATA ZA SKLADIŠTENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE</p>	<p>Делимично се прихвата</p> <p>- Тачка 1а) је брисана из текста Нацрта закона</p> <p>- У тачки 2а) извршена корекција, обрисане речи „истражном или”</p> <p>- тачка 10а) је усклађена са чланом 8. став 2. тачка 1) Директиве 944/2019</p>
----	--	--	--

8.	<p>Relevantna odredba: Član 34.</p> <p>Predlog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brisanje dodate tač.5a) u čl. 34. st. 1. <p>5A) Usklađenosti sa ciljevima utvrđenim strategijom iz člana 4. ovog Zakona i integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrebno pojašnjenje tačke 5b <p>5B) Analizirati alternativnim rešenjima iz člana 33. stav 1. tačka 10A) ovog Zakona</p>	<p>Predloženom izmenom čl.33 i 34, uvedena je administrativna barijera za projekte čiji rizik se ne može predvideti pre same aplikacije za energetske dozvolu, a koja svakako dolazi u zreloj/kasnoj fazi razvoja projekta - kada su već izvršena značajna ulaganja kapitala u projekat. Naime, u momentu ishodoavanja energetske dozvole investitor je izradio planske akte, pribavio sve ili većinu parcela potrebnih za izgradnju celokupne investicije, izradio tehničku dokumentaciju sve do projekta za građevinsku dozvolu za proizvodni objekat i većinu ostalih delova projekata, dobio priključenje i položio određene bankarske garancije u skladu sa ugovorima sa operatorom prenosnog sistema. Na ovakav način, uz zahtev da projekat elektrane koja koristi OIE ispuni „ciljeve utvrđene strategijom iz člana 4. zakona i to u delu kojim se uređuju dugoročni ciljevi za razvoj proizvodnih kapaciteta koji su u funkciji sigurnosti snabdevanja, projekcije energetskeg razvoja, izvori i način obezbeđivanja potrebnih količina energije, pravci razvoja korišćenja energije iz obnovljivih i novih izvora, kao i ciljeva utvrđenih integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom;“ čini da svaki projekat podleže diskrecionom pravu odlučivanja organa koji izdaje energetske dozvolu a uslov koji treba ispuniti nije ni jasan niti predvidiv. Naročito je nejasno na koji način se projekti usaglašavaju sa ciljem koji treba da predstavlja minimum kome Republika Srbija teži a ne maksimum posle koga ne možete razviti projekat iz OIE dok se ne promeni cilj.</p> <p>Ovim se stvara mogućnost da se prekine projekat u kasnoj fazi, čime se uvodi pravna nesigurnost u proces razvoja projekata, a o ovakve odredbe uvode diskreciono pravo organa koje svakako ne pogoduje dobrom poslovnom okruženju i suprotne su ustavu RS.</p> <p>Iz navedenih razloga, predlažemo brisanje dodate tač.1a) u čl 33. st. 1. i dodate tač.5a) u čl. 34. st. 1.</p> <p>Dodatno, treba ukloniti “istražno” polje iz čl.33 stav 2a budući da je cela teritorija Republike Srbije istražno polje.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција, досадашња тачка 5а) је обрисана</p> <p>- тачка 5б) је усклађена са чланом 8. став 2. тачка 1) Директиве 944/2019</p>
----	--	--	---

<p>9.</p>	<p>Relevantna odredba: Član 110. Nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici</p> <p>Predlog: izmena st.1 i 2 i dodavanje novog stava 3.</p> <p style="text-align: center;">Varijanta 1</p> <p style="text-align: center;">Član 110.</p> <p>Odobrenja za priključenje na prenosni sistem koja su izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka roka na koji su izdata i mogu se na zahtev imaoća odobrenja produžiti jednom i najviše za dve godine, <u>izuzev u slučaju elektrana koje su u sistemu podsticaja stečenih u periodu od 30.aprila 2021.godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, za koje odobrenje za priključenje važi po propisima koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere.</u></p> <p>Podnosioci koji su zahtev za izradu studije priključenja podneli pre 30. aprila 2021. godine i nisu pribavili odobrenje za priključenje do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da pribave odobrenje za priključenje u roku od TRI godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, <u>nakon čega odobrenje važi tri godine, i može se produžiti jednom, za period od DVE godine ukoliko je imalac odobrenja pre isteka odobrenja pribavio građevinsku dozvolu za Priključak, pri čemu se smatra se da je odobrenje za priključenje realizovano trenutkom puštanja u probni rad objekta koji se priključuje.</u></p> <p><u>Izuzetno od stava 2. ovog člana, u slučaju da elektrane iz stava 2 steknu pravo na podsticaje u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije, odobrenje za priključenje važi do isteka rokova koji se odnose na trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača.</u></p>	<p>Članom 110. obuhvaćena je prelazna odredba kojom je propisano pravilo sa retroaktivnim dejstvom u odnosu na postupke za priključenje započete pre 30. aprila 2021. godine. Uz razumevanje potrebe da se prenosni sistem „rastereti“ priključaka koji se neće realizovati, ističemo da se predlogom rešenja nisu uvažile sve okolnosti koje postoje u odnosu na postupke odobrenja za priključenje na prenosni sistem koja su započeta pre 30.04.2021.godine, odnosno koja su izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona, niti je ova odredba usklađena sa drugim pozitivnim propisima.</p> <p>Naime, odredbom člana 110. stav 1 je prekršen član 8. Zakona o korišćenju OIE na način da se predloženim stavom menjaju uslovi pod kojima su energetske subjekti stekli podsticaje u skladu sa navedenim zakonom, odnosno umanjuju se i ograničavaju njihova stečena prava i ugrožava ekonomska korist njihovih postrojenja koja su predmet podsticaja.</p> <p>Takođe, stavom 2 je predloženo uvođenje roka za pribavljanje odobrenja za priključenje za podnosiocima koji su zahtev za izradu studije priključenja podneli pre 30. aprila 2021. godine i nisu pribavili odobrenje za priključenje do dana stupanja na snagu ovog zakona, bez mogućnosti produženja odobrenja za priključenje nakon njegovog ishოდovanja. Pritom, ovaj stav 2 nije uvažio niti napravio razliku između projekata u zreloj fazi razvoja u odnosu na one koji nisu ni započeli razvoj projekata, čime su ugrozili ulaganja kapitala investitora koji su savesno postupali sa dobijenim pravom na priključak i bez odugovlačenja pristupili pribavljanju svih potrebnih akata i dokumenata za izgradnju projekata. Ne vidimo razlog da se na ovakav način tretiraju projekti koji su u svemu postupali u skladu sa izdatim studijama za priključenje, ugovorima sa OPS i bez osnova umanjivala njihova stečena prava, čime bi se ponovo otvorila mogućnost za pokretanje arbitraža protiv Republike Srbije.</p> <p>Imajući sve navedeno u vidu, predlažemo izmenu člana 110 kako je navedeno u var. 1 ili 2.</p>	<p>Делимично се прихвата.</p> <p>корекција извршена у члану 123. Нацрта закона</p>
-----------	--	--	---

<p>Ako podnositelj zahteva ne pribavi odobrenje za priključenje u roku iz stava 2. ovog člana ili ako odobrenje za priključenje iz st. 1, 2. i 3. ovog člana istekne, zaključeni ugovori u postupku priključenja sa operatorom prenosnog sistema i studija priključenja prestaju da važe.</p> <p>Varijanta 2 Član 110.</p> <p>Odobrenja za priključenje na prenosni sistem koja su izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka roka na koji su izdata i mogu se na zahtev imaoća odobrenja produžiti jednom i najviše za dve godine, <u>izuzev u slučaju elektrana koje su u sistemu podsticaja stečenih u periodu od 30.aprila 2021.godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, za koje odobrenje za priključenje važi po propisima koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere.</u></p> <p>Podnosioci koji su zahtev za izradu studije priključenja podneli pre 30. aprila 2021. godine i nisu pribavili odobrenje za priključenje do dana stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da pribave odobrenje za priključenje u roku od dve godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, nakon čega odobrenje važi tri godine, <u>i može se produžiti jednom i najviše za dve godine ukoliko je imalac odobrenja pre isteka odobrenja pribavio potvrdu o završetku temelja objekta koji se priključuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, pri čemu se smatra se da je odobrenje za priključenje realizovano trenutkom puštanja u probni rad objekta koji se priključuje.</u></p> <p><u>Izuzetno od stava 2. ovog člana, u slučaju da elektrane iz stava 2 steknu pravo na podsticaje u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije, odobrenje za priključenje važi do isteka rokova koji se</u></p>	<p>otvorila mogućnost za pokretanje arbitraža protiv Republike Srbije.</p> <p>Imajući sve navedeno u vidu, predlažemo izmenu člana 110 kako je navedeno u var. 1 ili 2.</p>	
---	---	--

	<p><u>odnose na trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača.</u></p> <p>Ako podnosilac zahteva ne pribavi odobrenje za priključenje u roku iz stava 2. ovog člana ili ako odobrenje za priključenje iz st. 1, 2. i 3. ovog člana istekne, zaključeni ugovori u postupku priključenja sa operatorom prenosnog sistema i studija priključenja prestaju da važe.</p>		
10.	<p><u>Relevantni član: Član 117 / члан 46</u></p> <p><u>Predlog za izmenu/ dopunu:</u></p> <p>Pre svega, smatramo da ne postoji razlog za isključivanje informacija o položaju mernog mesta sa potrebnom mernom opremom, kriterijumi za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema ni način komunikacije mernih uređaja sa centralizovanim sistemom za merenje električne energije iz pravila za priključenje i da navedeno treba vratiti <u>u stav 3, člana 117.</u></p> <p>Stav 8 člana 117. menja se tako da glasi:</p> <p><u>„Odredbama st. 6. i 8. ovog člana, ne dovodi se u pitanje mogućnost operatora prenosnog sistema da podnosiocu zahteva za priključenje pruži mogućnost ograničene odobrene snage ili da mu ponudi priključenje koje podleže operativnim ograničenjima pod uslovom da je takvo ograničenje odobreno od strane.“</u></p>	<p>Nova regulativa procesa priključenja na prenosni sistem zahteva od operator prenosnog sistema da izrađuje pravila za priključenje objekata na prenosni sistem koja sada moraju da sadrže i uslove i način izrade studije priključenja i simulacione provere, kao i merenje električne energije.</p> <p>Sa druge strane, pravila za priključenje više ne moraju da sadrže položaj mernog mesta sa potrebnom mernom opremom, kriterijume za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema ni način komunikacije mernih uređaja sa centralizovanim sistemom za merenje električne energije.</p> <p>Ovakvo rešenje iako će pojednostaviti pravila za priključenje potencijalno može dovesti do netransparentnosti za investitora u pogledu navedenih informacije koje mu mogu biti od značaja i koje su mu prema ranijem rešenju bile dostupne, a vodi većoj slobodi operatora u postupku priključenja.</p> <p>Takođe, kada je u pitanja priključenje koje je uslovljeno izgradnjom nedostajuće infrastrukture i ovakvo novo rešenje može imati negativne posledice po investitore, te predlažemo da ovakvo rešenje bude primenjeno isključivo u onim situacijama kada je u interesu investitora da sam</p>	<p>Не прихвата се.</p>

		<p>izgradi nedostajući deo infrastrukture, dok se u suprotnom investitoru ne bi moglo nametati ovakvo opterećenje.</p> <p>Operator prenosnog sistema sada ima mogućnost da podnosiocu zahteva za priključenje, pored ranijeg načina priključenja koji podrazumeva priključenje sa ograničenom odobrenom snagom ili priključenje koje podleže operativnim ograničenjima, sada ponudi priključenje koje je uslovljeno izgradnjom nedostajuće infrastrukture, pod uslovom da je takvo ograničenje odobreno od strane Agencije. Ponudeni način priključenja može sadržati istovremeno uslov izgradnje nedostajuće infrastrukture, primenu operativnih ograničenja i ograničenje odobrene snage.</p> <p>Ovde ukazujemo na to da novi predloženi načini priključenja u operativnom sistemu sadrže neke potencijalne negativne strane:</p> <ul style="list-style-type: none">- Izgradnja nedostajuće infrastrukture može biti finansijski zahtevna za investitore.- Uslovi operativnih ograničenja mogu ograničiti korisnike u vrsti struje, specifičnim vremenskim periodima, ili načinima korišćenja mreže.- Ako se primeni ograničenje na odobrenu snagu, neki korisnici možda neće moći da iskoriste željene kapacitete za svoje poslovanje ili za druge potrebe. Ovo može imati negativan uticaj na razvoj poslovanja i privrednu aktivnost investitora.- Proces odobravanja od strane Agencije može biti spor i administrativno zahtevan, što može produžiti vreme neophodno za priključenje i uzrokovati dodatne administrativne troškove za investitora. <p>U zavisnosti od regulativnih odluka i finansijske sposobnosti korisnika, postoji rizik od nejednakog standarda priključenja između različitih delova sistema, što može dovesti do nejednakih uslova za</p>	
--	--	--	--

- korisnike, što bi bilo u direktnoj suprotnosti sa samim zakonom koji kao jedno od opštih načela predviđa načelo nediskriminatornosti.
- Ukratko, dok novi načini priključenja mogu ponuditi više fleksibilnosti operateru, oni takođe nose značajne izazove i potencijalne teškoće za investitore koji zavise od stabilnog i dostupnog električnog napajanja bez značajnih ograničenja.

Dakle, ovakvo zakonsko rešenje potencijalno može biti problematično iz ugla investitora, pa je od suštinskog značaja da se prati njegova implementacija i efekte na različite aspekte energetskeg sektora i ekonomije uopšte.

11.	<p><u>Relevantni član: 147. stav 4.</u></p> <p><u>Predlog izmene:</u></p> <p>U članu 147. stav 4. <u>brisati deo rečenice koji glasi „NA ZAHTEV OPERATORA PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA”</u> tako da stav glasi:</p> <p>”Elektroenergetski objekti iz stava 1-3. ovog člana za koje je izdata upotrebna, odnosno građevinska dozvola upisuju se u katastar nepokretnosti, odnosno katastar vodova na osnovu elaborata geodetskih radova i upotrebne, ili građevinske dozvole, odnosno uverenja koje se izdaje u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak upisa u katastar nepokretnosti.”</p>	<p>Predlog je brisati deo rečenice iz stava 4. člana 147. koji glasi „NA ZAHTEV OPERATORA PRENOSNOG I DISTRIBUTIVNOG SISTEMA, obzirom da u određenim slučajevima kada je upotrebna dozvola ishodovana u postupku objedinjene procedure čl. 158. stav 19. Zakona o planiranju i izgradnji koji glasi „U roku od pet radnih dana po pravnosnažnosti izdate upotrebne dozvole, nadležni organ po službenoj dužnosti dostavlja organu nadležnom za poslove državnog premera i katastra upotrebnu dozvolu, elaborat geodetskih radova za izvedeni objekat i posebne delove objekta, kao i elaborat geodetskih radova za podzemne instalacije.“ predviđa upis po službenoj dužnosti. U skladu sa navedenim smatramo da nema mesta predviđanju uslova da se upis vrši tek nakon zahteva operatera prenosnog i distributivnog sistema obzirom da je isti u koliziji sa čl. 158. stav 19. Zakona o planiranju i izgradnji koji predviđa upis po službenoj dužnosti a nakon izdavanja dozvole po objedinjenoj proceduri.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Одредбе су усаглашене са Републичким геодетским заводом у току јавне расправе, а Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре изјасниће се у поступку прибављања мишљења.</p>
-----	--	--	--

12.	<p><u>Relevantni član: 147. stav 8.</u></p> <p><u>Predlog izmene:</u></p> <p>U članu 147. stav 8. izmeniti isti tako da glasi:</p> <p>"Za transformatorske stanice izgrađene do 2016. godine, na zemljištu na kome su privredna društva, ili fizička lica, imala pravo korišćenja do 4. avgusta 2023.godine, bez obzira na namenu utvrđenu važećim planskim dokumentima, u postupku utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu i formiranje građevinske parcele u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, operator distributivnog sistema može steći pravo svojine na tom zemljištu koje je obuhvaćeno rešenjem o utvrđivanju zemljišta za redovnu upotrebu i formiranje građevinske parcele uz naknadu čija se visina određuje u skladu sa propisima o eksproprijaciji. "</p>	<p>Predlog je izmeniti stav 8. člana 147. kojim se dozvoljava da operator distributivnog sistema ne plaća naknadu odnosno besteretno stiče pravo svojine na zemljištu privrednih društava i fizičkih lica koja su imala pravo korišćenja do 4.avgusta 2023.g. i da se utvrdi obaveza plaćanja naknade za sticanje svojine na zemljištu.</p> <p>Naime, navedenim stavom se, u formulaciji u kojoj je predložen, selektivno oduzimaju prava privrednim društvima i fizičkim licima bez obeštećenja i stvara se sporni odnos i uslovi da naknadno ova lica podnesu inicijative za pokretanje postupka ocene ustavnosti i zakonitosti.</p> <p>Pri tom treba imati u vidu da pravo korišćenja nije uvek stečeno od strane fizičkih lica i privrednih društava besteretno već i teretnim pravnim poslovima koji su svakako predviđali neku vrstu davanja - naknada te bi oduzimanje zemljišta u postupku utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu bez pravične naknade predhodno upisanim licima predstavljalo neosnovano oduzimanje zemljišta na štetu tih lica.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>На наведени став изјасниће се надлежни државни органи у поступку давања мишљења на Нацрт закона/</p>
-----	--	--	---

13.	<p><u>Relevantni član:</u> Član 203, stav 1</p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Predlažemo sledeću dopuna navedenog člana - „Zbog neizvršenih obaveza za isporučenu električnu energiju, <u>kao i u drugim slučajevima određenim propisom kojim se bliže uređuju uslovi isporuke i snabdevanja krajnjih kupaca električnom energijom</u>, ne može se obustaviti isporuka električne energije kupcima za objekte čiji bi prekid rada doveo do neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i za objekte od posebnog interesa za privredu i život ljudi i odbranu zemlje.“</p>	<p>Smatramo svrsishodnim usklađivanje odredbi članova 203., 214. i nove odredbe člana 11z. te se predlaže preciziranje člana 203. u delu koji se odnosi na utvrđivanje svih slučajeva kada se ne može obustaviti isporuka električne energije kupcima za objekte čiji bi prekid rada doveo do neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i za objekte od posebnog interesa za privredu i život ljudi i odbranu zemlje.</p>	<p>Не прихвата се. Члан 203. није предмет измене</p>
-----	---	--	---

14.	<p><u>Relevantni član: Član 210g.</u></p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p><u>Član 210g menja se tako da sada glasi:</u></p> <p><u>Krajnji kupci imaju pravo da deluju kao aktivni kupci i da ne budu izloženi nesrazmernim ili diskriminatornim tehničkim zahtevima, administrativnim zahtevima, procedurama i naknadama, kao i naknadama za pristup sistemu koje ne odražavaju stvarne troškove.</u></p> <p><u>Aktivni kupac iz stava 1. ovog člana ima pravo da:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>učestvuje na tržištu električne energije direktno ili putem agregiranja;</u> 2) <u>prodaje sopstvenu proizvedenu električnu energiju svom snabdevaču putem ugovora o snabdevanju koji uključuje odredbe o otkupu električne energije;</u> 3) <u>koristi sopstvenu proizvedenu energiju isključivo za svoje potrebe;</u> 4) <u>učestvuje u uslugama fleksibilnosti i šemama energetske efikasnosti;</u> 5) <u>poveri trećoj strani upravljanje objektima, uključujući postavljanje, upravljanje i održavanje kao i upravljanje podacima, s tim da se treća strana ne može smatrati aktivnim kupcem.</u> <p><u>Aktivni kupac podleže tarifnim stavovima utvrđenim metodologijom za određivanje cene pristupa prenosnom i distributivnom sistemu, a koji odražavaju troškove koji su transparentni i nediskriminatorni, pri čemu se posebno obračunava električna energija koja se predaje u mrežu, odnosno preuzima iz mreže, čime se obezbeđuje odgovarajući i uravnotežen doprinos raspodeli ukupnih troškova sistema.</u></p> <p><u>Aktivni kupac je finansijski odgovoran za odstupanje koji prouzrokuje u sistemu i dužan je da uredi svoju balansnu</u></p>	<p>Predlog izmena zakona koji se odnosi na "zero injection" kupce, koji proizvode električnu energiju samo za sopstvenu potrošnju bez vraćanja viškova u mrežu, treba detaljnije razraditi. Ovo može uključivati primenu specifičnih tehničkih rešenja ili cenovnih mehanizama koji će garantovati da ovi kupci adekvatno upravljaju svojom proizvodnjom i potrošnjom.</p> <p>Posmatrajući iskustva iz regiona, trenutni slovenački zakon iako implementira odredbe Direktive 2019/944 Evropske unije ne reguliše specifično situaciju kada aktivni kupac koristi svu proizvedenu električnu energiju za internu potrošnju, bez vraćanja viškova u mrežu. Umesto toga, zakon se fokusira na prava aktivnih kupaca da prodaju energiju iz vlastite proizvodnje i učestvuju u programima fleksibilnosti i energetske efikasnosti.</p> <p>Uvođenje specifičnih odredbi ili definicija za "zero injection" kupce bi omogućilo jasnije regulisanje njihove uloge i obaveza.</p> <p>Slovenački zakon kao i predlog izmena trenutnog srpskog zakona promovisu aktivno učešće potrošača na tržištu električne energije, uključujući i pravo da deluju direktno ili kroz agregiranje, te da prodaju svoju proizvedenu energiju. Međutim, direktno navođenje specifičnih zahteva za "zero injection" kupce može dodatno unaprediti pravnu sigurnost i jasnoću u primeni ovih prava.</p> <p>Uvođenje jasnih pravila za "zero injection" kupce može dodatno podstaći razvoj energetske nezavisnosti među kupcima koji žele da proizvode energiju za svoje potrebe, ali bez potrebe za komplikovanim regulativnim zahtevima ako</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 210г став 2. тачка 3) Нацрта закона</p>
-----	---	--	--

odgovornost u skladu sa ovim zakonom u oba smera isporuke.

U slučaju da se obračun električne energije krajnjem kupcu ne vrši u skladu sa stavom 3. ovog člana, krajnji kupac može da zadrži postojeći način obračuna ili da odabere način obračuna iz stava 3. ovog člana.

Aktivni kupac koji poseduje objekat za skladištenje energije:

1) ima pravo na priključenje na mrežu u razumnom roku u skladu sa ovim zakonom i propisom iz člana 214. ovog zakona;

2) ne podleže dvostrukim naknadama, uključujući tarifne stavove za pristup mreži, za uskladištenu električnu energiju koja ostaje u njihovim objektima ili kada pružaju usluge fleksibilnosti operatorima sistema;

3) ne podleže nesrazmernim zahtevima ili naknadama za licenciranje;

4) može da pruža više usluga istovremeno, ako je to tehnički izvodljivo.

Ukupni instalisani kapacitet proizvodnog objekta koji je priključen na unutrašnje instalacije aktivnog kupca ne sme biti veći od odobrene snage potrošnje objekta aktivnog kupca.

Aktivni kupac je dužan da obezbedi mereni uređaj za elektranu i skladište električne energije u skladu sa pravilima o radu prenosnog, odnosno distributivnog sistema.

Na postupak priključenja elektrane aktivnog kupca koja, u smislu mrežnih pravila kojim se uređuje priključenje proizvodnih jedinica, spada u proizvodni modul tipa C i D, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije o odlaganju priključenja elektrana koje koriste varijabilne obnovljive izvore energije, uključujući i odredbe na osnovu kojih se takve elektrane izuzimaju od odlaganja priključenja.

se viškovi ne vraćaju u mrežu. Pa tako, jasno definisanje uloge "zero injection" kupaca doprineće većoj raznovrsnosti učesnika na tržištu, što može povećati efikasnost tržišnih operacija.

Ukratko, izmene zakonske regulative kako bi se specifično regulisali "zero injection" kupci su opravdane kako bi se unapredila pravna sigurnost, podržao razvoj energetske nezavisnosti i ojačala konkurentnost tržišta električne energije.

Takođe, i u Hrvatskoj, koncept aktivnog kupca u oblasti električne energije je relativno novi pravni okvir. Ovaj institut omogućava da pojedinci ili pravna lica koji proizvode električnu energiju za sopstvene potrebe mogu aktivno učestvovati na tržištu energije, što uključuje i mogućnost da se višak proizvedene energije proda.

Implementacija koncepta aktivnog kupca u praksi u Hrvatskoj zahtevala je prilagođavanja tržišnih učesnika tokom tranzicionog perioda koji je trajao otprilike godinu i po dana. Tokom ovog perioda, tržišni akteri su se prilagođavali novim zahtevima za balansiranje i upravljanje energijom, što je rezultiralo određenim povećanjem troškova projekata, posebno zbog potrebne dodatne opreme.

Važno je istaći da je Hrvatskoj aktivnim kupcima omogućeno da koriste električnu energiju koju proizvode u vlastitim postrojenjima isključivo za sopstvene potrebe, što je definisano u zakonskoj definiciji instituta aktivnog kupca. Detalji o pravima i obavezama aktivnih kupaca, kao i njihova veza sa agregatorima i tržištem pomoćnih usluga, nisu detaljno razrađeni u zakonodavstvu, već se često uređuju

kroz ugovore sa snabdevačima električne energije i internim pravilnicima operatora distributivnih sistema.

U praksi, tranzicija ka novom modelu obuhvatila je različite faze prilagođavanja, uključujući usaglašavanje sa tehničkim i zakonskim zahtevima, kao i integraciju sa postojećim energetske infrastrukture. Ministarstvo je podržalo ovaj proces, omogućavajući neophodne tranzicione periode za prilagođavanje, što je doprinelo postepenom usvajanju novih praksi i tehnologija u energetske sektoru.

I pored izazova povećanja troškova i prilagođavanja, koncept aktivnog kupca je donekle povezan sa agregatorima i tržištem pomoćnih usluga, ali nije potpuno zavisano od njih. Učesnici na tržištu energije imaju mogućnost da se direktno angažuju ili putem agregatora, što doprinosi većoj fleksibilnosti i konkurentnosti na tržištu.

15.	<p><u>Relevantni član: 218. novi stav 3.</u></p> <p><u>Predlog izmene:</u></p> <p>Izmeniti član 218. novi stav 3 tako da glasi:</p> <p><u>"Operator prenosnog sistema je dužan u roku ne dužem od jedne godine od dana stavljanja pod napon elektroenergetskog voda na zakonom propisan način obavestiti vlasnike preko čijih nepokretnosti prelazi elektroenergetski objekat, radi rešavanja imovinsko-pravnih odnosa, pri čemu se naknada utvrđuje u skladu sa propisom kojim se uređuje eksproprijacija."</u></p>	<p>Predlog je definisati kraći rok za obaveštenje vlasnika preko čijih nepokretnosti prelazi elektroenergetski objekat definisan u stavu 3. člana 218 Zakona.</p> <p>Obzirom da se radi samo o obaveštenju vlasnika (ne i o roku za završetak regulisanje imovinsko-pravnih odnosa) smatramo da je primerenije postaviti kraći rok (predlog je da bude do jedne godine).</p> <p>Prolongiranje regulisanja odnosa svakako doprinosi pravnoj nesigurnosti što nije kako u javnom interesu tako ni u interesu stranaka.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 218. став 3. Нацрта закона</p>
16.	<p><u>Relevantni član: Članovi 340 i 341</u></p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p>Predlažemo izmenu zakona u delu pod naslovom „Stavljanje biogoriva na tržište“ na taj način da se navedeni članovi zakona ne odnose samo na biogoriva, već na sva goriva iz obnovljivih izvora koja se mogu koristiti u sektoru saobraćaja.</p>	<p>Direktiva (EU) 2023/2413 (koja dopunjuje Direktivu (EU) 2018/2001) propisuje udele svih vrsta goriva iz obnovljivih izvora u sektoru transporta pa bi navedeni deo (koji obuhvata članove 340. i 341.) trebalo izmeniti u smislu da se ne odnosi samo na biogoriva. Na ovaj način bi se omogućila u implementacija odredaba navedenih direktiva bez potrebe da se ponovo vrše izmene zakona.</p> <p>Pored toga, predloženim izmenama zakona se već uvode pojmovi elektromobilnost i vodonik, pa bi se ovde navedeno proširenje uklopilo sa već predloženim izmenama</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Нису предмет измена Нацрта закона</p>

17.	<p><u>Relevantni član: 390. stav 1.</u></p> <p><u>Predlog izmene:</u></p> <p>U članu 390. stav. 1. iza tačke 8. dodati novu tačku 9. koja glasi:</p> <p><u>"9. Ne obavesti u roku do godinu dana od dana stavljanja pod napon elektroenergetskog voda na zakonom propisan način vlasnika preko čije nepokretnosti prelazi elektroenergetski vod (član 218. stav 3.)"</u></p>	<p>Neophodno je da se za nepostupanje po definisanom roku iz člana 218. stav 3. Zakona u vezi sa obaveštavanjem vlasnika preko čijih nepokretnosti prelazi elektroenergetski objekat, predvidi odgovarajuća sankcija, koja predloženim izmenama i dopunama Zakona nije predložena.</p> <p>U slučaju izostanka sankcije za nepostupanje u datom roku imperativna odredba neće imati odgovarajući mehanizam da primora subjekte da po istom postupaju.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
18.	<p><u>XIIa NUKLEARNA ENERGIJA</u></p> <p><u>Predlog izmena/dopuna:</u></p> <p><u>Kada je u pitanju navedena potpuno nova glava zakona kojom se reguliše nuklearna energija, navodimo neophodnost za ukidanjem Zakona o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana u saveznoj Republici Jugoslaviji, da bi ovaj segment Zakona o energetici imao punu primenu.</u></p>	<p>Uvođenje potpuno nove glave zakona kojom se reguliše nuklearna energija zahteva ukidanje Zakona o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana u saveznoj Republici Jugoslaviji iz nekoliko razloga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zastarelost postojećeg zakona: Zakon o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana može se smatrati zastarelim i neadekvatnim u odnosu na savremene potrebe i standarde u oblasti nuklearne energije, kao i zbog uloge nuklearne energije u energetskej tranziciji. Moratorijum iz ovog zakona je previše restriktivan i neusaglašen sa najnovijim međunarodnim standardima i praksama. <p>Potreba za novim regulativama: Uvođenjem nove glave zakona koja detaljno reguliše nuklearnu energiju, država može bolje definisati uslove,</p>	<p>Не прихвата се. Уопштен коментар, нема конкретних предлога</p>

1. procedure i standarde za izgradnju, rad i bezbednost nuklearnih elektrana. To može uključivati mehanizme za licenciranje, nadzor, zaštitu životne sredine i bezbednost, što su sve ključni aspekti upravljanja nuklearnim energetske instalacijama. Sve navedeno mora biti u potpunosti usaglašeno sa postojećim propisima koji regulišu ovu oblast kao što je Zakon o radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbednosti, ali i prilagođavanje drugih važećih propisa kao što je Zakon o planiranju i izgradnji, Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu, Zakon o ulaganjima, Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama i drugo.
2. **Promena društvenog i političkog stava:** Razlog za zabranu izgradnje nuklearnih elektrana u prošlosti može biti vezan za specifične okolnosti i percepciju rizika u datom periodu. Promenom tehnoloških dostignuća, energetske potreba i geopolitičkih okolnosti, društveni i politički stavovi prema nuklearnoj energiji mogu se promeniti. Uvođenje novog zakonskog okvira omogućava fleksibilnost u rešavanju novih izazova i prilagođavanje novim realnostima. Međutim, kapitalne zakonodavne izmene u ovoj oblasti moraju biti posledica šireg društvenog konsenzusa i sprovedeni na transparentan način.
3. **Uticaj na investicije i razvoj:** Ukidanje zabrane može podstaći investicije u nuklearnu energiju i tehnologiju u zemlji, što može doprineti, smanjenju zavisnosti od fosilnih goriva i doprineti energetske sigurnosti. To takođe može otvoriti nova radna mesta i podsticati tehnološki razvoj u domaćoj privredi.

Usaglašavanje sa međunarodnim obavezama: U mnogim slučajevima, zemlje moraju uskladiti svoje

		<p>1. nacionalne zakone sa međunarodnim konvencijama i sporazumima u oblasti nuklearne sigurnosti i energetike. Novi zakon može omogućiti bolje ispunjavanje ovih obaveza i jačanje međunarodne saradnje u nuklearnoj oblasti.</p> <p>Ukidanje Zakona o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana u saveznoj Republici Jugoslaviji bi trebalo da prati temeljna analiza i konsultacije sa stručnjacima, relevantnim državnim organima i javnošću kako bi se osiguralo da nova regulativa adekvatno adresira sve relevantne aspekte nuklearne energije i donese održiva rešenja za budućnost energetskeg sektora zemlje.</p>	
--	--	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Огњан Пантић, програмски менаџер Београдске отворене школе Булевар ослобођења 177 www.bos.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Члан 2, став 1, тачка 32 – предлог допуне: <i>„Енергетска заједница грађана је правно лице основано на добровољном и отвореном учењу и која је под стварном контролом чланова заједнице, који могу бити физичка лица, јединице локалне самоуправе, предузетници, микропредузећа или мала предузећа, чији је циљ обезбеђивање економских, еколошких или социјалних користи својим члановима или акционарима или локалним заједницама у којима послује, а не остваривање финансијске добити, и која може учествовати у производњи електричне енергије, укључујући и ону из обновљивих извора, дистрибуцији, снабдевању, потрошњи, агрегацији, пружању услуге складиштења електричне енергије, енергетске ефикасности или пуњења електричних возила или пружања других услуга својим члановима; „</i>	Анализом Директиве и Предлога ЗоЕ примећено је да је дефиниција ЕЗГ из Директиве директно преведена у Предлог ЗоЕ. Међутим то није довољно да би Предлог ЗоЕ био у потпуности усклађен са Директивом услед чињенице да су: 1. и физичка лица и предузетници у Републици Србији физичка лица, 2. мала предузећа дефинисана Предлогом ЗоЕ члан 2, став 1, тачка 70 – „Мало предузеће је предузеће које је разврстано као мало у складу са законом којим се уређује рачуноводство;“ 3. микропредузећа дефинисана Предлогом ЗоЕ члан 2, став 1, тачка 77 – „микропредузеће је предузеће које је разврстано као микропредузеће у складу са законом којим се уређује рачуноводство;“ Како је тренутно дато у Предлогу ЗоЕ микропредузећа (која су мања од малих предузећа), као и предузетници, не би имали право да буду чланови ЕЗГ што није суштина Директиве, те је потребно предложити допуну дефиниције ЕЗГ у Предлогу ЗоЕ. Поред тога, Директивом је дефинисано да ЕЗГ може да се бави дистрибуцијом електричне енергије што је у Предлогу ЗоЕ изостављено. С обзиром на претходно наведено предлаже се допуна дефиниције ЕЗГ у Предлогу ЗоЕ.	Не прихвата се. Усклађено са чланом 2. тачка 11) Директиве 944/2019 Не прихвата се. Ради се о новини у правном систему Републике Србије и у овом тренутку нема услова за разраду ове могућности, биће разрађено у наредним изменама Закона о енергетици
2.	Члан 210ђ, став 2 <i>„Члан енергетске заједнице грађана може бити физичко лице, јединица локалне самоуправе, предузетник, микропредузеће или мала предузеће чије је место становања, пословно седиште или локација пословног простора на подручју јединице локалне самоуправе у којој је седиште енергетске заједнице грађана.“</i>	За разлику од члана 2, став 1, тачка 32 Предлога ЗоЕ у ставу 2 члана 210ђ уважена су микропредузећа, али су изостављени предузетници те је потребно допунити став.	Прихвата се. извршена корекција у члану 210ђ директиве 944/2019
3.	Члан 210ђ, став 2 Поставља се оправданост обавезе да члан енергетске заједнице грађана мора да има место становања, пословно седиште или локација пословног простора на подручју јединице локалне самоуправе у којој је седиште енергетске заједнице грађана.	Директива не дефинише на којој територији могу бити распоређени чланови ЕЗГ, на којој удаљености једни од других, и слично. Предлогом ЗоЕ дефинисано је да сви чланови ЕЗГ морају бити на територији исте јединице локалне самоуправе. У законодавству ЕУ, ова обавеза важи за чланове заједнице обновљивих извора енергије, која је дефинисана Законом о коришћењу обновљивих извора енергије. Како би се испунио циљ увођења концепта енергетске заједнице грађана и искористиле пуне могућности овог концепта, шире, национално поље деловања, са задржавањем управљања од стране грађана, предлог је да се овакво ограничење укине, односно да не буде обавезно место становања, пословно седиште или локација пословног простора на подручју јединице локалне самоуправе у којој је седиште енергетске заједнице грађана.	Не прихвата се.

4.	Члан 210ђ, став 3 „Члан енергетске заједнице грађана може напустити енергетску заједницу у складу са одредбама из члана 197 овог закона.“	Потребно је допунити став, како би био у потпуности усклађен са Директивом 944.	Не прихвата се. Чланом 104. Нацрта закона прописано је да ће се актом из члана 214. поред осталог ближе уредити и услови за оснивање енергетске заједнице грађана, па самим тим напуштање енергетске заједнице грађана
5.	Члан 210ђ, став 4 „Члан енергетске заједнице грађана има задржава права и обавезе као крајњи купац или активни купац електричне енергије у складу са законом. „	Потребно је допунити став, како би био у потпуности усклађен са Директивом 944.	Не прихвата се. Нема потребе да се додају речи: „или активни купац“ из разлога што је активни купац у складу са чланом 2. став 1. тачка 3) крајњи купац
6.	члана 210ђ, став 10, тачка 2 „Енергетска заједница грађана има права и обавезе у складу са улогама које преузима, као што су улоге крајњих купаца, произвођача, снабдевача, оператора дистрибутивног система или агрегатора на недискриминаторан и пропорционалан начин.“	Директива 944 прецизније дефинише статус ЕЗГ, те се предлаже измена члана 210ђ, став 10, тачка 2.	Прихвата се. извршена корекција
7.	Члан 210ђ, став 10, тачка 3 „Енергетска заједница грађана има: 3) права и обавезе као активни купац у погледу потрошње електричне енергије коју сама произведе у складу са одредбама из става 3, члана 210г;.“	Потребно је допунити став, како би био у потпуности усклађен са Директивом 944.	Прихвата се. извршена корекција
8.	Члан 210ђ, став 11 „Енергетска заједница грађана је одговорна за одступања која проузрокује у енетему дужна да уреди балансну одговорност у складу са чланом 171 овог закона.“	Потребно допунити став, како би био у потпуности усклађен са Директивом, а и у духу домаће регулативе, на начин предложен у колони 1.	Прихвата се. извршена корекција

9.	<p>Члан 210е став 1: <i>“Енергетска заједница грађана:</i> 1) доставља оператору дистрибутивног система план расподеле произведене електричне енергије између својих чланова уколико планира да користи за своје потребе произведену електричну енергију у електрани; 2) од чланова енергетске заједнице наплаћује заједничке трошкове. “</p>	<p>Неопходно је дефинисати на које се трошкове конкретно односи члан 210е, став 1, тачка 2, како чланови ЕЗГ не би били изложени непотребним трошковима и како би могли унапред да планирају своје трошкове.</p>	<p>Не прихвата се. није предмет закона</p>
10.	<p>Члан 210е, став 2: <i>„Оператор дистрибутивног система:</i> 1) преузима електричну енергију коју енергетска заједница испоручи у систем; 2) очитавља бројила и обрачунава цену накнаду за приступ систему свим члановима заједнице за сву преузету електричну енергију; 3) доставља снабдевачу чланова заједница податке о преузетој електричној енергији из система сваког члана заједнице, расподељеној електричној енергији између чланова коју је заједница произвела и испоручила у систем, као и податке о обрачунатој цену накнади за приступ систему. „</p>	<p>Предлаже се измена терминологије у члану 210е, став 2.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
11.	<p>Предлог за нови став у члану 210е: <i>„Оператор дистрибутивног система дужан је да свим члановима енергетске заједнице грађана имплементира напредне мерне системе о сопственом трошку у складу са чланом 138 овог закона.“</i></p>	<p>Како би концепт ЕЗГ могао да се примени, неопходно је да сви чланови ЕЗГ имају инсталирана напредна бројила. С обзиром на то да ЕЗГ имају немерљив ефекат на развој тржишта оператор дистрибутивног система о свом трошку треба да имплементира напредне мерне системе члановима ЕЗГ (члан 138, став 1 Предлога ЗоЕ). Како би се то нагласило и како би се обезбедила права чланова ЕЗГ потребно је додати нову тачку у став 210е.</p>	<p>Не прихвата се. У члану 62. Нацрта закона којим се мења члан 138. у ставу 4. прописано је следеће: Оператор дистрибутивног система ће планом развоја система обухватити увођење напредних мерних система у складу са планом имплементације, за период за који се план развоја доноси.</p>
12.	<p>Чланом 136, став 1, тачка 25А: <i>„Оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да:</i> 25а) води евиденцију о енергетским заједницама грађана и припадајућим мерним местима чланова заједнице између којих се дели електрична енергија; „</p> <p>Члан 210е, Став 5 <i>„Оператор дистрибутивног система дужан је да води јавно доступну евиденцију о енергетским заједницама грађана и обрачунским мерним местима која су укључена у енергетску заједницу грађана. „</i></p>	<p>Оба става потребно је усагласити са прописима о заштити података о личности, пошто ће чланови ЕЗГ углавном бити грађани, тј. физичка лица, домаћинства,</p>	<p>Не прихвата се. Обрада личних података се врши у складу са Законом о заштити података о личности</p>

13.	<p>Члан 210е, став 6 “Оператор дистрибутивног система на захтев активног лица енергетске заједнице грађана врши упис у евиденцију из става 5. овог члана у року од 30 дана од дана подношења захтева, ако је:</p> <p>1) заједница основана као непрофитно правно лице чији чланови се налазе на подручју исте јединице локалне самоуправе;</p> <p>2) чланови енергетске заједнице нису енергетски субјекти којима је енергетска делатност претежна или основна делатност;</p> <p>3) заједница прописала да је учешће у њој добровољно и отворено;</p> <p>4) у оснивачком акту наведено којим делатностима из члана 2. став 1. тачка 32) планира да се бави;</p> <p>5) испуњавају све услове за стицање статуса енергетске заједнице грађана у складу са овим законом и одредбама члана 214.”</p>	Исправка словних грешака и додатно прецизирање	Прихвата се. Извршена корекција
15.	Предлог допуне чланова 210ђ и 210е	<p>Референца: Члан 16, ставови 2 и 4 и тачка 47 уводног дела Директива 944 Директива овлашћује државе чланице да дозволе ЕЗГ да постану оператори дистрибутивног система или оператори затвореног дистрибутивног система и при том се прикључе и на преносни систем. ЕЗГ стиче статус оператора дистрибутивног, односно затвореног система у складу са одредбама Закона о енергетици и требало би да подлеже истим правима и обавезама као и оператор дистрибутивног, односно затвореног система.</p> <p>Предлог ЗоЕ не препознаје овакво решење. Потребно је Предлогом ЗоЕ дозволити ЕЗГ и овакву могућност. Имајући у виду услове за операторе система и обавезе које тај статус са собом, описана могућност није реална за спровођење у пракси за прве ЕЗГ. Међутим, потребно је оставити могућност, јер када већи број грађана буде желео да буде део ЕЗГ, могућност да постану оператор система ће свакако бити веома пожељна и корисна по цео електроенергетски систем.</p>	Не прихвата се. Није примењиво у овом тренутку

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Корс, Коалиција за одрживо рударство у Србији Калмар Звездан, Пера Марковић
--	--

Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
<p>1. Стварање и развој тржишно устројене енергетике у Србији траје већ 20 година. Започета је Законом о енергетици 2004. године, који је замењен новим законом 2011. и убрзо потом важећим законом из 2014. године. Важећи Закон о енергетици је новелиран 2021. и 2023. године, а озбиљне измене су припремљене и за 2024. годину.</p> <p>Од самог почетка развоја тржишне енергетике у Србији 2004. године из правног уређивања тржишта одстрањен је чврсти огрев за домаћинства – конзумни угаљ и огревно дрво, уз које се нешто касније појавио и пелет. Процењено је да је овај енергент од мањег значаја и да је тржиште по себи довољан инструмент да реши сва питања без уплитања државних органа.</p> <p>Тако је настала ситуација да је чврсти огрев за домаћинства постао правна празнина. То више није предмет енергетике, али није ни једне друге области која се уређује законом и прописима.</p> <p>Током 20 година развоја тржишне енергетике овакво правно решење се, барем са становишта саме енергетике, на први поглед показало оправданим. Снабдевање и цене су постигли пожељну стабилност и делује да је стање задовољавајуће.</p> <p>Међутим, енергетика није издвојено острво из друштва. Она није област без веза и утицаја на друштво, као што то није ни једна управна област. Чак супротно, енергетика има веома тесне везе и дубок утицај на друштво. Због тога је потребно посматрати утицај описаног правног решења на целину друштва данас, узимајући у обзир и развој током протеклих 20 година.</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Енергетски биланс се припрема у складу са методологијом Еуростата и регулативом ЕУ у области енергетске статистике. Сагласно томе Енергетски биланс обухвата све токове енергије и енергената.</p> <p>https://www.stat.gov.rs/media/377434/bilans-drvnih-goriva-2022.pdf</p> <p>Сва стратешка докуменат у области енергетике укључују све токове енергије и енергената.</p>

2.	<p>За целовит енергетски биланс неопходно је праћење свих токова енергената, што обзиром на ширину употребе захтева и укључивање чврстог грева за домаћинства.</p> <p>Енергетски биланс је изузетно важан документ евиденције који између осталог служи као основа за процену укупних и парцијалних емисија гасова са ефектом стаклене баште (ГХГ) посматрано по енергентима. Огривно дрво за домаћинства је највећи појединачни енергент који уопште није обухваћен прикупљањем података за енергетски биланс, нарочито дрво које се продаје на тржишту из приватних шума, што је обзиром на обим његовог коришћења за грејање недопустиво. Непотребно је наглашавати и да су подаци о коришћењу дрвета за огрев од великог значаја и за праћење стања шума и шумског фонда, који је великим делом у приватном власништву.</p> <p>Обзиром на лоша искуства са стањем амбијенталног ваздуха у Србији у сезони грејања могло би се поставити и питање процене обима и нарочито садржаја емисија ГХГ спрам многих енергената који не спадају ни у чврсти огрев за домаћинства, него у отпад, што је посебна тема, али је и она посредно указује на потребу да чврсти огрев за домаћинства буде законски регулисан.</p> <p>Протеклих 20 година развоја тржишне енергетике у Србији је показало да су процене да ће чврсти огрев за домаћинства бити мање у употреби и изгубити на значају потпуно погрешне. Чврсти огрев је и даље највећи појединачни енергент за грејање домаћинстава и нема никаквих назнака да ће се то променити. То значи да економски показатељи релативног побољшања материјалног стања грађана у погледу грејања домаћинстава имају мало утицаја и да ће чврсти огрев још дуго времена остати у Србији главни енергент за грејање домаћинстава.</p> <p>Обзиром на праксу честих измена Закона о енергетици, нема никаквог разлога да се ова чињеница занемарује. Евентуалне велике промене у избору основног енергента за грејање домаћинстава могу се лако испратити управо захваљујући честим новелирањима Закона. Међутим, у наредном дугорочном раздобљу, што значи наредних 10 година (а готово сигурно и знатно дуже) чврсти огрев за домаћинства остаће коришћен у истом обиму и то по себи захтева да буде правно регулисан.</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Исти коментар као под 1.</p>
----	--	--	---

<p>3. Правно регулисање постојеће чврстог грева у домаћинствима је сложено питање које није предмет овог коментара. Овај коментар указује на постојање правне празнине, уз образложење и доказивање да јесте реч о правној празнини и да постоји потреба да се она попуни, а да је најлогичније да се то уради путем регулисања овог предмета у Закону о енергетици.</p> <p>Обзиром на комплексност савремене енергетике већина питања у вези чврстог грева за домаћинства су предмет за подзаконске акте и локалне прописе. Али, ни подзаконски акти, нити локални прописи не могу бити донети ако сам предмет није регулисан законом. А Закон о енергетици је једини пропис у који по својој природи спада чврсти огрев за домаћинства.</p> <p>Регулисање чврстог грева за домаћинства је прилика и за спровођење одређених мера промене надлежности локалних власти и децентрализације. Тржиште чврстог грева за домаћинства је по природи локално и регионално и логично је да локалне власти имају надлежности за његово праћење и могућност интервенисања по потреби. Да би то било могуће, неопходно је да чврсти огрев за домаћинства буде предмет Закона о енергетици, односно да држава врати надлежности и одустане од нерегулисаног стања чистог тржишта у тој области.</p>		<p>Не прихвата се, Није предмет Закона о енергетици</p>
---	--	--

4.	<p>Član 9 “МИНИСТАРСТВО У САРАДЊИ СА НАДЛЕЖНИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ЗА ПОСЛОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ, СТАТИСТИКЕ И ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА ДЕФИНИШЕ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКО СИРОМАШТВО УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР СМЕРНИЦЕ НАДЛЕЖНОГ ТЕЛА У СКЛАДУ СА ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРИМА.”</p> <p>Није прихватљиво да Влада и државни органи без учешћа других социјалних група, представника социјалних група, као што су синдикати, НВО, и пре свега без учешћа Парламента доносе овако значајне критеријуме. Ова дефиниција има изузетан значај по велики број политика укључујући саму енергетску политику која никако не може да се дефинише тако да повећава енергетско сиромаштво уместо да га смањује. Слободно можемо рећи да је кључни критеријум успешности енергетске политике ваљано дефинисање сиромаштва те предузимање мера које ће то сиромаштво коначно решити у Србији.</p>		<p>Не прихвата се.</p> <p>Уредба о енергетски угроженом купцу је на снази и истом су прописани критеријуми за остваривање статуса. По питању укључивања других социјалних група и представника надлежно министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања биће укључено у дефинисање критеријума, па самим тим могу да укључе и друге социјалне групе.</p>
----	---	--	--

5.	<p>Члан 11 о енергетским кризама, додати кризу која ће препознати колики проценат грађана Србије је потребно да подпадне под појам енергетски сиромашног да би се препознала енергетска криза И да би се под хитно приступило дугорочном решењу проблема обезбеђивања свих права грађана на довољне количине енергије за све потребе.</p> <p>Можемо слободно да аргументујемо да ће структура енергетике какву влада предвидја новом стратегијом енергетике довести до трајног стања какавп се предвиша у члану 11ж односно да ће претежни део градјана бити трајно изложен стању претеране цене енергије коју неће моћи да плати.</p> <p>Ово ће бити изазвано вишеструким разлозима: такса на ЦО2 до чијег повећања ће доћи због криминалних напора владе последњих 12 година да се противзаконито настави са градњом термо централ И отварањем нових копова. Други разлог је дивљачка либерализација која с намеће под видом некаквих међународних обавеза а које ће неизоставно водити не само до нестабилности, драматичног повећања цене него и до претварања у енергетски бедне претежног дела грађана.</p>	<p>Ова мера мора укључивати не само грејање, хлађење, струју, него и обезбеђивање воде те обезбеђивање довољних средстава за минимум мобилности која мора да укључује и одређени број културних догађаја месечно односно годишње</p>	<p>Не прихвата се. Усаглашено са Уредбом 941/2019</p>
6.	<p>Члан 15</p> <p>Додати све врсте објеката за регулацију система укључујући реверзibilне хидро централе, батеријска постројења</p>		<p>Не прихвата се. Није предмет измене</p>

7.	<p>Члан 19 потребно је дати детаљне разлоге зашто би се било коме одбила лиценца, дефинисати лиценцу и зашто је неопходна лиценца посебно кад се има у виду какве озбиљен енергетске делатности могу да се обављају без лиценце о чему говоре следећи чланови</p> <p>Члан 19 став 3: неприхватљива је дискриминација да се лиценца може издати фирмама из држава енергетске заједнице, не видимо разлог за то ако се законодавац куне у некакву недискриминаторну либерализацију</p>		<p>Не прихвата се. Уопштен коментар, нема конкретног предлога</p>
8.	<p>Члан 30 како могу објекти за складиштење енергије да не поодлежу издавању енергетске дозволе?? Како могу објекти који имају изузетно негативне еколошке последице али и негативне последице по пољопривредно земљиште као што су ветро и соларне електране да немају потребе за енергетском дозволом а имаће изузетно опасан утицај како по животну средину, тако и по стабилност система а истовремено се траже енергетске дозволе за мале хидро централ до 12MW. Потпуно је јасно да се припрема терен за велико прање пара па се онемогућава јавности да утиче на заустављање поретечно деструктивних тзв обновљивих пројеката у Србији. Чланови 33 И 34 јасно показују да је неопходно да се уведе обавеза строге анализе свих пројеката обновљивих извора не само са становишта екологије него и са становишта прања новца који је очигледан циљ свих великих пројеката који имају обскурне изворе финансирања.</p>		<p>Не прихвата се.</p>

9.	Члан 36А, уводи потпуни хаос И премрежавање Србије водовима високог напона , укида природни монопол на високонапонској инфраструктури и сасвим извесно је противустанован		Не прихвата се. Усаглашено са чланом 7. Директиве 944/2019
10.	Члан 141 за прикључење је потребан доказ да је у планско проторном документу предвидјена електрана. Већ смо сведоци да локалне самоуправе у Србији илегално и против закона о пољопривредном земљишту дозвољавају претежни део нових електрана да се граде на обрадивом земљишту. Став 2 овог члана потпуно је јасно легализује овај систематски криминални подухват националних и локалних власти против земљишта и будуће прехранбене безбедности. Сматрамо да се мора увести неколико експлицитних одредби кјојима би се онемогућило прикључење објеката који су изградјени на пољопривредном земљишту.	Це ће се постарати да се овај члан као омогућавајући кривична дела на индустријској скали прогласи противу ставним јер угрожава будућност српског главног ресурса, обрадивог земљишта.	Не прихвата се. Забрана коришћења пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе није предмет уређења овог закона, већ Закона о пољопривредном земљишту. Такође изградња било ког објекта на пољопривредном земљишту подлеже прописима о изградњи објеката. Сагласно наведеном прописивање забране прикључења објекта изграђених на пољопривредном земљишту, без испуњавања услова из горе наведених прописа није оправдано.

11.	<p>Сматрамо да се не сме допустити да регулаторни капацитети налазе у приватним рукама. Овакав принцип приватизације ће довести до озбиљног повећања цене струје И других енергената у Србији, довешће до драстичног повећања цена енергије, енергетског сиромаштва И извесно је да ће доводити до драстичног угрожавања енергетске стабилности Србије. Сматрамо да као што је регулаторна инфраструктура проглашена стратешком инфраструктуром И као што је дистрибутивна мрежа проглашена јавном својином у члану 157 тако буде онемогућено приватно власништво над овим батеријским постројењима, пумпним реверзibilним хидро централама.</p> <p>Некритичко приклањање нео либералној идеологији отвореног тржишта је доказано погрешно И чак И сами тзв европски енергетски системи су заправо дириговани И користе се као оружје против било које земље коју као непријатељску одреде тзв европљани. што показују рецимо забрана увоза далеко повољнијих енергената из Русије. Србија је окружена државама које негирају њен територијални интегритет И учествују у сарадњи са терористима у отимању српске територије, те се у том контексту никако не сме дозволити да било какви привредни субјекти из земаља које се уколико негирају наш територијални интегритет заправо саме проглашавају нашим непријатељима да буду власници односно регулатори српског енергетског система. Неприхватљиво је да овај закон изреком омогућава да власници над регулаторном И производном инфраструктуром у Србији буду из непријатељских држава а да се рецимо дефинисањем практично онемогућава да рецимо Русија или Белорусија буду власници овакви постројења.</p>		<p>Не прихвата се. Питање власништва приватних лица није предмет уређивања овог закона</p>
-----	---	--	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Гордана Грујић, ОАЗА Подаци о подносиоцу: Адреса и/или e-mail и контакт телефон Gordanag64@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Предлог Закона о изменама и допунама Закона о енергетици неопходно је повући из процедуре и вратити на почетак, како би се спровела законита процедура припреме и усвајања овог прописа.	Током припреме измена и допуна Закона о енергетици, предлагач Закона односно Министарство рударства и енергетике (МРЕ) није спровело консултације са заинтересованом јавношћу нити је укључило у припрему овог прописа пре јавне расправе, иако је било дужно да то уради сагласно Уредби о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19). У том смислу, обзиром да УОПШТЕ НИЈЕ ПРИМЕЊЕНА наведена Уредба и то посебно у погледу обавезе спровођења консултација са заинтересованом јавношћу и циљним групама (која се спроводи пре јавне расправе) да би се прикупили подаци неопходни за спровођење анализе ефеката, у циљу дефинисања оптималних мера и решења овог прописа и израдило извештај о спроведеним јавним консултацијама (чланови 39, 40, 41,42,43,44) предлог измена и допуна Закона о енергетици треба повући из јавне расправе и вратити на почетак како би се спровела законита процедура припреме и усвајања овог прописа сагласно предметној Уредби.	Не прихвата се. Полазне основе за израду Нацрта закона биле су објављене на е-консултацијама и сајту Министарства где је јавност позвана да до 10.6.2023. године доставе писане предлоге и сугестије. На сајту е-консултације објављен је Извештај о спроведеним консултацијама у току израде Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици из кога се види ко је све учествовао у давању предлога и сугестија. Поред тога, у консултације су укључени и енергетски субјекти, АЕРС, Удружење обновљивих извора енергије, као и други државни органи.

2.	МРЕ се оглушило о изложене коментаре јавности на јавној расправи која је одржана у ПКС дана 02. Септембра 2024	На одржаној јавној расправи након изнете презентације о предлогу прописа, присутна јавност је изнела бројне коментаре, сугестије, питања, критике. МРЕ није одговорило нити на једно постављено питање/коментар.	Не прихвата се. уопштен коментар, и након спроведене Јавне расправе у ПКС у Београду и Новом Саду примедбе и коментари су се могли доставити преко е-консултација и на е-маил адресу: energetika@mre.gov.rs
3.	Програм развоја нукларне енергије који су обухватили чланове 365 А, 365Б, 365В није регулисао управљање радиоактивним отпадом те је неопходно овај предложени пропис повући из процедуре и вратити на почетак како би се ово питање у фази консултација са заинтересованом јавношћу детаљно размотрио, дефинисао и ближе регулисао у посебним члановима овог предложеног прописа, а нарочито инспекцијски надзор на управљањем радиоактивног отпада .	Развој нукларне енергије и изградње нукларних постројења се уводи на велика врата са једне стране, док управљање радиоактивним отпадом из нукларних постројења није нашло своје место и образложење у посебном члану овог предложених прописа. Управљање радиоактивним отпадом је од кључне важности да би се уопште разматрало увођење нукларне енергије у Србији. Предложени члан 365А који укључује ФАЗУ ИСПИТИВАЊА ОПРАВДАНОСТИ ПРИСТУПА РАЗВОЈУ НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ , само је поменуо безбедност и заштиту животне средине (тачка 4), као и ФАЗА РАЗВОЈА ПРОГРАМА НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ , у којој је само поменуто управљање радиоактивни отпад (тачка 2) без ближег регулисања овог изузетно важног питања. Није се применио ни члан 28 (Анализа ефеката на животну средину) Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС", број 8/19). На кључна питања за анализу ефеката на животну средину која су саставни део ове Уредбе није одговорено и то: 1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање	Не прихвата се. Није предмет Нацрта закона. На основу Закона о радијационој и нукларној сигурности и безбедности, надлежни Директорат донео је Правилник о управљању радиоактивним отпадом и истрошеним нукларним горивом. Такође, Законом о радијационој и нукларној сигурности и безбедности у члану 2. прописано је да се овај закон примењује на све делатности које укључују мирнодопску примену нукларне енергије и јонизујућег зрачења на територији или под надлежношћу или контролом Републике Србије. Сагласно наведеном, потребно је Министарству надлежном за наведене прописе поднети иницијативу за измену тих прописа.

		<p>4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?</p> <p>5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?</p> <p>Закон о радијационој и нуклеарној безбедности делимично регулише питања управљања радиоактивним отпадом. Недостатак тог дела Закона јесте о начину управљања, складиштења радиоактивног отпада као и инспекцијски надзор који није довољно опсежно регулисан.</p> <p>Обзиром да се предложени Закон о изменама и допунама енергетике није позвао на овај Закон о радијационој и нуклеарној безбедности у смислу у погледу управљања радиоактивног отпада, осталео је потпуно нејасно и недефинисано ово питање.</p> <p>Из тог разлога, потребно је вратити овај пропис на почетак законите процедуре и укључити стручну и заинтересовану јавност у процес консултација како би се правовремено и ефикасно регулисало ово питање.</p>	<p>У погледу Анализе ефеката у обрасцу који се доставља Републичком секретаријату за јавне политике у прилогу 8. дати су одговори на тачке из коментара</p>
--	--	---	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Дирекција за подршку тржишту и смањење губитака, Електродистрибуција Србије доо Сектор за подршку тржишту и смањење губитака Ниш marko.tosic@es.rs,	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Члан 197а Додати тачку 5: 5) стицање статуса самочитача могуће је само уз одобрење оператора дистрибутивног система при чему је купац у обавези да при достави стања достави и слику мерног уређаја.	<i>Предложено је из два разлога. Прво, како би се ближе дефинисало ко може бити самочитач, друго, како би водила евиденција који купци су самочитачи што је значајно за обрачун из тачке 3) члана 197а</i>	Не прихвата се. очитавање мерних уређаја је предмет уређивања Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, поглавље XII
2.	члан 201 постојећег ЗоЕ Требало би јасније образложити или додати члану 201. ЗоЕ шта значи неомогућавање приступа мерном месту.	<i>Постоји реалан проблем са објектима у којима нико не станује, напуштеним објектима или објектима чији су власници преминули и где је оператору дистрибутивног система онемогућен приступ мерном месту.</i>	Не прихвата се. члан није предмет измену, нити је материја Нацрта закона
3.	Генерални предлог Дефинисање поступања по Решењу о привременој мери	<i>требало би прецизно дефинисати обавезе и снабдевача и оператора дистрибутивног система у случај прикључења купца по привременој мери у делу обрачуна и фактурисања утрошене електричне енергије. Наиме, дешава се ситуација да снабдевач не препозна себе као правног субјекта на кога се односи привремена мера и не закључи се уговор о снабдевању са купцем.</i>	Не прихвата се. није предмет закона

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину Подаци о подносиоцу: Адреса и/или e-mail и контакт телефон Доситејева 30/3, 11 000 Београд office@reri.org.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Носилац израде нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици предлаже укидање забране изградње нуклеарних електрана без консултација са јавношћу	Важећи Закон о забрани изградње нуклеарних електрана забрањује изградњу нуклеарних електрана, али и доношење инвестиционих одлука, израду инвестиционих програма и техничке документације за изградњу нуклеарних електрана. Нејасно је на основу којих је улазних података, информација, анализа и студија предложено интегрисање члана 119. Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици ("Нацрт Закона") који предлаже да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о забрани изградње нуклеарних електрана у Савезној Републици Југославији („Службени лист СРЈ”, број 12/95 и „Службени гласник РС“, број 85/05) и члан 267. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19). Важно је истаћи да члан 2. Закона о забрани изградње нуклеарних електрана прописује да се забрана не односи на научноистраживачке и истраживачко-развојне радове, рударско-геолошке истражне радове, геолошко-сеизмичка истраживања и образовање кадрова. Дакле, ништа није спречавало ресорно Министарство да анализира утицаје увођења нуклеарне енергије у енергетски микс Републике Србије пре него што исти предложи, па Подносилац сматра да је овакве анализе било неопходно објавити, али не у овој фази него на почетку рада на Нацрту Закона. Без адекватних анализа и широке јавне расправе о оправданости увођења ових решења у правни оквир Републике Србије није законито нити сврсисходно да се о овом питању разговара током 20 дана јавне расправе у летњем периоду. Дакле, Носилац израде Нацрта Закона приликом дефинисања проблема који нуклеарна енергија треба да реши таксативно наводи да су унете одредбе о нуклеарној енергији, да се дефинишу фазе Програма развоја мирнодопске примене нуклеарне енергије, да ће Министарство обављати стручне и извршне послове који се односе на фазе испитивања оправданости приступа развоју нуклеарне енергије, као и развоја Програма нуклеарне енергије, његова надлежност као и извори средства потребних за реализацију активности обухваћених фазама испитивања оправданости приступа развоју нуклеарне енергије, као и да је прописано да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о забрани нуклеарних електрана у Савезној Републици Југославији.	Не прихвата се. имајући у виду да је Стратешким документима Републике Србије обухваћена и нуклеарна енергија и да су за све стратешке документе биле организоване јавне расправа, то је јавност била упозната са свим тим документима. Такође јавна расправа је одржана и за Нацрт закона о изменама и допунама Закона о енергетици у складу са Пословником Владе у трајању од 21 дана и пристигло је 455 коментара/примедби тако да одржавање јавне расправе током летњих месеци није имало утицај на јавност да доставе своје коментаре/примедбе. Такође Нацртом закона предвиђено је доношење Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије, као и Закона којим уредити мирнодопска примена нуклеарне енергије, а у чијем доношењу ће јавност такође имати прилику да учествује.

Наведена језичка конструкција не пружа нити једну информацију о томе који проблем закон треба да реши. Уколико се погледа део образложења којим би требало да се образложи циљ доношења Нацрта Закона јасно је да исти није израђен у складу са чланом 39. Пословника Владе, имајући у виду да осим прокламовања општих циљева, не може се (чак ни посредно) закључити у каквој су вези општи циљеви и укидање мораторијума на нуклеарну енергију. Даље, јавност остаје ускраћена за одговор који проблем треба да реши увођење нуклеарне енергије имајући у виду да, супротно члану 39. Пословника Владе Републике Србије ("Сл. гласник РС" бр. 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19), у образложењу Нацрта Закона се, уместо да прикаже проблеме које закон треба да реши, носилац израде Нацрта Закона само таксативно побраја обавезе које је Република Србија преузела потписивањем и ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске заједнице и Споразума о стабилизацији и придруживању (од којих нити једна не прописује обавезу укидања мораторијума на изградњу нуклеарних електрана), те укратко наводи одредбе које се предлажу Нацртом Закона.

Чланом 77. став 1 Закона о државној управи („Сл. Гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18) прописано је да су органи државне управе дужни да обезбеде услове за учешће јавности у току припреме нацрта закона, других прописа и аката, у складу са овим законом. Ставом 2. истог члана прописано је да су министарства и посебне организације дужни да обавесте јавност путем своје интернет странице и портала е-управе о отпочињању израде нацрта закона, при чему објављују и *основне информације о планираним решењима која ће бити предложена*. Став 3. прописује да су приликом отпочињања припреме нацрта закона којим се *битно мења правни режим у једној области или којим се уређују питања која посебно занимају јавност, министарства и посебне организације путем своје интернет странице и портала е-управе објављују и полазни документ који садржи приказ проблема у одређеној области и њихових узрока, циљеве и очекиване ефекте доношења закона, као и основна начела за уређивање друштвених односа у тој области, укључујући и права и обавезе субјекта на које се закон односи (полазне основе)*. Министарство рударства и енергетике је објавило **полазне основе у мају 2023. године**. Међутим, у полазним основама се нити једном реченицом не помиње укидање мораторијума на изградњу нуклеарних електрана. У полазним основама се таксативно наводи да Након доношења Закона очекује се постизање следећих ефеката:

1. усклађивање домаћег регулаторног оквира са регулаторним оквиром Европске уније и њеним правним тековинама; 2. давање основа да се подзаконским актима уреде питања која се односе на прописе ЕУ из Трећег пакета које је потребно пренети; 3. увођење институција ЕУ и њиховог односа према нашим органима (Енергетска заједница, АЦЕР, Суд); 4. стварање основа за одређивање надлежног органа задуженог за сарадњу у циљу извршавања обавеза у вези спремности на ризике као и израду Плана спремности на ризике услед електроенергетске кризе; 5. успостављање сарадње земаља из региона у циљу спречавања електроенергетске кризе или управљања кризом; 6. увођење обавезе за израду акционог плана за смањење структурних загушења; 7. увођење обавезе за надзирање адекватности ресурса на територији РС и процена адекватности; 8. увођење механизма капацитета; 9. детаљнија разрада регионалних координационих центара; 10. увођење смерница за расподелу преносног капацитета између зона трговања и управљање загушењима на тржиштима за дан унапред и унутардневног тржишта; 11. увођење детаљних правила за расподелу капацитета између зона трговања на дугорочним тржиштима; 12. увођење детаљних смерница за балансирање електричне енергије; 13. уређивање тржишта електричне енергије балансирања; 14. увођење нових учесника на тржишту и 15. увођење нових енергетских делатности; 16. увођење енергетског сиромаштва; 17. увођење нових категорија купаца; 18. детаљније разрађене одредбе око складишта и агрегирања електричне енергије; 19. увођење општих правила за организацију електроенергетског сектора; 20. увођење могућности свим крајњим купцима да имају више од једног уговора о снабдевању електричном енергијом у исто време; 21. увођење права на уговор са променљивом ценом; 22. стварање услова за обезбеђивање сигурног снабдевања тржишта Републике Србије енергијом и енергентима; 23. стварање услова за ефикасно функционисање организованог тржишта електричне енергије, повезивање дан-унапред тржишта и повезивање унутардневног тржишта на нивоу региона и ЕУ; 24. стварање услова за ефикасно функционисање тржишта електричне енергије 25. заштита свих категорија купаца; 26. допуна надлежности Агенције за енергетику Републике Србије. **Из наведеног се може на јасан и недвосмислен начин закључити да носилац израде Нацрта Закона у полазним основама ни једном реченицом не указује јавности да ће Нацртом Закона бити предложено укидање мораторијума на изградњу нуклеарних електрана.** Подносилац подсећа да се приликом отпочињања припреме нацрта закона којим се битно мења правни режим у једној области или којим се уређују питања која посебно занимају јавност, министарство путем своје интернет странице и портала *e-uprave* објављују и полазни документ који садржи приказ проблема у одређеној области и њихових узрока, циљева и очекиваних ефеката доношења закона, као и основна начелла за уређивање друштвених односа у тој области, укључујући и права и обавезе субјеката на које се закон односи (полазне основе).

Подносилац указује да носилац израде Нацрта Закона није поступио у складу са цитираним обавезама и није израдио адекватне полазне основе имајући у виду да је из истих у потпуности изоставио решење за које је јавност најзаинтересованија и која може имати далекосежне последице по српску енергетику и друштво у целини. Ако је нацрт закона поводом чије припреме се спроводе консултације од посебног интереса за јавност, тј., ако се њиме битно мења правни режим у одређеној области односно ако садржи значајне новине за које се претпоставља да би требало да донесу значајна унапређења на пољу уређивања друштвених и економских односа па се услед тога значајно мењају и на другачији начин уређују положај и права и обавезе субјеката на које се односи, а посебно у случају када се односе на област заштите животне средине и коришћење нових технолошких решења, рок за достављање примедби и предлога не може бити краћи од 15 дана од дана када су полазне основе за припрему нацрта закона постављене на интернет страници предлагача и веб апликацију еКонсултације. **Међутим, да би јавност могла да достави примедбе о предлогу да се укине мораторијум на изградњу нуклеарних електрана, она пре тога мора да буде обавештена о предложеним изменама закона, што се у конкретном случају није догодило.**

Дакле, носилац израде Нацрта Закона покушао је да избегне консултације са јавношћу те да дискусију о оправданости увођења нуклеарне енергије сведе на **20 дана јавне расправе током периода годишњих одмора.**

Дакле, носилац израде Нацрта Закона:

- објављује полазне основе у којима не обавештава јавност о најважнијим изменама;
- објављује извештај о спроведеним консултацијама о полазним основама у којем нити један представник јавности не указује нити сугерише да је потребно разматрати нуклеарну енергију;
- пропушта да спроведе јавне консултације о Нацрту Закона;
- Пропушта да на друге начине прикупи мишљења јавности и стручне јавности;
- Организује јавну расправу у минималном законском року и током периода годишњих одмора.

Имајући у виду напред наведене чињенице, јасно је да носилац израде Нацрта Закона није ни имао намеру да озбиљно консултује јавност већ једино да испуни минималне законске услове, а што у конкретном случају није успео да постигне.

Даље, треба имати у виду да Интегрисани национални енергетски и климатски план садржи одређене пројекције доприноса нуклеарне енергије декарбонизацији и енергетској сигурности. Тако, у ИНЕКП-у се наводи да *иако се пројектоване емисије GHG из употребе енергије, процеса и фугитивне емисије смањују за 52% у сценаријима S и S-N у 2040. години, у поређењу са 1990. годином, оне се разликују у 2050. години износе 18.376 ktons CO2-eq у сценарију S и 16.791 ktons CO2-eq у сценарију S-N због увођења нуклеарних електрана у сценарију S-N. Смањење од 74% односно 77% је забележено у сценаријима S односно S-N у 2050. години, у поређењу са 1990. годином.*

Такође, у овом документу се на више места, приликом анализе користи и трошкова (која је урађена на базичном нивоу) наводи да *нуклеарна опција представља скупу алтернативу, углавном због трошкова изградње, оперативних трошкова и трошкова одржавања*. Дакле, према процени из документа чији је носилац израде било такође Министарство рударства и енергетике нуклеарна енергија доприноси смањењу гасова са ефектом стаклене баште само 2%, а представља јако скупу алтернативу. Наведено није презентовано у образложењу предлога закона нити се носилац израде Нацрта Закона уопште бави било каквом анализом која подразумева разлоге за и против укидања мораторијума на изградњу нуклеарних електрана.

Да би до разматрања укидања забране изградње нуклеарних електрана уопште дошло неопходно је спровести најширу јавну дискусију и променити важећи правни оквир, обезбедити друштвени консензус и обезбедити економске, правне и јавно-политичке предуслове за разматрање било каквог решења које укључује нуклеарну енергију. Посебно забрињава то што се на овај начин дискусија о могућностима употребе нуклеарне енергије, са свим ризицима који прате развој ове технологије и њене употребе (која се често не ограничава само на производњу енергије) покреће у држави која показује да нема капацитет да поштује међународне уговоре које је сама потписала. На пример, Република Србија није у стању да спроведе Уговор о оснивању Енергетске заједнице дуги низ година, те тако термоелектране које производе електричну енергију у Србији емитују вишеструко веће емисије сумпор-диоксида, чиме угрожавају здравље грађана Србије, а што је и Виши суд у Београду утврдио у пресуди. Како се може очекивати од државе која није у стању да спроводи сопствене прописе и ратификоване међународне уговоре да адекватно размотри све ризике везане за производњу електричне енергије из нуклеарних електрана? Фундаментални недостаци институционалног и регулаторног система који су, нпр. довели до енергетског колапса у 2021. и 2022. години, још увек нису отклоњени, нити су одговорна лица процесуирана, те се поставља питање на основу чега је закључено да је ресорно Министарство и органи чије се успостављање предвиђа способни да управља софистицираним системом који подразумева велики број изузетно комплексних одлука?

Такође, Носилац израде Нацрта Закона наводи фазе припреме и спровођења Програма развоја мирнодопске примене нуклеарне енергије у складу са документима и смерницама Међународне агенције за атомску енергију, не наводећи који конкретно документ је послужио као основа за писање ове одредбе.

.Даље се у Нацрту наводи да фаза испитивања оправданости приступа развоју нуклеарне енергије обухвата, између осталог и информисање јавности о резултатима анализа и истраживања, укључујући утицај Програма нуклеарне енергије на економски развој, енергетску сигурност и безбедност и животну средину, као и да надлежно министарство пружа подршку едукацији и правилном информисању јавног мњења о Програму нуклеарне енергије. Сматрајући да је важно боље регулисати питање учешћа јавности у овом процесу, Подносилац указује на то да је у складу са приручником Међународне агенције за атомску енергију “Основна инфраструктура за пројекат нуклеарне енергије”, потребно посебно нагласити у Нацрту или у Програму обавезу спровођења јавних консултација од самог почетка, да је неопходно становништву пружити адекватан и задовољавајући одговор на легитимну забринутост јавности у погледу безбедности, економских импликација и питања у вези за заштитом животне средине, и даље, да се покаже план правилног поступања са нуклеарним отпадом, као и безбедност, трошкови и одрживо управљање нуклеарним отпадом. Такође, наведени приручник предлаже могућност оснивања владине агенције која би служила као привремено тело задужено за креирање политике и раног планирања нуклеарне инфраструктуре, и између осталог, би се бавила правним, регулаторним и законодавним аспектима нуклеарне енергије.

Најзад, треба имати у виду да већи део међународне заједнице не посматра нуклеарну енергију као алтернативу енергији из угља. Наиме, према проценама Светског нуклеарног удружења и OECD Нуклеарне енергетске агенције, чак и кад би се удвостручио капацитет нуклеарне енергије на светском нивоу 2050. године, ниво емисија са ефектом стаклене баште би опао само за 4%. Штавише, такав сценарио подразумева изградњу око 37 нових великих нуклеарних реактора годишње, све до 2050. године. Додатно, изградња нуклеарне инфраструктуре је и даље веома скуп, комплексан и спор процес, док климатска акција са друге стране изискује употребу технолошких решења која су једноставнија, бржа, јефтинија и безбеднија.

Имајући у виду да је изостала адекватна јавна расправа и информисање јавности о могућностима, последицама и ризицима решења предложених Нацртом Закона, Подносилац указује да је неопходно обрисати све одредбе које се односе на планирање изградње нуклеарних електрана и укидање мораторијума на изградњу нуклеарних електрана или, алтернативно, поновити јавне консултације о Нацрту Закона, на којима ће јавности бити исправно презентоване полазне основе за израду Нацрта Закона, као и образложење за предложене измене. Тек након што јавне консултације буду спроведене у складу са прописима може се приступити организовању јавне расправе.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Wind Park Plandište d.o.o. Beograd-Novi Beograd, Omladinskih brigada 90d, 11070 Beograd	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Предлажемо да се став 1 члана 110 Нацрта измени тако да гласи:</p> <p><i>Одобрења за прикључење на преносни систем која су издата до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су издата и могу се на захтев имаоца одобрења продужити највише двапут на по две године.</i></p>	<p>Сматрамо да је рок од две године из садашње верзије става 1 члана 110 Нацрта закона објективно недовољан да се у потпуности оконча изградња објеката који су у фази припреме или почетка изградње.</p> <p>Поред тога, сматрамо да, у садашњим оквирима, инвеститор нема довољно могућности да утиче на носиоце јавних овлашћења да у прописаним или разумним роковима издају услове, дозволе и друге неопходне акте за потребе тих пројеката.</p> <p>Додатно, за инвеститоре је обесхрабрујуће да постоји ризик да им истекне одобрење за прикључење пред крај градње а након великих улагања, те би додатни рок у овој фази гарантовао успешно прикључење завршеног објекта.</p>	<p>Делимично се прихвата.</p> <p>корекција извршена у члану 123. Нацрта закона</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		ЕМС АД kabinet@ems.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	53) КОНТРАТРГОВИНА ЈЕ ПРЕКОЗОНСКА РАЗМЕНА КОЈУ СУ ПОКРЕНУЛИ ОПЕРАТОРИ СИСТЕМА ИЗМЕЂУ ДВЕ ЗОНЕ ТРГОВАЊА РАДИ СМАЂЕЊА ФИЗИЧКОГ ЗАГУШЕЊА;	У овој дефиницији реч "прекозонска" заменити са "између зона трговања"	Прихвата се. Извршена корекција у члану 2. тачка 56) Нацрта закона
2.	138) СИСТЕМСКЕ УСЛУГЕ СУ УСЛУГЕ ПРИМАРНЕ, СЕКУНДАРНЕ И ТЕРЦИЈЕРНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ, УСЛУГА РЕГУЛАЦИЈЕ НАПОНА, БЕЗНАПОНСКОГ ПОКРЕТАЊА И ОСТРВСКОГ РАДА ПРОИЗВОДНОГ МОДУЛА КОЈЕ ПРУЖА ОПЕРАТОР СИСТЕМА, А КОЈЕ СУ НЕОПХОДНЕ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СИГУРНОГ, ПОУЗДАНОГ И СТАБИЛНОГ РАДА ЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА;	Реченица је нејасна. Коришћење израза Примарна, секундарна или терцијарна регулација се не зна да ли се мисли на резерву или енергију или обоје. Како је неки стари став ЕМС да системске услуге ОПС пружа систему, системске услуге треба да буду фреквенција и балансирање и сигуран рад система јер ОПС не пружа систему услуге као што су острвси рад безнапонско покретање и сл. Обрисати реченицу. Ово су помоћне услуге које оператор обезбеђује да би пружио системске услуге ако се тако тумачи.	Не прихвата се. Обрисано из текста Нацрта закона
3.	160) ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СУ ТРЖИШТА КОЈА УКЉУЧУЈУ БИЛАТЕРАЛНО И ОРГАНИЗОВАНО ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ТРЖИШТА КАПАЦИТЕТИМА, БАЛАНСНО ТРЖИШТЕ И ТРЖИШТЕ ПОМОЋНИХ УСЛУГА У СВИМ ВРЕМЕНСКИМ ОКВИРИМА УКЉУЧУЈУЋИ ТРЖИШТА СА ТЕРМИНСКОМ ИСПОРУКОМ, ТРЖИШТА ЗА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНА ТРЖИШТА;	Појам "Тржишта са терминском испоруком" заменити са "Тржишта терминских уговора".	Не прихвата се. Речи „тржишта са терминском испоруком” замењене са речима „терминско тржиште”

4.	<p>Члан 19.</p> <p>Лиценца</p> <p>Зашто агрегатори морају бити домаћа правна лица?</p>	<p>У случају снабдевања Крајњих купаца мораће да има лиценцу за снабдевање, а ако учествује на балансном тржишту није потребно да буде домаће правно лице јер је то велепродајно тржиште.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Општа норма у Закону о енергетици и важи за све енергетске делатности из члана 16 лиценца</p>
5.	<p>Чланом 50 Закона</p> <p>Обрисана једина ставка која даје могућност оператору система да плати удео у расподели трошкова за спајање тржишта</p>	<p>Обезбедити да се део трошкова при спајању тржишта плати од стране ОПС.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>у члану 50. став 1. тачка 14) не брише се</p>
6.	<p>Члан 56.</p> <p>Агенција је овлашћена да: 18Ѕ) ОДОБРАВА ПРОИЗВОДЕ И ПОСТУПАК НАБАВКЕ ПОМОЋНИХ УСЛУГА;</p>	<p>Ставка закона је непрецизна. Није јасно на који ће се начин ово радити. Свакако ће кроз Правила о раду тржишта биди дефинисан део око поступка и производа. Предлог је преформулисати да дају одобрење преко сагласности на Тржишна правила.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 56. став 1. тачка 18Ѕ) тако да гласи: 18Ѕ) одобрава производе и поступак набавке нефреквентних помоћних услуга;</p>

7.	<p>Члан 89.</p> <p>У Члан 89 додати:</p> <p>Оператор преносног система набавља помоћне услуге од свих пружаоца који су технички оспособљени за пружање услуге што се верификује кроз предквалификациони поступак у складу са правилима о раду преносног, односно дистрибутивног система и правилима за прикључење на преносни систем.</p> <p>Оператор преносног система је дужан да резервацију капацитета за секундарну и терцијарну регулацију набавља на тржишним принципима, уз поштовање принципа јавности и недискриминације, на начин утврђен правилима о раду тржишта електричне енергије.</p> <p>Резервација капацитета за секундарну и терцијарну регулацију се набавља по цени која не може бити већа од максималне цене коју одређује Агенција у складу са методологијом.</p> <p>Резерва снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације набављена на дужем временском периоду се умањује за износ резерве набављене на краћем временском периоду.</p> <p>Неопходно додати у прелазне и завршне Оператор преносног система дужан је да усклади Правила о раду преносног система и Правила о раду тржишта електричне енергије у року од шест месеци од доношења овог Закона...</p>	<p>Неопходно додати како би се стекли услови за отварање тржишта помоћних услуга у складу са Чланом 88.</p> <p>Члан 93а став1, тач. 1, 2 и 3.</p>	<p>Не прихвата се. преуређени чл. 40(88), 80 (173а, 173б) и 126. Нацрта закона</p>
----	--	---	---

8.	<p>Члан 93а став1, тач. 1, 2 и 3.</p> <p>ВЛАДА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ АКТА О МРЕЖНИМ ПРАВИЛИМА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА:</p> <p>1) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ПРОИЗВОДНИХ ЈЕДИНИЦА НА МРЕЖУ;</p> <p>2) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ОБЈЕКАТА КУПАЦА НА МРЕЖУ;</p> <p>3) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ЈЕДНОСМЕРНИХ СИСТЕМА ВИСОКОГ НАПОНА НА МРЕЖУ;Члан</p> <p>Члан 93а став2,</p> <p>ПОРЕД АКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВЛАДА, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ И АКТЕ КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА:</p> <p>1) ПРАВИЛА ЗА РАСПОДЕЛУ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА НА ДУГОРОЧНИМ ТРЖИШТИМА;</p>	<p>Корекција у духу српског језика</p> <p>Ова синтаagma која се користи у овом члану се користи за неки други процес. Предлог је да се овде замени са другим сличним преводом уредбе Forward Capacity Allocation.</p> <p>Нпр: 1) РАСПОДЕЛУ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА НА ДУГОРОЧНИМ ТРЖИШТИМА</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 43. (93а) Нацрта закона</p>
9.	<p>ЧЛАН 114А изменити тако да гласи:</p> <p>ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА МОЖЕ ДА СПРОВЕДЕ ПОСТУПАК БЕЗБЕДНОСНЕ ПРОВЕРЕ ЗА ЛИЦА КОЈИМА СЕ ОДОБРАВА ПРИСТУП У ОБЈЕКТЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ЗА ПРИЕМ У РАДНИ ОДНОС КОД ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, КАО И ЗА ЛИЦА КОЈИМА ТРЕБА ДА СЕ ОМОГУЋИ ПРИСТУП БЕЗБЕДНОСНО ОСЕТЉИВИМ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ КОЈИМА РАСПОЛАЖЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА. БЕЗБЕДНОСНЕ ПРОВЕРЕ ВРШЕ СЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОЛИЦИЈА.</p>		<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 52. (114а) Нацрта закона</p>
10.	<p>Члан 117.</p> <p>У СЛУЧАЈУ ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОДАБЕРЕ ПРИКЉУЧЕЊЕ КОЈЕ ПОДЛЕЖЕ ОПЕРАТИВНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НЕ ПОДЛЕЖЕ ОБАВЕЗИ ПЛАЋАЊА ФИНАНСИЈСКЕ НАДОКНАДЕ ЗБОГ СПРОВЕДЕНИХ ОПЕРАТИВНИХ ОГРАНИЧЕЊА.</p>	<p>Остајемо при мишљењу да последњи став члана 117. треба променити у :</p> <p>„У случају да подносилац захтева за прикључење одабере прикључење које подлеже оперативним ограничењима, оператор преносног система не подлеже обавези плаћања финансијске надокнаде за спроведена ограничења и подносилац захтева сноси трошкове дебаланса који настане у систему.“</p> <p>Мора се нагласити да се не укида трансакција продаје ел.ен.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Подразумева се, сви учесници на тржишту електричне енергије су дужни да уреде своју балансну одговорност у складу са законом</p>

11.	<p>Члан 118. став 10.</p> <p>АКО НАКОН ИСТЕКА РОКА ЗА ДОСТАВЉАЊЕ БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ ДОЂЕ ДО СМАЊЕЊА УКУПНЕ ЗАХТЕВАНЕ СНАГЕ ИЛИ БРОЈА ЗАХТЕВА КОЈИ НАСТАВЉАЈУ СА ПОСТУПКОМ ПРИКЉУЧЕЊА У ОДНОСУ НА БРОЈ ЗАХТЕВА КОЈИ ЈЕ БИО ОБРАЂЕН У ИСТОМ ВРЕМЕНСКОМ ПЕРИОДУ, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ИЗВРШИ РЕВИЗИЈУ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА. У СЛУЧАЈУ ДА СЕ РЕВИЗИЈОМ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА УТВРДИ ДА ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ПРИКЉУЧЕЊА КОЈЕ ПОДЛЕЖЕ ОПЕРАТИВНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ПОНУДИ ПРИКЉУЧЕЊЕ СА ОПЕРАТИВНИМ ПРИКЉУЧЕЊИМА ПОД УСЛОВ ДА ЈЕ ТАКВО ОГРАНИЧЕЊЕ ОДОБРЕНО ОД СТРАНЕ АГЕНЦИЈЕ.</p>	<p>Имајући у виду да може доћи до ситуације да после достављања банкарске гаранције, не дође до смањења броја захтева, али може доћи до смањења одобрене снаге уколико један или више клијената одаберу начин прикључења који подразумева смањење одобрене снаге. У том случају је такође потребно радити ревизије студија. Из наведеног, допуна става 10. члана 118.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција у члану 55 (118. став 10) Нацрта закона</p>
12.	<p>Члан 123:</p> <p>Оператор преносног система је дужан да прикључи објекат на преносни систем у року од 15 дана од дана испуњења следећих услова:</p> <p>3) да подносилац захтева достави оператору система уговор о снабдевању, без комерцијалних података или уговор који му омогућава трговину на организованом тржишту електричне енергије;</p>	<p>Потребно је у тачки 3) додати:</p> <p>3) да подносилац захтева достави оператору система уговор о снабдевању, без комерцијалних података или потврду снабдевача о закљученом уговору или уговор који му омогућава трговину на организованом тржишту електричне енергије</p> <p>Овиме се усаглашава са обавезама на ДСО нивоу, исти критеријуми треба да важе за све операторе (и у члан 145).</p>	<p>Не прихвата се. у Закону о енергетици су на исти начин уређени и ОДС и ОПС.</p>
13.	<p>Члан 160б</p> <p>УСЛУГЕ ОБЈЕКТАТА КОРИСНИКА СИСТЕМА ЗА ПОТРЕБЕ РЕДИСПЕЧИНГА, ШТО УКЉУЧУЈЕ НАРОЧИТО ПРОИЗВОДНЕ ОБЈЕКТЕ, ОБЈЕКТЕ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ОБЈЕКТЕ УПРАВЉИВЕ ПОТРОШЊЕ НАБАВЉАЈУ СЕ ТРЖИШНИМ ПУТЕМ И ПЛАЋАЈУ ОД СТРАНЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА У ВИДУ ФИНАНСИЈСКЕ НАДОКНАДЕ.</p>	<p>Коментар: Обратити пажњу да надокнада за наниже је = 0. ОПС не може судити који су оперативни трошкови и трошкови дебаланса.</p>	<p>Не прихвата се. Усаглашено са чланом 13. став 2 Уредбе 2019/943</p>

14.	<p>Члан 160б</p> <p>ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА АГЕНЦИЈУ ИЗВЕШТАВА ЈЕДНОМ ГОДИШЊЕ О:</p> <p>1) СТЕПЕНУ РАЗВОЈА И ЕФЕКТИВНОСТИ РЕДИСПЕЧИНГА ЗАПРОИЗВОДНЕ ОБЈЕКТЕ, ОБЈЕКТЕ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОБЈЕКТЕ УПРАВЉИВЕ ПОТРОШЊЕ;</p> <p>2) РАЗЛОЗИМА ЗА ПРИМЕНУ РЕДИСПЕЧИНГА, КОЛИЧИНАМА У МWh И ВРСТИ ПРОИЗВОДНИХ ОБЈЕКТА КОЈЕ СУ БИЛЕ ПРЕДМЕТ РЕДИСПЕЧИНГА;</p>	<p>Наведени члан изменити са ставком да се ово односи само на преносни система:</p> <p>Оператор преносног система је дужан да Агенцију извештава једном годишње о:</p> <p>1) степену развоја и ефикасности редиспечинга за производне објекте, објекте за складиштење електричне енергије и објекте управљиве потрошње на преносном систему;</p> <p>2) разлозима за примену редиспечинга, количинама у MWh и врсти производних објеката које су биле предмет редиспечинга на преносном систему;</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Усаглашено са Уредбом 2019/943, члан 13. став 4. и односи и на ОДС и на ОПС.</p> <p>Такође, у члан 13. став 4 тачка б) Уредбе 2019/943 није наведено на који систем се односи</p>
15.	<p>Члан 164а</p> <p>ШЕСТ МЕСЕЦИ ПРЕ ИСТЕКА АКЦИОНОГ ПЛАНА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕОСТАЛА ЗАГУШЕЊА РЕГУЛИШЕ КОРЕКТИВНИМ АКЦИЈАМА О СВОМ ТРОШКУ ИЛИ СЕ ПОКРЕЋЕ ПОСТУПАК ИЗМЕНЕ ТРГОВАЊА У СКЛАДУ СА УГОВОРМ О ЕНЕРГЕТСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ</p>	<p>Фали реч "измене зоне трговања" уместо „трговања“</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 71.(164а став 15)</p>
16.	<p>Члан 164б</p> <p>АКО ЈЕ ПРЕНОСНИ КАПАЦИТЕТ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА ДОДЕЉЕН ЗА РАЗМЕНУ БАЛАНСНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ПОТРЕБЕ ДЕЉЕЊА БАЛАНСНЕ РЕЗЕРВЕ, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ПОСТУПА У СКЛАДУ СА МРЕЖНИМ ПРАВИЛИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ПРАВИЛА ЗА БАЛАНСНУ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ИЗ ЧЛАНА 93А ОВОГ ЗАКОНА.</p>	<p>Усагласити назив правила. Да ли су то Правила или Мрежна правила треба да се одлучи приликом последње припреме закона пред усвајање.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Коментар се односи на члан 73 (163б став 8), а не на 164б) који не постоји, извршена корекција у члану 73 (163б став 8).</p>

17.	<p>„Члан 165а, став 2</p> <p>1) за границе између зона трговања за које се примењује прорачун капацитета заснован на хармонизованом нето преносном капацитету, минимални капацитет износи 70% капацитета од критичног елемента, уз испуњење критеријума сигурности за одређену листу испада;</p>	<p>Према ENTSO-E NTC методологији сагледава се 70% капацитета од критичног елемента.</p> <p>Овај коментар је био усвојен на заједничком састанку МРЕ, АРЕС и ЕМС</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>извршена корекција у члану 73 (163а став 2. тачка 1)).</p>
18.	<p>Члан 168.</p> <p>ПРЕМА ВРЕМЕНУ ТРГОВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ ТРЖИШТЕЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ МОЖЕ БИТИ: 1)ТРЖИШТЕ СА ТЕРМИНСКОМ ИСПОРУКОМ;</p>	<p>Термин "ТРЖИШТЕ СА ТЕРМИНСКОМ ИСПОРУКОМ;" заменити са "ТРЖИШТЕ ТЕРМИНСКИХ УГОВОРА"</p> <p>Разлог је тај што заправо терминска испорука може да се тумачи да се очекује и физичка испорука, често се физичка испорука и не врши.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Речи „тржишта са терминском испоруком” замењене са речима „терминско тржиште”</p>
19.	<p>ТРЖИШТЕ СА ТЕРМИНСКОМ ИСПОРУКОМ ЧЛАН 168Г</p>	<p>Назив члана назвати "Тржиште терминских уговора"</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Речи „тржишта са терминском испоруком” замењене са речима „терминско тржиште”</p>

20.	<p>Члан 168Д</p> <p>Потребно је допустити ОПС да има има могућност одређивања максималних и минималних цена понуде на балансном тржишту.</p>	<p>Иако је замишљено да Европа ради са неограниченим понудама, током претходних неколико година долази до ограничавања цена на балансном тржишту. Треба допустити да ОПС може да користи ограничења која се користе и на европском нивоу.</p> <p>Додати реченицу: ОПС МОЖЕ ПРИМЕНИТИ МАКСИМАЛНА И МИНИМАЛНА ОГРАНИЧЕЊА ЗА ФОРМИРАЊЕ ЦЕНА НА БАЛАНСНОМ ТРЖИШТУ ПОД УСЛОВОМ ДА СУ ТАКВА ОГРАНИЧЕЊА ХАРМОНИЗОВАНА НА ЕВРОПСКОМ НИВОУ.</p> <p>Изузетно битна ставка.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>у Уредби 2019/943 члан 10. став 3. гласи: оператори преносних система не предузимају било какве мере са циљем промене велепродајних цена, а то је наведено и у члану 168 д став 3.</p>
21.	<p>Члан 169. брише купца-произвођача као учесника на тржишту</p>	<p>Требало би оставити и додати активног купца у том случају због праћења ЗОКОИЕ.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Активни купац и купац произвођач је крајњи купац, видети члан 2. тач. 3) и 65) Нацрта закона</p>
22.	<p>Члан 173Б:</p> <p>Став 8 треба да гласи: НА ЗАХТЕВ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, АГЕНЦИЈА МОЖЕ, У СЛУЧАЈУ ПРИМЕНЕ ИЗУЗЕЊА ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА, ДА ДОЗВОЛИ ДА СЕ УГОВОРЕНИ ЗАКУП БАЛАНСНОГ КАПАЦИТЕТА ПРОДУЖИ НА НАЈВИШЕ 12 МЕСЕЦИ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД У КОМЕ СЕ ТАКВИ УГОВОРИ МОГУ ЗАКЉУЧИТИ ОГРАНИЧЕН И ДА СУ ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ У ВИДУ СМАЊЕЊА ТРОШКОВА ЗА КРАЈЊЕ КУПЦЕ ВЕЋИ ОД НЕГАТИВНОГ УТИЦАЈА НА ТРЖИШТЕ.</p>	<p>У овом члану позива се на погрешне ставове. Рефрише се на став 5 који се односи на раздвајање набавке резерве на горе и доле а у ствари треба да се реферише на став 6.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>извршена корекција у члану 80 (173б став 7) Нацрта закона</p>

23.	<p>Члан 174.</p> <p>Начин и поступак учешћа оператора преносног система на европским платформама за балансирање се уређује правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду преносног система.</p>	<p>Ова одредба мора се проширити јер се уводи и Уредба која дефинише рад на ЕУ баланским платформама.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција у члану 81 (174. став 3.) Нацрта закона тако да гласи: Начин и поступак учешћа оператора преносног система на европским платформама за балансирање се уређује правилима о раду тржишта електричне енергије, правилима о раду преносног система и актом из члана 93. став 2. тачка 2).</p>
24.	<p>Правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности Члан 174а</p>	<p>Обавеза доношења правила треба да буде дефинисана у уредби која треба да транспонује NCER.</p> <p>Потребно је обратити пажњу да не буде колизије између Закон и уредбе.</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција у члану 82 (174а став 2.) Нацрта закона</p>
25.	<p>Правила о раду тржишта електричне енергије Члан 175.</p> <p>Правилима о раду тржишта електричне енергије ближе се уређује: 7) НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СИСТЕМСКИХ И ПОМОЋНИХ УСЛУГА;</p>	<p>Наведену одредбу треба прилагодити на начин да оператор набавља само Помоћне услуге (треба обрисати системске услуге)</p>	<p>Делимично се прихвата. Имајући у виду члан 40 став 1. тачка и) уредбе 2019/944 која прописује обавезу ОПС да набави помоћне услуге Члан 83 (175. став 1. тачка 7)) сада гласи: „7) начин обезбеђивања помоћних услуга;”.</p>

26.	<p>Члан 183а)</p> <p><u>став 3</u> Захтев за одређивање статуса НЕМО може Агенцији поднети домаћи оператор тржишта са доказима о испуњености услова у складу са овим Законом.</p> <p><u>став 4</u> Агенција је дужна да у року од два месеца од дана пријема захтева оцени да ли оператор тржишта испуњава услове за НЕМО. Одлука о именовану Немо објављује се на интернет страници Агенције.</p>	<p>Уредбом ЕУ 2015/1222 предвиђено је као правило да је регулатор орган за именовање Немо, с тим да је омогућен и изузетак да то буде неки други законом одређен државни орган под условом да има иста права и обавезе као и регулаторни органи. Имајући у виду да је орган за именовање одговоран, између осталог, не само за именовање и опозив НЕМО, већ и за „праћење усклађености са критеријумима за именовање и, у случају националних законских монопола, одобрење НЕМО накнада или методологије за обрачун НЕМО накнада“, као и да је за именовање или опозив именована НЕМО, ако орган за именовање није регулаторни орган, потребно прибављање мишљења регулатора, да је потребно да обавештава Регулаторни одбор Енергетске заједнице о именовану и опозиву НЕМО-а, као и орган за именовање друге стране уговорнице или државе чланице у којој је НЕМО активан о неусаглашеност тог НЕМО, да НЕМО мора да обавести орган за именовање друге стране уговорнице или државе чланице ако предлаже да изврши спајање за један дан унапред или унутар дана у тој уговорној страни или држави чланице два месеца пре почетка рада, а нарочито да ће орган за именовање надгледати све НЕМО-е који организују спајање дан унапред и/или унутардневних тржишта унутар своје уговорне стране или државе чланице и у потпуности сарађивати и обезбеди приступ информацијама другим регулаторним органима, Регулаторном одбору ЕЗ и АЦЕР-у како би се обезбедило праћење дан унапред и унутардневног тржишта, предлажемо измену у смислу да орган за именовање НЕМО буде регулатор-Агенција.</p>	<p>Не прихвата се. Цело поглавље у вези Немо промењено и усклађено са Уредбом 2015/1222</p>
27.	<p>Члан 183ђ) став 2 Немо има право на накнаду свих или дела трошкова из става 1. овог члана од оператора преносног система, у складу са уговором закљученим између Немо и оператора преносног система одобреним од стране Агенције.</p> <p>Став 3 брише се</p>	<p>У складу са Уредбом ЕУ 2015/1222</p>	<p>Не прихвата се. Цело поглавље у вези Немо промењено и усклађено са Уредбом 2015/1222</p>

28.	<p>Члан 183ж</p> <p>Став ЕМС је да је потребно кроз уредбу дефинисати ове ставке, а не посебно кроз закон.</p> <p>Неопходно ускладити термине, нпр: “ручна резерва” користити термин терцијерна резерва.</p>	<p>На тај начин би се вршило пресликавање уредби ЕУ са нашим уредбама 1:1</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
29.	<p>Члан 183ж</p> <p>2) ЗА ИЗРАДУ МЕТОДОЛОГИЈА РАСПОДЕЛЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;</p> <p>заменили са:</p> <p>2) за израду методологија за разлагање преносног капацитета између зоне трговања;</p>	<p>Бољи превод оригиналног енглеског термина Splitting (разлагање) на временске оквире</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
30.	<p>Члан 189.</p> <p>Уговор о снабдевању са унапред одређеном количином електричне енергије могу закључивати сви крајњи купци, осим домаћинства и малих купаца.</p> <p>Може се сматрати да представља дискриминацију .</p>	<p>Треба дати свим купцима иста права.</p>	<p>Не прихвата се Нацрт закона о изменама и допунама се усаглашава поред осталих прописа ЕУ и са Директивом 2019/944. Уговор о снабдевању са унапред одређеном количином није предмет Директиве 2019/944 за домаћинства и мале купце.</p>
31.	<p>Члан 197а:</p> <p>Проширити став 1 тачку 3 са:</p> <p>"оператор система има право провере достављених података од стране крајњег купца"</p>	<p>Појашњење текста</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
32.	<p>Члан 206 став 1</p> <p>4) у случају примене мера из чл. 11ж, 11з. и 11и. овог закона</p>	<p>Корекција с обзиром да се постојећа формулација</p> <p>4) у случају примене мера из чл. 211, 212. и 213. овог закона. реферише на чланове који се укидају:</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>

33.	<p>Члан 210в, став 10 (последњи став) изменити да гласи:</p> <p>ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА УРЕЂУЈУ СЕ И УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У УПРАВЉАЊУ ПОТРОШЊОМ НА СВИМ ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, А НА ОСНОВУ КАРАКТЕРИСТИКА ТИХ ТРЖИШТА И МОГУЋНОСТИ УПРАВЉАЊА ПОТРОШЊОМ.</p>	<p>Алтернативно заменити речи „ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ“ са „УСЛОВИ“ и „ТЕХНИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ТИХ ТРЖИШТА“ са „КАРАКТЕРИСТИКА ТИХ ТРЖИШТА“</p>	<p>Не прихвата се. предлог није у складу са Директивом 2019/944, члан 17 став 5</p>
34.	<p>Члан 218. Измена Става 2, Члана 218: Уколико имовинско правни односи нису решени у поступку експропријације до момента стављања под напон, власник преко чијих непокретности прелази електроенергетски објекат може поднети оператору преносног система захтев ради решавања имовинско правних односа при чему се накнада утврђује у складу са прописом којим се уређује експропријација.</p> <p>Тужба достављена суду пре подношења захтева оператору преносног система сматра се преурањеном .</p>	<p>Конкретизован предлог за решавање имовинско правних односа .Мора се нагласити да је ово случај за решавање уколико имовинско правни односи нису решени у поступку експропријације. Реченица која дефинише преурањеност тужбе преузета је из Члана 24 Закона о обавезном осигурању у саобраћају.</p>	<p>Не прихвата се.</p>

35.	<p>Нови члан 2186 Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос, непотпуну експропријацију и привремено заузеће непокретности ради, реконструкције, адаптације и санације и одржавања електронергетских објеката преносног система електричне енергије.</p> <p>Корисник експропријације је оператор преносног система, који обавља делатност преноса и управљања преносним системом електричне енергије.</p> <p>Јавни интерес утврђен овим законом траје до завршетка радова на реконструкцији, адаптацији и санацији електронергетских објеката из става 1.</p> <p>За изградњу нових електроенергетских објеката јавни интерес се утврђује у складу са Законом о експропријацији и траје до добијања употребне дозволе за електроенергетски објекат.</p>	<p>Аналогија и усклађивање са чланом 74. Закона о путевима</p> <p>IX. ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА Утврђивање јавног интереса Члан 74. Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње, реконструкције и одржавања државних путева.</p> <p>Корисник експропријације је Република Србија, а предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности, који је потребан за изградњу, реконструкцију и одржавање државних путева, може поднети лице које, у складу са одредбама овог закона, обавља делатност управљања државним путевима.</p> <p>Јавни интерес утврђен овим законом траје до добијања употребне дозволе за изграђене државне путеве, а за реконструкцију и одржавање до завршетка радова на реконструкцији и одржавању државних путева. СЕЕН</p>	<p>Прихвата се. Извршена корекција</p>
36.	<p>Прелазне и завршне одредбе неопходно је усагласити са Законом о изменама и допунама закона о енергетици.</p>		<p>Прихвата се. Усаглашено</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Дирекција за подршку тржишту и смањење губитака, Електродистрибуција Србије доо Мирна Ивић, главни стручни сарадник за подршку тржишту и смањења губитка	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Генерални коментар</p> <p>Потребно је кроз цео Закон проверити превод из директива Европске уније јер је у њима на многим местима наведено само физичко лице, а по прописима Републике Србије физичко лице је и физичко лице и предузетник те је у тим ситуацијама права и обавезе потребно дати и предузетницима а не само физичким лицима. Један од примера је дат у коментару 2, али исправке треба урадити кроз цео Закон.</p>	<p><i>Предложено је дато како предузетници не би били дискриминисани у Закону о енергетици због превода терминологије Европске уније.</i></p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>члан 83. Закона о привредним друштвима:</p> <p>Предузетник је пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са законом о регистрацији.</p> <p>Физичко лице уписано у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређену посебним прописом, сматра се предузетником у смислу овог закона ако је тим прописом то одређено.</p>
2.	<p>члан 2, став 1, тачка 2</p> <p>АГРЕГАТОР ЈЕ ПРАВНО ЛИЦЕ, ПРЕДУЗЕТНИК ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ СЕ БАВИ АГРЕГИРАЊЕМ;</p>	<p><i>Пример за генерални коментар из коментара 1.</i></p> <p><i>Потребно је предвидети да и предузетник може бити агрегатор.</i></p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>одговор као под 1.</p>

3.	<p>Генерални коментар Изменама и допуна закона уведени су нови термини „КУПАЦ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО“ (члан 2, став 1, тачка 61) и КУПАЦ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈЕ НИЈЕ ДОМАЋИНСТВО (члан 2, став 1, тачка 65) те их је потребно користити кроз цео текст Закона. Пример је дат у коментару 4, али исправке треба урадити кроз цео Закон.</p>	<p><i>С обзиром да су дефиниције уведене кроз појмове потребно их је користити кроз цео текст.</i></p>	<p>Не прихвата се. Правно техничка редакција текста</p>
4.	<p>члан 2, став 1, тачка 20 ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ ЈЕ ЈАВНА УСЛУГА КОЈОМ СЕ ОСИГУРАВА ПРАВО ДОМАЋИНСТАВА КРАЈЊИХ КУПАЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО И МАЛИХ КУПАЦА НА СНАБДЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ ПРОПИСАНИХ КАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПО РАЗУМНИМ, ЈАСНО УПОРЕДИВИМ, ТРАНСПАРЕНТНИМ И НЕДИСКРИМИНАТОРНИМ ЦЕНАМА;</p>	<p><i>Пример за генерални коментар из коментара 3.</i> <i>Потребно је предвидети да и предузетник може бити агрегатор.</i></p>	<p>Не прихвата се. Правно техничка редакција текста</p>
5.	<p>члан 2, став 1, тачка 61 крајњи КУПАЦ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО ЈЕ КРАЈЊИ КУПАЦ КОЈИ КУПУЈЕ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ИЛИ ПРИРОДНИ ГАС ЗА ПОТРОШЊУ СВОГ ДОМАЋИНСТВА ИСКЉУЧУЈУЋИ ОБАВЉАЊЕ КОМЕРЦИЈАЛНИХ ИЛИ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ;</p>	<p><i>Члан 2, став 1 тачка 62 дефинише да је купац крајњи купац или купац на велико. Домаћинство не може бити купац на велико те стога треба да буде „крајњи купац из категорије домаћинство“ а не „купац из категорије домаћинство“</i></p>	<p>Не прихвата се. појмови су усаглашени</p>

6.	<p>члан 2, став 1, тачка 63 63) КУПАЦ НА ВЕЛИКО ЈЕ ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК КОЈИ КУПУЈЕ ЕНЕРГИЈУ ИЛИ ЕНЕРГЕНТ РАДИ ДАЉЕ ПРЕПРОДАЈЕ УНУТАР ИЛИ ИЗВАН СИСТЕМА У КОЈЕМ ЈЕ ТО ЛИЦЕ ОСНОВАНО;</p>	<p><i>Купац на велико не може бити физичко лице – може бити или правно лице или предузетник</i></p>	<p>Не прихвата се. усаглашено са члан 2. став 1. тачка 2) 944/2019</p>
7.	<p>члан 2, став 1, тачка 64 КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ ЈЕ КРАЈЊИ КУПАЦ КОЈИ ЈЕ НА УНУТРАШЊЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ ПРИКЉУЧИО СОПСТВЕНИ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ, ПРИ ЧЕМУ СЕ ПРОИЗВЕДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОРИСТИ ЗА СНАБДЕВАЊЕ СОПСТВЕНЕ ПОТРОШЊЕ, А ВИШАК ПРОИЗВЕДЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРЕДАЈЕ У ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ;</p>	<p><i>словне грешке</i></p>	<p>Не прихвата се. правно техничка редакција текста</p>

8.	<p>члан 2, став 1, тачка 65 КУПАЦ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈЕ НИЈЕ ДОМАЋИНСТВО ЈЕ ФИЗИЧКО ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК КОЈЕ КУПУЈЕ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ КОЈА НИЈЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ У ДОМАЋИНСТВУ КУПАЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО, УКЉУЧУЈУЋИ ПРОИЗВОЂАЧЕ, ИНДУСТРИЈСКЕ КУПЦЕ, ПРИВРЕДНЕ СУБЈЕКТЕ И СНАБДЕВАЧЕ НА ВЕЛИКО ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ;</p>	<p><i>Можда набрајањем није све обухваћено па је боље не набрајати. Такође, нису дефинисани индустријски купци у појмовима (члан 2) а ни у Методологији те је боље не уводити појмове који нису дефинисани законом.</i></p>	<p>Не прихвата се. усаглашено са члан 2. став 1. тачка 3) Директива 944/2019</p>
9.	<p>члан 2, став 1, тачка 68 МАЛИ КУПЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СУ ФИЗИЧКА ЛИЦА, МИКРОПРЕДУЗЕЋА, МАЛА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ У МИКРО И МАЛА ПРЕДУЗЕЋА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАЧУНОВОДСТВО;</p>	<p><i>Предлог допуне јер је неодређено који је статус физичких лица који имају нпр. локале на своје име – да ли имају право на гарантовано снабдевање или не</i></p>	<p>Не прихвата се. није дат конкретан предлог</p>

10.	<p>члан 2, став 1, тачка 84 НАКНАДА У ВЕЗИ СА ПРОМЕНОМ ЈЕ НАКНАДА ИЛИ НОВЧАНА КАЗНА ЗА ПРОМЕНУ СНАБДЕВАЧА ИЛИ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СЕ БАВИ АГРЕГИРАЊЕМ, УКЉУЧУЈУЋИ НАКНАДЕ ЗА РАСКИД УГОВОРА, КОЈЕ СНАБДЕВАЧИ, УЧЕСНИЦИ НА ТРЖИШТУ КОЈИ СЕ БАВЕ АГРЕГИРАЊЕМ ИЛИ ОПЕРАТОРИ СИСТЕМА ДИРЕКТНО ИЛИ ИНДИРЕКТНО НАМЕЋУ КУПЦИМА;</p>	<p><i>Предлаже се прецизније дефинисање трошкова које оператор система може обрачунати за промену снабдевача или агрегатора</i></p>	<p>Не прихвата се. усаглашено са члан 2. став 1. тачка 17) Директива 944/2019</p>
11.	<p>члан 2, став 1, тачка 89 НЕЗАВИСНИ АГРЕГАТОР ЈЕ АГРЕГАТОР КОЈИ НИЈЕ ПОВЕЗАН СА СНАБДЕВАЧЕМ и балансно одговорном страном КУПЦА учесника на тржишту;</p>	<p><i>Независни агрегатор не може бити повезан ни са БОС крајњег купца. Такође, пошто у агрегатоској групи могу бити и други учесници на тржишту а не само крајњи купци предлаже се проширење дефиниције како је дато.</i></p>	<p>Не прихвата се. усаглашено са члан 2. став 1. тачка 19) Директива 944/2019</p>
12.	<p>члан 2, став 1, тачка 140 СКОРО У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ, У КОНТЕКСТУ НАПРЕДНИХ БРОЈИЛА, ЈЕ КРАТАК ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД, ОБИЧНО У СЕКУНДАМА, ДО ПЕРИОДА ОБРАЧУНА ОДСТУПАЊА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;</p>	<p><i>тешко оствариво са тренутно расположивим напредним бројилима</i></p>	<p>Не прихвата се. уопштен коментар, појам усаглашен са чланом 2. став 1. тачка 26), Директива 944/2018</p>

13.	члан 2, став 1, тачка 148 СТАНДАРДНЕ УСЛУГЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА СУ УСЛУГЕ КОЈЕ ОПЕРАТОР ПРУЖА КУПЦИМА И КОРИСНИЦИМА СИСТЕМА, А КОЈЕ СЕ НАПЛАЋУЈУ КРОЗ ЦЕНУ ПРИСТУПА СИСТЕМУ ИЛИ КРОЗ ТРОШКОВЕ ПРИКЉУЧЕЊА;	<i>Крајњи купци су већ корисници система па треба извршити измену како је предложено.</i>	Не прихвата се. уопштен коментар, нема предлога
14.	Члан 9а ЕНЕРГЕТСКО СИРОМАШТВО ЈЕ СТАЊЕ У КОЈЕМ КРАЈЊИ КУПАЦ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО НЕМА ДОВОЉНО МОГУЋНОСТИ ЗА ПРИСТУП ОСНОВНИМ ЕНЕРГЕТСКИМ УСЛУГАМА, КОЈЕ БИ ТРЕБАЛО ДА ОБЕЗБЕДЕ ОСНОВНИ НИВО И ПРИСТОЈАН ЖИВОТНИ И ЗДРАВСТВЕНИ СТАНДАРД, ШТО УКЉУЧУЈЕ АДЕКВАТНО ГРЕЈАЊЕ, ТОПЛУ ВОДУ, ХЛАЂЕЊЕ, ОСВЕТЉЕЊЕ И ЕНЕРГИЈУ ЗА НАПАЈАЊЕ КУЋНИХ АПАРАТА ШТО ЈЕ УЗРОКОВАНО КОМБИНАЦИЈОМ ФАКТОРА КАО ШТО СУ: ЦЕНОВНА НЕДОСТУПНОСТ, НЕДОВОЉАН РАСПОЛОЖИВИ ПРИХОД, ВИСОКА ПОТРОШЊА ЕНЕРГИЈЕ, ЛОША ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ДОМОВА И СОЦИЈАЛНИ СТАТУС.	<i>Још један од примера за генерални коментар 3</i>	Не прихвата се. дефиниција је усклађена са Директивом ЕУ 2023/1791, члан 2. став 1. тачка 52)

15.	<p>Члан 10 СТАНДАРД ПОУЗДАНОСТИ ОДРЕЂУЈЕ СЕ КРОЗ ВРЕДНОСТ ОЧЕКИВАНЕ НЕИСПОРУЧЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ВРЕДНОСТ ОЧЕКИВАНЕ НЕЗАДОВОЉЕНЕ ПОТРОШЊЕ.</p>	<p><i>Вредност очекиване незадовољене потрошње није дефинисано у појмовима – потребно дефинисати</i></p>	<p>Не прихвата се. у складу са чл. 23. став 6. и 25. став 3. Уредбе 943/2019</p>
16.	<p>Члан 16</p>	<p><i>Члан 16 у ставове 2 и 3 треба додати нове тачке 32 и 33 које су додате у став 1 јер како је тренутно написано не зна се да ли се обављају по тржишним принципима или не.</i></p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
17.	<p>Члан 46. 27) обезбеди податке о потрошњи и производњи електричне енергије на основу читавања бројила електричне енергије које испуњава прописане метролошке захтеве или утврђене профиле потрошње у складу са овим законом и у року од три дана, УКОЛИКО ПОСТОЈЕ ТЕХНИЧКЕ МОГУЋНОСТИ, обезбеди оператору преносног система, купцу, произвођачу и снабдевачу приступ подацима;</p>	<p><i>Додати предложену текст, потребно је време да ОДС прилагоди и/или унапреди или инвестирају у софтверске пакете који би обезбедили ове податке.</i></p>	<p>Не прихвата се. није јасно на који члан се односи, односно члан 46. Нацрта закона не садржи тачку 27)</p>
18.	<p>Члан 52 2) ЦЕНЕ ПОМОЋНИХ УСЛУГА ИЗ ЧЛАНА 88. СТАВ 2. ТАЧКА 7) ОВОГ ЗАКОНА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;</p>	<p><i>Потребно је исправити позив на члан и став</i></p>	<p>Не прихвата се. правно техничка редакција</p>

19.	<p>Члан 136, став 1, тачка 11 Оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да донесе план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача;</p> <p>члан 136 став 6 План из става 1. тачка 11) овог члана садржи: анализу стања, годишњу динамику преузимања, замене и усаглашености мерних уређаја са прописаним захтевима, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја, са захтевима из техничких прописа и правила о раду дистрибутивног система, узимајући у обзир и потрошњу и ниво губитака електричне енергије у дистрибутивном систему.</p>	<p><i>БРИСАТИ</i> <i>Кроз прелазне одредбе (члан 111 Закона о изменама и допунама) преузимање мерних места је другачије дефинисано па је потребно брисати делове који су набројани у првој колони (неке само преформулисати) јер је план преузимања и све везано за њега изгубило смисао.</i></p>	<p>Не прихвата се.</p>
-----	---	---	-------------------------------

20.	<p>члан 136 став 7 Планом инвестиција у дистрибутивни систем из става 1. тачка 10) овог члана оператор дистрибутивног система ће предвидети потребна финансијска средства за извршење плана преузимања из става 1. тачка 11) овог члана.</p> <p>члан 136 став 11 У случају да се купац, односно произвођач противи преузимању мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја, оператор дистрибутивног система електричне енергије има право да исте замени или измести о свом трошку.</p> <p>члан 136 став 10 Оператор дистрибутивног система електричне енергије, приликом преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима купаца, односно произвођача има право да измести мерно место у складу са техничким условима утврђеним правилима о раду дистрибутивног система, а трошкове измештања сноси оператор дистрибутивног система.</p>	<p>БРИСАТИ <i>Кроз прелазне одредбе (члан 111 Закона о изменама и допунама) преузимање мерних места је другачије дефинисано па је потребно брисати делове који су набројани у првој колони (неке само преформулисати) јер је план преузимања и све везано за њега изгубило смисао.</i></p>	<p>Не прихвата се.</p>
-----	---	---	-------------------------------

21.	<p>Члан 136, став 1, тачка 27 Оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да ОБЕЗБЕДИ ПОДАТКЕ О ПОТРОШЊИ И ПРОИЗВОДЊИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ОСНОВУ ОЧИТАВАЊА БРОЈИЛА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ МЕТРОЛОШКЕ ЗАХТЕВЕ ИЛИ УТВРЂЕНИХ ПРОФИЛА ПОТРОШЊЕ ПАУШАЛНО У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ДО 15. ДАНА У МЕСЕЦУ ОБЕЗБЕДИ ПОДАТКЕ ЗА ПРЕТХОДНИ МЕСЕЦ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, КУПЦУ, ПРОИЗВОЂАЧУ И СНАБДЕВАЧУ ПРИСТУП ПОДАЦИМА; КОРИСНИКУ СИСТЕМА СА КОЈИМ ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ПРИСТУПУ СИСТЕМУ</p>	<p><i>потребно је прецизирати датум доставе података јер како је написано може се тумачити да је ОДС дужан током целог месеца да доставља податке корисницима система што није примењиво и не би доприносило квалитету рада ОДС.</i></p> <p><i>По предлогу ОДС би достављао податке на основу очитавања или паушално (процењене податке) што је у духу члана 197а и европске регулативе.</i></p> <p><i>Ова тема детаљно мора бити разрађена у Уредби о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом али је у Закону неопходно дефинисати на описани начин како би се у Уредби могло разрадити.</i></p> <p><i>Такође, измену закона мора пратити и измена Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије како би очитавање ређе од месечног било примењиво.</i></p>	<p>Не прихвата се. нема измене постојеће тачке 27)</p>
22.	<p>члан 136</p>	<p><i>допунити да ОДС мора да води евиденцију и активних купаца у складу са чланом 210д</i></p>	<p>Не прихвата се. обавеза успостављена чланом 210д</p>

23.	<p>члан 138а „Право на напредно бројило Ако анализа из члана 138. овог закона став 1. овог закона покаже да увођење напредног мерног система није исплативо или ако планом увођења напредних мерних система нису обухваћени сви крајњи купци, оператор дистрибутивног система дужан је да на захтев крајњег купца обезбеди и угради напредно бројило, УКОЛИКО ПОСТОЈЕ ТЕХНИЧКИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПРЕНОС ПОДАТАКА ОД НАПРЕДНОГ БРОЈИЛА ДО ЦЕНТРА УПРАВЉАЊА.</p>	<p><i>ОДС најчешће користи телекомуникационе услуге од провајдера истих, постоје локације где такве услуге нису доступне те из тог разлога ни ОДС неће бити у позицији да обезбеди даљинску комуникацију са напредним бројилом.</i></p>	<p>Не прихвата се. законом је дата могућност да ЕДС унапреди свој рад</p>
24.	<p>члан 138а „Право на напредно бројило Трошкове набавке и, уградње и ОЧИТАВАЊА напредног бројила из става 1. овог члана сноси подносилац захтева.</p>	<p><i>Како је већ напоменуто у коментару изнад, ОДС користи телекомуникационе услуге од одговарајућих провајдера под комерцијалним условима. Трошак преноса података такође мора бити укључен и поменуте трошкове.</i></p>	<p>Не прихвата се. Није предмет Нацрта закона, већ евентуално методологије, са напоменом да би то био додатни трошак за крајњег купца</p>
25.	<p>члан 138а „Право на напредно бројило Напредно бројило треба да задовољи интероперабилност и способност да пружи повезаност мерне инфраструктуре у реалном времену са системима за управљање енергијом купаца.</p>	<p><i>Брисати осенчени члан. Погледати коментар бр.12. ОДС скреће пажњу да напредна бројила не поседују „near real time“ комуникацију.</i></p>	<p>Не прихвата се. члан 21. став 1. под б) Директиве 944/2019</p>

26.	члан 139	<i>предлажемо допуну члана у смислу агрегатора – ставови 1 и 2 члана 189Б то прописују, помоћних услуга, енергетских заједница грађана, управљања потрошњом, пунионицама електричних возила и друго у складу са изменама и допунама закона о енергетици (кроз закон има доста тема које треба да буду обухваћене Правима о раду дистрибутивног система и све треба побројати у члану 139 како би се створио законски основ да се о тим темама пише у Правилима о раду)</i>	Не прихвата се. Предлог није прецизно наведен
27.	члан 146а ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА САРАЂУЈЕ НА НЕДИСКРИМИНАТОРНОЈ ОСНОВИ СА ФИЗИЧКИМ ЛИЦЕМ, ПРЕДУЗЕТНИКОМ ИЛИ ПРАВНИМ ЛИЦЕМ КОЈЕ ЈЕ ВЛАСНИК, РАЗВИЈА ИЛИ УПРАВЉА ПУЊАЧИМА ЗА ЕЛЕКТРИЧНА ВОЗИЛА, А У ВЕЗИ СА ЊИХОВИМ ПРИКЉУЧЕЊЕМ НА МРЕЖУ, ВОДЕЋИ РАЧУНА ДА НЕГАТИВИ ПОВРАТНИ УТИЦАЈ ПУЊАЧА НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ БУДЕ МИНИМАЛАН.	<i>Неопходно је уважити и предузетнике</i>	Не прихвата се. физичко лице обухвата и предузетника сагласно члану 83. Закона о привредним друштвима.
28.	члан 150	<i>Неопходно је дефинисати на који начин се одређује власник затвореног дистрибутивног система, као и како се утврђује основ да територијално надлежни оператор дистрибутивног система преузима улогу оператора система на територији затвореног дистрибутивног система</i>	Не прихвата се, наведени члан није предмет измене у Нацрту закона

29.	чланови 148-156	<i>потребно је прописати да оператор затвореног дистрибутивног система пре закључења уговора о приступу доставља оператору на чији је систем прикључен потврду о закљученом уговору о надокнади губитака и регулисаној балансној одговорности</i>	Не прихвата се. наведени члан није предмет измене у Нацрту закона
30.	члан 186	<i>Потребно је дефинисати да крајњи купац са уговором о откупу електричне енергије са физичком испоруком има обавезу да регулише приступ систему и балансну одговорност у складу са законом.</i>	Не прихвата се. у члану 186. извршене су корекције, кроз уговор о потпуном снабдевању за недостајуће количине електричне енергије уређена је балансна одговорност крајњег купца
31.	члан 190 став 3 У СЛУЧАЈУ ДА КРАЈЊИ КУПАЦ, КОГА СНАБДЕВА ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ, ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА МАЛОГ КУПЦА ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ЈЕ ДА СА ЊИМ РАСКИНЕ УГОВОР најкасније до 01. јуна	<i>Потребно је брисати реч „стицање“ јер гарантовани снабдевач раскида уговоре са малим купцима који су то били али су статус изгубили. Такође, неопходно је дефинисати рок за раскид уговора како овај процес не би трајао предуго.</i>	Прихвата се. извршена корекција, по питању рока

32.	<p>члан 195, став 1, тачка 7а КУПЦЕ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО, ПРЕ ОБУСТАВЕ, ОБАВЕСТИ О АЛТЕРНАТИВНИМ МЕРАМА КАО ШТО СУ ПЛАЋАЊЕ УНАПРЕД, ЕНЕРГЕТСКЕ КОНСУЛТАНТСКЕ УСЛУГЕ, АЛТЕРНАТИВНЕ ПЛАНОВЕ ПЛАЋАЊА, САВЕТЕ О УПРАВЉАЊУ ДУГОМ ИЛИ ИЗУЗЕЋА ОД ИСКЉУЧЕЊА И НЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ ДОДАТНИ ТРОШАК ЗА КУПЦЕ КОЈИ СЕ СУОЧАВАЈУ СА ОБУСТАВОМ ИСПОРУКЕ;</p>	<p><i>Предлаже се описивање алтернативних мера за плаћање итд.</i></p>	<p>Не прихвата се. то су пословне одлуке које треба енергетски субјект да припреми</p>
33.	<p>члан 210г став 3 АКТИВНИ КУПАЦ ПОДЛЕЖЕ ТАРИФНИМ СТАВОВИМА УТВРЂЕНИМ МЕТОДОЛОГИЈОМ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ ПРИСТУПА ПРЕНОСНОМ И ДИСТРИБУТИВНОМ СИСТЕМУ, А КОЈИ ОДРАЖАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈИ СУ ТРАНСПАРЕНТНИ И НЕДИСКРИМИНАТОРНИ, ПРИ ЧЕМУ СЕ ПОСЕБНО ОБРАЧУНАВА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОЈА СЕ ПРЕДАЈЕ У МРЕЖУ, ОДНОСНО ПРЕУЗИМА ИЗ МРЕЖЕ, ЧИМЕ СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ОДГОВАРАЈУЋИ И УРАВНОТЕЖЕН ДОПРИНОС РАСПОДЕЛИ УКУПНИХ ТРОШКОВА СИСТЕМА.</p>	<p><i>Предметно је не спроводљиво док се не уведе Г компонента у Методологију за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије на предлажемо измену. Уколико ипак треба спровести како је описано потребно је у Закону прецизирати на који начин обрачунати приступ систему за електричну енергију која се испоручи у дистрибутивни систем.</i></p>	<p>Не прихвата се. Наведено</p>

34.	<p>члан 210г став 4 У СЛУЧАЈУ ДА СЕ ОБРАЧУН ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КРАЈЊЕМ КУПЦУ НЕ ВРШИ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА, КРАЈЊИ КУПАЦ МОЖЕ ДА ЗАДРЖИ ПОСТОЈЕЋИ НАЧИН ОБРАЧУНА ИЛИ ДА ОДАБЕРЕ НАЧИН ОБРАЧУНА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА</p>	<p><i>нејасно – неопходно је дефинисати конкретне ситуације када му се обрачунава као крајњем купцу када на другачији начин</i></p>	<p>Не прихвата се. Коментар не садржи предлог</p>
35.	<p>210ђ став 11 ЕНЕРГЕТСКА ЗАЈЕДНИЦА ГРАЂАНА ЈЕ ОДГОВОРНА ЗА ОДСТУПАЊА КОЈА ПРОУЗРОКУЈЕ У СИСТЕМУ ДУЖНА ДА РЕГУЛИШЕ БАЛАНСНУ ОДГОВРНОСТ.</p>	<p><i>боље навести да уреди балансну одговорност у духу Закона о енергетици</i></p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
36.	<p>члан 214</p>	<p><i>допунити у складу са 146а и осталим одредбама закона 146а ПРИКЉУЧЕЊЕ ЈАВНО ДОСТУПНИХ И ПРИВАТНИХ МЕСТА ЗА ПУЊЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ УРЕЂУЈЕ СЕ ПРОПИСОМ ИЗ ЧЛАНА 214. ОВОГ ЗАКОНА И ПРАВИЛИМА О РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА.</i></p> <p><i>кроз закон има доста тема које треба да буду обухваћене Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом и све треба побројати у члану 214 како би се створио законски основ да се о тим темама пише у Уредби</i></p>	<p>Не прихвата се. наведено у члану 146а став 2, као и члану 214. став 1. тачка .</p>

37.	390 став 2	<i>новододата казнена одредба је престога за ОДС с обзиром на обим његовог посла. Предлаже се или продужење рока за обуставу на 15 дана или ограничење броја захтева које снабдевач може поднети ОДС за обуставу осим тога, у неким случајевима обуставу није могуће извршити, нпр. у случају привремене мере суда или услед техничке немогућности уколико се ради о заједничком воду итд.</i>	Не прихвата се. није оправдан предлог, сврха је да ОДС спроводи закон у задатим роовима
-----	-------------------	--	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		ЕПС АД Снежана Стојановић, шеф службе за ИМС и БЗР, Огранак ЕПС Снабдевање Snezana.stojanovic@eps.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Физичко лице које не спада у категорију домаћинства (власници локала) по Закону о енергетици немају право на гарантовано снабдевање.</p> <p>Ова категорија купаца кроз законску регулативу није препозната у Гарантованом снабдевању, што значи да мора да буде на комерцијалном снабдевању.</p>	<p>На гарантовано снабдевање имају право мали купци (микро и мала предузећа и предузетници по новом предлогу закона).</p> <p>Ова група купаца није препозната ни у категорији малих купаца. Најчешће су то власници локала који нису издати (пошто уколико су издати, купац може да уговори гарантовано снабдевање уколико спада у категорију малих купаца).</p> <p>Потрошња ее на оваквим местима мерења је незнатна.</p> <p>Из угла комерцијалног снабдевача уколико се не троши ее на мерном месту (локал није издат), снабдевач не остварује никакву зараду, чак и има трошак издавања рачуна. (комерцијални снабдевач остварује зараду само за утрошену ее)</p> <p>Број оваквих купаца- мерних места је цц 80.000</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>уопштен коментар, није дат конкретан предлог</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Удружење Обновљиви извори енергије Србије Булевар Зорана Ђинђића 73, 11070 Нови Београд office@oie.rs
--	--

Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
<p>1. Члан 46 (Члан 117. важећег Закона), претпоследњи став (став 8)</p> <p>Претпоследњим ставом уводи се могућност условљавања прикључења изградњом недостајуће инфраструктуре. Будући да је оправданост увођења оперативних ограничења већ предмет оцене основаности од стране Агенције, сматрамо да би било целисходно да и услов изградње недостајуће инфраструктуре буде такође предмет оцене од стране Агенције.</p> <p>Додатно, сматрамо да је потребно проверити да ли се ова одредба заиста односи на одредбе става 6 и 8 овог члана, или је навођење погрешно и уместо „Одредбама ст. 6. и 8. овог члана...” би требало да стоји „Одредбама ст. 5. и 7. овог члана...”.</p>	<p>Није најјасније којим механизмом АЕРС може да провери да ли су оперативна ограничења одговарајућа, али са друге стране, уколико АЕРС има капацитет и техничку обученост да спроводи проверу оперативних ограничења, става смо да свакако може да спроводи проверу и даје сагласност на овим недостајуће инфраструктуре узимајући у обзир да поред оперативних ограничења управо недостајућа инфраструктура може обликовати, дефинисати и ограничити реализацију појединих пројеката.</p> <p>Проверити да ли је дошло до омашке при навођењу броја ставова, јер се чини да је у питању грешка и да се ова одредба односи на ставове 5 и 7 овог члана, а не на ставове 6 и 8 како је наведено.</p>	<p>Делимично се прихвата. Сагласно члану 118. став 7. о изградњи недостајуће инфраструктуре закључује се уговор, тако да нема надлежности АЕРС у том погледу</p> <p>Прихвата се. извршена корекција</p>

2.	<p>Члан 47 (Члан 118. важећег Закона)</p> <p>Предлог је да се униформише и изједначи улога ОПС и подносиоца захтева за изградњу прикључка, заједничког прикључка и недостајуће инфраструктуре. Остаје нејасно зашто је одредбом става 2 прописано да ОПС по правилу гради прикључак/заједнички прикључак, док је недостајућа инфраструктура на овом месту изостављена?</p>	<p>Поређењем првог, другог и четвртог става закључује се да је ОПС инвеститор изградње прикључка, заједничког прикључка и недостајуће инфраструктуре. Оператор преносног система гради прикључак и заједнички прикључак о трошку подносиоца захтева, док недостајућу инфраструктуру гради искључиво подносилац захтева (о свом трошку). Није јасно зашто је недостајућа инфраструктура регулисана на другачији начин од прикључка и заједничког прикључка, а сматрамо да је већ сада потребно навести да је у сваком од ова три случаја подносилац захтева Финансијер.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Изградња недостајуће инфраструктуре је предуслов за прикључење инвеститора</p>
3.	<p>Члан 47 (Члан 118. важећег Закона), претпоследњи став (став 10)</p> <p>Остаје нејасно шта се дешава уколико број захтева буде смањен у мери да утиче на начин прикључења, односно шта се дешава са у том тренутку већ издатим техничким условима? Да ли овај став заправо дефинише могућност комплетне промене прикључка, али са оперативним ограничењима? Да ли ће банкарска гаранција бити одговарајућа уколико дође до значајнијих промена по питању прикључка?</p>	<p>Поздрављамо увођење могућности ревизије Студије. Ипак, наведени став се чини недовољно јасним, односно оставља простор за спорне ситуације које могу проистећи из ревизије студије, па се чини да је потребно детаљније сагледати потенцијалне последице ревизије Студије и јасно дефинисати како поступати у одговарајућим случајевима.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршене корекције у члану 55 (118 став 10.) и члану 123. ст.13 и 14</p>

4.	<p>Члан 57 (Члан 141. важећег Закона), став 7</p> <p>Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ОПС је јасно дефинисао вредност банкарске гаранције, као и услове на основу којих ће наплатити исту, док то није случај са ОДС-ом.</p>	<p>Наведена Уредба би требало да буде измењена и допуњена на начин да се прецизирају неопходне активности на реализацији пројеката прикључења, укључујући и дефинисање вредности банкарске гаранције, као и услова за наплату исте.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Чланом 126. Нацрта закона прописано је да ће се пропис из члана 214. усагласити са одредбама овог закона у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона</p>
5.	<p>Члан 110, став 1</p> <p>Предлажемо да се став 1 измени на начин да гласи:</p> <p><i>„Одобрења за прикључење на преносни систем која су издата до дана ступања на снагу овог закона, важе до истека рока на који су издата и могу се на захтев имаоца одобрења продужити највише за две године. <u>Уколико се, у оквиру тако продуженог рока, постигне изграђеност објекта у конструктивном смислу а у складу са законом који уређује област грађења, рок важења одобрења за прикључење ће се, на захтев имаоца одобрења, додатно продужити за још две године.</u>“</i></p>	<p>Рок од две године предвиђен тренутном верзијом става 1 није довољан да се у потпуности оконча изградња објекта који су у фази припреме или почетка изградње. Могућност додатног продужетка овог рока, у случају постизања изграђености објекта у конструктивном смислу у међувремену, додатно би стимулисала инвеститоре.</p> <p>На овај начин би се извршила диференцијација између пројеката који не напредују и оних који су већ у изградњи и где су уложена значајна финансијска средства.</p> <p>Имајући у виду да је за инвеститоре обесхрабрујуће да постоји ризик од истека одобрења за прикључење пред крај градње, а након великих улагања, додатни рок у овој фази би гарантовао успешно прикључење завршеног објекта.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Извршена корекција у члану 123. Нацрта закона</p>

<p>6.</p>	<p>Члан 110, став 2 и 3</p> <p>Ставови 2 и 3 уносе значајне ризике за инвеститоре који поседују студије прикључења за које су захтеви предати пре 30. априла 2021. године, а који још увек нису добили одобрење за прикључење.</p> <p>Оваквим решењем нарушава се постојећи поступак прикључења на мрежу увођењем нових рокова који утичу на важење студија прикључења будући да студија прикључења престаје да важи уколико се одобрење за прикључење не добије у остављеном року.</p>	<p>Разумемо да је намера да се оптимизује поступак и обезбеди ефикасан ток пројеката, мада се законодавном изменом из става 2 и 3 уводи значајан степен несигурности по инвеститоре, што не иде у корист позитивном окружењу за инвестиције:</p> <p>1. Непοштовање правних стандарда ЕУ у погледу ретроактивне примене закона</p> <p>Оваквим решењем се нарушава основно начело правне сигурности које штите и правни оквир Европске уније и Европска конвенција о Разумемо да је намера да се оптимизује поступак и обезбеди ефикасан ток пројеката, мада се законодавном изменом из става 2 и 3 уводи значајан степен несигурности по инвеститоре, што не иде у корист позитивном окружењу за инвестиције:</p> <p>1. Непοштовање правних стандарда ЕУ у погледу ретроактивне примене закона</p> <p>Оваквим решењем се нарушава основно начело правне сигурности које штите и правни оквир Европске уније и Европска конвенција о људским правима (ЕКЉП), чија је Србија потписница. Ретроактивна примена правила о прикључењу на мрежу на текуће енергетске инвестиције нарушава предвидљивост и стабилност на коју се инвеститори ослањају.</p> <p>2. Несигурност и временско ограничење: Законом се намеће строго дефинисан рок од две године за добијање одобрења за прикључење, што је документ који се добија након што су издате локацијска/е дозвола/е и грађевинска/е дозвола/е. Ово оставља кратак рок за развој пројеката и исходавање дозвола, а који често зависе од чинилаца ван контроле и утицаја инвеститора, попут регулаторних кашњења и кашњења у добијању локацијских дозвола и урбанистичких дозвола. Како би се стекао услов за увођење додатних рокова у регулаторни поступак за прикључење на мрежу, потребно је решити наведена питања и проблеме који се јављају у пракси.</p> <p>3. Ризик напуштања пројеката: Ако није у могућности да обезбеди одобрење за прикључење у прописаном временском оквиру, постоји ризик да инвеститор изгуби сав напредак остварен у поступку прикључења. Изгледи започињања поступка испочетка у складу са Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом из 2023. године, са додатним трошковима и одређивањем банкарских гаранција, обесхрабриће потенцијалне инвеститоре да уложе додатне ресурсе у пројекте у Србији.</p> <p>4. Негативан утицај на стране инвестиције:</p> <p>Постоји ризик да овакве законодавне промене имају негативан ефекат, односно ефекат одвраћања за стране инвеститоре. Одлуке о улагању често се заснивају на темељним проценама ризика, а свака неизвесност у регулаторном окружењу може да преусмери одлуке о улагању у друге регионе са повољнијим и предвидљивијим условима (већом правном сигурношћу). Србија може да изгуби стране директне инвестиције (СДИ) у енергетском сектору, које су од кључне важности за енергетску транзицију и економски раст земље.</p>	<p>Делимично се прихвата. Извршена корекција у члану 123. Нацрта закона</p>
-----------	---	---	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Српска православна црква-Патријаршија српска Краља Петра бр. 5 11000 Београд	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>У члану 2. под тачком 68 иза реченице „ Мали купци електричне енергије су микропредузећа, мала предузећа и предузетници који испуњавају критеријуме за разврставање у микро и мала предузећа, у складу са законом којим се уређује рачуноводство”, уместо тачке иза речи „рачуноводство” дода запета и текст „као и традиционалне цркве и верске заједнице дефинисане законом којим се регулише правни положај цркава и верских заједница.” Предлог пречишћеног текста измењене тачке 68. треба да гласи: „Мали купци електричне енергије су микропредузећа, мала предузећа и предузетници који испуњавају критеријуме за разврставање у микро и мала предузећа, у складу са законом којим се уређује рачуноводство, као и традиционалне цркве и верске заједнице дефинисане законом којим се регулише правни положај цркава и верских заједница”.</p>	<p>Сматрамо за потребно да законодавац у складу са системским позитивним прописима којима се регулише правни положај цркава и верских заједница у Републици Србији (Закон о црквеним и верским заједницама, Правилник о садржини и начину вођења регистра цркава и верских заједница) уважи особености Српске православне цркве и јединица у њеном саставу као правна лица sui generis. Наиме, ради се о непрофитним јединицама са искључиво верском делатношћу на који се примењује Закон о црквама и верским заједницама. Дакле, ради се о традиционалној хришћанској организацији која ни у ком случају, због своје делатности, не може дефинисати као комерцијални потрошач електричне енергије у Републици Србији.</p> <p>Српској православној цркви и јединицама у њеном саставу може се нанети значајна материјална штета, те проузроковати озбиљније поремећаје у свакодневном раду и обављању црквене мисије, уколико оваква решења из још увек актуелног Закона о енергетици остану на снази.</p> <p>Молба је да министарство уважи достављени предлог за допуну Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици, како би се у наредном периоду закључили одговарајући споразум о гарантованом снабдевању електричном енергијом са традиционалним црквеним и верским заједницама, као малим купцима.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција у члану 190. став 1</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Милан Николић	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Предлог измене и допуне у члану 110. став 2. Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици: Услови за пројектовање и прикључење које је издао оператора дистрибутивног система на основу захтева поднетог до ступања на снагу овог захтева важе до истека рока на који су издата и не могу се продужити ЈЕДНОМ И НАЈВИШЕ ЗА ДВЕ ГОДИНЕ. Уколико ималац услова за пројектовање и прикључење има локацијске услове ИЛИ ИХ ПРИБАВИ У РОКУ ВАЖЕЊА УСЛОВА ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ, услови за пројектовање и прикључење важе у року важења локацијских услова.</p> <p>Легенда: ☐ прецртана слова – текст који се брише ☐ ВЕЛИКА СЛОВА – текст који се додаје</p>	<p>Одредбом члана 110. Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици, прописани су случајеви са ретроактивним дејством аката који су издати у поступцима прикључења електрана на преносни и дистрибутивни систем.</p> <p>Имајући у виду дејство ове одредбе која укида или ограничава већ раније стечена права, потребно је да се инвеститорима који су били активни у коришћењу својих права, омогући да своје пројекте заврше у прописаним роковима. У том смислу, предлаже се измена и допуна члана 110. став</p> <p>5 у делу који се односи на прикључења на дистрибутивни систем и то тако што би се омогућило продужење издатих услова за пројектовање и прикључење и прецизирала ова норма у делу који се односи на ситуација важења УПП када су издати локацијски услови Наиме, потребно је да се омогући да УПП важи до истека локацијских услова и у случају када ималац УПП прибави локацијске услове у току важења УПП. Како је ова норма написана, може се тумачити да се иста односи само на случај када је ималац УПП прибавио локацијске услове пре ступања на снагу ових измена и допуна Закона о енергетици, што би потпуно ставило у неравноправни положај оне инвеститоре који користећи своја права, прибаве локацијске услове у току важења УПП, а по ступању на снагу Измена и допуна Закона о енергетици.</p>	<p>Делимично се прихвата. Извршена корекција у члану 123. а у вези са чланом 141. ст.10. и 11.</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Др Радмило Савић, дипл.маш.инж. radmilo.savic011@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>ДОПУНИТИ</p> <p>Члан 2. Алинеја 64): <i>купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије и/или топлотне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична и/или топлотна енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне и/или топлотне енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;</i></p>	<p>У Србији већ постоје правна лица која производе топлотну енергију из ОИЕ за сопствене потребе и имају периодично значајне вишкове, а повезани су на даљински систем грејања и испоруке потрошне топле воде. Ови правни субјекти нису регистровани као произвођачи топлотне енергије, те као такви тренутно не могу уговорити и продати своје вишкове јер не постоји законски основ.</p> <p>ПРИМЕР: Основна школа је уградила соларне панеле и производи током зимског периода део топлотне енергије за сопствене потребе. Највећа производња је током летњег периода, када школа нема сопствену потрошњу, а прикључена је на систем ДГ и може предати значајне количине ове енергије која би се даље дистрибуирала другим корисницима (физички и/или правним лицима у непосредној близини). На овај начин школа може остварити значајне приходе и умањити годишњи рачун за топлотну енергију, а систем даљинског грејања би смањио потрошњу фосилног горива.</p> <p>Ово се уклапа и у ЕУ стратегију за системе даљинског грејања, по којој треба преузети све расположиве вишкове ове врсте енергије из привреде или било којих правних / физичких лица (маркети, тржни центри, рачунски центри итд).</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Измене закона о енергетици се не односе на област топлотне енергије имајући у виду да ће се припремити посебан Закон о топлотној енергији којим ће се регулисати ова област.</p>

2.	На месту где је то погодно, једним чланом створити формално правне услове да се посебним правилником или другим актом детаљно уради могућност продаје топлотне енергије даљинским системима грајања или другим правним субјектима.	Стварање правног основа за предају и продају вишкова топлотне енергије системима даљинског грејања или другим правним/физичким лицима.	Не прихвата се. Измене закона о енергетици се не односе на област топлотне енергије имајући у виду да ће се припремити посебан Закон о топлотној енергији којим ће се регулисати ова област.
----	--	--	--

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Petar Vasiljević – Beogradske elektrane Mail:pevasiljevic@gmail.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Министарство обавља следеће послове: Тачка 9 9) Врши анализу потенцијалних локација за изградњу нуклеарног објекта за производњу електричне енергије, објекта за претварање отпадне топлоте хлађења реактора у топлотну енергију којом би се грејали и /или хладили градови и помоћних објекта, укључујући сигурносне и безбедносне услове и захтеве, као и захтеве у односу на заштиту животне средине.</p>	<p>У процесу производње електричне енергије у нуклеарним електранама ослобађа се велика количина топлотне енергије из процеса хлађења реактора. Претварањем те отпадне топлоте у топлотну енергију ствара се могућност за грејање и хлађење градова који се налазе у близини.</p> <p>Ефикасност производње електричне енергије у том случају подиже се за 20-30 % и сигурно прелази 50%(без тог ефикасност мах.износи 38 %).</p> <p>Овим поступком искоришћења отпадне топлоте стичу се значајни бенефити, енергетски и економски при изградњи нуклеарних електрана.</p>	<p>Не прихвата се. У оквиру анализе потенцијалних локација за изградњу нуклеарног објекта треба узети у обзир и могућност коришћења отпадне топлоте и није потребно разматрати део система нуклеарне електране, јер је коришћење отпадне топлоте део техничког решења. У том смислу сматрамо да је уметнути део реченице сувишан</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Акционарско друштво „Електропривреда Србије, Београд eps@eps.rs kabinet@eps.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply

1.	<p>ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА, ЧЛАН 2. СТАВ 1. ТАЧКА 68) 68) МАЛИ КУПЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СУ МИКРОПРЕДУЗЕЋА, МАЛА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ У МИКРО И МАЛА ПРЕДУЗЕЋА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАЧУНОВОДСТВО.</p>	<p>Дефиниција малог купца дата на овај начин неће допринети благовременом формирању листе малих купаца, а што је обавеза ЕПС АД, имајући у виду да се статус малог купца утврђује тек након објављивања финансијског извештаја за претходну календарску годину (половином текуће године за претходну годину).</p> <p>Стога техничко ограничење које је било прописано - објекти напона нижег од 1kW, уз услов потрошње у претходној календарској години до 30.000 kWh, су битне величине на основу којих је било могуће утврдити листу малих купаца, а везујући се за тренутак закључења уговора (купац се не јавља за закључење уговора у тренутку објављивања финансијског извештаја, када је једино на новопредложени начин могуће утврдити статус).</p> <p>Обавеза сачињавања листе малих купаца по важећем закону је обавеза Оператора дистрибутивног система, па је Оператор дистрибутивног система обавезан да о испуњењу статуса обавести малог купца и гарантованог снабдевача.</p> <p>Значи, обавеза сачињавања листе малих купаца је овим текстом закона наметнута гарантованом снабдевачу (члан 190, став 3), за шта не постоји објективан разлог. Брисањем техничких ограничења из појма малог купца отвара се простор за злоупотребе, а имајући у виду немогућност благовременог утврђивања статуса, да се електрична енергија неограничено троши по цени коју регулише Агенција за енергетику (право на гарантовано снабдевање имају само домаћинства и мали купци), а која је значајно нижа од цене на тржишту електричне енергије.</p> <p>Стога, овако одређено значење појма малог купца имаће последице на пословање ЕПС АД, као гарантованог снабдевача.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Чланом 5, Директиве 944 је предвиђени да Уговорне стране могу да примењују интервенције у одређивању цена за снабдевање електричном енергијом за купце у домаћинствима и микро предузећа.</p> <p>У дефиницији исте уредбе је дато да су микро предузећа она која запошљавају до 10 лица и годишњи биланс стања не прелази 2 милиона евра.</p> <p>Имајући у виду потребу за ефикасним спровођењем ове уредбе и укључивањем свих учесника на тржишту у примену, наш предлог је да се уместо поменутог појма микро предузећа, користи појам Мали купац, који ће обухватити:</p> <p>а) правна лица предузетнике који се у Србији, по Закону о рачуноводству сврставају у микропредузећа по следећим критеријумима:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) просечан број запослених: 10; 2) пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности; 3) вредност укупне активе на датум биланса 350.000 евра у динарској противвредности. <p>б) правна лица и предузетнике који се у Србији, по Закону о рачуноводству сврставају у микропредузећа по следећим критеријумима:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) просечан број запослених: 50; 2) пословни приход 8.000.000 евра у динарској противвредности; 3) вредност укупне активе на датум биланса 4.000.000 евра у динарској противвредности. <p>Имајући у виду да је годишњи биланс стања код микро предузећа до 350.000 евра, а да је у дефиницији из Уредбе 944 тај критеријум на нивоу 2 милиона евра, сматрамо да је неопходно да у групу правних лица која би имала могућност интервенције путем статуса на гарантованом снабдевању, буду укључена и мала правна лица која испуњавају горе наведене критеријуме. Посебно би нагласили да је у Србији група предузећа која се воде као мала правна лица практично најрањивија у Србији – довољно су порасли да због фиксних трошкова тешко подносе промене у цени електричне енергије и тиме угрожавају своје пословање, радна места, а тиме и своје запослене, а са друге стране сматрамо да овај сектор у Србији има највиши потенцијал да расте и одржава стабилност привреде.</p> <p>Такође, напоменули би да је након неколико раста цена електричне енергије у Србији за купце на гарантованом снабдевању, просечна цена врло близу тржишне и да у складу са тарифним системом које се примењује на гарантованом снабдевању за потрошаче који троше преко 3.300 kWh месечно, цена на гарантованом снабдевању виша него тржишна коју доминантни снабдевач сада нуди на тржишту за комерцијално снабдевање. Одавде произилази да уколико би и било већих потрошача на гарантованом снабдевању да би они имали потребу да сами пређу на комерцијално, тј. да не користе статус на гарантованом снабдевању.</p>
2.	<p>ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА, ЧЛАН 2. СТАВ 1. ТАЧКА 70) МАЛО ПРЕДУЗЕЊЕ ЈЕ ПРЕДУЗЕЊЕ КОЈЕ ЈЕ РАЗВРСТАНО КАО МАЛО У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАЧУНОВОДСТВО.</p>	<p>Образложење дато уз значење појма мали купци.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Одговор дат у тачки 1.</p>

3.	<p>ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗРАЗА, ЧЛАН 2. СТАВ 1. ТАЧКА 77) 77) МИКРОПРЕДУЗЕЊЕ ЈЕ ПРЕДУЗЕЊЕ КОЈЕ ЈЕ РАЗВРСТАНО КАО МИКРОПРЕДУЗЕЊЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАЧУНОВОДСТВО.</p>	<p>Образложење дато уз значење појма мали купци.</p>	<p>Не прихвата се. Одговор дат у тачки 1.</p>
4.	<p>Члан 11б ПРОЦЕНА РИЗИКА ЧЛАН 11Б. МИНИСТАРСТВО ОБЕЗБЕЂУЈЕ ДА СЕ СВИ РЕЛЕВАНТНИ РИЗИЦИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СИГУРНОСТ СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ ПРОЦЕНЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ. ПРИЛИКОМ ПРОЦЕНЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, МИНИСТАРСТВО САРАЂУЈЕ СА ЕНЕРГЕТСКИМ СУБЈЕКТИМА ИЗ ЧЛАНА 11А СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА, ENTSO-Е, РЕГИОНАЛНИМ КООРДИНАЦИОНИМ ЦЕНТРИМА И ДРУГИМ РЕЛЕВАНТНИМ СТРАНАМА ПО ПОТРЕБИ, У СКЛАДУ СА ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИЗЛАЗЕ ИЗ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА.</p>	<p>Пре овог члана додати нови члан којим би се <u>утврдили и описали сви ризици</u> на националној основи у односу на власништво над инфраструктуром која је важна за сигурност снабдевања електричном енергијом, а што је прописано тачком 14) Уредба (ЕУ) 2019/941).</p> <p>Неопходно је допунити овај члан и прецизирати на који начин Министарство обезбеђује да се сви релевантни ризици процене, при чему је неопходно имати у виду и чл. 15. и 16. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.</p>	<p>Не прихвата се. Ризици су наведени у члану 11в став 3 тач. 1)-3)</p>

5.	<p>ПЛАН СПРЕМНОСТИ НА РИЗИКЕ ЧЛАН 11Г. ПЛАН СПРЕМНОСТИ НА РИЗИК СЕ ИЗРАЂУЈЕ НА ОСНОВУ ИДЕНТИФИКОВАНИХ РЕГИОНАЛНИХ И НАЦИОНАЛНИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ КРИЗНИХ СЦЕНАРИЈА ИЗ ЧЛАНА 11В ОВОГ ЗАКОНА НАКОН СПРОВЕДЕНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ОПЕРАТОРОМ ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, РЕЛЕВАНТНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА ИЛИ ЊИХОВИМ ТЕЛИМА ЗА ТРГОВИНУ, ЕНЕРГЕТСКИМ СУБЈЕКТИМА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА, И РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА КОЈЕ ЗАСТУПАЈУ ИНТЕРЕСЕ ИНДУСТРИЈСКИХ И НЕИНДУСТРИЈСКИХ КУПАЦА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.</p>	<p>Неопходно усагласити са плановима предвиђеним Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (Службени гласник РС“, број 87/18) и Уредбом о садржају, начину израде и оабавезама субјеката у вези са израдом процене ризика од катастрова и планова заштите и спасавања („Службени гласник РС“, број 102/20) - план процене ризика од катастрофа и план заштите и спасавања.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>У поступку припреме Плана спремности на ризике МРЕ ће обавити консултације са Министарством надлежним за примену прописа на које је указано, а у поступку слања на усвајање прибавити и њихово званично мишљење</p>
6.	<p>РАНО УПОЗОРЕЊЕ И ПРОГЛАШЕЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ КРИЗЕ</p> <p>ЧЛАН 11Б.</p> <p>У СЛУЧАЈУ КАДА СЕЗОНСКА ПРОЦЕНА АДЕКВАТНОСТИ ИЛИ ДРУГИ КВАЛИФИКОВАНИ ИЗВОР ДАЈУ КОНКРЕТНЕ, ОЗБИЉНЕ И ПОУЗДАНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ДА МОЖЕ ДОЋИ ДО ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ КРИЗЕ, МИНИСТАРСТВО ЈЕ ДУЖНО ДА БЕЗ ОДЛАГАЊА ИЗДА РАНО УПОЗОРЕЊЕ НА МОГУЋУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ КРИЗУ И ОБАВЕСТИ НАДЛЕЖНО ТЕЛО САГЛАСНО ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИЗИЛАЗЕ ИЗ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА И НАДЛЕЖНЕ ОРГАНЕ У РЕГИОНУ.</p>	<p>1. Прецизирати да се рано упозорење доставља доставља Секретаријату Енергетске заједнице и Координационој групи за сигурност снабдевања, већ дато образложење.</p> <p>Допунити навођењем да се односи на надлежне органа држава чланица ЕЗ, а ако нису у истом региону надлежним органима директно повезаних надлежних органа држава чланица ЕЗ.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>1. Извршена корекција</p> <p>2. Делимично допуњено, додата реч истом испред речи у региону</p>

7.	<p>ЈАВНА УСЛУГА ЧЛАН 12.</p> <p>ЕНЕРГЕТСКОМ СУБЈЕКТУ КОЈИ ПОСЕДУЈЕ ЛИЦЕНЦУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ, МОЖЕ СЕ УВЕСТИ ОБАВЕЗА ПРУЖАЊА ЈАВНЕ УСЛУГЕ КОЈА ЋЕ ОБЕЗБЕДИТИ СИГУРНОСТ СНАБДЕВАЊА, РЕДОВНОСТ, КВАЛИТЕТ И ЦЕНУ СНАБДЕВАЊА, ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ, УПОТРЕБУ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА И ЗАШТИТУ КЛИМЕ. ОБАВЕЗЕ ПРУЖАЊА ЈАВНЕ УСЛУГЕ МОРАЈУ БИТИ ЈАСНО ДЕФИНИСАНЕ, ТРАНСПАРЕНТНЕ, НЕДИСКРИМИНАТОРНЕ, ПРОВЕРЉИВЕ, ВРЕМЕНСКИ ОГРАНИЧЕНЕ, МОРАЈУ ГАРАНТОВАТИ РАВНОПРАВНОСТ ЕНЕРГЕТСКИХ СУБЈЕКТА У ПРУЖАЊУ ЈАВНИХ УСЛУГА И НЕ МОГУ УТИЦАТИ НА ОТВАРАЊЕ ТРЖИШТА. АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА СА ПРЕДСТАВНИЦИМА УДРУЖЕЊА ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА СПРОВОДИ КОНСУЛТАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ДОНОШЕЊЕМ ОДЛУКЕ О ИЗНОСУ ТАРИФНИХ СТАВОВА ЗА ПОЈЕДИНЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ КОЈЕ СЕ ОБАВЉАЈУ КАО ЈАВНА УСЛУГА.</p>	<p>Неопходно је поново размотрити појам јавне услуге, имајући у виду да он не одговара садржински појму „public service“ који се користи у Директиви 2019/944 члан 9.2 (јавну услугу пружа непрофитна организација).</p> <p>Напомињемо да је у нашем правном систему делатност јавних служби уређена посебним законом.</p> <p>Овај члан допунити ставом којим ће се уредити питање информисања, односно обавештавања Енергетске заједнице о питањима која су везана за извештавање о мерама за испуњавање обавеза везаних за јавне услуге и роковима везаним за испуњавање ове обавезе (члан 9. 4. Директиве).</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Биће предмет преиспитивања у наредним изменама закона</p>
----	--	--	--

8.	<p>СТРАТЕШКИ ЕНЕРГЕТСКИ ПРОЈЕКТИ ЧЛАН 37А СТРАТЕШКИ ЕНЕРГЕТСКИ ПРОЈЕКТИ МОГУ БИТИ:</p> <p>1) НАДЗЕМНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ВОДОВИ, НАПОНА 220KV И ВИШЕ, ПОДЗЕМНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ВОДОВИ НАПОНА 110KV И ВИШЕ, СА ПРАТЕЋОМ ОПРЕМОМ ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈАМА КОЈИМА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ БЕЗБЕДНО И ЕФИКАСНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАВЕДЕНИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ВОДОВА, УКЉУЧУЈУЋИ СИСТЕМЕ ЗАШТИТЕ, НАДЗОРА И КОНТРОЛЕ НА СВИМ НАПОНСКИМ НИВОИМА И ТРАНСФОРМАТОРСКИМ СТАНИЦАМА;</p> <p>2) ОБЈЕКТИ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ПОЈЕДИНАЧНОМ ИЛИ ЗБИРНОМ ОБЛИКУ, КОЈИ СЕ КОРИСТЕ ЗА ТРАЈНО ИЛИ ПРИВРЕМЕНО СКЛАДИШТЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ У НАДЗЕМНОЈ ИЛИ ПОДЗЕМНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ ИЛИ ГЕОЛОШКИМ ЛОКАЦИЈАМА, ПОД УСЛОВОМ ДА СУ ДИРЕКТНО ПОВЕЗАНИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ВОДОВЕ ПРОЈЕКТОВАНЕ ЗА НАПОН ОД 110 KV ИЛИ ВИШЕ СА ПРАТЕЋОМ ОПРЕМОМ ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈАМА КОЈИМА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ БЕЗБЕДНО И ЕФИКАСНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАВЕДЕНИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ВОДОВА, УКЉУЧУЈУЋИ СИСТЕМЕ ЗАШТИТЕ, НАДЗОРА И КОНТРОЛЕ НА СВИМ НАПОНСКИМ НИВОИМА И ТРАНСФОРМАТОРСКИМ СТАНИЦАМА;</p> <p>3) ПАМЕТНЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ МРЕЖЕ: ОПРЕМА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ, ДИГИТАЛНИ СИСТЕМИ И КОМПОНЕНТЕ КОЈЕ ИНТЕГРИШУ ИНФОРМАЦИОНЕ И КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ (ИКТ), ПРЕКО ОПЕРАТИВНИХ ДИГИТАЛНИХ ПЛАТФОРМИ, КОНТРОЛНИХ СИСТЕМА И СЕНЗОРСКИХ ТЕХНОЛОГИЈА, КАКО НА НИВОУ ПРЕНОСА, ТАКО И НА НИВОУ ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, СА ЦИЉЕМ ДА СЕ ОБЕЗБЕДИ ЕФИКАСНИЈА И ИНТЕЛИГЕНТНИЈА МРЕЖА ЗА ПРЕНОС И ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПОВЕЋАН КАПАЦИТЕТ ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ НОВИХ ОБЛИКА ПРОИЗВОДЊЕ, СКЛАДИШТЕЊА И ПОТРОШЊЕ ЕНЕРГИЈЕ И</p>	<p>У ставу 1. тачка 1) додати нову тачку 2) која гласи: „ (2) енергетски објекти за производњу електричне енергије (електрана) из обновљивих извора енергије који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије и за достизање дефинисаних националних циљева“.</p> <p>Влада Републике Србије је на основу објављеног јавног позива за стратешког партнера за изградњу фотонапонских постројења изабрала стратешког партнера и из ког разлога се предлаже допуна овог члана.</p>	<p>Не прихвата се. није у складу са ПРИЛОГОМ II Уредбе 2022/869</p>
----	--	--	--

9.	<p>Члан 51. Агенција доноси правила:</p> <p>1) о промени снабдевача И АГРЕГАТОРА;</p> <p>2) о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисања квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;</p> <p>2а) о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса.</p>	<p>Додати у ставу 1. у тачки 1) иза речи: снабдевача“, речи: „колективној промени снабдевача“ (члан 12.5. Директиве).</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>
----	---	---	---

<p>10.</p>	<p>Члан 53.</p> <p>Агенција даје сагласност на: 1) правила о раду преносног система електричне енергије; 2) правила за расподелу преносних капацитета између зона трговања; 3) процедуру за прикључење објеката на преносни систем; 3а) правила за прикључење објекта на преносни систем; 4) правила о раду транспортног система природног гаса; 5) правила о раду дистрибутивног система електричне енергије; 6) правила о раду дистрибутивног система природног гаса; 7) правила о раду система за транспорт нафте нафтоводима; 8) правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводима; 9) правила о раду тржишта електричне енергије; 10) правила о објављивању кључних тржишних података; 11) правила о раду система за складиштење природног гаса; 12) план развоја преносног система електричне енергије, са планом инвестиција; 13) план развоја дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција; 13а) план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача; 14) план развоја система за транспорт природног гаса са планом инвестиција; 14а) план развоја система за дистрибуцију природног гаса, са планом инвестиција; 15) план развоја система за транспорт нафте нафтоводима са планом инвестиција; 15а) план развоја система за транспорт деривата нафте продуктоводима, са планом инвестиција; 16) програм усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања из чл. 132. и 280. овог закона; 17) - брисана - 18) акт оператора преносног, транспортног и дистрибутивног система о ценама нестандартних услуга, у року од 30 дана од дана пријема предлога ценовника; 19) методологију коју доноси субјект коме је актом из члана 167. и 288. овог закона одобрено изузеће од примене регулисаних цена приступа преносном систему електричне енергије, транспортном систему природног гаса и система за складиштење природног гаса; 20) акт оператора дистрибутивног система природног гаса којим се утврђује висина трошкова прикључења типским прикључцима у складу са методологијом из члана 50. став 1. тачка 12) овог закона; 21) правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности.</p>	<p>У тачки 10) додаје се зарез и речи: „правила за размену података између учесника на тржишту који се баве агрегирањем и других учесника;“.</p> <p>Имајући у виду да је изменама и допунама овог закона уведен појам независног агрегатора, па је стога неопходно уредити правила за размену података.</p> <p>У члану 53. став 1. додати тачку 22) која гласи: „22) акт којим се прописују технички услови операторима система за учешће у управљању потрошњом на свим тржиштима електричне енергије, укључујући учешће које подразумева агрегирано оптерећење.“ (члан 17. тачка 5. Директиве).</p> <p>У члану 53. став 1. додаје се нова тачка 23) која гласи: „23) стандарде планирања, сигурносне и оперативне стандарде којима се обезбеђује сигурност и поузданост система;“ (члан 59. 1б Директиве).</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Тачка 10) се прихвата и унето у Правила о раду тржишта, члан 175.</p> <p>Предложена тачка 22) обухваћена је чланом 210в став 10.</p> <p>Предложена тачка 23) је садржана у чл. 116 став 1. тач 2) и 3), члан 139. став 1. тачка 2), а у вези са чланом 53. став 1) тач. 1) и 5) и чланом 56. став 1. тачка 2).</p>
------------	---	---	---

11.	<p>Члан 54. став 4.</p> <p>Акт Агенције у случају из става 3. тачка 2) овог члана, не искључује право незадовољне странке да заштиту права могу остварити ВАНСУДСКИМ ПУТЕМ ИЛИ пред надлежним судом.</p>	<p>Успостављање независног вансудског механизма за решавање спорова у вези са правима и обавезама утврђеним Директивом, могуће је само од стране регулаторног тела, обзиром да наш правни систем не познаје појам енергетског омбудсмана, нити потрошачка тела имају одговарајући капацитет и струковна знања потребна за решавање спорова насталих на унутрашњем тржишту, нити им је прописима у делокруг рада стављено спровођење поступака (члан 26. тачка 1. Директиве). У том смислу, полазећи од прописаних надлежности регулатора, учешће електроенергетских субјеката у механизмима за вансудско решавање спорова за купце из категорије домаћинства није потребно, с обзиром да је обезбеђен ефикасан механизам заштите.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>уређено Законом о заштити потрошача</p>
12.	<p>ЦЕНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ЕНЕРГЕНАТА И УСЛУГА</p> <p>Члан 88. став 3.</p> <p>1) Поред цена из става 2. Овог члана могу бити регулисане и: 1) цене електричне енергије за гарантовано снабдевање</p>	<p>ЧЛАН 88. СТАВ 3. ПРЕФОРМУЛИСАТИ, ОБЗИРОМ ДА СЕ ОВИМ ЗАКОНОМ ЦЕНЕ УРЕЂУЈУ НА ДРУГИ НАЧИН, ОСИМ СЛОБОДНО КАКО ЈЕ ПРОПИСАНО ЧЛАНОМ 9.2. ДИРЕКТИВЕ, ПО КОЈЕМ СУ ДРЖАВЕ ОБАВЕЗНЕ ДА ПРЕДУЗМУ МЕРЕ РАДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЕФЕКТИВНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ ИЗМЕЂУ СНАБДЕВАЧА НА ТРЖИШТУ.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>није у складу са сврхом закона</p>

13.	<p>Члан 89. АГЕНЦИЈА ЈЕДАНПУТ ГОДИШЊЕ АНАЛИЗИРА ПОТРЕБУ РЕГУЛИСАЊА ЦЕНЕ ИЗ ЧЛАНА 88. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА И ПРИПРЕМА И ОБЈАВЉУЈЕ ИЗВЕШТАЈ О ПОТРЕБИ ДАЉЕГ РЕГУЛИСАЊА ТЕ ЦЕНЕ. ПРИЛИКОМ ПРИПРЕМЕ ИЗВЕШТАЈА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ПРОВЕРИ СЛЕДЕЋЕ УСЛОВЕ И КРИТЕРИЈУМЕ: 1) ДА ЈЕ ПОТРЕБА ЗА ГАРАНТОВАНИМ СНАБДЕВАЊЕМ ПРАЂЕНА СКУПОМ МЕРА ЗА РАЗВОЈ ЕФИКАСНЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ, КАО И ПРОЦЕНОМ ТИХ МЕРА; 2) ДА СУ КАТЕГОРИЈЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА КОЈЕ ИМАЈУ ПРАВО НА ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ ОДРЕЂЕНЕ АНАЛИЗОМ ТРЖИШТА И НЕДИСКРИМИНАТОРНИМ ТРЕТМАНОМ СНАБДЕВАЧА;</p>	<p>ВИДЕТИ КОМЕНТАР УЗ ЧЛАН 88. СТАВ 3.</p> <p>Директивом 2019/944 је предвиђено да постоји методологија за процену ефеката ових мера, па је неопходно размотрити обавезу Агенције за енергетику да донесе и методологију за процену ефеката ових мера.</p>	<p>Не прихвата се. није у складу са сврхом закона</p>
-----	---	---	--

14.	<p>Члан 136. ст. 8. и 9.</p> <p>ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРИКУПЉА И ОБРАЂУЈЕ ЛИЧНЕ ПОДАТКЕ О КРАЉИМ КУПЦИМА – ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА, У ЦИЉУ АЖУРИРАЊА БАЗЕ ПОДАТАКА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 13) ОВОГ ЧЛАНА. ЛИЧНИ ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА СУ: ЛИЧНО ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, АДРЕСА ПРЕБИВАЛИШТА, ОДНОСНО БОРАВИШТА, ЈМБГ, АДРЕСА МЕРНОГ МЕСТА, ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ МЕРНОГ МЕСТА И ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ВОЂЕЊЕ БАЗЕ ПОДАТАКА.</p>	<p>Оператор дистрибутивног система нема другачији положај од других учесника на тржишту електричне енергије када је у питању обрада података о личности. <u>Стога треба имати у виду је ова одредба у супротности са прописима којима се уређује заштита личних података.</u></p> <p>Сходно члану 23. Директиве 2019/944, размена података којима се управља односи се на: мерне податке и податке о потрошњи, као и податке који се захтевају о купцу који жели променити снабдевача, за управљање потрошњом и за друге услуге.</p> <p>Правила о приступу подацима и складиштењу података у сврху ове Директиве су у складу са релевантним важећим правилима о заштити података.</p> <p>Обрада личних података у оквиру ове Директиве спроводи се у складу с Уредбом (ЕУ) 2016/679 о заштити физичких лица у односу на обраду података о личности, и о слободном кретању таквих података. Чланом 20. Уредбе је уређено право на преносивост података: Лице на које се подаци односе има право да прими податке о личности који се односе на њега, а које је пружио руковоацу података у структурираном, уобичајеном и машински читљивом формату и има право да пренеси те податке другом руковоацу података без ометања од стране руковоаца којем су подаци о личности пружени, ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лице на које се подаци односе (физичко лице) је дало дозволу за обраду својих личних података у једну или више посебних сврха; - обрада је нужна за извршавање уговора у којем је лице на које се подаци односе странка или како би се предузеле радње на захтев лица на које се подаци односе пре закључења уговора; - изузетак од забране обраде личних података који откривају расно или етничко порекло, политичка мишљења, - обрада се спроводи аутоматски. <p>Сходно Закону о заштити података личности , члан 5 став 1. тачка 2): Подаци о личности морају се се прикупљати у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама ("ограничење у односу на сврху обраде");</p> <p>Даље члановима 6. и 7. Закона о заштити података личности регулисана је обрада у друге сврхе и обрада у друге сврхе од стране надлежних органа.</p> <p>ЕПС АД је мишљења да Оператор дистрибутивног система може да прикупља и обрађује податке о физичким лицима</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>постоји у Закону о енергетици у чл. 136 (измена из 2021. године) и 187 (одредба из 2014. године)</p>
-----	---	---	--

		<p>физичким лицима само уз престанак лица на које се подаци односе обзиром да лице на које се подаци односе једино има право да пренеси податке другом руковоаоцу података.</p> <p>У осталом овим законом чланом 138в. став 4. је и прописано да се обрада личних података спроводи у складу са прописом којим се уређује заштита података</p>	
15.	ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ ЧЛАН 190.	<p>Сматрамо да законодавац треба да преиспита положај и улогу гарантованог снабдевача на тржишту. Тржиште диктира правила, којима се стварају услови за конкуренцију, а самим тим и слободно формирање цена електричне енергије (члан 27. тачка 1. Директиве). Директива прописује да не постоји обавеза (тау) одређивања крајњег снабдевача ради пружања универзалне услуге (у нашем законодавству се користи појам јавна услуга).</p>	<p>Не прихвата се. није у складу са сврхом закона</p>

16.	<p>Гарантовано снабдевање Члан 190. Став 3. ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА СВАКЕ ГОДИНЕ ДО 31. МАРТА УТВРДИ ЛИСТУ КРАЉИХ КУПАЦА КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА МАЛОГ КУПЦА.</p>	<p>Гарантовани снабдевач не може самостално да утврди листу малих купаца, јер нема приступа релевантним регистрима који воде евиденцију правних лица и предузетника и нема податке о купцима који су код других (комерцијалних) снабдевача.</p> <p>Неопходно је гарантованом снабдевачу изричито омогућити приступ и право на бесплатно прибављање података од свих релевантних регистара који воде евиденцију правних лица и предузетника.</p> <p>Евентуално предвидети да правна лица и предузетници који испуњавају услове за малог купца право на гарантовано снабдевање остваре на своју иницијативу, подношењем захтева гарантованом снабдевачу до 31. марта</p>	<p>Не прихвата се. Крајњи купци које снабдевају други снабдевачи су изабрали свог снабдевача и не постоји обавезе гарантованог снабдевача да их уврсти у листу малих купаца.</p> <p>Приступ подацима о правним лицима и предузетницима обезбедити преко АПР.</p>
17.	<p>Гарантовано снабдевање Члан 190. Став 3. ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА СВАКЕ ГОДИНЕ ДО 31. МАРТА УТВРДИ ЛИСТУ КРАЉИХ КУПАЦА КОЈИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА МАЛОГ КУПЦА.</p>	<p>Досадашњи прописани рок до 31. марта за утврђивање листе крајњих купаца који испуњавају право на гарантовано снабдевање је изгубио смисао, јер је био заснован на утврђивању остварене потрошње купаца у претходној календарској години.</p> <p>Предузећа и предузетници имају рок за подношење финансијских и осталих извештаја на основу којих се одређује величина правног лица, тако да су наведени подаци доступни у АПР-у у другој половини године.</p> <p>Неопходно је утврдити други рок за утврђивање листе.</p>	<p>Прихвата се. Коригован рок</p>
18.	<p>Гарантовано снабдевање Члан 190. Став 5. Гарантовано снабдевање по аутоматизму се остварује без захтева крајњег купца и почиње престанком уговора о снабдевању са ранијим снабдевачем, за купце који имају право на гарантовано снабдевање, а на основу обавештења које оператор дистрибутивног система доставља гарантованом снабдевачу ОСИМ У СЛУЧАЈУ РАСКИДА УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ ЗБОГ НЕИЗВРШЕЊА</p>	<p>Прописати рок до када оператор система доставља обавештење гарантованом снабдевачу.</p> <p>Такође, више не постоји услов у напонском нивоу за стицање статуса малог купца, тако да је могуће да мали купац буде прикључен и на ВН, па се не треба базирати само на оператору дистрибутивног система веч на оператору система.</p>	<p>Прихвата се. извршена корекција</p>

19.	Гарантовано снабдевање Члан 190. Став 6. Гарантовани снабдевач снабдева купца из става 1. овог члана по уговору о потпуном снабдевању и дужан је да уговор достави, у писменој форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка гарантованог снабдевања.	Гарантовани снабдевач може да достави уговор , у писменој форми крајњем купцу тек након пријема обавештења оператора система.	Не прихвата се. имајући у виду члан 145. важећег закона о енергетици, материја не треба да се уређује законом већ у комуникацији оператора система и гарантованог снабдевача.
20.	Гарантовано снабдевање Члан 190. Став 4. У СЛУЧАЈУ ДА КРАЈЊИ КУПАЦ, КОГА СНАБДЕВА ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ, ПРЕСТАНЕ ДА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА МАЛОГ КУПЦА ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ЈЕ ДА СА ЊИМ РАСКИНЕ УГОВОР.	Брисати речи „ <i>Стицање статуса</i> “ јер су сувишне. Брисати реч „ <i>је</i> “ јер је сувишна.	Прихвата се. извршена корекција
21.	Резервно снабдевање Члан 192. Став 4. Резервно снабдевање се остварује без захтева крајњег купца и почиње престанком уговора о снабдевању са ранијим снабдевачем.	Додати: а на основу обавештења које оператор система доставља резервном снабдевачу ОСИМ У СЛУЧАЈУ РАСКИДА УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ ЗБОГ НЕИЗВРШЕЊА УГОВОРНИХ ОБАВЕЗА. и прописати рок до када оператор система доставља обавештење резервном снабдевачу.	Не прихвата се. члан 192 није предмет измене
22.	Резервно снабдевање Члан 192. Став 6. Резервни снабдевач снабдева крајњег купца по уговору о потпуном снабдевању и дужан је да уговор достави, у писменој форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка резервног снабдевања.	. Резервни снабдевач може да достави уговор, у писменој форми крајњем купцу тек након пријема обавештења оператора система.	Не прихвата се. члан 192 није предмет измене

<p>23.</p>	<p>Дужности снабдевача Члан 195. Став 1. тачка 1А) ПОНУДИ ПОШТЕНЕ И ТРАНСПАРЕНТНЕ ОПШТЕ УСЛОВЕ, ЈАСНЕ И НЕДВОСМИСЛЕНЕ, КОЈИ ОМОГУЋАВАЈУ ОСТВАРИВАЊЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА КУПАЦА, КАО И ЗАШТИТУ КУПАЦА ОД НЕПОШТЕНИХ ИЛИ ОБМАЊУЈУЋИХ МЕТОДА ПРОДАЈЕ;</p> <p>(1) ИМЕ И АДРЕСУ СНАБДЕВАЧА</p> <p>7А) КУПЦЕ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО, ПРЕ ОБУСТАВЕ, ОБАВЕСТИ О АЛТЕРНАТИВНИМ МЕРАМА КАО ШТО СУ ПЛАЋАЊЕ УНАПРЕД, ЕНЕРГЕТСКЕ КОНСУЛТАНТСКЕ УСЛУГЕ, АЛТЕРНАТИВНЕ ПЛАНОВЕ ПЛАЋАЊА, САВЕТЕ О УПРАВЉАЊУ ДУГОМ ИЛИ ИЗУЗЕЊА ОД ИСКЉУЧЕЊА И НЕ</p>	<p>Брисати реч „ ПОШТЕНЕ “... сувишно је наглашавати потребу да је снабдевач поштен.</p> <p>Допунити термином „ПОСЛОВНО ИМЕ“.</p> <p>„ПЛАЋАЊЕ УНАПРЕД, ЕНЕРГЕТСКЕ КОНСУЛТАНТСКЕ УСЛУГЕ“ представљају закаснеле мере обзиром да снабдевач инисира обуставу, купац је већ у проблему са плаћањем...Преформулисати.</p> <p>Термин „ИЗУЗЕЊА ОД ИСКЉУЧЕЊА“ није адекватан... Код искључења нема изузећа. Обустава и искључење су два различита појма. Заменити речима „СПРЕЧАВАЊУ ОД ОБУСТАВЕ“.</p>	<p>Не прихвата се. члан 10. тачка 8) Директиве 2019/944</p> <p>Прихвата се. извршена корекција</p> <p>Не прихвата се. члан 10. тачка 11) Директиве 2019/944</p> <p>Не прихвата се. члан 10. тачка 11) Директиве 2019/944</p>
<p>24.</p>	<p>Дужности снабдевача Члан 195. Став 2. СНАБДЕВАЧ КОЈИ ИСПОРУЧУЈЕ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ КОРИСНИЦИМА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И КОРИСНИЦИМА СРЕДСТАВА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ, МОЖЕ ДА ЗАКЉУЧИ УГОВОРЕ О ИСПОРУЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ САМО СА ДИРЕКТНИМ КОРИСНИЦИМА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА, КАО И СА РЕПУБЛИЧКИМ ФОНДОМ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ. ДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ДУЖНИ СУ ДА НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ ПЛАНИРАЈУ СРЕДСТВА ЗА УГОВАРАЊЕ И ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА НАД КОЈИМА ОСНИВАЧ, ПРЕКО ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ</p>	<p>Снабдевач не врши испоруку електричну енергију већ снабдевање... у том смислу преформулисати овај став тако да гласи: „Снабдевач који снабдева електричном енергијом кориснике буџетских средстава...“</p> <p>Снабдевач не закључује уговоре о испоруци електричне енергије већ Уговоре о снабдевању електричном енергијом... у том смислу изменити овај став.</p> <p>Термин „ИСПОРУКУ“ заменити појмом „СНАБДЕВАЊЕ“.</p>	<p>Не прихвата се. Предметни члан 195. став 2. је изостављен из Нацрта закона</p>

25.	<p>ОБРАЧУНСКИ ПЕРИОД</p> <p>ЧЛАН 197А</p> <p>ОПЕРАТОР СИСТЕМА ДУЖАН ЈЕ ДА ОЧИТАВАЊЕ БРОЈИЛА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ВРШИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА, ПРИ ЧЕМУ:</p> <p>1) ОБРАЧУН СЕ ИЗДАЈЕ НА ОСНОВУ СТВАРНЕ ПОТРОШЊЕ НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ ГОДИШЊЕ;</p>	<p>Потенцијални проблем због члана 90. став 1 Закона о заштити потрошача... потребно усаглашавање ради избегавања колизије у примени закона. Неопходна измена методологије за ГС, постојећа је непримењива.</p> <p>Оператор система је дужан да очита и утврди стварну потрошњу на свим местима примопредаје у случају промене цене. На комерцијалном снабдевању то практично значи на свим местима примопредаје у случају престанка уговора о снабдевању.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Нема предлога, Методологија треба да се усклади са одредбама овог закона</p>
-----	---	--	---

<p>26.</p>	<p>Права, обавезе и заштита крајњих купаца Члан 207.</p> <p>Крајњи купац ужива заштиту својих права у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона, законом којим се уређује заштита потрошача и другим прописима.</p> <p>Ако крајњи купац није задовољан одлукама донетим у складу са овим законом по приговорима, рекламацијама, захтевима и жалбама своја права може остварити у судском И ВАНСУДСКОМ поступку.</p> <p>ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ СУ ДУЖНИ ДА ПРЕ ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА О ПРУЖАЊУ УСЛУГА ОБАВЕСТИ КУПЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО О ПОСТОЈАЊУ МОГУЋНОСТИ ВАНСУДСКОГ РЕШАВАЊА СПОРОВА. ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ СУ ДУЖНИ ДА УЧЕСТВУЈУ У ВАНСУДСКОМ РЕШАВАЊУ СПОРОВА КУПАЦА ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО, ПРЕД ТЕЛОМ ЗА ВАНСУДСКО РЕШАВАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ СПОРОВА УПИСАНИМ У ЛИСТУ ТЕЛА ЗА ВАНСУДСКО РЕШАВАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ СПОРОВА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА. КУПАЦ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО МОЖЕ ПОКРЕНУТИ СУДСКИ ИЛИ ВАНСУДСКИ ПОСТУПАК РЕШАВАЊА СПОРА ТЕК НАКОН ПРИЈЕМА ОДЛУКЕ СНАБДЕВАЧА ПО ИЗЈАВЉЕНОМ ПРИГОВОРУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.</p>	<p>Брисати део „У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК“.</p> <p>На поступак по приговорима се примењује закон о заштити потрошача. Усагласити са чланом 92. Закона о заштити потрошача.</p>	<p>Прихвата се. усаглашено са чланом 92. Закона о заштити потрошача</p>
------------	---	--	--

27.	<p><u>УПРАВЉАЊЕ ПОТРОШЊОМ ПУТЕМ АГРЕГИРАЊА</u> <u>ЧЛАН 210в ст. 7., 8 и .9</u></p>	<p>Директивом 2019/944 чланом 17. тачка 4) дефинисано је шта чини накнаду за одступање, односно да је накнада строго ограничена на покривање насталих трошкова снабдевача укључених купаца или субјектата одговорних за одступање током активирања управљања потрошњом. Уколико се држава не определи само за постојање накнаде за одступање, регулаторно тело може да донесе методологију обрачуна накнаде за одступања, која омогућава да се у обрачуну могу узети у обзир и користи које су други учесници на тржишту остварили захваљујући независним агрегаторима, када се од агрегатора и других укључених купаца може захтевати да дају допринос тој накнади.</p> <p>Како би се створили услови за постојање правне сигурности неопходно је размислити о опредељењу да се уместо финансијског поравнања у складу са Правилима о раду тржишта изради методологија, сходно Директиви 2019/944, коју ће да одобри регулаторно тело.</p>	<p>Не прихвата се. обухваћено предметним чланом, начин утврђивања уредиће се Правилима о раду тржишта на које сагласност даје Агенција.</p>
28.	<p><u>ХИП СЕРТИФИКАЦИЈА ИНСТАЛАТЕРА ПОСТРОЈЕЊА КОЈА КОРИСТЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ</u> <u>Чл. 365.Г – 365.Н</u></p>	<p>Имајући у виду да се сертификација односи на инсталатере постројења која користе обновљиве изворе енергије, сматрамо да ове одредбе нису предмет уређења Закона о енергетици, па је неопходно размотрити да се одредбе унесу у Закон о коришћењу обновљивих извора енергије.</p> <p>Истовремено, сматрамо да одредбе које се односе на теоријски део обуке, пружаоце услуга обуке, садржину и начин организације испита и сл. <u>не треба</u> да буду предмет законског решења, већ су ово питања која треба уредити подзаконским актом.</p>	<p>Не прихвата се. у складу са Директивом о промоцији коришћења обновљивих извора енергије (RED II Directive 2018/2001 анекс IV), с обзиро да је Закон о енергетици кровни закон може обухватити и ове одредбе</p>

29.	<p>Електроенергетски инспектор Члан 372. став 2. ПОРЕД НАДЗОРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР ОБУХВАТА НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РОКОВЕ И ИЗВРШЕЊЕ ОБАВЕЗА ЕНЕРГЕТСКИХ СУБЈЕКТА У ВЕЗИ СА ИЗРАДОМ СТУДИЈА, ИЗДАВАЊЕМ УСЛОВА И ОБЕЗБЕЂИВАЊА И ОСТАЛЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА</p>	<p>Имајући у виду улогу, задатке, делокруг рада и функцију инспекцијских служби, сматрамо да је став 2. у супротности са чланом 69. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 36/15, 44/18 и 95/18), којим је прописан поступак усаглашавања одредби посебних закона са одредбама Закона о инспекцијском надзору.</p>	<p>Не прихвата се. на Нацрт закона изјашњаваће се Министарство за државну управу и локалну самоуправу у чијој надлежности је Закона о инспекцијском надзору</p>
30.	<p>Уочена техничка грешка у 112б: Уместо дела текста који гласи: "и више од 350 kg CO₂ пореклом из фосилних горива у просеку годишње по инсталираном kWh", треба да пише: "и више од 350 kg CO₂ пореклом из фосилних горива у просеку годишње по инсталираном kWh".</p>	<p>Ова корекција је неопходна ради техничке прецизности и доследности у мерењу емисија по инсталисаној снази, што је у складу са уобичајеним стандардима у енергетској индустрији.</p>	<p>Не прихвата се. члан 22. став 4. под б) Уредбе 2019/943</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) Pavle Milekic, Associate Director, Energy Europe MilekicP@ebrd.com Adil Hanif, Associate Director, Head of SBI, Sustainable Markets HanifA@ebrd.com	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	<p>Uslovi za izdavanje energetske dozvole – 33-34 EA; 17-18 Nacrta</p> <p>S obzirom na moguće negativne efekte koje bi uvođenje novih kriterijuma za izdavanje energetske dozvole moglo imati na razvoj projekata obnovljivih izvora energije, Ministarstvo bi trebalo da izbegne uvođenje sledeća dva kriterijuma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “ispunjavanje ciljeva utvrđenih u Energetskoj strategiji, tj. njenih delova koji određuju dugoročne ciljeve za razvoj proizvodnih kapaciteta koji su u funkciji bezbednosti snabdevanja, projekcije za energetske razvoj, izvore i metode obezbeđivanja potrebnih količina energije, pravce za razvoj korišćenja energije iz obnovljivih i novih izvora, kao i ciljeve utvrđene u Integrisanom nacionalnom energetskom i klimatskom planu (INEKP); 2. mogućnost gradnje u istraživačkom ili eksploatacionom polju.” 3. U slučaju da Ministarstvo odluči da nastavi sa uvođenjem ova dva nova kriterijuma za izdavanje energetske dozvole, Ministarstvo bi trebalo da razmotri sledeće: <ol style="list-style-type: none"> a. zaštititi status onih projekata obnovljivih izvora energije koji su već napravili značajne korake u razvoju pre uvođenja ovih novih uslova; b. pre usvajanja Nacrta od strane Vlade, razviti i objaviti specifične uslove za 	<p>Predlog uvodi određene dodatne kriterijume koji će se koristiti za ocenu da li se može izdati energetska dozvola za određeni projekat proizvodnje energije, kao što sledi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ispunjenje ciljeva utvrđenih u Energetskoj strategiji, tj. u njenim delovima koji određuju dugoročne ciljeve za razvoj kapaciteta za proizvodnju energije koji su u funkciji obezbeđivanja snabdevanja, projekcije za razvoj energije, izvore i metode obezbeđivanja potrebnih količina energije, pravce za razvoj korišćenja energije iz obnovljivih i novih izvora, kao i ciljeve utvrđene Integrisanim nacionalnim energetskim i klimatskim planom (INECP); - mogućnost izgradnje u oblasti istraživanja ili eksploatacije; - alternativna rešenja za izgradnju novih kapaciteta za proizvodnju energije, kao što su reakcija na promene u potražnji ili izgradnja objekata za skladištenje električne energije. <p>Poslednje od ova tri kriterijuma zasnovano je na Direktivi o električnoj energiji EU. Prvi i drugi kriterijumi stvaraju rizike i neizvesnosti za investitore.</p> <p>Specifični uslovi za svaki od ovih kriterijuma još nisu razvijeni, i razumemo da će ti uslovi potom biti uključeni u novu verziju Pravilnika o energetske dozvoli. Bez jasno definisanih uslova, teško je sa sigurnošću proceniti njihov uticaj na proceduru izdavanja energetske dozvole i razvoj projekata u oblasti obnovljivih izvora energije.</p> <p>Prva dva nova kriterijuma imaju potencijal da negativno utiču na razvoj novih projekata u oblasti</p>	<p>Делимично се прихвата.</p> <p>Тачка 1) је обрисана из Нацрта закона, а у тачки 2) су обрисане речи: „истражном или”</p>

	<p>svaki od ovih novouvedenih kriterijuma. Tek tada će svi akteri moći da u potpunosti procene potencijalne efekte predloženih promena.</p> <ul style="list-style-type: none">c. Ako neki od ovih uslova omogućavaju Ministarstvu da donosi diskrecione odluke, razviti skup jasnih smernica i ciljeva za korišćenje ove nadležnosti.d. dodavanje objašnjavajućeg jezika specifičnim uslovima koji se odnose na usklađenost sa Energetskom strategijom. Ovaj jezik treba da razjasni da procenjeni kapaciteti za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora navedeni u Energetskoj strategiji nemaju obavezujući karakter i neće se koristiti kao osnova za odbijanje izdavanja energetske dozvole.e. U meri u kojoj se usklađenost projekta proizvodnje energije sa INEKP-om i Energetskom strategijom može utvrditi ranije u procesu razvoja, Ministarstvo bi trebalo da razmotri izmene pravila tako da se ova procena vrši simultano sa studijom priključenja na mrežu, u trenutku kada investitor odlučuje da li da uloži značajna sredstva u projekat.	<p>obnovljivih izvora energije. Na primer, s obzirom na kapacitete istaknute u objavljenom nacrtu Energetske strategije i trenutne kapacitete projekata obnovljivih izvora energije koji su u procesu priključivanja na prenosnu mrežu, prvi kriterijum bi mogao imati efekat zaustavljanja razvoja novih projekata u oblasti obnovljivih izvora energije.</p> <p>Šire gledano, nedostatak jasnoće u vezi sa primenom ovih kriterijuma može uticati na razvoj projekata. Konkretno, energetska dozvola se izdaje kasno u procesu razvoja (tj. neposredno pre izdavanja građevinske dozvole za projekat). Do tog trenutka, investitor je već uložio značajna sredstva u svrhe usvajanja planskih dokumenata, projektne aktivnosti, izdavanje uslova za lokaciju, bankarske garancije za priključak na mrežu, nabavku zemljišta, procenu uticaja na životnu sredinu, itd. U odsustvu jasnoće o tome kako će se ovi kriterijumi ispuniti, investitori će verovatno biti nevoljni da nastave sa razvojem svojih projekata ili mogu odlučiti da se ne upuste u razvoj novih projekata u oblasti obnovljivih izvora energije.</p>	
--	--	---	--

2.	<p>Redispečovanje – 160a-160v EA; 61 Nacrt</p> <p>Ministarstvo bi trebalo da razmotri uvođenje netržišnih principa, koji su zasnovani na redispečovanju naniže, i koji bi pružili dodatnu zaštitu projektima obnovljivih izvora i kogeneracije, u skladu sa Uredbom o električnoj energiji,¹¹ član 13, stav 6.</p>	<p>Nacrt uvodi pravila redispečovanja na način koji je generalno usklađen sa Uredbom o električnoj energiji. Ovo uključuje obavezu primene objektivnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma za redispečovanje, na osnovu mehanizama tržišta i uz finansijsku naknadu. Pozdravljamo ovaj razvoj. Međutim, Nacrt ne sadrži principe za smanjeno redispečovanje implementirane u Uredbi o električnoj energiji (Član 13, stav 6 Uredbe) koji pružaju dodatnu zaštitu projektima obnovljivih izvora energije od redispečovanja koje nije bazirano na tržištu. Naime, ovi principi navode da smanjeno redispečovanje obnovljivih izvora energije (i visokoučinkovite kogeneracije) može biti primenjeno samo ako ne postoji druga alternativa ili ako bi druga rešenja rezultirala značajno nesrazmernim troškovima ili ozbiljnim rizicima za bezbednost mreže, i da objekti za samoproizvodnju sa nultim emisijama ne smeju biti predmet smanjenog redispečovanja, osim ako nijedno drugo rešenje ne može rešiti probleme bezbednosti mreže.</p>	<p>Не прихвата се. Члан 13. Уредбе 943/2019 је пренета у члан 160 в Закона</p>
----	---	--	---

3.	<p>Одобрење за прикључење на мрежу – 117, 118, 119, 121 ЕА; 46, 47, 48, 49 Нацрт</p> <ol style="list-style-type: none">1. Министарство би требало да размотри поновно увођење одредбе која спречава оператора преносног система да одбје нови прикључак на основу тога што би то довело до додатних трошкова који проишљају из неопходног повећања капацитета система у непосредној близини прикључне тачке, у складу са Директивом о електричној енергији.4. Министарство би требало да размотри поновну увођење одредбе члана 119, став 1, с обзиром на то да она служи за утврђивање права инвеститора да се прикључи на систем, под условом да испуни услове наведене у одобрењу за прикључење на мрежу. Објашњење да је такво прикључење условљено испуњавањем услова наведених у одобрењу за прикључење на мрежу је потпуно оправдано и у складу са остатком регулативног оквира, те би могло бити додато оригиналном тексту члана 119, став 1.	<p>Процес прикључивања на мрежу је кључан корак за пројекте обновљивих извора енергије, и низ одредаби је први пут уведен изменама Закона о обновљивим изворима енергије 2023. године. Уложили смо два предлога измена у предложене измене Нацрта Закона о енергији како бисмо промовисали усклађеност са Директивом о електричној енергији ЕУ и такође пружили додатну јасноћу учесницима на тржишту.</p>	<p>Не прихвата се. Објекат се не може прикључити на преносни систем уколико не испуњава услове прописане чланом 123. важећег Закона о енергетици. Права инвеститора нису угрожена, јер ако испуни услове из наведеног члана онда ће објекат бити прикључен.</p>
----	--	--	--

<p>4.</p>	<p>Rokovi za razvoj „starih“ projekata obnovljivih izvora energije – 110 Nacrt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Za odobrenja za priključenje na mrežu izdata pre nego što su izmene Zakona o energiji stupile na snagu, Nacrt treba da predviđa pravo investitora da dobije dodatno produženje važenja: 1) ako je projekat dostigao određeni razvojni nivo, ili 2) ako investitor želi da garantuje postizanje završetka projekta (slično novom regulatornom okviru za priključenje na mrežu). 3. Za projekte koji još nisu dobili odobrenje za priključenje na mrežu, Nacrt treba da predviđa pravo investitora da dobije dodatno produženje roka za dobijanje odobrenja za priključenje na mrežu: 1) ako je projekat dostigao određeni razvojni nivo, ili 2) ako investitor želi da garantuje dobijanje odobrenja za priključenje na mrežu (slično novom regulatornom okviru za priključenje na mrežu). 2. Pored toga, za projekte koji još nisu dobili odobrenje za priključenje na mrežu, Ministarstvo bi trebalo da razmotri dodavanje pojašnjavajuće odredbe koja bi potvrdila da odobrenje za priključenje na mrežu može biti produženo jednom na period od dve godine – ovo bi služilo da se razjasni da je status ovih projekata identičan statusu novih projekata u pogledu važenja odobrenja za priključenje na mrežu. 	<p>Prelazne odredbe Nacrta propisuju nekoliko specifičnih pravila i rokova koji se primenjuju na procedure priključivanja na mrežu započete prema prethodnom regulatornom okviru.</p> <p>Razumemo da je cilj ovih odredbi da reše status „starih“ projekata obnovljivih izvora energije, od kojih mnogi još nisu završili postupak dobijanja dozvola i nisu blizu stanja spremnosti za izgradnju. Verujemo da postoji legitiman interes da se razreši ovaj zaostatak projekata i da se utvrdi koji projekti su verovatno spremni za nastavak. Međutim, smatramo da predloženi pristup zahteva doradu kako bi se obezbedilo da projekti koji su u naprednoj fazi i blizu realizacije mogu da nastave sa radom. Predlozi koje smo izneli imaju za cilj da to postignu.</p>	<p>Делимично се прихвата. Извршена корекција у члану 123. Нацрта закона</p>
-----------	---	--	--

	<p>3. S obzirom na nove stroge rokove u vezi sa važenjem odobrenja za priključenje na mrežu, i s ciljem povećanja sigurnosti zainteresovanih strana u vezi sa statusom projekta, Ministarstvo bi trebalo da razmotri dodavanje odredbe koja bi razjasnila kada se odobrenje za priključenje na mrežu smatra završenim.</p>		
5.	<p>Energetsko skladištenje – 210b Zakon o energiji; 88 Nacrt</p> <p>4. Definicija objekta za skladištenje energije treba da se promeni u objekat za skladištenje električne energije. Pored toga, ova definicija treba da razjasni da je objekat priključen na elektroenergetski sistem. Predložena definicija ovog termina bi bila: „objekat za skladištenje električne energije u elektroenergetskom sistemu je objekat priključen na elektroenergetski sistem u kome se skladišti energija.“</p> <p>4. U definiciji skladištenja električne energije iz člana 2 (139) Zakona o energiji, na kraju treba dodati frazu „ili druge vrste energije.“</p> <p>5. Član 210a Zakona o energiji treba da se proširi dodavanjem stavke 2) koja glasi: „pretvara električnu energiju u drugu vrstu energenta odnosno drugu vrstu energije.“</p>	<p>Nacrt sadrži niz odredbi koje se odnose na skladištenje energije. Pozdravljamo uključivanje ovih odredbi, koje će biti važne za razvoj ove značajne tehnologije u Srbiji. Radujemo se sprovođenju potrebnih propisa koji su potrebni za stvaranje održivih izvora prihoda za projekte skladištenja energije, uključujući reakciju na promene u potražnji i pomoćne usluge.</p> <p>Izložili smo neke predloge za koje smatramo da bi mogli biti važni kako bi se obezbedila mogućnost povezivanja sektora električne energije i toplote u vezi sa skladištenjem.</p>	<p>Не прихвата се. Усаглашено са чланом 2. тачка 59) Директиве 944/2019</p> <p>Не прихвата се. Усаглашено са чланом 2. тачка 59) Директиве 944/2019</p> <p>Не прихвата се. Члан 210а није предмет измена</p>

<p>6.</p>	<p>Agregacija – 16, 189b, 210v Zakon o energiji; 11, 80, 89 Nacrt</p> <p>Ministarstvo bi trebalo da razmotri da li da u Nacrt ili u propise o primeni uključi materijalne elemente ugovora o agregaciji, kao i opšte obaveze agregatora, slično drugim učesnicima na tržištu (tj. dobavljačima) koji imaju direktnu izloženost i odnose sa krajnjim kupcima.</p>	<p>Pozdravljamo odredbe koje se odnose na agregaciju u Nacrtu zakona.</p> <p>Istakli bismo potrebu da se obezbedi odgovarajuća zaštita krajnjih korisnika, s obzirom na to da su agregatori bolje informisani i da su upućeniji u odnosu na krajnje korisnike kojima nude agregaciju prema standardnim, uzmi-ili-ostavi uslovima. Predlažemo da se to postigne detaljnijim propisivanjem obaveza agregatora, čime bi se zaštitili krajnji korisnici.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Услови за закључење и садржина уговора о агрегирању биће уређени подзаконским актом из члана 104 (214) Нацрта закона.</p> <p>Технички и други услови биће прописани Правилима о раду система и Правилима о раду тржишта електричне енергије</p> <p>За чл. 16, 189б, 210в; 11, 80 и 89 нема конкретних предлога</p>
-----------	--	--	---

<p>7.</p>	<p>Aktivni kupac – 2, 210g-210e Zakon o energiji; 2, 90 Nacrt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo bi trebalo da razmotri da li instalacija za proizvodnju električne energije mora biti u vlasništvu aktivnog kupca, pri čemu bi fleksibilnije rešenje moglo podstaći veće investicije u ovom konceptu. 2. Ministarstvo bi trebalo da razmotri omogućavanje da proizvodnja električne energije od strane aktivnog kupca bude obavljena u prostorijama trećih lica, npr. susednim zgradama ili parcelama, nad kojima imaju pravo korišćenja. 2. Donošenje potrebnih podzakonskih akata i metodologija je ključno za brzu aktivaciju koncepta aktivnog kupca u praksi. 3. Zatvoreni spisak učesnika na tržištu iz člana 169 Zakona treba uskladiti sa opštom definicijom učesnika na tržištu uključenom u novi član 2 (166) Nacrta. 4. Ograničenja priključenja na mrežu koja se nameću aktivnim kupcima sa elektranama od 5 MW ili više treba da se ograniče samo na promenljive obnovljive energetske tehnologije (tj. vetroenergiju i solarne panele). 5. Aktivni kupci sa nultom emisijom treba da budu zaštićeni od snižavanja na osnovu tržišnih redispatching mera u skladu sa Regulativom o električnoj energiji.² 6. Ministarstvo bi trebalo da razmotri da li postoje mogućnosti za pojednostavljenje 	<p>Pozdravljamo uvođenje koncepta Aktivnog korisnika u Nacrt zakona.</p> <p>Međutim, primećujemo da pitanje vlasništva nad proizvodnim objektom nije potpuno jasno u Nacrtu. Direktivna EU o električnoj energiji ne obrađuje pitanje ko je vlasnik instalacije koja proizvodi električnu energiju za aktivnog korisnika, i koristi frazu „električna energija proizvedena unutar njegovih prostorija“ kako bi označila da je proizvodna instalacija locirana unutar prostorija aktivnog korisnika. Pored toga, dozvoljava mogućnost da proizvodnja bude obavljena u drugim prostorijama (tj. ne u vlasništvu aktivnog korisnika) (npr. korisnici koji mogu imati zakup nad prostorijama). S druge strane, Nacrt koristi termin „njegove instalacije“ u definiciji aktivnog korisnika, kao i u odredbi koja omogućava trećoj strani da bude poverena upravljanju proizvodnom instalacijom, sugerišući time da proizvodni objekat mora biti u vlasništvu aktivnog korisnika. Štaviše, Nacrt ne dozvoljava da proizvodnja električne energije bude obavljena u prostorijama koje su u vlasništvu trećih strana.</p> <p>Osim toga, čini se da postoji potencijalni konflikt između opšte definicije „tržišnih učesnika“ koju Nacrt uvodi u skladu sa Uredbom o električnoj energiji s jedne strane, i Člana 169 koji ima definiciju zatvorene liste tržišnih učesnika sa druge strane. Na primer, potrošači i aktivni korisnici bi odgovarali kriterijumima koje postavlja opšta definicija tržišnih učesnika, ali nisu navedeni u Članu 169 (iako su navedeni finalni potrošači).</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Одредбе о активном купцу су пренете из Директиве 944/2019, а за чланове наведене у коментару нема конкретног предлога за измене</p>
-----------	--	---	--

	<p>postupka dozvola i razvoja za postrojenja za proizvodnju energije sa nultom emisijom.</p> <p>7. Ministarstvo bi trebalo da razmotri pružanje dodatnih detalja o statusu zajednički organizovanih aktivnih kupaca.</p>	<p>Nacrt izgleda da ne pominje aktivne korisnike sa nultom emisijom i, suprotno Uredbi o električnoj energiji, ne pruža im dodatnu zaštitu od redišpečovanja koje nije bazirano na tržištu</p> <p>Procedura priključivanja na mrežu za elektrane aktivnih korisnika sa instaliranim kapacitetom od 5 MW ili više podložna je istim ograničenjima koja su nametnuta promenljivim obnovljivim izvorima energije (tj. vetroelektranama i solarnim elektranama) u Zakonu o obnovljivim izvorima energije (npr. obustava razvoja dok se ne postavi baterijsko skladište ili drugo postrojenje za pomoćne usluge). Primećujemo da bi ova odredba trebala biti ograničena na promenljive obnovljive izvore energije (tj. solarne i vetroelektrane) aktivnih korisnika, jer bi se u trenutnom obliku odnosila na bilo koju vrstu elektrane aktivnih korisnika.</p>	
--	--	--	--

<p>8.</p>	<p>Korporativni PPA – 186 Zakon o energiji; 82 Nacrt</p> <p>8. Nacrt (član 186 stav 3 Zakona o energiji) treba eksplicitno da navede da direktna fizička prodaja električne energije krajnjim kupcima ne zahteva licencu za snabdevanje.</p> <p>9. Nacrt (član 186 stav 3 Zakona o energiji) treba eksplicitno da navede da proizvođač električne energije koji zaključuje korporativni PPA sa krajnjim kupcem nije podložan zahtevima i uslovima koji se generalno primenjuju na dobavljača električne energije i da korporativni PPA zaključen sa krajnjim kupcem od strane takvog proizvođača električne energije nije regulisan odredbama Zakona o energiji koje uređuju ugovore o snabdevanju između dobavljača i krajnjeg kupca.</p> <p>10. Zakon o obnovljivim izvorima energije (član 46 stav 2) treba izmeniti kako bi se ukinula obaveza posedovanja licence za snabdevanje koja se primenjuje na proizvođače iz obnovljivih izvora energije. Bez ove promene, proizvođači obnovljive energije bi bili diskriminisani.</p> <p>11. Nacrt (član 186 stav 4 Zakona o energiji) treba da razjasni detalje posredničke usluge koju treba da pruža dobavljač električne energije i ugovornu strukturu ovog aranžmana.</p> <p>12. Nacrt (član 186 stav 5 Zakona o energiji) treba da se razjasni – trenutno nije jasno da li se odnosi na postojećeg dobavljača krajnjeg kupca i da li će ovo pravo izmeniti postojeći ugovorni odnos, ili se odnosi na dobavljača koji pruža posredničke usluge iz člana 186 stav 4 Zakona o energiji.</p> <p>13. Nacrt treba da izmeni ili ukine član 188 stav 2 Zakona o energiji koji zabranjuje paralelne ugovore o snabdevanju električnom energijom u prisustvu ugovora o potpunom snabdevanju.</p> <p>Nacrt (član 186 stav 6 Zakona o energiji) treba da predviđa opšte pravo krajnjih kupaca i proizvođača da zaključuju finansijske ugovore o kupovini energije bez fizičke isporuke.</p>	<p>Pozdravljamo uključivanje odredbi koje podržavaju rast korporativnih PPA u Srbiji, za koje verujemo da će biti važne za budući razvoj tržišta. Nacrt omogućava proizvođačima električne energije da se bave direktnom prodajom električne energije krajnjim korisnicima, bez potrebe za posedovanjem dozvole za snabdevanje za ovu aktivnost (iako to nije eksplicitno navedeno); ovo je ključan korak za uvođenje korporativnih PPA. Međutim, primećujemo da će biti potrebno ukinuti ovu obavezu za licencu i u Zakonu o obnovljivim izvorima energije, koji je predviđa (Član 46, stav 2).</p> <p>Nacrt takođe navodi da će u takvim aranžmanima krajnji korisnik morati da angažuje dobavljača kao svog posrednika za realizaciju korporativnog PPA i da plati naknadu za njegove usluge. Nije potpuno jasno od čega će se tačno sastojati usluga ovog posrednika – prema Zakonu o obligacionim odnosima u Srbiji, posrednik treba da poveže svog klijenta sa potencijalnim suparničkom stranom sa kojim klijent može pregovarati o izvršenju određenog ugovora. Pretpostavljamo da je namera Ministarstva uvođenjem posredničkog dobavljača u Nacrtu mnogo šira, tj. pretpostavljamo da posrednički dobavljač treba da olakša transakciju i pruži neke od povezanih usluga. Ako je tako, verujemo da bi to trebalo dodatno razjasniti.</p> <p>Nacrt navodi da krajnji korisnik ima pravo na potpuno snabdevanje od dobavljača za nedostajuće količine električne energije koje se ne mogu obezbediti putem korporativnog PPA. Međutim, nije jasno da li se ovo pravo odnosi na postojećeg dobavljača i, ako jeste, da li će biti potrebno da se izmere postojeći ugovori, ili se odnosi na dobavljača koji pruža posredničke usluge iz Člana 186, stav 4 Zakona o energiji. Primećujemo da stari Član 188, stav 2 Zakona o energiji, koji nije promenjen Nacrtom, zabranjuje krajnjim korisnicima (i potrošačima) koji imaju važeći ugovor o potpunom snabdevanju da zaključe drugi ugovor o snabdevanju električnom energijom (korporativni PPA bi verovatno spadao u ovu kategoriju) za istu tačku isporuke i isti period isporuke.</p> <p>Na kraju, Nacrt navodi da „krajnji korisnik i proizvođač mogu zaključiti finansijski ugovor o kupovini energije bez fizičke isporuke, u cilju zaštite od rizika fluktuacije cena električne energije“. Pretpostavljamo da se ova odredba odnosi na transakciju između krajnjeg korisnika i proizvođača, i da ne postoji slična specifična odredba koja generalno omogućava krajnjim korisnicima i proizvođačima da sklapaju ovakve aranžmane za zaštitu od rizika sa drugim učesnicima na tržištu, dobavljačima, trgovcima, pa čak i sa onima koji nisu lokalni učesnici na tržištu (npr. kreditno sposobni međunarodni trgovci električnom energijom). Moglo bi se tvrditi da je to dozvoljeno i da nije potrebno posebno navoditi, međutim, bilo bi dobro da se razjasni ovaj deo.</p>	<p>Прихвата се.</p> <p>Не прихвата се. Закон већ уважава став коментара.</p> <p>Прихвата се.</p> <p>Не прихвата се. Није предмет закона.</p> <p>Не прихвата се. Уопштен коментар.</p> <p>Прихвата се.</p> <p>Не прихвата се. Већ наведено у члану 186.</p>
-----------	--	---	---

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Српска академија наука и уметности Наташа Станишић Кнеза Михаила 35 otm@sanu.ac.rs
--	---

	Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Нацрт садржи велики број решења којима овде није место, они припадају подзаконским актима, документима нижег ранга и документима који специфицирају форму и садржај уговора. Уз то, уочљива су вишеструка понављања, нејасне реченице и неповезане тврдње, што Нацрт чини нејасним, често и контрадикторним.	Проблеми се могу умањити али не и уклонити лекторисањем текста које по свему судећи није обављено. Предлажемо Вам да се документ темељно ревидира пре било каквих даљих корака, и у томе Вам нудимо нашу помоћ.	Не прихвата се. Уопштени коментари
2.	Нацрт не предвиђа и не тражи издавање енергетске дозволе за изградњу енергетских објеката за складиштење електричне енергије, што је значајан превид, јер се ради о објектима чија је безбедност и поузданост од кључне важности.	Реверзибилне хидроелектране, пумпно акумулациона постројења, постројења са компримованим ваздухом и батеријска складишта енергије су постројења чија је безбедност и поузданост од великог значаја.	Не прихвата се.
3.	Нацрт предвиђа прикупљање ЈМБГ бројева од крајњих купаца, што је у супротности са Законом о заштити података.	Нацрт не треба да предвиђа прикупљање ЈМБГ бројева од крајњих купаца, јер је то што је у супротности са Законом о заштити података.	Не прихвата се. Усаглашено са Законом о заштити података о личности којим је прописано у којим случајевима је дозвољено прикупљање личних података

4.	<p>Нацрт третира водоник као „енергију из обновљивих извора“, што је грешка до које је могло доћи некоректним или делимичним преводом текста писаног на енглеском језику у оквиру одговарајућих докумената ЕУ. Наиме, јасно је да је водоник медијум за складиштење енергије. Доцније, у делу где се третира складиштење енергије, Нацрт коректно препознаје водоник као складиште енергије.</p>	<p>Водоник је „зелен“ само када се добија коришћењем обновљиве енергије, на пример, електролизом уз коришћење електричне енергије из соларних електрана. Међутим постоје и користе се и „природни“ и „термички добијени“ водоник који свакако нису „зелени“.</p>	<p>Не прихвата се. Уопштени коментари</p>
----	--	--	--

5.	<p>Нацрт у оквиру својих одредби предвиђа укидање Закона о забрани градње нуклеарних електрана (такозвани <i>Мораторијум</i>). Подсећамо да <i>Мораторијум</i> није био непремостива препрека за увођење нуклеарне енергије у систем образовања нити за научна истраживања. <i>Мораторијум</i> јесте забрањивао истражне радње (геолошке и др.) неопходне приликом градње нуклеарне електране, али та ставка се не односи на научна истраживања у области.</p>	<p>Тренутно се не назире могућност договора са испоручиоцем који би нам понудио одговарајуће, релативно јевтино и довољно проверено решење за нуклеарне електране, што би могле бити нуклеарне електране 3+ генерације, уз услов да су оне већ потврђене вишегодишњим радом у земљи произвођача опреме. Међутим, постоји значајан притисак да Србија прихвати непроверена решења малих модуларних реактора, са којима произвођачи-испоручиоци не желе да ризикују у својој земљи. Они желе да уграде мале модуларне реакторе другде, где би их проверили и где би уочили и кориговали слабости. Градњом у другим земљама избегли би се ризици да проблеми и слабости малих модуларних реактора створе проблеме и инциденте у земљи произвођача и испоручиоца. Сједињене државе су прошле године одустале од раније планиране градње нуклеарне електране на бази модуларних реактора на територији САД.</p>	<p>Не прихвата се. Законом је дат основ за доношење Програма нуклеарне енергије, Акционог плана за спровођење и Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије у Републици Србији. Такође, оствалена је могућност да се донесе посебан закон којим ће се уредити мирнодопска примена нуклеарне енергије</p>
----	--	--	---

6.	<p>Нацрт не предвиђа услов да планирани нови базни извори буду реализовани у технологији која је барем 10-так година верификована у земљи испоручиоца. Посебан ризик је скопчан са претензијама и притисцима земаља каква је Француска, чије искуство са малим модуларним реакторима долази превасходно из војних примена, где су услови коришћења, безбедносна питања и очекивани проблеми сасвим другачији. У војним применама користе се и реактори без неутронских рефлектора, што има значајан негативан утицај на челик од кога се гради реакторски суд.</p>	<p>Имајући у виду да је нуклеарна енергетика државно питање које у великој мери залази у односе са другим земљама, да постоје снажни притисци странаца да Србија уђе у програм нуклеарних електрана са малим модуларним реакторима, као и околност да се у такав ризик не сме улазити због бројни разлога, најцелисходније би било одложити укидање Мораторијума (Закона о забрани градње нуклеарних електрана). У датим условима, <i>Мораторијум</i> може бити ефикасан инструмент и значајна помоћ нашим представницима у борби за интересе Србије, конкретније, у настојању да одбију захтеве утицајних испоручилаца да се у Србији граде нуклеарне електране са малим модуларним реакторима</p>	<p>Не прихвата се. идентичан одговор као под 5.</p>
----	--	--	--

7.	<p>Подробније образложење оптималних решења нуклеарне енергетике сажето је у зборнику са одговарајућег скупа у САНУ који је већ достављен Министарству. У најкраћим цртама, предлог квалификованих домаћих стручњака је разматрање градње нуклеарних електрана генерације 3+, уз услов да су оне већ потврђене вишегодишњим радом у земљи произвођача опреме. По потребу, можемо Вам доставити још једну копију одговарајућег Зборника са закључцима.</p>	<p>По потребу, можемо Вам доставити још једну копију одговарајућег Зборника са закључцима</p>	<p>Не прихвата се. наведени Зборник може послужити код доношења Програма нуклеарне енергије, Стратегије мирнодопске примене нуклеарне енергије у Републици Србији, као и за посебан закон којим ће се уредити мирнодопска примена нуклеарне енергије</p>
8.	<p>Препорука везана за текст Нацрта</p>	<p>Сматрамо да би требало одустати од даљих корака рада на овом документу и да би требало организовати израду новог, који би у већој мери уважавао специфичности српске енергетике и кључне друштвене интересе.</p>	<p>Не прихвата се. Нацртом закона се преносе прописи ЕУ на које се Република Србија обавезала Уговором о оснивању Енергетске заједнице. Рокови за преношење су одређени одлукама Министарског савета Енергетске заједнице и у случају непоштовања тих рокова, сагласно наведеном Уговору може се покренути поступак проти Републике Србије због непоштовања одлука</p>

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:	Снежана Пауновић, председник Одбора за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику Народна скупштина РС
--	--

	Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion	Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	У члану 64а став 1. Закона о енергетици, после става 3. додаје се став 3а који гласи: „Републичка комисија доноси Статут, на који сагласност даје Народна скупштина.“.	Сматрам да Републичка комисија као самостално и независно регулаторно тело мора да има Статут, као оснивачки акт којим се ближе уређују сва значајна питања и да ова одредба недостаје у важећем закону. На Статут Републичке комисије сагласност даје Народна скупштина, као што је случај код свих регулаторних тела која за свој рад одговарају Народној скупштини.	Прихвата се. Извршена корекција у члану 38 (64а) Нацрта закона
2.	У члану 64ж став 1. Закона о енергетици, бришу се речи: „ако испуни законом прописане опште услове за старосну пензију,“.	Имајући у виду да су функције председника и чланова Републичке комисије за енергетске мреже јавне функције, сматрам да није потребно законом прописивати да је испуњење општих услова за старосну пензију разлог за престанак мандата. Ово решење није садржано ни у другим прописима који се односе на трајање мандата функционера који руководе готово свим регулаторним телима, као што је Агенција за енергетику Републике Србије, Заштитник грађана, РЕМ, Агенција за спречавање корупције и др, а посебно није потребно у регулаторним телима којима руководе сручњаци из енергетског сектора.	Прихвата се. Извршена корекција у члану 39 (64ж) Нацрта закона

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		„GBG Snabdevanje“ doo Beograd Ikarbus 3 Nova broj 19 Aleksandar Slijepčević, aleksandar.slijepcevic@gbgsnabdevanje.rs	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	Увидом у Нацрт закона о изменама и допунама закона о енергетици, члан 189а, уочава се ограничавајућа одредба која елиминира конкуренцију, односно одредба за коју предпостављамо да није проистекла из одговарајуће Директиве ЕУ.	<p>Члан 189а чији је поднаслов 'Уговор са променљивом ценом електричне енергије' у Ставу 1 дефинише: <i>'Крајњи купац који има уграђено напредно бројило на мерном месту, може закључити уговор са променљивом ценом електричне енергије са снабдевачем који снабдева више од 200.000 крајњих купаца'</i></p> <p>Као што је познато, у нашем електроенергетском систему само „један снабдевач“ има више од 200.000 крајњих купаца. Овако постављен члан закона се може тумачити као да се уговор са променљивом ценом може закључити само са снабдевачем који снабдева више од 200.000 крајњих купаца.</p> <p>Сви остали снабдевачи, који се појављују на тржишту електричне енергије, а који имају мање од 200.000 крајњих купаца електричне енергије (а то су тренутно сви осим „једног снабдевача“) су субјекти којима крајњи купци не могу да се обрате ради закључења уговора са променљивом ценом електричне енергије.</p> <p>На овај начин, сви остали снабдевачи, са мање од 200.000 крајњих купаца, стављају се у неравноправан и дискриминаторски положај на нашем тржишту електричне енергије, а супротно постојећем закону и предложеним изменама и допунама који предвиђају равноправан и недискриминаторски положај свих субјеката на тржишту.</p> <p>Закон прописује да Агенција обезбеђује развој тржишта електричне енергије и природног гаса на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције;</p> <p>Закон прописује у Члану 16 да се снабдевање одвија по тржишним принципима;</p> <p>Наведени Члан највероватније потиче од Директиве (ЕУ) број 2019/944 Европског Парламента од 06.06.2019. године који у Члану 11. који гласи „Право на уговор са променљивом одређеном ценом електричне енергије“ и којим се дефинише:</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Усаглашено са чланом 11. Директиве 2019/944. Директива 2024/1711 није предмет овог закона.</p>

'Државе чланице осигуравају да се националним регулаторним оквиром Снабдевачима омогућава да нуде уговоре са променљивом ценом електричне енергије. Државе чланице осигуравају да крајњи купци који имају уграђено напредно бројило могу од најмање једног Снабдевача и од сваког Снабдевача који има више од 200 000' крајњих купаца затражити склапање уговора са променљивом ценом електричне енергије'

Дакле, предметним чланом Директиве прописано је:

- Право сваког Снабдевача, без обзира на број крајњих купаца, да понуде могућност закључења уговора о снабдевању са променљивом ценом електричне енергије.
- Обавеза држава Чланица да обезбеде да у свакој чланици, купци имају право, значи снабдевачи имају обавезу и то **најмање један снабдевач (у оквиру те Државе уговорнице) као и сваки Снабдевач који има више од 200.000 крајњих купаца, да понуде уговор о снабдевању са променљивом ценом.**

То би даље значило да ће државе прописати обавезу снабдевачима да нуде уговор са променљивом ценом који имају више од 200.000 крајњих купаца, а у случају да њих нема, онда најмање једном снабдевачу, али не и да се ови уговори ограничавају на велике снабдеваче.

Међутим, у предложеним изменама нашег Закона о енергетици, не прописују се права снабдевача и крајњег купца као из Директиве, већ се прописује да крајњи купац *може закључити уговор са променљивом ценом електричне енергије 'само и искључиво' са Снабдевачем који снабдева више од 200.000 крајњих купаца односно кад је реч о Републици Србији, само са ЕПС-ом.*

Надаље, Директивом Европске уније 2024/1711 Европског парламента и већа од 13. јуна 2024. године промењен је Члан 11 Директиве (ЕУ) број 2019/944 Европском Парламента и већа од 06.06.2019., је дефинисано:

У Преамбули у тачки 17) дефинисани су разлози за измену Члана 11 како следи:

„Потрошачи/крајњи купци би требало да имају приступ широком распону понуде како би могли одабрати уговор који одговара њиховим потребама. Међутим, Снабдевачи су смањили понуде, уговори о снабдевању електричном енергијом на одређено време са обавезним трајањем и фиксним ценама струје постали су реткост, а избор понуде ограничен. Потрошачи би увек требали да имају могућност одабира **ценовно приступачног уговора са фиксним ценама и обавезним трајањем**, а Снабдевачи не би могли да једнострано мењају уговорне услове ни раскинути уговор пре његовог доспећа. *Државе чланице требало би да могу Снабдевача од 200 000 крајњих купаца који нуде само уговоре са променљивом ценом електричне енергије изузети од обавезе да нуде уговоре о снабдевању електричном енергијом са обавезним трајањем и фиксном ценом електричне енергије, под условом да тако изузеће нема негативан утицај на конкуренцију на тржишту, и да се задржи довољан број уговора о снабдевању ел.енергијом са обавезним трајањем и фиксним ценама.*“

Законодавац је очигледно уочио да 'велики' Снабдевачи су усвојили праксу да нуде само и искључиво уговоре са промењивом ценом електричне енергије, и тиме крајње купце доводе у положај немогућности избора приликом закључења уговора о снабдевању електричном енергијом, а Директивом је препознато право крајњих купаца да имају могућност одабира ценовно приступачног уговора са фиксним ценама и обавезним трајањем.

Имајући у виду горе наведену Преамбулу и жељу законодавца изражену у истој, у Директиви 2024/1711 предвиђена је измена Члана 11. Директиве бр. 2019/944 тако да:

- a) је промењен наслов и уместо да гласи „Право на уговор са промењивом одређеном ценом електричне енергије“, гласи „Право на уговор о снабдевању електричном енергијом са обавезним трајањем и фиксним ценама те уговор са промењивом одређеном ценом електричне енергије“

Како се може видети из горе наведеног, Законодавац је предвидео овом изменом оно што је изразио као 'жељу' и у Преамбули, а то је да 'либерализује' тржиште електричне енергије у погледу права и обавеза крајњег купца, 'великих' и 'малих' Снабдевача, приликом закључења како уговора са фиксном ценом електричне тако и уговора са промењивом ценом електричне.

- b) је промењен Став 1. предметног Члана и после измена гласи:

„Државе чланице осигуравају да се националним регулаторним оквиром Снабдевачима омогућује да нуде уговоре о снабдевању електричном енергијом са обавезним трајањем и фиксним ценама те уговоре са промењивом ценом електричне енергије. Државе чланице осигуравају да крајњи купци који имају уграђено напредно бројило могу затражити склапање уговора са промењивом ценом електричне енергије и да сви крајњи купци могу затражити склапање уговора о снабдевању електричне енергије са обавезним трајањем и фиксном ценом електричне енергије у трајању од најмање годину дана, са најмање једним Снабдевачем и са сваким Снабдевачем који има више од 200 000 крајњих купаца.

Даље се ставом 2 предвиђа:

„Одступајући од првог става, државе чланице могу изузети Снабдевача са више од 200 000 крајњих купаца од обавезе да понуде уговоре о снабдевању е.енергијом са обавезним трајањем и фиксним ценама ако:

- 1) Снабдевач нуди само уговоре са промењивом ценом електричне енергије
- 2) Изузеће нема негативан учинак на тржишни конкуренцију
- 3) И даље постоји довољан

Дакле предложеним Чланом Директиве прописано је:

- *Да државе чланице морају да обезбеде одговарајући законски оквир да омогуће снабдевачима (значи СВИМ снабдевачима) да нуде временски ограничене уговоре, са фиксом ценом или са варијабилном ценом;*
- *Да постоји обавеза државе чланице да обавезе бар једног, као и све снабдеваче који снабдевају више од 200.000 крајњих купаца да понуде и уговоре са фиксном ценом и фиксним трајањем уговора.*
- *Да од наведене обавезе поједини снабдевачи који снабдевају више од 200.000 крајњих купаца могу бити изузети, али под предвиђеним условима.*

Управо из Става 2 се види да Директива никако не предвиђа ограничење закључења уговора са варијабилном ценом већ намеће обавезу великим снабдевачима да нуде фиксну цену док је наш закон потенцијално отишао у потпуно супротном смеру.

Закључак:

Молимо вас да на основу претходне анализе размотрите могућност да се предметни предложени члан 189а Нацрта закона о изменама и допунама закона о енергетици измени на начина да се додели право сваком Снабдевачу, без обзира на број крајњих купаца, да понуди могућност закључења уговора о снабдевању са променљивом ценом електричне енергије, као и обавезу за сваког Снабдевача који има више од 200.000 крајњих купаца, да понуди уговор о снабдевању са променљивом ценом.

Назив институције, привредног друштва или физичког лица:		Зоран Дамјановић, в.д. помоћника директора Сектора за контролу и надзор Дирекција за мере и драгоцене метале	
Коментар, питање, мишљење Comment, question, opinion		Образложење коментара Explanation of the comments	Одговор Reply
1.	у члану 16. наведене су енергетске делатности а чланом 21. делатности за које није потребна лиценца а наше размишљање у вези тога да ли је ту потребно навести пружање услуге пуњења возила електричном енергијом		Не прихвата се. Услуга пуњења возила електричном енергијом није енергетска делатност, те није потребна лиценца. Све што се тиче пуњења електричних возила, пловила И ваздухоплова предмет је Уредбе 2023/1804 која је у надлежности Министарства грађевинарства, саобраћаја И инфраструктуре, које је започело рад на изради Нацрта Закона о увођењу инфраструктуре за алтернативна горива.

2.	<p>у члану 198. став 1. тачка 5) наведено је да је неовлашћена потрошња -потрошња електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене или недостају пломбе оператора система и/или на коме је крајњи купац оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије. Овде по нама постоји проблем у томе ко утврђује неправилност мерења електричне енергије јер у пракси то утврђују радници Електродистрибуције у лабораторији без присуства потрошача или неке стручне независне особе;</p>		<p>Прихвата се. Извршена корекција у члану 94 (198. став 1 тачка 5) Нацрта закона</p>
----	--	--	--

3.	<p>у члану 199. став 4. наводи се да сумњу у исправност мерила може да искаже купац или заинтересована страна, а ванредни преглед мерила у употреби врши орган надлежан за послове метрологије. Надлежност Дирекције за мере и драгоцене метале за вршење ванредних прегледа мерила већ је дефинисана Законом о метрологији па нема потребе то наводити и у Закону о енергетици а у плану нам је да извршимо измену Закона о метрологији у том делу па би нам било сметња да то остане дефинисано Законом о енергетици;</p>		<p>Прихвата се. извршена корекција у члану 95 (199. став 4) Нацрта закона</p>
----	---	--	--

4.	<p>у члану 2. став1. тачка 75) нацрта Закона о изменама и допунама Закона о енергетици наведено је да је место за пуњење стандардизовани електрични уређај који је способан да пуни у датом тренутку једно електрично возило или место замене батерије једног електричног возила - према нашим сазнањима постоје уређаји који могу да пуне више од једног возила у истом тренутку.</p>		<p>Не прихвата се. Дефиниција је у складу са директивом 2019/944 која је предмет преношења у законодавство РС. Ово министарство само уеђује прикључење пуњача на мрежу-члан 59 Нацрта закона (члан 146а). Такође, дефиниције у вези места пуњена садржане су и у Уредби 2023/1804, за коју је надлежно Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре</p>
----	--	--	--

5.	<p>Такође имамо негативно искуство у вези са прописима која доносе локалне самоуправе у делу који се тиче мерења топлотне енергије јер непознавањем метролошких прописа дозвољавају дистрибутерима топлотне енергије да за мерење утрошене топлотне енергије користе такозване делитеље који нису мерила дакле нису ни прегледана ни оверена а то им је дозвољено члановима 356. став 1. и 358. став 1. тренутно важећег Закона о енергетици.</p>		<p>Не прихвата се. Топлотна енергија није предмет измена Закона о енергетици.</p>
----	---	--	--